Rz-844

S 3090.

4.

Stephani Pothárd.

IOANNIS TOMKA SZÁSZKY,

INTRODVCTIO

IN

ORBIS ANTIQVI ET HODIERNI

GEOGRAPHIAM,

PLVRIMIS IN LOCIS EMENDATA,

NOVISQVE AVCTA SVPPLEMENTIS,

OPERA AC STVDIO

IOANNIS SEVERINI.

TOMVS ALTER.

EDITIO SECVNDA.

DUPLUM VENDITUM
e bibliotheca
MUSEI HAT. HUNG.

POSONII et CASSOVIAE,

Impensis IOANNIS MICHAELIS LANDERER,

MDCCLXXVII.

Rev. 1988

S - 3090
853/1939 v. lat.
[illegible]

K

Rev. 77

Okresná ľudová knižnica - Košice
Prir. : 13164/964
Sign Rz-844
Odb. zn. 180.-
915/916

K

PARTIS II
SPECIALIS ALTERIVS,

CAPVT I.

DE

ASIA.

SECTIO I.

DE

ASIA GENERATIM.

§. I.

ASIA, Orbis veteris pars maxima, in *orientem* conuersa, denominationem, ab *Asia*, Oceani ac Thetidis filia, Iaphetique vxore, accepisse dicitur. Multi aliunde vocis originem deriuant e. g. ab *Esch*, ignis, *Asi*, medium, *Asio*, eoque vel Manei, Regis Lydiae filio, vel philosopho, qui Troianos palladio donauerat.

§. II.

Terminatur in *septentrione*, Oceano Scythico seu Boreali; ad *ortum*, pelago Eoo, seu orientali; ad *meridiem*, Oceano Indico; ad *occasum*, mari Mediterraneo, Ponto Euxino, et Volga atque Obio, fluminibus. Est ea quadruplo maior Europa.

§. III.

Ex Oceano, quo circumfunditur, sequentia recipit maria, vtpote:

1. Mare *Scythicum*, seu *Tartaricum*, quod et *Glaciale*, *das Tartarische Meer*, ex septentrionali Oceano profluit.

2. Mare *Anadirscense*, *Meridionale*, *Lemskoe*, *Iaponicum* item, ex Orientali dimanat Oceano.

3. Mare *Chinense*, *Indicum*, *Persicum* atque *Arabicum*, ex pelago Indico profunditur.

4. Mare *Mediterraneum*, cum *Ponto Euxino*, quod et *Nigrum*, ex Oceano Atlantico, in cardine meridionali procurrit.

5. Mare *Caspium*, seu *Hyrcanum*, ex Oceano Scythico, per meatus subterraneos, prout nonnulli putant, deriuatur.

§. IV.

Dispescemus Asiam, dum alia suppetent, in Regiones Maiores XI. hoc ordine:

I. SEPTENTRIONEM obsident:

1. Tartaria Rvssica, cuius vrbs prima: *Toboisko*.

2. Tartaria Chinensis, cuius caput: *Niuche*.

3. Tartaria Propria, cuius vrbs praecipua: *Camul*, seu *Xamo*.

II. ORTVM occupant:

1. Iapponia, insula, cuius vrbs primaria: *Jendo*, seu *Jeddo*.

2. China, vbi: *Peking* et *Nanking*, sedes Regum.

III. MERIDIEM respiciunt:

1. India, cum Insvlis; in qua: *Golconda*, *Goa*, *Caleut*, *Cochin*, *Bisnagar*, *Tanschur*, *Udia*, *Caccian* et *Ava*, metropoles. 2. In-

2. INDOSTANIA, cuius vrbs prima: *Agra.*

3. PERSIA, cuius caput est: *Ispahan* et *Casbin*, regni sedes.

IV. OCCIDENTEM claudunt:

1. TVRCIA ASIATICA, in qua: *Smirna*, *Diarbeck*, *Bagdad*, *Aleppo*, *Mecca*, vrbes primariae.

2. CYPRVS, atque RHODVS, insulae, in mari Mediterraneo; in quibus: *Famagosta*, et *Rhodus*, vrbes primariae.

§. V.

Formam, quasi Draconis volantis, quodammodo repraesentat. Cuius fauces, cum *Ponto Euxino*, *Archipelagus*; *Natolia*, collum; *Turcia Asiatica* atque *Persia*, pectus; *Indostania*, *India* atque *China*, venter; *Tartaria* Independens atque *Chinensis*, dorsum; *Tartaria Russica*, alae; *Iaponia*, cum *Terra Iedso*, cauda; *Insulae Indiae* cum *Peninsulis*, pedes posteriores; *Arabia*, anteriores sunt.

§. VI.

Quod, ad *naturalem* Asiae *statum*, adtinet:

1. Regio, rerum omnium facile princeps, diuersam induit *coeli solique* naturam. Namque ea pars, quae in *septentriones* vergit, aspera est, perfrigida et minus foecunda: quae vero *meridiem* prospectat, cum coelo, tum solo benigna; et propterea, quolibet naturae bono, mirifice *ferti is.*

2. Incolae, partim ex *Semi* et *Iapheti*, partim ex *Chami* posteris progeniti, quanto coelum benignius, tanto corpora quoque ac ingenia habent per naturam, ni consuetudo ea in transuersum raperet, mansuetiora. Qui *anteriorem* incolunt *Asiam*, graues sunt, robusti, proceroque corpore; qui vero *posteriorem* eius inhabitant *partem*, humerosi, facie flaccida, sima nare, turgidisque labris.

3. Linguarum in Asia *genera*, propemodum sunt *innumera*. Inter quas, notiores sunt: *Hebraea* cum *Chaldaea*, Syriaca et Samaritana, quas tamen hodie, mortuis adnumeraueris. *Arabica*, caeteris cultior, amoeniorque, *Turcica*, *Persica*, *Tartarica*, et quidem Scythico Tartarica, Kalmuco Tunguto Mungalica, Chino Tartarica, *Indica*, partim Brachmanica, partim Malabarica, *Russica*, *Malaica*, *Chinensis*, *Iaponica*, aliaeque plures, cumprimis in Insulis.

§. VII.

Quoad *statum*, qui in vsu est, *ciuilem*:

1. Regimen, ad *liberum* Principum *arbitrium* accommodatum per *Imperia* VII. *Regna* LXIV. et Principatus XXXIV. administratur.

2. Imperia, soli Asiae propria sunt: *Persicum*, *Tartaricum*, *Mogolicum*, *Chinense*, *Iaponicum*; *Turcicum* atque *Russicum*, sedem habent in Europa.

3. Regna, magno in Asia occurrunt numero. In *India Cis-Gangem*, XIII; in *India Trans-Gangem*, XV; in *Iaponia* XXIV.; in *Insulis* XII. numerantur. Quorum, quaedam sunt libera, quedam clientelaria.

4. Principatus Asiae, adaeque sunt varii: Scilicet, in *Georgia*, VII. in *Arabia*, XVIII. in *Tartaria*, IX. Eorum omnes, partim *Turcorum*, partim *Russorum*, partim *Tartarorum*, Imperatoribus subsunt, clientelae nomine.

5. Religio Asiatica, quadruplicis est nominis: 1. *Christiana*, et quidem, partim *Orientalis*, Graeci Ritus, Armeniaca, Nestoriana, ad quam Christiani *Thomae* pertinent, *Monophysitarum*, et *Maronitarum* in Syria, Cyproque; partim *Occidentalis*, Romano-Catholica, Euangelica, Reformata. 2. *Mahometana*, in Omar et Aly sectas diuisa. 3. *Iudaica*, et, quae cum ea quodammodo coniuncta est, Samaritana, et

Ka-

Karaea. 4. *Pagana*, in qua, Chinenſis et Brachmanum in India, notiores ſunt.

6. Litterarum ſtudia, praeter *Arabes* atque *Iudaeos*, *Perſae*, *Chinenſes*, atque *Brachmani*, in India, propagant. Celeberrima muſarum apud Indos ſedes eſt *Benares* (Waranaſi, Kaſchi) et *Samarkund*, in ea deorum, in hac Mahomedis cultus, praeter alia ſtudia, iuuentuti inſtillatur.

SECTIO II.

DE

TVRCIA ASIATICA.

§. I.

TVRCIA ASIATICA, *Die Aſiatiſche Türkey*, *Levante*, *Török Orſzág*, olim Graecorum atque Romanorum Imperii pars, nomen a *Turcis*, natione Tartarica, mutuata eſt, occupauitque *occidentalem* Aſiae partem.

§. II.

Clauditur in *ſeptentrione*, Ponto Euxino, et Caucaſo monte; in *ortu*, regno Perſiae; in *meridie*, Oceano, ei ſinu Arabico; in *occaſu* vero, mari Mediterraneo, Archipelago et Propontide.

§. III.

Montium altiſſimi eminent:

1. Caucaſus, qui *Ponto Euxino* et *Caſpio* maribus, imminet, niuibus ſaepe et media aeſtate tectus.

2. Taurus mons, qui ex *Natolia*, per *Turcomanniam*, vſque in Perſiam procurrit, terminus olim Rom. imperii.

§. IV.

MARIVM, quibus incingitur, haec sunt nomina:

1. Pontus Euxinus, seu *Mare Nigrum*, in septentrione.
2. Propontis, *Mar di Marmora*, cum *Bosporo Thracico*, seu freto Constantinopolitano, atque *Hellesponto*, seu freto Gallipolitano, in occasu.
3. Archipelagus Graeciae, seu *Mare Aegaeum*.
4. Mare Mediterraneum, cum *Mari Syriaco*, in meridie et occasu.
5. Sinus Arabicus, seu *Mare Erythraeum*, *Mar di Mecca*, inter Africam et Arabiam.
6. Mare item *Arabicum*, austrum versus diffunditur.
7. Sinus Persicus, *Golfo di Balsora*, scopulosus, cum sinu *Armuziano* Ormus coniungitur: in eadem plaga.

§. V.

Flumina maiora, quae Turciam Asiaticam praefluunt, quatuor numerantur:

1. Sagaris, *Ava*, *Ayala*, *Sangarius*, amnis Natoliae, in Pontum Euxinum cadit.
2. Araxes, *Arax*, fluuius Turcomanniae, in mare Caspium properat.
3. Euphrates, *Forat*, *Phrat*, *Morad Sui*, regionis Bagdad agrum interluit.
4. Tigris, *Dicselat*, *Chidekkel*, Turcomanniae atque Diarbecirae flumen, superiore maius, in sinum Persicum, cum Euphrate, postquam vtrumque, stato tempore, proximos inundauit agros, exit.

§. VI.

Diuiditur, pro regionum numero, in IV. PROVINCIAS, vtut recentiores Geographi, in multo plures eandem omnino dispertiant. Quarum:

1. GEOR-

1. GEORGIA, in *septentrionem* diuergit.

2. TVRCOMANNIA, DIARBECK et BAGDAD, in *ortum* prospectant.

3. ARABIA, in *meridiem* tendit.

4. SORIA et NATOLIA, in *occasum* extenduntur.

§. VII.

NATOLIA, Anatolia olim, ASIA MINOR, Ponto et Mari Mediterraneo concluſa, in REGIONES V. diſpeſcitur, hodie a Turcis in VII; quarum ſunt nomina: *Anadoli*, *Konia*, *Itschil* (hae duae *Caramaniam* efficiunt) *Adana*, *Merasche*, et *Sivas*. Veteri aeuo heic florebant: Phrygia, Myſia, Aeolia, Ionia, Lydia, Caria, Doris, Lycia, Piſidia, Pamphilia, Lycaonia, Cappadocia, Cilicia, Bithynia, Galatia, Paphlagonia, et Pontus.

I. NATOLIA, *Anadoli*, *Anatolia*, in 14. Diſtrictus, ſeu Sangiacatus diuiſa, in *occaſu* ſedet, ibique occurrunt:

1. Cutaye, *Kiutahya*, vrbs regionis princeps, in qua Praetor Turcicus ſedet, in *medio* iacet.

2. Liſſa, *Libyſſa*, quae et *Gebiſe*, oppidum vile, in quo Hannibal ſepultus eſt.

3. Burſa, *Pruſa*, vrbs Aſiae Minoris maxima et pulcerrima, caſtro communita, Sultanorum olim, nunc Praetoris, et duorum Archiepiſcoporum, Graeci vtpote et Armenii, domicilium, inde Propontidem verſus adſurgit.

4. Scutari, *Chryſopolis*, vrbs magna, et amoena, ad *ſeptentrionem*, iuxta fretum Conſtantinopolitanum, prope quam palatium eſt Imperatoris.

5. Chalcedon, *Chalcedonia*, oppidum vile quidem, ſed Concilio Oecumenico IV. quod anno 451. coactum erat, et titulo Archiepiſcopi Graeci memorandum.

6. Iſmid, *Nicomedia*, vrbs praeſtans, Conſtantini Magni

lauacro, duobus Archiepiscopis, Graio et Armenio, Emerici item Tököly, anno 1705 hic mortui, sepulchro celebrata.

7. Isnich, *Nicaea*, vrbs parua quidem, sed Concilio Oecumenico I. quod anno 325. habitum est, iuxta et, sede Graecorum Imperatorum et Archiepiscopi Graeci titulo clara, in regione, vini prouentu diuite.

8. Artakui, *Artace*, in peninsula sita, quae olim Cyzicus vocabatur, archiepiscopali gaudet dignitate.

9. Samastro, seu *Fanastro*, *Amastris*, vrbs olim, hodie vicus duplici portu insignis, ad Pontum, in dextro latere.

10. Poli, seu *Bolli*, vrbs praestans, thermis, et lacu mirabilis naturae cognita, in mediterranea, ex aduerso, recedit.

11. Sinope, *Sinopa*, vrbs maritima, portibus firmata, quondam Regum Ponti regia, ad dextram.

12. Angeuri, *Angera*, *Ancyra*, vrbs ampla, sede Praetoris et Archiepiscopi Graeci, item Mithridatis et Baiasetis clade memoranda, in medio, *ortum* versus.

13. Ischeclech, *Apamea Cibotus*, Apollinis et Marsyae musico certamine famosa, inter orientem et meridiem.

14. Eskihissar, *Laodicea*, vna ex septem Asiae ecclesiis, nil praeter rudera ostentat, ad laeuam.

15. Croce, *Stauropolis*, oppidum, Archiepiscopi domicilio nobile, in plaga meridionali consedit.

16. Milasso, *Melazzo*, *Miletus* veterum, propter Thaletem Milesium celebris, in vicum degenerauit.

17. Mangresia, *Manissa*, *Magnesia*, oppidum frequens, Scipionis victoria, et Antiochi clade memorandum.

18. Efeso, *Ephesus*, Aja-Soluk, vrbs olim episcopatu Ioannis Euangelistae, atque Dianae templo, illustris, hodie vicus cum castello, ad laeuam.

19. Ismir,

19. Ismir, *Smirna*, emporium Turciae Asiaticae, portu capaci, et castello confirmatum, in quo Consules nationum Europaearum, commerciis rerum praesunt, et duo Episcopi, Graius scil. et Armenius habitant: peculium est Matris Sultani.

20. Foia, olim *Phocaea*, oppidum tenue, ex ampliſſima Asiae vrbe factum.

21. Bergamo, *Pergamus*, quondam regni Pergameni caput, nunc oppidum, propter corium pergamenum, quod Bibliothecae Eumenis Regis causſa, hic primum inuentum est, et aulaea, queis Attali aula ante omnes ornata erat, nobile.

22. Troja, *Troia*, cum *Ilio* arce, in ruderibus iacet, ad Helleſpontum.

23. Abydos, *Abydus*, castrum Dardanellaram alterum, Sesto Europae obiectum, ad Helleſpontum, eo loco, quo, pons Xerxis stabat.

24. Lampsaco, *Lepsek*, *Lampsacum*, vrbs parua, ob vini praestantiam priscis decantata, iuxta Helleſpontum.

II. AMASIA, hodie PRAEFECTVRA SEBASTIA, *Das Land und Gouvernement Siwas*, in *Septentrione*, Ponto subest. Vbi:

1. Siwas, *Saiwas*, *Sebaste*, *Sebastopolis*, vrbs mediocris, castro et moenibus septa, atque a sede Praetoris, et a mercatu incluta, in mediterraneis.

2. Tocat, *Tocatum*, quod et *Neocaesarea*, vrbs ampla et frequens, palatiis Graeci et Armenii episcopi exculta, sursum adsurgit.

3. Amasan, *Amasia*, vrbs magna, populosa, et prouinciae prima, Straboni Geographo, vitam, Praefecto, sedem dedit, ad Pontum.

4. Lirio, *Themiscyra*, oppidum maritimum, in vetusta Amazonum regione.

5. Ta-

5. Taraboſan, *Trebiſonde*, *Trapezus*, vrbs Ponto proxima, non minus hortis, ac muris circumdata, portu et caſtello munita. quondam erat Imperii Trapezuntici caput, hodie ſedes eſt Graiorum Archiepiſcopi.

III. ALADVLIA, *Aladuli*, quondam *Armeniae Minoris* et *Cappadociae* pars, hodie PRAEFECTVRA MARESIA, *Das Land und Gouvernement Meraſche*, in *ortum* vergit, ad Turcomanniae limites. Cuius:

1. Maraſche, *Maraſia*, *Mares*, oppidum frequens, hoſpitium Beglerbego praebet, in Turcomanniae finibus.

2. Lajazzo, *Iſſus*, *Ajas*, *Aiaſſo*, vrbs mediocris, in regione Caramania, cum portu capaci, in mari Mediterraneo, victoria Alexandri Magni celebratur.

IV. CARAMANIA, *Caraman*, per *Ciliciam*, *Lycaoniam*, *Iſauriam*, *Piſidiam*, *Pamphiliam*, atque *Lyciam* prolata, in *meridiem* ſecedit. Cuius ſunt:

1. Teraſſo, *Tarſo*, *Tarſus*, vrbs, Pauli Apoſtoli patria, et Alaxandri M. atque Friderici Barbaroſſae, in profluente Cydno periculis cognita, verſus mare proſpicit.

2. Cogni, *Konia*, *Iconium*, vrbs magna, regionis eſt caput, Praefecti, et Archiepiſcopi Graeci ſedes, in mediterraneis.

3. Adana, *Sarus*, praefecturae cognominis caput, operibus et arce munita, delectaque Praetoris ſedes.

V. CYPRVS, quae et MACARIA, Inſula Lycaoniae veteris, vndis Mediterranei maris, in plaga meridionali, concluditur, adamante diuerſi coloris, asbeſto, chalcantho, ligno cyprino, ciſto ladanifera, rebusque aliis dives, populoſior ante fuit, quam hodie reperitur, cum vix vltra 80000 incolarum nnmeret.

1. Nicoſia, *Nicoſia*, vbs magna et bene culta, in *medio*

La-

Lapethiae Prouinciae, binum Archiepiscopum atque Praefectum regionis, hospitio excipit.

2. Famagosta, *Fama Augusta*, Salamaniae Prouinciae prima, portu atque turribus, more veterum, confirmata.

3. Paphos, *Paphia*, vrbs laxa et munita, quondam Veneris cultu, nunc mercatu, nobilitata.

4. Larnacha, *Larnica*, emporium, Europaeorum commerciis clarum, aliquantum abest a mari.

VI. RHODVS, *Rhodis*, insula, omnibus bonis adfluens, et colosso soli et Apollini sacro, quem Chares aedificare incepit, Laches perfecerat, atque Ioannitarum ordinis equestris hospitio, olim celebris, eodem mari Mediterraneo circumfunditur, an. 1522 sub potestatem Turcorum redacta. Vbi:

Rhodis, *Rhodus*, munitio valida, triplici muro, aggere, et castro permunito circumsepta, portuque aucta, Turcis atque Iudaeis, intra moenia; Christianis, in vico suburbano, domicilium permittit.

§. VIII.

Georgia, Turcis, *Giürdschistan*, septentrionalis Prouincia, Principatibvs VI. in *Colchidis Iberiae* et *Albaniae* agro distinguitur, Turcis partim, partim Persis obnoxia.

I. MINGRELIAE PRINCIPATVS, ad radices montis Caucasi, vbi quondam *Colchis* stabat, positus, Christiano paret Principi. Pertinent huc:

1. Anogasia, et *Abassia*, regiones duae, quae in *septentrionalem* Mingreliae oram, iuxta Caucasum excurrunt.

2. Savastopoli, *Sebastopolis*, quondam *Dioscurias* cognominata, metropolis est regionis, tenuis tamen, in ora maritima.

3. Fazo,

3. Fazo, *Phasis*, oppidum mediocre in insula cognomine, ex qua Phasianorum genus, et originem traxit, et nomen.

4. Rues, *Ruesia*, castrum, in quo Principes Mingreliae sedent.

II. IMERETIA, *Das Fürstenthum Imirette*, PRINCIPATVS Christianus, inde est, ex quo Turcarum Imperator 40 adolescentulos, totidemque puellas, excellenti forma tributi accipit nomine. Vbi:

1. Imereck, *Imeretia*, oppidum magnum, structurae humilis, Principibus Imeretiae sedem praebet.

2. Cotatis, *Cutais*, quae et *Rione*, vrbs laxa, et frequens, ad Phasim amnem, praesidio Turcico custoditur.

III. GVRIA, PRINCIPATVS Christianus, qui et *Guriel*, haec habet oppida:

1. Guriel, *Guria*, metropolis non inamoena, et sedes Principis, Turcico praesidio munita.

2. Ghiuna, *Guni*, *Gonia*, arx valida ad Pontum Euxinum, Turcico confirmatur praesidio.

3. Alazticke, seu *Akalzice*, similis priori munitio, constante Turcorum praesidio firmatur.

IV. CARDVELIA, *Carduel*, PRINCIPATVS Mahometanus, ad *occasum*, per *Iberiam* patens, Imperio Persico concluditur. Vbi:

1. Tefflis, *Tifflis*, *Tephlis*, vrbium prima, eaque ampla, ad Cyrum amnem, sede Principis et Episcopi ornata.

2. Cipiche, *Cipichia*, vrbs magnitudinis eximiae.

V. GAGVETIA, PRINCIPATVS Mahometanus, *Cacheti* seu *Gangueti*, vocatus, tenuis est, et incultus, in *Albaniae* agro, et potestate Persarum. Ad quem spectat:

1. Zagan,

1. Zagan, *Zagania*, oppidum vile, Principis nihilominus domicilio ornatum, ex quo Zagani seu Zigani Europaeorum, forsitan, adpellantur.

VI. DAGESTANIA, *Dagestan*, PRINCIPATVS, in litore maris Caspii, in potestate Russorum est. Vbi:

1. Tarcku, *Tarka*, munitio, Russico firmata praesidio, ad mare Caspium.

§. IX.

TVRCOMANNIA, veteribus *Armenia Maior* dicta, in *ortum* abit, in duas diuisa REGIONES.

I. TVRCOMANNIA ORIENTALIS, cum Persia coniuncta, a Persis *Iruania*, *Irvan*, adpellata. Eius oppida sunt:

1. Erivan, *Irvan*, *Erouanum*, vrbs admodum munita, in finibus Persiae, quam Turcae, anno 1735 Persis reddere coacti sunt. Armenii perhibent Noam hoc loco primas conseuisse vineas.

2. Eschmiazin, *Ischmiazin*, vicus Eriuano proximus, isque peramplus, in quo, Patriarcha Armeniorum domicilium habet.

3. Karasbag, *Caresbegia*, oppidum mediocris structurae ad dextram.

4. Julpha, seu *Zulpha*, vrbs quondam potens diuesque, anno 1629. solo aequata est a Persis.

5. Nakshivan, *Nakshiuania*, eo loco stare dicitur, in quo arca Noe conquieuit.

II. TVRCOMANNIA OCCIDENTALIS, Natoliam contingit, pars est Armeniae maioris, absoluiturque hodie tribus Praefecturis, quarum vrbes praecipuae hae sunt:

1. Erzerum, *Arziris*, *Simyra*, metropolis totius regionis, magna potensque, et muro castroque duplici communita, sedem Praefecto, Archiepiscopo Armeniorum,

et

et Episcopo Graio praebet, in Natoliae finibus, plaga lignorum egente.

2. Kars, Cars, *Carae* vel *Carse*, vrbs magna, Praefecturae cognominis, quae in sex diuiditur Sangiacatus, caput, et propugnaculis munita, prope fontes Euphratis, ad dextram, in regione fructuosa, sedet.

3. Ararat, *Mons Gordyaeus*, altus, et in longum protractus, in quo Arca Noe conquieuerat, Eremitarum est habitaculum, qui aduenis persuasum eunt, arcam hodieque in excelso vertice montis huius adseruari.

4. Van, *Wan*, *Ibanum*, veterum *Semiramocerta*, a Semiramide condita, vrbs ampla praestansque, ad *lacum* cognominem, mercatui opportuna, Praefecturae in plures ac 10 Sangiacatus diuisae prima est, et Praefecti sedes.

§. X.

DIARBECIRA, *Diarbeck*, per *Assyriae*, *Babyloniae* et *Mesopotamiae* regionem protracta, DITIONIBVS III. absolnitur, quae VII. Praefecturas maiores in se continent, nempe *Schehrezur*, *Bagdad*, *Basra*, *Al Dschesira*, *Diarbekir*, *Mosul*, et Vrfa. Vbi:

I. CVRDISTANIA, *Kiurdistan*, veterum *Assyria*, a monte Curdes denominationem traxit, inrer Turcos et Persas ditionibus suis diuisa.

1. Scherazur, vel *Scherezur*, *Schebersoul*, Curdistaniae olim caput, Praefecturae ex amplius XX Sangiacatibus constanti adpellationem mutuata est.

2. Amadie, *Amadia*, vrbs haud ignobilis, inter montana, cum castello altissimo cliuo impositio.

II. DIARBECIRA PROPRIA, *Diarbeck*, quondam *Mesopotamia* dicta, et Tigri atque Euphrate fluminibus coarctata, in ora iacet superiore.

1. Diarbeck, *Diarbeckir*, *Diarbecira*, veteribus *Amida*, *Ammaea*, item *Constantia* dicta, vrbs perampla,

pla, munitio valida, sede Praefecti Archiepiscopique Iacobitarum, et purpureo corio Cordubensi memoranda, fluuio Tigri adsidet.

2. Ophri, *Orpha*, vel *Oufra*, veteribus *Edessa*, cognominata, vrbs arte et natura egregie munita, caput Praefecturae cognominis, in 7. Sangiacatus diuisae, sedem praebet Praetori, et Episcopo Monophysitarum. Praeterquam quod *Vr* Chaldaeorum esse creditur, Regia Abgari Regis, et obitu Caracallae digna est memorari.

3. Nesbin, *Nisibis*, *Zoba*, oppidum positus amoeni, sepulcrum Elisae vatis conseruat.

4. Mosul, *Mausalium*, vrbs admodum frequens et magna, ex ruderibus Niniue, ad Tigrim flumen adsurrexit, mercatu, Patriarcha Nestoriano atque Ionae sepulcro, cumprimis clara.

III. IRACCIA, *Irack*, *Jerack*, antiquis *Babylonia*, atque *Chaldaea* et *Terra Hevila*, cognominata, ad Euphratis atque Tigris confluentes consedit. In qua:

1. Bagdad, *Bagdet*, *Bagdadum*, vrbs magnitudinis eximiae, Praefecturae 22. Sangiacatuum princeps, ad Tigrim fluuium, non minus a frequentia populi, commerciis rerum, et munitionibus validis, (inter caetera opera 163. turres habet) quam ab Ezechielis vatis, et Aly Mahometani sepulcris, atque Praefecti statione, celebratur. Veterum Babylon compluribus abhinc dittat parasangis.

2. Corna, *Corna*, castellum validum, ad Euphratis et Tigris confluentes, in regione, quam Paradisus quondam ornabat, positum est.

§. XI.

Arabia, in tres Ditiones diuisa, meridiem occupat.

I. ARABIA PETRAEA, *Ammonitarum*, *Moabitarum*,

Midianitarum, *Amalecitarum*, *Edomitarum*, *Ismaelitarum*, et *Nabathaeorum* sedes, Isthmum atque maris Rubri excessum insedit. Oppida in ea pauca occurrunt:

1. Bussëret, *Botzra*, *Bostra*, Arabiae Petraeae, in *Septentrione*, vrbs prima, situs amoeni, iam Palaestinae adserta.

2. Herac, *Arac*, *Ar Rakim*, *Sela*, *Petra*, vrbs magna, et regionis, cui denominationem cessit, metropolis, haud longe abest a mari.

3. Mons *Horeb*, et infra, mons *Sinai*, in quo lex, a Deo tradita fuerat, ad hanc regionem pertinent, in queis hodie complura sacella, diuersae religionis hominum, videri poterunt.

4. Carga, *Agris*, et *Raphael*, munitiones tres validae, praesidio Turcico custodiuntur.

5. Tor, seu *Eltor*, oppidum, portu atque castro munitum, iuxta mare rubrum, eo fere loco, quo Ebraei pelagum, pedestri itinere superarant.

II. ARABIA DESERTA, Diarbecirae subest, in tractu superiore, in V. diuisa Prouincias. In quibus:

1. Anna, *Anna*, *Hena*, ad Euphratem, oppidum frequens, mercatu nobile, et Principatus sui primum, hospitium Praefecto Turcico praebet. Haud procul hinc distabat *Terra Vz*, siue *Ausitis*, Iobi domicilium.

2. Balsora, *Bassora*, vrbs diues, munita, et commerciis florens, prope ostia Euphratis sita, Principatus cognominis caput est.

3. Argia, *Arigia*, Principatus cognominis prima, prope ad Arabiam Petraeam.

4. Chavabeda, *Chauebeda*, in Principatu huius nominis, reliquorum oppidorum praestantissima, in Arabiae Felicis collimitio.

II. ARA-

II. ARABIA FELIX, duplici maris Arabici sinu conclusa, haec praecipua habet oppida.

1. Jamama, *Jamama*, oppidum Principatus cognominis primum, in medio iacet. Jaman, seu Jemen, regnum olim fuit orbis terrarum vetustissimum.

2. Giadila, *Giadila*, locus vilis, propter *Higiazae* Principatum atque balsamum obseruandus, laeuo latere descendit.

3. Almanzirisdin, *Almanzirisdena*, Principatus *Oman* primaria, *austrum* versus, vltra Tropicum Cancri diuergit.

4. Elcatif, *Elcatifum*, emporium et portus, ad sinum Persicum, *ortum* versus, in *Gerrhensi* Principatu, cuius Princeps, in Regum Persiae clientela est.

5. Mascalat, *Mascalatum*, haud procul a sinu Persico remotum, nomen Principatui mutuatur.

6. Sohar, *Sir*, *Sohara*, infra in Principatu Vodanae, seu Omani, ad sinum Armusianum, Portugallorum commerciis, quondam florebat.

7. Mascate, *Muscat*, *Muscatum*, vrbs parua, cum portu capaci, sinui Armuzino, in Principatu *Iemen*, adiacet.

8. Alibidinali, *Alibidinalia*, oppidum, cum Principatu huius nominis, in *austrum* abit.

9. Dolfar, *Dafar*, *Tapharon*, *Dolfarum*, in Hadramutae Principatu, thure abundans, ad mare recedit.

10. Fartach, *Fartachum*, regni cognominis metropolis, gummi fundit.

11. Aden, *Abyan*, *Adane*, vrbs magnis operibus et portu munita, apud mare Arabicum.

12. Mechlaf, *Mocha*, vrbs magna, et diues, Principatus cognominis, prima est.

13. Zibith, *Zibithum*, veterum *Saba*, in *occesum* abit, sedetque iuxta mare Rubrum, in Principatu cognomine.

14. Sanaa, *Sanaa*, vrbium Arabiae, in Tehama Principatu praestantissima, et equis cognita, in dextro latere.

15. Mecca, *Mecca*, *Macoraba*, vrbs frequens, Principatus cognominis prima, cunabulis Mehemetis, anno 570 coeptis, et fano, *Caaba* dicto, famosa, prope ad mare Rubrum.

16. Medina, *Madinah*, *Latrippa*, *Jathrippa*, vrbs magna et praestans, sepulcro Mehemetis, et peregrinationibus sacris, celebratur, vltra, *occidentali* adsurgit latere. Interim vrbs haec, priorque, Zibith item et Dolsar, pertinent ad Arabiam Petraeam.

§. XII.

Soria, *Soristan*, veteribus *Syria* nuncupata, cuius olim partes fuere *Seleucis*, *Commagene*, *Coelesyria*, *Abilene*, et *Phoenicia*, per oram maris Mediterranei prolata, in Provincias seu Praefectvras, *Gouvernement*, III. distinguitur. Earum nomina sunt:

I. ALEPPENSIS PROVINCIA, *Aleppo*, *Haleb*, Vbi:

1. Alexandrete, *Eskienderun*, *Scanderona*, *Alexandria*, vrbs loco insalubri posita, mercatu nihilominus et portu memoranda.

2. Aleppo, *Aleppum*, vrbs eximia, emporio, Praefecti sede, atque Archiepiscopi Graeci, Episcopi item tam Armeniorum, quam Iacobitarum domicilio, clara.

3. Antiochia, *Antiochia*, vrbs, prima Christianorum denominatione, non minus duorum Patriarcharum, Graiorum vtpote, et Monophysitarum, commemoranda.

II. TRIPOLITANA PROVINCIA, seu PRAEFECTVRA, *Das Gouvernement Tarablüs*, in IV. Sangiacatus diuisa. Vbi:

1. Tor-

1. Tortosa, *Orthosia Antaradus*, vrbs olim praeclara, hodie rudus inane.

2. Tripoli di Soria, *Tarablüs*, *Tripolis Syriae*, vrbs, quod vel nomen indicat, tripartita, sede Praefecti, et episcopi Graeci, nec non mercatu celebrata.

III. DAMASCENA PROVINCIA, *Damas.*

1. Sayd, *Sidon*, vrbs, quondam maritimarum maxima, clarissimaque, hodie vicus, quem Graeci incolunt.

2. Damas, *Damascus*, vrbs prima, Beglerbegi Iacobitarumque Episcopi domicilio, et prunis, panno bombycino, atque ferro Damasceno clara.

3. Sur, *Zor*, *Tyrus*, veteri aeuo emporium multo celeberrimum, cum rebus aliis, ita murice tyrio illustre, hodie rudus lacrymabile, cum castello et portu exili.

4. Libani montis accolae *Drusi* vocantur.

5. Jaffa, *Ioppe*, oppidum tenue, et maritimum.

6. Jerusalem, *Hierosolyma*, orientis quondam metropolis, nunc oppidum tenue, solo sepulcro Christi memorandum, in mediterraneis.

7. Libanon, *Libanus*, mons inter Siriam et Palaestinam interiacens, quem Maronitae inhabitant.

§. XIII.

Ostendatur, *vrbium* praecipuarum, in *Turcia Asiatica*, tabula.

1. *Archiepiscopatus* XXXVII. PATRIARCHAE CONSTANTINOPOLITANO subiecti, secundum *Nilum Doxopatrum*. 1. *Caesarea* Cappadociae, cum Episcopatibus VIII. 2. *Ephesus* Asiae, cum Episcopatibus XXXIV. 3. *Ancyra*, Galatiae, cum Episcopatibus VIII. 4. *Cyzicus* Hellesponti, cum Episcopatibus XII. 5. *Sardes* Asiae, cum Episcopatibus XXV. 6. *Nicomedia* Bithyniae, cum Episcopatibus XII.

7. *Nicaea* Bithyniae, cum Episcopatibus VI. 8. *Chalcedon* eiusdem Prouinciae, sine Episcopis. 9. *Side* Pamphiliae, cum Episcopatibus XVI. 10. *Sebastia* Armeniae secundae, cum Episcopatibus VII. 11. *Amasia* Hellenoponti, cum Episcopatibus VII. 12. *Melitene* Armeniae, cum Episcopatibus IX. 13. *Tyana* Cappadociae secundae, cum Episcopatibus III. 14. *Gangra*, Paphlagoniae, cum Episcopatibus III. 15. *Claudianopolis* Honoriadis, cum Episcopatibus V. 16. *Neocaesarea* Ponti Polemoniaci, cum Episcopatibus VII. 17. *Sisinus* Galatiae secundae, cum Episcopatibus VII. 18. *Myra* Lyciae, cum Episcopatibus XXXIII. 19. *Stauropolis* Cariae, cum Episcopatibus XXVI. 20. *Laodicaea*, Phrygiae Pacatianae, cum Episcopatibus XXI. 21. *Synada* Phrygiae Salutaris, cum Episcopatibus XX. 22. *Iconium* Lycaoniae, cum Episcopatibus XV. 23. *Antiochia* Pisidiae, cum Episcopatibus XXI. 24. *Perge*, siue *Syleum* Pamphyliae, cum Episcopatibus XXVII. 25. *Mocsus* Cappadociae, cum Episcopatibus IV. 26. *Trapezus* Lazicae, cum Episcopatibus XV. 27. *Hieropolis* Phrygiae Pacatianae, cum Episcopatibus IX. 28. *Smirna* Asiae, cum Episcopatibus V. 29. *Ammorum* Phrygiae, cum Episcopatibus V. 30. *Camuchus* Armeniae, cum Episcopatibus VIII. 31. *Cotyaium* Phrygiae, cum Episcopatibus XIII. 32. *Amastris* Ponti. 33. *Chonae* Phrygiae. 34. *Pompeiopolis*. 35. *Attalia*, a Syleo aulsa. 36. *Paranoxia*, a Rhodo aulsa. 37. *Abydus*, a Cyzico aulsus.

2. *Archiepiscopatus* XXXIV. sub Patriarcha Antiocheno: 1. *Tyrus*, cum Episcopatibus XIII. 2. *Thasus*, cum Episcopatibus VI. 3. *Edessa*, cum Episcopatibus XI. 4. *Apamea*, cum Episcopatibus VII. 5. *Hierapolis*, cum Episcopatibus XI. 6. *Bostrum*, cum Episcopatibus XX. 7. *Anazarbus*, cum Episcopatibus IX. 8. *Seleucia*, cum Episcopatibus XXIV. 9. *Damascus*, cum Episcopatibus XI. 10.

Ami-

Amida, cum Episcopatibus VIII. 11. *Hagiapolis*, cum Episcopatibus V. 12. *Daras*, cum Episcopatibus X. 13. *Emesa*, cum Episcopatibus IV. Sequuntur Archiepiscopatus, qui nullos sub se Episcopatus habent: 14. *Berytus*. 15. *Hesicupolis*. 16. *Laodicaea*. 17. *Samosatum*. 18. *Martyropolis*. 19. *Mopsvesta*. 20. *Adana*. 21. *Pompeiulis*, 22. *Berroea*. 23. *Chalcedon*. 24. *Agabella*. 25. *Seleucia* Pieriae. 26. *Anasartha*, seu Theodorupolis. 27. *Palton*. 28. *Gabula*. 29. *Balaama*. 30. *Salamia*. 31. *Bercum*. 32. *Rhason*. 33. *Agates*. 34. *Barcusi*.

3. *Archiepiscopatus* XXIX. Patriarchae Hierosolymitano subiecti, ex eodem Nilo Doxopatrio: 1. *Caesarea* Palaestinae. 2. *Scythopolis*, seu Basan. 3. *Petra*. 4. *Bostra*, siue Arabia. 5. *Diospolis*, seu Gergiupolis. 6. *Ascalon*. 7. *Joppe*. 8. *Gaza*. 9. *Anthedon*. 10. *Diocletianupolis*. 11. *Eleutheropolis*. 12. *Neapolis*. 13. *Sebastenè*. 14. *Jordanes*. 15. *Tiberias*. 16. *Diocaesarea*. 17. *Maximianupolis*. 18. *Capetolias*. 19. *Myrum*. 20. *Gadarum*. 21. *Nazaret*. 22. *Thabor mons*. 23. *Cyriacupolis*. 24. *Adria*. 25. *Gabala*. 26. *Aelia*. 27. *Pharae*. 28. *Helenupolis*. 29. *Mons Sina*.

4. *Metropoles*: *Natoliae*, Scuttari, Isnich, Bursia; *Cypri*, Famogosta; *Rhodi*, Rhodus; *Georgiae*, Savastopoli, Guriel, Imerette; *Turcomanniae*, Ertzerum, Erivan; *Diarbecirae*, Diarbeckir, Bagdad; *Arabiae*, Herac, Balsora, Mecca, Medina; *Soriae*, Aleppo, Tripoli di Soria, Damasco, Jerusalem.

5. *Portus*: ad *Pontum*, Chiuna in Georgia, Trepizonde, Samastro; ad *Archipelagum*, Foja, Ismir, Epheso, Rhodis; in mari *Mediterraneo*, Famogosta, Alexandrette, Sayd, Accon, Jaffa, Gaza; El-Tor, Giodda, apud mare *Erythraeum*; Aden, ad mare *Arabicum*; Dolfar, Mascate, ad mare *Persicum*; Balsora, ad *Euphratis* ostia.

§. XIV.

Quod, ad *naturalem* Turciae Asiaticae *statum*, attinet:

1. Regio, ampla vastaque, quamuis *amoeni* salubrisque sit *positus*: *diuersam* tamen habet, pro regionum situ, cum coeli *clementiam*, tum soli foecunditatem. *Natolia*, eiusdem est, cum Romania atque Graecia, climatis. *Georgia*, inter pelagus, claustris montium conclusa, abrupta est, et saltuosa. *Turcomannia*, inter montium anfractus immissa, cum coeli, tum soli positum, habet asperum. *Diarbecira*, situs iucundi, cum coelo benigno gaudet, tum agro foecundo. *Arabia*, solis ardori exposita, felicem equidem habet agrum; sed qui non solum petris et sabulo impeditus est, verum, propter amnium atque imbrium defectum, siticulosus etiam, atque sterilis. Ceterum, qua mare Erythreum spectat, laetus est et benignus. *Soria*, propter miram coeli temperiem, prouincias reliquas, cum vbertate agri, tum loci amoenitate, facile antecedit. De caetero, nonnullae Asiae Turcicae prouinciae, alicubi vsque adeo steriles ad caetera, vt, qui habitant, lignorum egentes, ignes fimo alant.

2. Rerum *omnium*, quae ad commoditatem vitae pertinent, *copia* est in Turcia opulenta: quam tamen, et colonorum *ignauia*, et *pestilentia*, et *bella* varia, inanem faciunt. *Natolia*, frumento, vino, atque pecore abundat: *Georgia*, partim frumentum et vinum, partim pecus atque metallum profert. *Turcomannia*, apibus, bombycibus, et equis generosis, adfluit. *Diarbecira*, rerum omnium, quas tellus profert, proventum habet vberrimum. *Arabia*, thuris, aromatum, balsami, odorum, auri, quod est praestantissimum, vnionum equorumque, dines est.

3. Incolarum, qui ex diuersis coaluerunt nationibus, (numerus horum aetate nostra longe minor deprehenditur, quam veteri erat) ingenium est varium. *Turcae*, magno fortique praediti animo, gloriae sunt cupidi domi-

dominationisque. *Graeci*, per Natoliam diuisi, inculti torpescunt atque socordia. *Georgiani*, quibus Persae atque Tartari intermiscentur, in nobiles atque ignobiles distincti, inculti sunt et crudeles. *Turcomannorum* plerique latrociniis dediti. *Armenii*, quorum industria, per negotiationem cognita est, ex Turcomannia, in omnes propemodum Turciae prouincias, emigrant. *Diarbecirae*, incolae sunt: Turcae, Arabes, Iudaei, et Armenii. *Arabes*, ex Ismaelitarum seu Saracenorum orti genere, fusci sunt et graciles, iique callidi ac superstitiosi. Quorum ii, qui oppida incolunt, Mauri seu *Hadesi*; qui sub tabernaculis degunt, *Bedeui*, *Scenitae*, et *Nomades*; qui vero rei agrariae operantur, *Fellah*, cognominantur. *Iudaei*, ex Palaestina, per Soriam, vicinasque prouincias prorogati, a cultu prisco, in turpem desciuerunt barbariem. Europaei in Turcia coloni *Franci* adpellari ab indigenis solent.

4. Sermo, in Turcia Asiatica, varius est. Principalia eius sunt genera: *Turcicus*, *Arabicus*, *Graecus*, *Ebraeus*, *Armenus*, *Georgianus*, et inter negotiatores Europaeos, *Gallicus*, atque *Anglicus*, etc.

5. Occupantur *Turcae*, militia, negotiatione, et artificiis; *Arabes*, re pecuaria; *Armenii*, *Iudaei*, et *Graeci*, rerum commerciis; *Incolae* reliqui, rusticatione et pascendis ouibus camelisque. Illorum itaque *arte* elaborantur: aulaea Babylonica, peristromata, linum byssinum, xilinum, et bombycinum, corium Cordubense et Carmesinum, ferrum item Damascenum, etc.

§. XV.

Quoad *ciuilem*, Turciae Asiaticae, *statum*.

1. Regimen, in Turcia Asiatica, eiusque Prouinciis, est *despoticum*. In qua, *Georgiae* et *Arabiae* Principes, partim *Turcorum*, partim *Persarum* Imperatoribus, clientelae subsunt nomine.

2. Administratur illud, Turcorum *Imperatoris* potestate,

per *Praetores* atque *Praefectos* prouinciarum. Inter quos, *Natoliae Babyloniae* et *Damasci* Praetores, maxime sunt illustres.

3. Reditus *publici*, eadem in *Asiatica*, quae in Turcia *Europaea*, est ratio. Ad quem, non leuis, ex *custodia sepulchri Christi*, in vrbe Hierosolymitana, proventus accedere videtur.

4. Religionis, in Asiatica et Europaea Turcia, suppar est status: *Mahometanam*, secundum Omari doctrinam, Turcae atque Arabes, propagant, vocanturque *Sonnitae*, a Sonna codice traditionum Mahomedis, cui fidem habent. *Iudaicae*, soli Iudaei adhaerent, in Karaeos, qui Talmudis fabellas reiiciunt, et Rabbanitas, qui eas amplectuntur, diuisi. *Christiana* multiplex est. 1. *Graeca*, ad quam et *Melchitae* pertinent, prouidentia trium patriarcharum, quorum Constantinopolitanus princeps est, administratur. 2. *Nestoriana*, quae duas in Christo personas statuit, quorum tamen Patriarcha, cum 5. Episcopis, Romano se Pontifici an. 1771. subiecit. 3. *Monophysitarum*, seu *Jacobitarum*, partim ab Iacobo Baradaeo, partim, quod vnam tantum in Christo naturam adferere videntur, sic dicta. His *Maronitas*, quorum Patriarcha, in monasterio Cannoben montis Libani habitans, Petri semper gerit nomen, vti Nestorianus Eliae, adnumeraveris. 4. *Armeniorum*, media inter Monophysitarum et Graiorum a 4. regitur Patriarchis. 5. *Romano-Catholica* et Protestantium.

5. Litterarum et sapientiae studia, soli *Arabes*, tractant, *Philosophiae*, *Astronomiae*, et *Medicinae*, cumprimis dediti, *Graeci* optimam Musarum sedem habent in insula Patmos: nonnulli Paduam medicinae caussa se conferre solent. Reliqui *Incolae*, praeter leuidensem rerum diuinarum, rituumque sacrorum, notitiam, nihil amplius scire cupiunt.

6. Insigne *Regni Hierosolymitani*, quod aetate media, a Christianis instauratum fuerat, *crux aurea* maior episcopalis,

palis, cum *quatuor minoribus*, superne atque inferne, recto disposítis ordine, in *campo argenteo* repraesentat, illudque augusta gens *Lotharingica*, vsurpat hodie.

7. Imperat in Asiatica, qui in Turcia Europaea, ABDVLHAMET, seu ACHMET IV. anno 1725. natus, anno 1774. d. 21. Jan. ad imperium promotus.

SECTIO III.

DE

PERSIA.

§. I.

PERSIA, *Iruun*, incolis cognominata, in *septentrionibus*, mari Caspio et Oxo amne, a Tartaria secluditur. Quam, in *ortu*, Indostania; in *meridie*, mare Persicum, sinu cognomine claudit; in *occasu* termini sunt Georgia, Turcomannia et Diarbecira. Longa ea est milliaria circiter 300; lata 200. alii magnitudinem eius 50000 milliaribus quadratis definiunt.

§. II.

Pelagus, regionem duplici adluit latere.

1. Mare Caspium, seu *Hyrcanum*, *Kulsum*, et *Mar di Sala*, dictum, supra est ad aquilonem.

2. Mare Persicum, seu *Arabicum*, infra est, per austrum profusum, ex quo:

3. Sinus Armuzianus, *Golfo di Ormus*, et vltra,

4. Sinus Persicus, *Golfo di Basora*, seu *di Elcatif*, in mediterranea immittuntur.

§. IV.

Flumina maiora quatuor, fines regionis adluunt.

1. Il-

1. Ilment, *Ilmetus*, *Artabius*, indigena fluuius, mari mergitur.

2. Oxus, *Gihun*, *Kurhan*, Caſpio mari infunditur.

3. Indus, in finibus *Indiae*, in mare exit Indicum.

§. IV.

Diuiditur, aetate noſtra, in PROVINCIAS varias, quarum notiores ſunt:

I. IRACA PROVINCIA, *Erak*, *Irac-Agemi*, olim *Parthia*, Prouincia mediterranea, omnium populoſiſſima fertiliſſimaque, in *medio*, ad quam referuntur:

1. Sultan, *Sultania*, vrbs olim, atque hodie numeroſior, tametſi adhuc ad 60000 incolarum numeret.

2. Casbin, *Casbinium*, vrbs magna, et quondam ſede Regum, multisque palatiis incluta, ad dextram.

3. Com, *Comum*, oppidum, vaſis fictilibus, enſiumque laminis, quae heic parantur, celebre, infra eſt.

4. Hiſpahan, *Iſpahan*, *Aſpahanum*, olim *Hecatonpylos*, quod centum portas habebat, dicta, vrbs eſt omnium cis Gangem maxima (vltra millionem incolarum numerare perhibetur) ſede imperatoria, et emporio celebrata.

5. Jesd, *Iesdum*, oppidum tapetibus et periſtromatibus Babylonicis, non minus forma ſexus muliebris, tota Perſide venuſtiſſima, clarum.

II. SERVANIA PROVINCIA, *Schirwan*, *Sirvân*, olim *Albania*, ad *ſeptentrionem*, in occidentali maris Caſpii litore iacet. Vbi:

1. Derbent, *Derbentium*, olim *Alexandria Albaniae*, emporium, caſtro, portuque communitum, in anguſtiis, ad portas Caſpias, ſeu Ferreas, telonio dives.

2.

2. Schamachia, *Samachia*, vrbs magna, et munita, infra est, terrae motu, et incendiis multum adflicta.

3. Backu, *Baca*, *Albana*, vrbs antiqua, munita, et portu, negotiatione, naphtaeque prouentu insignis, ad mare vergit.

III. ADIRBEISANIA PROVINCIA, *Adyrbeizan*, infra est, vbi quondam Media stetit. Cuius,

1. Tauris, *Tabris*, *Tabrisium*, vrbs mirae magnitudinis, in Ecbatanae ruderibus posita, prima fuit Regum Persiae sedes.

2. Ardibil, *Ardebilium*, *Arbela*, Sophi primi, cuius posteritas diu in Perside regnabat, solo natali atque sepulcro, et bibliotheca celebri, memorandum.

3. Tabristan, *Tabristania*, oppidum magnum & frequens, in regione cognomine, quae tamen pars est *Chiloniae*.

IV. CHILANIA PROVINCIA, *Kilan*, *Gilan*, iuxta mare, pecore, feris et serico diues, in locum *Hyrcaniae* successit, cum oppidis. Vbi:

1. Recht, *Resht*, oppidum haud procul a mari, pacificatione inprimis Russica an. 1729 et 1732 cognitum.

2. Ferhabad, *Ferhabadum*, vrbs magnitudinis eximiae, a Mahometanis et Christianis inhabitatur, palatio Regis Schach Abasi, qui heic suam habebat Regiam, memorabilis.

V. CORASANIA PROVINCIA, *Chorasan*, in *Bactriania* et *Margiana* regione. Hanc olim tribus Israeliticae, ab Salmanassare in captiuitatem abductae, coluisse memorantur.

1. Merwa, *Marou*, vrbs magna, lacui adposita.

2.

2. Balch, *Balcha*, vrbs, regionis cognominis prima.

3. Herat, *Heratum*, vrbs ampla et frequens, in Provincia Heraria, a praestantia omnium in Persida pretiosissimorum tapetum laudanda.

4. Nisabur, *Nischabur*, vrbs est equaria, et officinis laminarum ensium praestans.

5. Mesed, *Meschet, Thous*, vrbs non exilis, Sanctorum Virorum sepulcris celebrata, mira populi superstitione colitur.

VI. SABLESTANIA PROVINCIA, *Sablustan*, montibus circumsepta, incolarum pauper, ortum prospectat. Vbi:

1. Vaihend, *Scanderia*, vrbs non ignobilis.

2. Bost, *Bostum*, munitio est cunctarum in Persia validissima.

VII. CANDAHARIA PROVINCIA, *Candahar*, extrema in finibus Indiae Provincia. Vbi:

1. Candahar, *Candaharia*, vrbs admirandae magnitudinis, sicut aliis operibus, ita duobus castellis, ad artis normam munita, et emporio dicata.

2. Ispasadin, *Ispasadina*, vrbs in finibus regni, colli imposita.

VIII. SEGESTANIA PROVINCIA, *Sestistan*, quondam *Drangiana*, locis desertis montiumque iugis tristis. In qua:

1. Sagistan, *Segistania*, *Zaring*, vrbs est primaria.

2. Robin, *Kobin*, oppidum, speculis ex chalybe fabricatis clarum.

IX.

IX. MACRANIA PROVINCIA, *Macran*, seu *Mackheran*, olim *Gerdosia* dicta, in austrum vergit. In qua:

1. Mackran, *Macrania*, Provinciae caput, vrbs mediocris magnitudinis.

2. Almansour, emporium est, nardi cumprimis et myrrhae negotiatione celebre.

3. Titz seu *Taitz*, vrbs haud procul a mari sita.

X. CARAMANIA PROVINCIA, *Kerman*, *Kyrmann*, paganorum, qui solem adorant, atque latronum receptaculum. Ad quam pertinent:

1. Tuberan, *Tuberanum*, oppidum, tractus cognominis primum.

2. Kyrmann, *Cerman*, *Carmania*, quae et *Sirian*, metropolis ac emporium, campis oryzaeferis caeteras antecit.

3. Gamron, *Kamron*, *Gamronum*, emporium cum portu, sinui Persico adiectum.

XI. INSVLAE, in sinu Persico iacentes, duae sunt:

1. Ormus, *Armuzium*, *Armusia* insula, regni titulo cognita, salis sulphurisque abundans, caetera sterilis, cum oppido huius nominis, in quo emporium olim erat ditissimum, Portugallis ereptum.

2. Bahr, *Bahrein*, *Baharem*, insula, sale et vnionibus diues.

XII. FARSISTANIA PROVINCIA, *Farsistan*, persis propria, solo laeta, et vini optimi, lapidisque Bezoar ferax. Vbi:

1. Bander Congo, *portus capax*, in sinu Persico.

2. Schiras, *Schirasium*, vrbs magna, ambitu suo 5 milliaria complexa, & elegans, ex Persepoleos ruderibus excitata, atque collegio sapientiae illustris.

XIII. SVSISTANIA PROVINCIA, *Chusistan*, *Susiana*, *occasum* versus, ad Euphratis ostia propagatur, equorum generosissimorum, camelorumque foecunda altrix, veterum *Elymais*. In qua:

1. Sus, *Suster*, *Susa*, metropolis, Ahasueri Regis quondam regia, loco frumenti feracissimo sita.

2. Achwaz, *Achuasia*, oppidum non ignobile, infra.

XIV. LAVRESTANIA PROVINCIA, *Laurestan*, in Diarbecirae collimitio. Vbi:

Holvan, *Holuanum*, oppidum, haud adeo clarum.

§. V.

Adnectatur, *vrbium* praecipuarum, tabula:

1. *Patriarchatus* Christianorum, in Persia, duo sunt: prior *Nestorianorum* Ormiensis: alter *Armeniorum*, in Seruania Prouincia. Illius Praesul semper nomine Simeonis gaudet.

2. *Metropoles*, in Imperio Persico: Casbin, Hispahan, Abbas-Abad, *palatium*.

3. *Portus* praecipui: Gamron, Ormus, Bander Congo, in mari *Persico*.

4. *Academiae*, in vrbe Schiras, Ardebil, Tauris, cet.

§. VI.

§. VI.

Quod, ad *naturalem* Persiae *statum*, adtinet:

1. Regio, (sub gradu 25 lineae meridionalis sita) in qua coeli temperies *salubris*, et mira, cum aestatis, tum hyemis *clementia*, omnium rerum est *ferax*. Praeterquam enim, quod *agrorum* vbertate, foecundissimas regiones, adaequat facile: inhabitatores etiam suos, rebus natura et arte abunde productis, ditat liberaliter.

2. Profert namque regio fertilis, ex *vegetabilibus*, frumentum, oryzam, milium, legumina, fabas, vinum, poma citrea, aurantia, persica, pruna, pepones mirae magnitudinis (30. 40. et 50. pondo saepe vnus superat) amygdala, ficus, aliaque acrodrya, oleas, gossypium, myrrham, nardum, herbam nicotianam; ex *animantibus*, pecus, equos, feras, leones, pantheras, tigrides, camelos, apes, bombyces; ex iisque mel, ceram, sericum; ex *fossilibus*, metalla, mineralia, vniones, adamantes, iaspidem aerizusam, lapidem bezoardicum. Ars vero effingit, vestes sericeas, tapetes, peristromata, aulaea Babylonica.

3. Incolae, qui ex *Persis*, *Armeniis*, *Arabibus*, atque *Tartaris*, in vnam sociantur gentem, *felici* atque *profundo*, sed ad *simulandum* et *dissimulandum* prono, praediti *ingenio*, ad *scientiarum*, artium, bellique studia, magis, quam ad *negotiationem*, propendent, et *polygamiam* in societate obseruant nuptiali. Ante caeteros Asiae incolas humaniores.

4. Sermonis genus quadruplex apud Persas in vsu est: *Arabicum*, inter eruditos; *Turcicum*, inter aulicos; *Persicum*, quod cum Scythico et Germanico, quandam videtur habere cognationem, inter cives atque plebeios homines; et *Gauricum*, populi ritus, et linguae peculiaris.

§. VII.

Quoad statum *ciuilem*, Regno Persarum proprium:

1. Regimen Persarum, *regium* omnino est, idque, ad leges *prudentiae* et *humanitatis* exactum. Reges namque eorum *Sophi* (Schach, Chan, Sultan et Padischa, sunt honoris vocabula) adpellati, imperium, quod cum haereditate accipiunt, summa *auctoritate* administrant, incredibili, in *fratres*, atque *subditos clementia* propensi.

2. Ordinum regni vicem, *maioris* atque *minoris* nominis Administri supplent. Inter quos, primum occupant locum: *Sadré Cassa*, Summus sacrorum Antistes, proximus a Rege; *Etmadaulet*, Cancellarius regni, qui et Prorex; *Kortchi Bacha*, Summus exercitus Dux, et consilii bellici Praeses; *Koler Agasi*, Praefectus Praetorio; *Toptchi Bacha*, Praefectus armorum; *Divan Begui*, Summus regni Praetor, Iudexque; *Meheurdar*, Custos Sigilli regii; *Hackim Bacha*, Archiater, vt iam caeteros praeteream.

3. Reditus publici, qui ex *vectigalibus*, decimis fructuum, *metallis*, tabernis, et *bonis* subditorum, in aerarium Regis, influunt quotannis, triginta milliones fl. superare creduntur. Quorum magnitudine inductus Tammas Sophi, peregrinantium tributum abrogauit.

4. Vires Persarum, vsque eo, aetate nostra succreuerunt; vt iam Turcorum potentatui, obsistere queant. Coguntur eae ex militibus *stipendiariis*, qui peditatu; militibus *prouincialibus*, *Tuffenis* dictis, qui equitatu, praeualent, pacis tempore ad 90000 aluntur, belli facile ad 700000. conduci poterunt.

5. Religio *Mahometana*, quam Persae, secundum *Aly* sententiam amplexi sunt, ab *Omari*, quam Turcae obseruant, secta, in quibusdam positionibus discrepat. Summus in ea Sacrorum Antistes, *Serdra* dicitur: qui, primo post Regem loco considet. Mahometanis

inter-

intermixti sunt, *Iudaei*, et praeterea, *Melchitae*, *Nestoriani*, *Armenique Christiani*, atque *Pagani*, quos vulgus *Gauros* vocat, solis cultu notati.

6. Litterae, industria summa, cumprimis *Schirasii*, in Academia regia coluntur. Sunt namque Persae, ad *litterarum studia* procliues, et propterea, in *Philosophia*, *Medicina*, *Mathesi*, *Astrologia*, *Prudentia ciuili*, *Eloquentia* atque *Poetica*, mirum in modum excellentes.

7. Nummi *argentei*, pariter atque *cuprei*, item aurei, qui *Scherafi*, vel atiam *Kerasin* vocantur, apud Persas in vsu sunt. Quorum loco, plerumque *aurum*, vel *argentum* rude, in commerciis rerum adhibetur.

8. Insignis nomine, pingitur a Rege Persarum *leo humi cubans*, solem respiciens orientem.

9. Regnat hodie, post obitum *Adil Schach*, *Kerim Kan*.

SECTIO IV.

DE

INDIA ORIENTALI,

Speciatim de

INDOSTANIA.

§. I.

INDIA, quam hodie ORIENTALEM, *Ostindien*, quo ab *occidentali*, *Westindien*, America vtpote distinguatur, vocamus, a Tartaria in *meridiem* flexa, incipit. Quae, seruato antiquo cognomine, iisdem, quibus antiquitus, circumscribitur limitibus.

§. II.

Contingit namque, ab *aquilone*, Tartariam; ab *ortu*, Chinam; Oceano Indico, ad *austrum*; Persiae imperio, ad *occasum* terminata. Longitudinem eius 600 milliaria, latitudinem 500 continere aiunt.

§. III.

Pro regionis, quam occupauit, positu, dispescitur bisariam: in INDIAM AQVILONAREM, seu INDOSTANIAM; et INDIAM MERIDIONALEM, Gange tamen flumine, in CITERIOREM atque VLTERIOREM, scissam. Veteri aeuo *India intra* et *extra Gangem* vocabatur.

§. IV.

INDIA AQVILONARIS, seu INDOSTANIA, a regimine, cui est obnoxia, IMPERIVM MAGNI MOGOLIS, cognominata, *septentrionalem* Indiae oram obsedit, longa 300, lata totidem milliarium.

§. V.

Definitur ea, communibus Indiae terminis, vtpote, Tartaria Magna, ad *septentrionem*; China ad *ortum*; quam India Meridionalis, in *meridie*; Persia, in *occasu*, terminant.

§. VI.

Iunguntur inter se montes tres, quos nonnulli Caucasi partes esse existimant.

1. Imaus, *Dalanguer* incolis dictus, Indiam a Tartaria, in septentrionibus disterminat, effunditque Indum et Gangem flumina.

2. Emodus, et *Paropamissus*, montes duo, in eadem plaga.

3. A montibus his, regio tota, vsque ad Oceanum decurrit, in planitiem immensam.

§. VII.

§. VII.

Amnium, mira est, in regione ampla, vastitas. Quorum maiores:

1. Indus, *Hynd*, seu *Sind*, in Imao Tartariae, ex quinque natus amnibus, acceptis 20 aliis fluuiis, latus plerisque in locis vno milliari, latere occidentali profluit, geminoque ostio (alii septem ponunt) apud Diul, in mare Persicum, prouoluitur.

2. Ganges, *Ganga*, omnium in Asia fluuiorum maximus, in eodem Tartariae monte ortus, latere orientali, properat in sinum Bengalensem.

§. VIII.

Diuiditur aetate nostra, in XXXV. DITIONES (regna plerique omnes nominant), quarum septem, in *medio* iacent; totidem per *septentrionem* procurrunt; octo in *ortum* spectant; septem diuergunt in *meridiem*; sex respiciunt in *occasum*.

§. IX.

DITIONES VII. in Regionis *meditullio* iacent, hoc ordine:

I. PENGABENSIS DITIO, *Pengab*, in tractu est *supero*, in qua celebratur

Lahor, *Lahora*, vrbs ampla, cuius vtpote ambitus sex milliaria continet, arce splendida, sede Mogolis vetere, ornata, mercatu illustris, quondam a bucephalo, Alexandri M. equo, isthic sepulto, Bucephalia cognominabatur.

II. IAMBENSIS DITIO, *Jamba*, iuxta est, ad dextram, in eaque, inter reliqua oppida:

Iamba, *Jamba*, oppidum, ditionis cognominis primum, idque eximium.

III. BACARENSIS DITIO, *Bacara*, ad dextram recedit. Vbi, cum ceteris oppidis.

Bacaner, *Bacaneria*, emporium, et sedes Gubernatoris praecipua.

IV. SAMBALENSIS DITIO, *Sambal*, infra, in *medio*. Cuius ditioni adsentitur.

Sambal, *Sambalia*, vrbs primaria, haud procul a Gange.

V. AGRENSIS DITIO, *Agra*, situ inferiore iacet, in qua:

Agra, *Agra*, metropolis est regia, duodecim milliaria in circumferentia laxa, sedes est Imperatoris hiberna, thesauri autem regii, pretii incomparabilis, perpetua; ex quo tamen, Kouli-Kan Persarum Imperator, bello anni 1738. res optimas in Persiam transtulit. Caeterum vrbs haec, magnificentissimo Mogolis palatio ornata, facile 200000 militum in aciem producere potest.

VI. DELLIACVM REGNVM, *Dehly*, inde ad laeuam abit. In cuius tractu iacent:

1. Jehannebat, *Gehannabar*, regia altera, aestiua, bene munita, priore quidem inferior, propter aeris clementiam salubrior tamen.

2. Dehly, *Delli*, vrbs magna, et, ante Jehannebat condita, aeuo antiquiore, Imperatorum regia.

VII. IENVPARENSIS DITIO, *Jenupar*, quae et *Gengabar*, eodem latere adsurgit.

Jenupar, *Ienuparia*, oppidum, tractus cognominis primum, illic est, propter Sitmagum fluuium,

§. X.

§. X.

DITIONES VII. per oram *aquilonarem* proferuntur, hoc ſicuti ſequuntur ordine:

I. BANCKISIENSIS DITIO, *Banckis*, ad laeuam, in regione ſupera. In qua:

Banck, *Balck*, oppidum, in limite Perſico extremum.

II. CACHIMIRIENSIS DITIO, *Cachimir*, eodem loci poſitu ſita, in tabulis Geographicis non proſtat.

III. CABVLENSIS DITIO, *Cabul*, infra eſt, habetque

Cabul, *Cabulum*, oppidum, huius nominis illuſtre, ditionis tamen, cum vniuerſa regione, inde ab anno 1740. Perſicae.

IV. NAVGRACVTENSIS DITIO, *Naugracut*, dextram verſus iacet, apud fluuium Rauatam.

Naugracut, *Nagarcut*, vrbs amoena, in qua peregrinatores, linguae particulam idolo *Matta* offerre ſolent.

V. ATTOCKENSIS DITIO, *Attock*, priorem poſitu et fertilitate agrorum ſuperat, in eodem tractu.

Attock, *Attocum*, vrbs venuſta, ditionis prima, in quam Imperator, animi cauſſa, diuertere ſolet.

VI. KAKARENSIS DITIO, *Kakares*, inde ſequitur, quam tabulae Geographicae praeterierunt.

VII. SIBAENSIS DITIO, *Siba*, extrema in *aquilonari* angulo, ad dextram conſedit.

§. XI.

Ditiones VIII. ad *ortum* spectant, sequente numero:

I. PITANENSIS DITIO, *Pitan*, trans Gangem semet expandit, notari digna est:

Pitan, *Pitania*, vrbs ditionis suae primaria, prope ad laeuam, quam Godetus alluit.

II. GORENSIS DITIO, *Gor*, dextram versus diuergit. Vbi:

Gor, *Gora*, vrbs praestans, palatio Imperatoris, quo identidem diuertit, caeteris memorabilior.

III. CANDVANENSIS DITIO, *Kanduana*, priori subest.

Kanduana, *Canduana*, in eius ditione est, vrbs pulcra.

IV. PATNAENSIS DITIO, *Patna*, introrsum recedit. Cuius agrum mirifice ornat.

Patna, *Patna*, vrbs ditionis suae prima et permagna, populique frequentia notanda.

V. VDESSANA DITIO, *Vdessa*, inferius descendit. Vbi

Jekanack, *Jekenackia*, vrbs amoena, arce ornata.

VI. IESVALANA DITIO, *Jesual*, non est relata in tabulas Geographicas, in qua *Raiapore* vrbs est.

VII. MEVANA DITIO, *Meua*, inde profertur, positu inferiore.

VIII.

VIII. NARVARENSIS DITIO, *Narwar*, reliquas excipit, cum oppido cognomine, loco imo, in ora ortiua.

§. XII.

DITIONES VII. in regionem *australem* diuergunt.

I. BENGALAE REGNVM, *Bengala*, seu *Jaganat*, finui cognomini, et Ganges ostiis, in agro fructuoso adsidet, tropico Cancri subiecta. Florent hic:

1. Satigan, et *Chatigan*, emporia duo insignia.

2. Daca, vrbs praecipua, rerum commerciis, et aeris salubritate celebrata, secundo Gange, vnius milliaris longitudine posita; cuius in vicinia *Bengala* ponitur a plerisque.

II. MALVAENSIS DITIO: *Malvay*, smaragdo diues, ad laeuam abit. In qua:

Rantibor, *Rantiboria*, vrbium primaria, circulo tropico subest, in regione quodammodo temperata, cum arce.

III. BARARIENSIS DITIO, *Beror*, infra tropicum est. Vbi cum ceteris oppidis:

Chapor, *Chaporia*, vrbs, tractus huius maxime cognita, in agro laeto amoenoque.

IV. CANDISIENSIS DITIO, *Candis*, auri, lapidum pretiosorum atque pecoris, diues.

1. Doltabad, *Doltabasd*, *Doltabadum*, vrbs admodum magna, in agro fertili apertoque.

2. Brambor, *Bramborum*, ditionis primum, ad laeuam.

V. CHITORENSIS DITIO, *Chitor*, situ superiore, ad sinistram iacet. In cuius tractu sita est:

Chitor, *Chitoria*, regia quondam Pori, Regis Indiae praepotentis, Alexandro M. inimici.

VI. GVSARATAE REGNVM, *Guzarat*, mercatu atque vrbibus insigne, in peninsula, iuxta ostia confedit. Vbi:

1. Surate, *Suratta*, vrbs maritima, commerciis Europaeorum clara, in littore orientali, in qua, Praetor mercatorum, ex gente Anglicana, domicilium suum habet. Portus *Savoli* plus vno abhinc distat milliari.

2. Cambaia, *Camboia*, vrbs peramoena, emporio et portu Indiae optimo, ad sinum cognominem, celebratissima.

3. Goga, *Goga*, vicus est in peninsula, mercatu Portugallorum illustris.

4. Diu, *Dio*, *Dium*, vrbs portu et munitionibus firmata, cis Indi ostia, in insula, Portugallis obsequitur.

VII. RAHIENSIS DITIO, *Rahaia*, ad dextram est, in eaque, cum eximiis oppidis:

Armedabat, *Armadabat*, *Armedabatum*, vrbs frequens, arce valida, et mercatu atque gossypio nobilis.

§. XIII.

DITIONES VI. ad *occasum* sedent, in finibus Persiae.

I. TATTENSIS DITIO, *Tatta*, prope ad ostia Indi. Vbi:

1. Tat-

Tatta, *Tatta*, oppidum praecipuum, cis Indum flumen, rerum atque ciuium praestantia nobile.

II. JESSELMERE, seu HASMAR DITIO, inde adsurgit. Cuius est, praeter *Pislemer*, metropolim:

Radimpor, *Radimporia*, ciuitas mercatu insignis, trans Indum, prope ad fines Persiae.

III. BANDO DITIO, ab Indo recedit in mediterranea, dextram versus. In cuius agro:

Bando, *Bando*, vrbs ampla et frequens, posita est.

IV. BVCKORENSIS DITIO, *Buckor*, ad Indum, laevam versus redit, cum oppidis:

Buckor, *Buckoria*, ciuitas elegans, arce, pluribusque ornata palatiis, ad Sietmagi et Indi confluentes sedet.

V. MVLTANENSIS DITIO, *Multan*, Indo flumine interluitur, in eodem tractu.

Multan, *Multania*, emporium diues, et propter amoenitatem regionis, venustum quoque, ditionis Persicae.

VI. PATANENSIS DITIO, *Patanes*, Cabulensi regioni subiecta, extrema est, in occidente.

§. XIV.

Subiiciatur, *vrbium* praecipuarum in *Indostania*, tabula.

1. *Metropoles*, in iisque: Agra, Jehennebat, Dehly, *regiae*; Attock, Gor, Jekenack, *palatia*.
2. *Portus*: Savoli, Cambaya, Diu.

§. XV.

Quod ad *naturalem* Indostaniae *statum*, attinet:

1. Regio, pro diuersitate plagarum, coeli solique disparis, ad *aquilonem*, frigidum, salutarem tamen, inter montes, montiumque iuga, habet aerem. Quae, *meridiem*

em versus, in vastam diffunditur planitiem, solisque subiicitur caloribus, superiore multo feracior est. Id mirabile videtur, quod his regionibus aquilo sex mensibus flet, auster rursum totidem.

2. Res, quas natura dat, in vegetabilibus sunt: frumentum, legumina, oryza, cannabis, anisum, sinapi, arundo, vitis, crocus, cinnamomum, ambra, nardus, opium, piper, aroma, mel, cera, pix, resina, palmula, poma citrea, aurantia, punica, ficus, ros marinus, flores diuersi, et Dutroa atque Costus herbae medicatae, ac inprimis arbos indica (*Cocusbaum*) ex cuius succo potum, vino similem conficiunt incolae, ex fructibus oleum, ex indusio varii generis vasa; ex cortice subtiliore telam; foliis denique pro papyro vtuntur; in *animalibus*, pecus, equi, elephantes, rhinocerotes, tigrides, simii, simii caudati, sciuri, crocodili, perdices, psittaci, galli indici, corui, vespertiliones, queis Indi vescuntur, serpentes, scorpiones, cicadae, glires, testudines, pondus centenarium superantes, apes; in *fossilibus*, magna in copia aurum, argentum, adamas, smaragdus, saphirus, hyacinthus, chrysolitus, amethystus, sarda, topazius, carbunculus chalcedonius, felini oculi, iaspis, agathes, haematites, ophites, marmor, sal petrae. Ars, contra effingit, linum xilinum, bombycinum, vestes lineas acupictas, corium, variamque, ex metallo et lapidibus pretiosis, supellectilem.

3. Incolae, qui partim ex antiquo *Indorum* genere, partim ex *Mogulis Tartaris*, orti sunt, facie flaua, et subfusca, ingenua tamen, gaudent, ad artes et humanitatem, cumprimis proni. Crimine non minus desidiae, ac libidinis a plerisque arguuntur. Id certum est, bello et mercatu eosdem ab aliis gentibus multum superari.

4. Loquuntur sermone vario, *Indo Brachmanico*, *Malabarico*, *Kalmuco-Tunguto-Mugolico*, et *Bengalico*, in Prouinciis vero Portugallicis, *Portugallico*. Praeterea

terea, dum rem sacram faciunt, Arabico vtuntur; in regia Persico.

§. XVI.

Quod ad *statum* regionis huius *ciuilem*, adtinet:

1. Regimen Indostaniae, quod *Tartari Moguli*, seculo XIV. Duce Tamerlane occuparunt, est *despoticum*. Tenet illud *Imperatoris* titulo, MAGNVS MOGOL, ex genere Tamerlanis, quem Indi, *Padschach*, id est, Magnum Dominum, adpellant.

2. Administratur illud, domi quidem, per *Administros*, et *Aulicos*, quorum 12000. numerantur: foris autem in Prouinciis, per *Praetores*, atque viginti *Regulos* clientelares. Purpurati Mogolis *Omrahi* vocantur.

3. Reditus Indostaniae status, ex rebus natura et arte productis, vectigalibus, haereditatibus caducis, (post obitum ministrorum, et ducum belli, vniuersorum bona Imperator haereditate accipit) variisque incolarum donis, ad 300. milliones thal. quotannis computatur. Hinc, immensus ille thesaurus, in 365. aeraria diuisus, in quo, 1500. milliones auri et argenti signati; 2000. milliones auri et argenti crudi, vnionum item lapidumque pretiosorum, numerabantur: quem tamen, anno 1739. Kouli-Kan Imperator Persarum, multum imminuerat. De caetero, solium Imperatoris, 200. annorum opus 160. millionibus aestimatur.

4. Vires Indostaniae, quodsi animus iisdem inditus esset, forent insuperabiles. Potest namque, belli tempore, tercenta equitum, et nonaginta peditum millia, cum quinquaginta elephantum millibus, hostibus obiicere: quae tamen, triginta equitum, et nonaginta peditum, ex Hungarico atque Germanico exercitu, lecta millia, facili profligare possent negotio. Mari, quod classe careant, et peregrini portus occupatos teneant, haud multum peraeque poterunt.

5.

5. Religio, cui incolae Indostaniae dediti sunt, quadruplicis est nominis. 1. *Mahometanae*, addictus est Imperator, cum Administris et Proceribus, secundum *Hembeli* doctrinam. 2. *Pagana*, in quatuor, Braminorum, Rasbutorum, Baianorum et Soudratum, sectas, diuisa est. 3. *Christiana*, partim in *Thomitarum*, quae a D. Thoma, seu potius a Mar Thoma, Armenio, nomen accepit, quae Arrii et Nestorii dogmata sequi perhibetur; partim in *Occidentalium*, Romano-Catholicorum, Protestantiumque doctrinam et ritus, distinguitur.

6. Litterarum et antiquae sapientiae studiis, soli *Brammi*, Brachmanum quippe successores, dediti sunt. Reliqui accolae, *artes sellularias* amant, cum agricultura.

SECTIO V.

DE

INDIA

CIS ET TRANS GANGEM.

§. I.

INDIA haec, quam supra *Meridionalem* diximus, non solum *Gange* flumine, verum *sinu* etiam *Gangetico*, ad *ortum* atque *occasum* secreta, Oceano orientali immergitur, habetque speciem duplicis peninsulae.

§. II.

Iungitur in *aquilone*, Indostaniae; in *ortu*, Chinae imperio et Oceano; quam, in *meridie* atque *occasu*, Mare Indicum adluit, seiungitque ab insulis Indiae. Regio *citerior* lata 290 milliaria, longa 340 existimatur; *viterioris* longitudo 460, latitudo 240 milliaribus definitur.

§. III.

§. III.

Fluuios quatuor, ex lacu *Cananor* effundit, transmittitque per regionem orientalem, in Oceanum.

1. Siam, *Siama*, latere orientali, in sinum cognominem cadit.

2. Pequu, *Pequua*, amnis intermedius, in sinum Gangeticum properat.

3. Cosimin, *Cosiminum*, situ eodem, in sinum Gangeticum prouoluitur.

4. Caor, *Caora*, alueo occidentali, eidem sinui immertur.

§. IV.

Mare *Iudicum*, quod et *Orientale*, per plagam australem, longe lateque diffusum, in sinum exit duplicem. Quorum:

1. Sinus Gangeticus, *Golfo di Bengala*, latere occidentali, in Regnum Bengalae influit, et vtramque disterminat Indiam.

2. Sinus Siamicus, *Golfo di Siam*, in plaga orientali, in regnum Siamense semet insinuat.

§. V.

Interuentu sinus Gangetici, vt iam praediximus, in INDIAM TRANS atque CIS GANGEM, et vtraque iterum, in REGNA XXVIII. distinguitur.

§. VI.

INDIA TRANS GANGEM, a Tartaria, vsque ad Peninsulam orientalem, inter Indostaniam atque Chinam prorogata, REGNA XV. ambitu suo complectitur, in REGIONES II. SVPREMAM atque IMAM diuisa.

§. VII.

REGIO SVPERA, REGNA XI. ambitu suo comprehendit.

I. AR-

I. ARRACANIAE REGNVM, *Arracan*, praealtis septum montibus, ad sinum Gangeticum, Regi barbarae superstitioni dedito, et a suis diuino cultu honore, obsequitur.

Arracan, *Arracania*, caput est regni, et Regis magnifica sedes, palatio aureis laminis tecto, non minus validis memoranda munitionibus.

II. CASSVBIAE REGNVM, *Cassubi*, supra Arracaniam, Principi suo obsequitur.

Cassubi, *Cassubia*, vrbium prima, non minus opibus et commerciis, quam magnitudine eximia.

III. AVAE REGNVM, *Ava*, praepotens, ius in vicinos Indiae populos, principatusque, latissime exserit, Deorum cultui deditum.

Ava, *Aua*, metropolis frequens. atque munita, situs amoeni, sedem praebet Regi potenti.

IV. BRAMAE REGNVM, *Brama*, infra Avam, cui est insertum, ad *ortum* abit, pretiosis diues lapidibus.

Brama, *Brama*, oppidum est primarium, in regione ortiua, olim Regum Bramae sedes.

V. TVNQVINIAE REGNVM, *Tuncking*, a Chinensi Imperio auulsum, in *ortum* declinat; defendi potest, dum necessitas postulat, a 300000. armatis. De caetero, barbaram sequitur religionem. Eius sunt:

1. Carchao, *Carchaum*, vrbs laxa, et emporio clara.

2. Checo, *Keccia*, vrbs mirum in modum magna (millies enim mille incolarum habere dicitur) et populosa, sedes est regia.

3.

3. Tunquin, *Tuncking*, *Tunquinum*, et *Cuades*, illa vrbs magna, haec portus eximius.

VI. LAOS REGNVM, quod et *Chiocangue*, montibus circumseptum, atque Chinensi imperio ereptum, in Tunquinensium limite, Deos colit peregrinos.

Langione, *Langiona*, vrbs est in regione ista primaria.

VII. COCHINCHINAE REGNVM, *Cochinchina*, Chinensium Imperatoris vectigale, et ligno Calambae nobile, per oram Oceani prorogatur, diis peraeque servit alienis. Eius sunt:

1. Sinnua, et *Caccianum*, vrbes duae, sede Regis memorandae.

2. Quehoa, seu *Kerue*, vrbs ampla, emporio, et frequentia populi celebris.

VIII. CAMBODIAE REGNVM, *Camboya*, in clientela Regum Siam, ad *austrum* prospicit. Incolae eius barbari, et vivi DEI ignari sunt.

Camboia, *Leweck*, *Cambodia*, metropolis et regia, Portugallorum atque Chinensium commerciis celebrata.

IX. SIAMENSE REGNVM, *Siam*, ad sinum cognominem, in *meridie*, praepotens, vtpote amplius centum millibus peditum, triginta equitum, et elephantis mille stipatum.

1. Siam, *Siam*, vrbs magna, mercatu incluta.

2. Vdia, *Odian*, quae et *Juthia*, vrbs primaria, et regia sedes, prope ostia fluuii Menan. Aedes CCCCM. et fana Deorum XXXM, cuncta pelago imposita, habere affirmatur.

X. MARTABANIAE REGNVM, *Martaban*, in Regum Auae potestate, in plaga *occidentali* iacet.

Martaban, *Martabanum*, vrbs ampla, et frequens, portum habet.

XI. PEGVANVM REGNVM, *Pegu*, Regi Auae subiectum, per oram occidentalem adsurgit. Huius incolae, quotannis virginem pingui corpore deastro suo immolant, a fani Sacerdotibus, praeter cor, impio ritu deuorandam.

Pegu, *Peguum*, quod et *Pegicum*, vrbs mirifice magna, et insigniter munita, quondam Regum, nunc Gubernatoris domicilio incluta.

§. VIII.

Regio Ima, a veteribus, *Chersonesus Aurea* dicta, et Siamico atque Gangetico sinubus, in peninsulam coacta, Regnis IV. excellit.

I. TANASSERIAE REGNVM, *Tenacerim*, Regum Siamensium clientelare, exile est, per oram sinus Gangetici patens.

Tenacerim, *Tanasseria*, vrbs est maritima, cum portu.

II. MALACCAE REGNVM, *Malacca*, veterum *Chersonesus aurea*, Regna III. totidemque vrbes primarias, in Regum Siamensium clientela, complectitur.

1. Patana, *Patana*, regni Patanensis metropolis, Principi independenti subiacet, in ora sinus Siamici.

2. Ihor, *Ihora*, vrbs munita, et regni Ihorensis, facile prima, ad *austrum*.

3. Malacca, *Malacca*, vrbs ampla et frequens, portu securo et capaci instructa, *regni cognominis* princeps, primum a Portugallis, deinde ab Hollandis occupata, mercium depositorio est destinata, in *occasu*.

§. IX.

India Cis Gangem, in Peninsulam occidentalem, sinu Gangetico et mari Persico inclusa, Regna XIII. in se continet, in V. Litora distincta.

§. X.

§. X.

GOLCONDANVM LITTVS, *Golconda*, oram maritimam, iuxta sinum Gangeticum, cum REGNIS II. in *oriente*, occupauit.

I. ORIXAE REGNVM, *Orixa*, *septentrionem* versus, in finibus Indostaniae, et in Regis Golcondae iurisdictione, situm est.

Orixa, *Orixa*, vrbs ampla, mercatu, et basilica sancti Thomae, nobilitata.

II. GOLCONDAE REGNVM, *Golconda*, situ inferiore, Regi suo, clientelae tamen nomine, etsi 200000. peditum, equitum vero 50000 hosti opponere possit, Indostaniae Imperatori, obsequitur.

1. Golconda, quae et *Bagnagar*, metropolis, et Regum sedes splendida, munitaque, lupanaribus infamis.

2. Culor, *Culorum*, adamantum fodinis, in quibus ad 60000 homines lapides hos pretiosos (omnes magnitudine antecedunt) scrutantur, nobile.

3. Masulipatan, *Masulipatanum*, vrbs maritima, commerciis Europaeorum nota.

§. XI.

COROMANDELIVM LITVS, *Coromandel*, eodem fatere *orientali*, cum REGNIS III. in *australem* declinat, profertque oryzam inprimis, et erioxylon. Maxima pars incolarum daemones adorat, ferasque bestias.

I. NARSINGANVM REGNVM, *Narsinga*, optime, prouidentia Regis, administratur. Vbi:

Narsinga, *Narsinga*, vrbium prima, structurae elegantis, in maritimis, cum sede regia splendida.

II. BISNAGARIENSE REGNVM, *Bisnagar*, Regem habet potentem. Hoc tractu iacent:

1. Bisnagar, *Bisnagaria*, quae et *Chandegery*, metropolis atque regia, ingentis magnitudinis, cuius vtpote circuitus 7. milliarium est, muro triplici, et arce valida communita.

2. Maliopor, quae et *Thomapolis*, vrbs ampla, a sancto Thoma, qui ibidem interfectus esse dicitur, cognominata.

3. Tranguebar, *Trangeor*, vrbs moenibus, castelloque munita, eaque Danorum mercaturae praesidium, a missionibus Euangelicorum et editione Bibliorum, linguae Malabaricae, cumprimis nota.

4. Negapatan, *Negapatanum*, munitio valida, et emporium, in Hollandorum potestate.

III GINGIENSE REGNVM, *Gingi*, in clientela Bisnagarienſi, infra est.

Gingi, *Gingium*, vrbs structurae mediocris, praetorio regio et castro communita.

IV. MADVRAE LITVS, *Madura*, oram *australem* occupauit, diuersis obnoxium regulis.

1. Mannapaar, *Mannapaara*, oppidum iuris Hollandici.

2. Madure, *Madura*, metropolis est, castro communita.

3. Capo Comorin, *Comorinum*, promontorium, in extremo peninsulae apice, maxime australe.

§. XII

Malabariae Litvs, *Malabar*, latere *occidentali*, per oram australem prolatum, Regna IV. numerat. Serpentes alit tanta magnitudine, vt facile omem deglutiant; quia tamen veneno carent, adeo nihil nocent, vt contra esca sint incolis. Hic turpis viget polyandria.

I. TRAVANCKORIVM REGNVM, *Travanckor*, cum regno *Coulang*, coniunctum, vni Regi subest.

1. Travanckor, *Trauanccoria*, oppidum regionis primum, Europaeorum negotiatione clarum est.

2. Coulang, seu *Coylang*, regni cognominis caput, Hollandis, ab anno 1662. paret.

3. Calicoulang, *Caliculangia*, regni huius nominis, quod in Hollandorum foedere est, regia.

II. COCHINVM REGNVM, *Cochin*, peramoenum, Regem habet. In eius ditione:

1. Cochin, *Cochinum*, metropolis, vetustate, munitionibus ac aedificiis, post Goam facile secunda, ab anno 1663. in Hollandorum potestate est.

2. Koutschien, *Kutsienna*, sedes Regis, in mediterraneis.

III. CALECVTIVM REGNVM, *Calecut*, Portugallis clientelare, cuius Rex, *Zamorin*, id est, numen terrestre, adpellatur.

1. Cranganor, *Cranganoria*, regni cognominis, quod Calecutio, cum Rege subiacet, prima, ab anno 1662. ad Hollandorum ditionem pertinet.

2. Calecut, *Calacutium*, vrbs magna, et populosa, portuque firmata, non solum Regi, verum nationibus etiam diuersis, hospitium praebet.

IV. CANANORIVM REGNVM, *Cananor*, cuius Rex a suis pro Deo colitur, inde adsurgit. In quo:

1. Cananor, *Cananora*, vrbs frequens et munita, cum portu capaci, Hollandis subiacet.

2. Palypatan, *Palypatana*, vrbs magna, inde recedit, sede regia commemoranda.

§. XIII.

CVNCANVM LITVS, *Cuncan*, supra, per tractum *occidentalem* adsurgens, REGNA III. complectitur, gemmis clarissimis, et theombrotio dives.

I. CANARAE REGNVM: *Canara*, in Canarianorum regione, Portugallis, cum Rege subiectum est. Vbi:

1. Magalor: *Mangeloor*, *Magaloria*, vrbs maritima, et munitionibus confirmata.

2. Baticala, *Baticala*, vrbs adaeque maritima, et sedes regia.

II. CVNCANVM REGNVM, *Cuncan*, inde adsurgit.

1. Goa, *Goa*, vrbs admodum magna, portu, et sex castellis munita, in potestate Portugallorum, Archiepiscopo, qui et Patriarcha Indiae, Proregi, academiae, emporio, et tribunali inquisitionis hospitium; Francisco Xauerio, Indorum Apostolo, sepulcrum concedit.

2. Visapor, *Visaporia*, metropolis atque regia, non solum magnis propugnaculis, verum praesidio etiam communita

III. DECANVM REGNVM, *Decan*, Magni Mogolis stipendiarium est. Oppida eius sunt:

1. Decan, *Decanum*, caput regni, ac emporium celebre; in quo adamantes pretiosi reperiuntur, non legitur in quibusdam tabulis.

2. Andanager, *Amedanager*, sedes regia, adamantum fodinis diues, in mediterraneis.

3. Dabul, *Dabulum*, oppidum maritimum, in ditione Anglorum, ad laeuam.

4. Chaul, *Chaulum*, oppidum, portu ornatum, in potestate Portugallorum, supra est.

§. XIV.

Adnectitur *vrbium* praecipuarum, in vtraque *India*, tabula.

1. *Archiepiscopatus*, Ecclesiae Occidentalis II. cum Episcopatibus VI. sub Lusitanis. 1. ARCHIEPISCOPATVS GOANVS, Goae, cui suffragantur Epiſcopatus VI, *Cochi-*

chinenſis ſeu Cochin, *Malacenſis*, Malacca, *Meliaporenſis*, ſeu Sancti Thomae, *Granganorenſis*, antea *Angamalenſis*, Angamale, in India intra Gangem, *Macaonenſis*, Macao in China, *Nangazachienſis*, Nangazachi, in Iaponia. 2. ARCHIEPISCOPATVS CRANGORENSIS, in India Orientali, nullum Epiſcopum ſuffraganeum habet.

2. *Academia*, vna, Goana, cui Schola Europaeorum Tranquebarana, adnecti poteſt.

3. *Metropoles*, pro numero Regnorum Cis Gangem, ſunt XIII. Trans Gangem XV. Quibus, *Goa*, ditionis Portugallicae metropolis, adnumeratur.

4. *Portus*: Dagon, Cuady, Martaban, Tenacerim, Malacca, Calecut, Cananor, Onor, Bombaya, Goa, Chaul.

§. XV.

Quod, ad *naturalem* Indiae *ſtatum*, adtinet:

1. Regio ingens, vsque ad pelagus extenſa, alicubi, *pinguis* et feracis ſoli eſt; alicubi, ob aeſtus intolerabiles, *inhabitabilis*.

2. Scatet ea, vario rerum animantiumque genere. Ferunt namque regna haec, in *vegetabilibus*, aromata, zingiber, piper, nuces moſchatas, cariophyla, cinnamomum, crocum, ambram, oryzam, ficus, erioxylon, theonbrotion, cardamomum, coccos, gummi laccae, ſacharum, opium, herbam nicotianam, fabas caffe, mel, ceram; in *mineralibus*, aurum, argentum, adamantes, ſmaragdos, rubinos, topazios, turceſios, aliosque lapides pretioſos, margaritas, lapidem bezoar; in *animantibus*, leones, tigrides, pantheras, elephantes, leopardos, camelos, buballos, crocodilos, viperas, ſerpentes immanes, pauones, gallos Indicos, pſittacos, et veſpertiliones magnitudinis inuſitatae.

3. Lignationis atque frumenti, qua Indi laborant, penuria, ex Europa, per negotiationem ſuppletur.

4. Tenent oram gentes atrae, habitu ac moribus dissimiles. Quorum pars, lino aut lana vestiuntur; pars nudi agunt, obscoena tamen velati. Pigri sunt ii, tardique, nonnullis tamen, qui contexendo lino xilino incumbunt, habentque, cum Anglis, Portugallis, Hollandis atque Danis commercia, exceptis.

5. Sermo, *Malabaricus*, et *Indo Brachmanicus*, cum *Bengalico*, atque *Tunquino*, inter diuersas linguas, quibus variae apud Indos nationes, colloquuntur, maxime Europaeis innotuit.

§. XVI.

Quoad, *ciuilem* Indiae *statum*:

1. Regimen in XXVIII. Indiae Regnis, partim *despoticum* est, partim *clientelare*. Inter eos, qui sui iuris sunt, et despotice regnant, octo potissimum eminent: *Visapour*, *Cananor*, *Bisnagar*, *Golcondae*, *Arracanae*, *Auae*, *Siam* et *Tunquiniae*, Reges. Reliqui, vel sunt in Magni Mogolis, et potentissimorum Regum Indiae, clientela; vel, in Portugallorum, Anglorum atque Hollandorum, fide.

2. Administrantur regna diuersa, per Administros, qui in Tunquetana regione, *Mandarini*, vocantur.

3. Vires, pro reditûm magnitudine, propemodum immensae esse videntur. Nullus enim est, ex praepotentibus Indiae Regibus, qui non, centum, ducenta, aut trecenta militum millia, cum ducentis aut septingentis armatis elephantibus, pacis tempore alat.

4. Religio, inter varios Indiae populos, locum inuenit: 1. *Pagana*, partim Braminum superstitione, ad cultum mali genii accommodata; partim, ex China, in regnum Tunquiniae traducta. 2. *Mahometana*, in quaedam Indiae regna inuecta. 3. *Christiana*, eaque, partim Thomitarum, qui cum Ecclesia Romana uniti sunt; partim Europaeorum industria promota, et pro nationum numero, in Romano Catholicam, Reforma-

formatam, atque Euangelicam, cuius sedes est Tanquebariae in Malabaria, distincta.

5. Sapientiae, quae per Indiam propagatur, triplex est ratio. *Indicam* tradunt Bramini, veterum Brachmanum posteri. 2. *Chinensem*, in regno Tunquiniae, assectae Confucii. 3. *Europaeam*, cum sacram, tum profanam, cumprimis, in ditionibus Portugallicis, et in Malabaria, Occidentales Christiani.

6. Nummis Indorum, imprimitur imago idoli, quod colitur, cum epigraphe: *Domine, recordare populi tui.* Pro quibus, Indorum plerique, aurum et argentum non signatum, in commerciis rerum, adhibent. Praecipuarum nomina sunt monetarum *Bagode*, 4. fl. et *Fana*, 1c. cruciferis aestimata.

SECTIO VI.

DE

TARTARIA MAGNA,

Speciatim

RVSSICA.

§. I.

Inde, borealem Asiae oram, TARTARIA, seu TARTARIA MAGNA, quae et ASIATICA, *Die Tartarei*, *Tatár Országh*, occupat. Quod nomen, non a flumine, vt quidam autumant, verum, a Scytharum cohortibus, subnatum esse creditur. Tatar namque, cohortem, lingua Scythica denotat. Sunt, qui maiore probabilitate, id ab *Alaenzae* Chani filio *Tataro*, qui hic vetustis temporibus late imperabat, deriuant. Scythia priscis vocabatur.

§. II.

Regio vasta, longa vtpote plus minus M. lata IOC milliarium, in extremum *boream orientemque* recedit, in *septentrione* Glaciali; in *ortu*, orientali clausa Oceano. Quae, vbi in *meridie*, Chinam, Indiam, Indostaniam, atque Persiam, contingit; in *occasu*, iisdem, quibus Asia, limitibus, a Tartaria Europaea, atque Russia, discriminatur.

§. III.

Montium, qui ampliſſimam Tatarorum regionem interiacent, diuersa sunt nomina. Vtpote:

1. Montes *Riphaei*, seu *Hyperborei*, Russis, *Semeno Kamenoje*, *Stolpe*, et *Poyas*, dicti, per Siberiae atque Russiae collimitium, late protrahuntur

2. Montes *Rhymnici*, *Ural*, qui et *Aquilarum*, *Orline Hory*, in eodem Siberiae limite, ad *meridiem* divergunt.

3. Montes *Ari*, niuosi, *Mustag Ari*, in Tartaria Russica iacent.

4. Montes *Hinkan*, vel *Henkan*, *Alin*, in Tartaria Chinensi eminent.

§. IV.

Mare, quod Tartariam, ex triplici adluit latere, divortio magno dirimitur.

1. Mare *Nigrum*, seu *Pontus Euxinus*, Turcis *Cara Denghis*, Russis *Sorno More*, nominatum, ex eodem cardine, in mare Mediterraneum profluit. Cum quo,

2. Palus *Maeotis*, *Mare Azouiense*, *Mare de Zabaque*, apud Tanais ostia copulatur.

3. Mare *Caspium*, seu *Hyrcanum*, Russis *Chwalinskoi More*, Persis *Kolsum*, Turcis, *Bahri Gase*, cognominatum, Astracaniam ad *meridiem* adluit.

4. Oceanus *Tartaricus*, qui et *Scythicus*, *Arctous*, plagam obsedit borealem; diciturque propterea, mare *Boreale*, *Septentrionale*, et propter frigus constans, *Glaciale*.

5. Oceanus *Tartaricus*, qui et *Eous*, in orientali profunditur cardine, a quo etiam, nomen maris *Orientalis* accepit.

§. V.

Lacus caeteris maiores sunt:

1. Baikal, *Swiatoje More*, accolis *Lacus sacer* dictus, vndique montibus cingitur, longus 500, latus ad 30 milliaria Russica.

2. Altin, *Teleskoi Ostro*, cuius latitudo circiter 12. milliarum est, longitudo vero 18.

§. VI.

Flumina maiora sex, ex Tartariae montibus, in Oceanum labuntur, isto ordine:

1. Tanais, *Der Donstrom*, Tartariae Asiaticae, ab Europaea discriminator, per tractum occidentalem, in paludem Moeotidem, influit.

2. Wolga, *Der Wolga-strom*, quondam *Rha*, *Atel*, adpellatus, ex regno Astracan, in mare Caspium, latere occidentali, manat.

3. Obius, *Oby*, *By*, *Umar*, ex lacu *Altino* ortus, multis, magnisque fluuiis, in his *Irtischo* auctus, in oceanum septentrionalem exit; a quibusdam, limes inter Europam atque Asiam, statuitur.

4. Jenisea, *Jenisei*, *Kem*, par Obyo magnitudine, quinque impeditus cataractis, ex Siberia fluens, ab eodem absorbetur oceano.

5. Lena, *Urus*, secundus Siberiae fluuius, in eundem, eodem latere, quinque alueis oceanum exit.

6. Amurus, *Amur*, Sinis *Helong-Kiang*, per Tartariam Chinensem, in oceanum orientalem properat.

§. VII.

Diuiditur, pro imperii ratione, in PROVINCIAS MAIORES III. RVSSICAM, CHINENSEM, et INDEPENDENTEM TARTARIAM. Quarum cuilibet, REGNA vasta, et potentissimae includuntur REGIONES.

§. VIII.

RVSSICA TARTARIA, a Russia Magna, vsque ad mare Orientale, inter Oceanum septentrionalem, et Tartariam Chinensem atque independentem, per *occasum*, *septentrionem*, *ortumque*, protrusa, in CASPIANAM TARTARIAM, atque SIBERIAM, distinguebatur olim: hodie in quinque PRAEFECTVRAS, quas Russi *Gubernias*, vocare solent, distinguitur.

§. IX.

PRAEFECTVRA CASSIA seu CASAN, regnum olim Tartariae, quod Ioannes Basilovics, an. 1552. sub Russorum redegit potestatem. Inhabitant praeter Tartaros et Russos, Cseremissi, Mordvini, Csuvassi, Wotiaci, Permiaci, Siriaeni, et Wogules, qui eiusdem dicuntur esse originis, cuius Hungari, et linguae cognatione ad eosdem accedere.

§. X.

Diuiditur ea in VI. PROVINCIAS, quarum haec sunt vocabula:

I. CASSIA PROVINCIA, *Kasan*, in qua obseruantur:

1. Casan, *Casanum*, *Cassia*, vrbs operibus munita, Praefecti, et Archiepiscopi sede, 50 templis, 11 claustris, atque Gymnasio celebris.

2. Vrschum, *Vrsuma*, vrbs ad amnem cognominem.

3. Tetuschi, *Tetusia*, oppidum vile, in cuius vicinia vrbs quondam percelebris Bulgaria, regni caput steterat.

II.

II. SINBIRSKIA PROVINCIA, cuius oppida sunt:

1. Sinbirsk, *Sinbirsca*, vrbs Prouinciae primaria, haud procul a Wolga flumine.

2. Samara, *Samara*, vrbs propter Wolgam, colli imposita, et acutis circumdata sudibus.

3. Sergiewsk, *Sergievsca*, oppidum, in cuius vicinia multae scaturigines sulphureae visuntur.

III. PENSANA PROVINCIA, *Die Pensinskischе Provinz*, vbi:

1. Pensa, vrbs primaria ad Suram in colle, plurimorum domicilium mercatorum, in qua 12. templa numerantur.

2. Saransk, *Saranska*, oppidum ad amnem cognominem.

IV. SCHVIAESKIA PROVINCIA, iacet apud Wolgam, in qua:

1. Schwiaeschk, *Suiescia*, vrbs praecipua cum arce.

2. Tchebaksar, *Thebacsara*, in colle sita, vrbs penes Wolgam.

3. Kusmodemiansk, vrbs ampla quidem satis, sed infirma.

V. WIAETKANA PROVINCIA, in limitibus Permiae sita, cuius oppida sunt:

1. Chlynow seu *Wiaetka*, vrbs ad fluuium cognominem, sedes est Episcopi, arce lignea munita.

2. Orlow, seu *Orel*, oppidum non maximum.

VI. PERMIA seu KVNGVRA PROVINCIA, salis puteis notabilis, in finibus Siberiae, vbi:

1. Kungur, *Kungura*, caput prouinciae, muro ligneo septa.

2. Tscherdin, olim metropolis Permiae magnae, multum ex vetere amisit claritate.

3. Solkamskaja, seu *Solikamsk*, oppidum ad Vssolkam fluuium, salinis opulentum.

§. XI.

PRAEFECTVRA ASTRACAN, *Astrachanskaja Guberniia*, vetus regnum Tartarorum Astrachan, quod Iwan Wasiliewitsch an. 1554. subegerat, frumenti quidem sterilis est, quod raro aestate pluat, at ferarum, variorum fructuum, salis, herbarumque, in his *Glycyrrhizae Liquiritiae*, feracissima. De caetero colunt eam *Tartari Nogai*, Nomades, Mahomedanae religioni addicti, ex quibus viri equis, feminae et liberi vaccis, bobusque, dum peregre abeunt, insident, et Törgöti, a Bulgaris, et Russis *Calmuci* nominati, gens, si paucos excipias, Deorum cultui dedita. Deastrum, quem maxime venerantur, *Burchan* vocant.

§. XII.

Sunt vero in Praefectura Astracana sequentia oppida, ante alia memoranda:

1. Astrachan, *Astracan*, *Astracanum*, vrbs ampla et frequens, Wolgae alueo, in *Seitza* insula, circumcincta, emporium est diuersarum gentium commerciis, Praefecti, duorum Episcoporum, Russici nempe et Armenii sede, celebratum, vbi praeter alios, Romano-Catholici et Lutherani templa sua habent.

2. Krasnoijar, vrbs munita ad brachium Wolgae, nitraria celebris.

3. Jenataiovka, apud cornu prioris fluuii, vallo et aggeribus cincta.

4. Zarizin, vrbs munita, a qua aggeres, a Wolga ad Tanaim ducti, denominationem acceperunt.

5. Kislar, *Kislaria*, munimentum in finibus Persidis ad arcendos hostes an. 1735. excitatum.

6. Incolae, praeter supra dictos, *Europaei*, *Cosaci* item *Semeini*, et *Grebenskii*.

§. XIII.

§. XIII.

PRAEFECTVRA ORENBVRGENSIS, pars Magnae Bulgariae, veterisque Cumaniae, affinis, qua ad *austrum* vergit, mari Caspio, qua ad *occasum*, Casan et Astracan Praefecturis, qua ad *boream*, Siberiae, qua tandem ad *ortum* regioni Kirgis Kaisakorum, anno 1744. instituta. Magnete inprimis et sale fossili abundat. Incolae eius sunt praeter Europaeos, quibus libertas religionis, quam quisque profitetur, an. 1734. edicto caesario promissa, *Cosaci Jaikisii*, *Baskiri*, *Tartari Vfisii*, et *Mestseriaki*, *Törgöti*, *Wotiaci*, et *Csuvassi*.

§. XIV.

Abscinditur Praefectura haec in IV. Prouincias, quarum haec sunt nomina:

I. ORENBVRGICA PROVINCIA, ad Iaicum et Samaram fluuios sita, in qua occurrunt:

1. Orenburg, *Orenburgum*, vrbs Praefecturae princeps, in planitie amoena, pulchre aedificata, an. 1742. operibus, tormentisque bene munita.

2. Gurjew Gorodok, vrbs haud procul a mari Caspio, piscatu excellit.

II. ISETTIA PROVINCIA, *Die Isettische Provinz*, in limite Siberiae, ad quam olim pertinebat, in IV. diuisa districtus, oppidis vacua. Princeps munimentum *Tsilabinskaja* nominatur.

III. VFANA PROVINCIA, Hungarorum, et Cumanorum, vt plerique volunt, patria, hodie a *Basciris* inhabitatur. In ea est:

1. Vfa, vrbs munita ad Belaiae et Vfae confluentem.

2. Vral, Mons, in plurima discerptus iuga, cedris et diuerso genere lapidum, abundat.

IV. STAVROPOLA PROVINCIA, eorum, qui ex Tartaris Christiana amplectuntur Sacra, confugium, vbi:

1. Stawropol, vrbs ad brachium Volgae excitata, palis caſtelloque munita.

2. Diſtrictus VIII. *Diſtantias* vocant, in quibus plurimae munitiones poſitae ſunt.

3. Jaitzkoi Gerodok, vrbs Coſacorum, laikenſium palmaria, palis aggeribusque cincta.

4. Incolae, praeter ſupra nominatos, *Kirgis Kaiſakorum*, qui ſunt Tartari Nomades, Mahomedanae religioni addicti, cohortes duae, quas Ruſſi *Srednaia*, et *Menſchaia Orda*, id eſt, mediam et minorem, (maxima, *Bolſchaia Orda*, ad Talaſim et Ariſum fluvios oberrat) cohortem vocant.

§. XV.

SIBERIA, regio oppido vaſta, vtpote cuius amplitudo ad ducenta quadraginta duo millia quadratorum milliarium efficit, mari glaciali ad boream verſus terminatur Frigus in ea hyeme tantum eſt, vt vim eius alii, praeter indigenas, difficulter ferre poſſint: ſed calor quoque aeſtate, quod ſol raro occidat, fere intolerabilis. in ſilvis, quae ſunt patentiſſimae, diuerſa genera ferarum reperiuntur, in his praeſertim martes, et quae has pretio ſuperant, vulpes nigrae. Ex terrae autem viſceribus, aurum, argentum, cuprum, ferrum, lapides pretioſi, ſal, caet. incolae regionis ſunt triplicis ordinis, vtpote *veteres indigenae*, quorum praecipui exiſtimantur *Wogules*, ſeu *Ugrosi*, eiusdem cum Finnis et originis et linguae, (ſunt, qui Hungarorum maiores adſerant) naturali, vel paganae religioni addicti; *Tartari*, Mahomedani paganique, in 10 claſſes diuiſi; et *Ruſſi*.

§. XVI.

Vniuerſa Siberia, vsque ad Catharinae II. imperium, vna duntaxat Praefectura abſoluebatur. in tres abſciſſa Prouincias. Noſtra iam aetate in duas; *Siberiam*, ſeu *Tobolskienſem*, et *Irkuczkenſem Praefecturas*, et *Ditionem Catharinaeburgenſem*; dirimitur.

§. XVII.

§. XVII.

PRAEFECTVRA SIBERIA binas ambitu suo complectitur Pronincias, quarum est

I. TOBOLSKIENSIS PROVINCIA, in IV. Distrietus diuisa. Vrbes praecipuae sunt:

1. Tobolsk. *Tobolium*, vrbs ampla, totius Siberiae caput, Praefecti et Archiepiscopi sede, castro, mercatu, et schola, quam Suecici militum ductores, ad Pultavam capti, aperuerant, perinclyta, prope confluentem Irtis et Tobolae.

2. Abalak, *Abalacum*, vicus, qui ob iconem B. V. Mariae celebratur.

3. Tumen, seu *Tsimgi-Tura*, vrbs ad australem Turae ripam constituta.

4. Turinsk, *Turinsca*, ad eundem fluuium, anno 1600. posita.

5. Werchoturie, *Verchoturia*, vrbs pari modo apud Turam sita, castro, rupi S. Trinitatis (Troitzkoi-Kamen) imposito defenditur, iacet in regione cedris amoena.

6. Pelim, *Pelima*, oppidum valido munimento firmatum, propter Tawdam fluuium, exsilio Ernesti Jo. Bironis, Ducis Curlandiae, et Com. a Münnich memorandum.

7. Jamyschewskaja, praecipua ad Irtissim munitio, anno 1717 exstructa.

8. Beresow, *Berefovia*, vrbs anno 1593. condita, ad ripam Soswae, Principis Mentsikouii, qui hic an. 1731 obiit, captiuitate notanda.

9. Surgut, *Surgutum*, vrbs ampla, palis et turribus munita, in cuius vicinia pulcerrimae martes, vulpes tam nigrae, quam albae, capiuntur.

10. Tomsk, *Tomsca*, vrbs anno 1604. apud Tomum fl. aedificata, praeter castrum, ad bis mille domus numerat, rerum variarum negotiatione inclyta.

11. Kusnetzk, *Kusneca*, officinis fabrorum, a quibus nomen sortita est, in omnes peruulgata.

12. Nouaia Semla, vulgo *Noua Zembla*, hominibus vacua, ad hanc pertinere videtur Praefecturam, quando huius solum incolae eodem venatus caussa traiicere solent.

II. IENISEISKAIA PROVINCIA, in complures absciſſa ditiones, cuius, in reliquis, oppida excellunt:

1. Jeniseisk, *Jeniſaiscia*, metropolis Prouinciae, ad fluvium cognominem sita, Archimandritae sedes, ciues habet voluptati et otio deditos, quos eapropter Skwosnikos Russi adpellant.

2. Mangasea, seu *Turuchansk*, vrbs ad Tasum fluuium, mercatu pellium plerasque antecellit.

3. Krasnojarsk, *Krasnoiarſcia*, vrbs solum habet omnium paene fertiliſſimum, apud flumen Jenisci, in cuius vicinia ſpecus, figuris depictae, obseruantur.

4. Kanskoi, *Kanskoa*, vicus sudibus septus praeacutis, mercatione clarus.

§. XVIII.

PRAEFECTVRA IRKVSZKIA, *das Jrkutzkiſche Gouvernement*, in IV. Distrietus, et *Ditionem Ochotzkiensem* diuisa. Oppida, quae ceteris antecellunt, sunt:

1. Irkutzk, *Ircutia*, metropolis loco amoeniſſimo sita, Praefecti et Episcopi sede memorabilis, amplitudine secunda a Tobolio, eo famosa, quod ciues habeat rebus venereis, otioque deditos.

2. Selenginsk, *Selenginsca*, oppidum ad Selengam fluvium, leniter munitum.

3. Vdinsk,

3. Vdinsk, *Vdinscia*, oppidum priori haud absimile, ad eundem fluuium.

4. Nertsinsk, *Nercinscia*, oppidum Chinis affine, pace Russos inter atque Sinas, an. 1689. inita, memorabile.

5. Argunskoi Ostrog, *Arguna*, oppidum palis cinctum, effosso argento et iaspide diues.

6. Jakutzk, *Jacutzkia*, vrbs mercium commutatione nota, ad fluuium Lenam, collibus cincta.

7. Ochotzkoi, *Ohoczcoa*, oppidum tenue, sede tamen Praetoris Ditionis Ochotzkienis, et Peninsulae Kamtsatkae, de qua mox plura exponemus, memorandum.

§. XIX.

KAMCZADALIA PENINSVLA, *Kamtschatka*, graduum magnitudinis amplius septem, perpetuis montium iugis, fere in duas aequales scinditur partes. Abundat vario genere volucrium, piscium et ferarum, inter quas canes potissimum laudantur; marini bouem magnitudine superant: alii ad carros trahasque iuncti, vice equorum seruiunt. Vici in hac Chersonesо sunt quinque, a situ, *Werchnei*, *Nissnei*, cet. *Ostrog*, adpellati, aliquot montes igniuomi; fluuii Kamtschatka, Avatschka et Boltskaia Reka, id est, Magnus fluuius; Sessores *Kamtsadali* et *Koraeci*.

§. XX.

DITIO CATHARINAEBVRGENSIS, *das Catharinenburgische Gebieth*, ad quam omnes metallifodinae in Siberia Permiaque, cum adiacente regione, pertinent. Vbi:

1. Catharinenburg, *Ekaterinburg*, *Catharinaepolis*, vrbs praeclara, cuius fundamenta Petrus I anno 1723, iecit, opus totum Catharina anno 1726. consummauit, apud Iserum fluuium, qui eandem perfluit.

2. Schablischkaja, munitio parua, ad lacum cognominem.

3. Barnaul, locus multo ampliſſimus, propter confluentem Baurnalis et Obii, ob vſtrinas celebratus.

§. XXI.

Subiiciatur, *vrbium* praecipuarum, in *Tartaria Ruſſica*, tabula.

1. *Archiepiſcopatus* graeci ritus vnus: Tobolsk: *Epiſcopatus* duo: Aſtrachan et Wietka.
2. *Metropoles*, Caſan, Aſtrachan, Tobolsk, cet.

§. XXII.

Quod, ad *naturalem* Tartariae Ruſſicae *ſtatum*, pertinet:

1. Regio Tartariae, quae in *Scythiae Aſiaticae* locum ſucceſſit, vaſtitatis propemodum infinitae, pro vario coeli poſitu, varium habet ſoli habitum. Namque *Tartaria Ruſſica*, a Ruſſis, in extremum vſque orientem, per aquilonarem extenſa regionem, quamvis in *ſeptentrionibus* ſterilis ſit, propter hiemes perpetuas, et continua montium iuga: in *regione* tamen *auſtrali*, non ſolum fertilis eſt; verum diuerſis etiam rebus adfluens.

2. Abundat regio vaſta, in *vegetabilibus*, gramine, ligno caeduo, inprimis pino foliis quinis, ex cuius baccis oleum praeſtans conficitur. In tractu *auſtrali*, frumento, peponibus, vitibus; in *animantibus*, vrſis, vulpibus, hermelinis, martibus Scythicis, lyncibus, ſciuris, alcibus, machlibus, ceruis, in *foſſilibus*, metallis, mineralibus, ammochryſo ramentisque auri, quae flumina ſecum vehunt.

3. Incolae Tartariae in varias diſtincti nationes, *generatim*, in Ruſſos, Tartaros, Scythasque; *ſpeciatim*, in Czeremiſſos, Baſkiros, Katskaros, Iakutos, Coſaccos, Circaſſos, Aſtracanos, Volgaros, Calmucos, Oſtiakos, Vgoros, Samoiedos, Barabinzos, Tunguſos, Tschuktschios, alios diſtinguuntur.

4. Occu-

4. Occupantur *Russi*, praeter rem rusticam, negotiatione, quam, vsque in Chinam promouent; *Tatari*, aliique populi, re pecuaria et venatione.

§. XXIII.

Quoad *ciuilem*, Tartariae Russicae, *statum*:

1. Tartaria *Russica*, Russorum imperii Prouincia laxa, et partim, in *Praefecturas*; partim, in *Hordas* Tatarorum, diuisa, Russorum Imperatoris nomine, a *Praefectis* et *Principibus clientelaribus*, quibus sua sunt statiua, administratur.

2. Reditus stati, ex *decima* rerum pelliumque *parte*, item ex metalli et salis fodinis, in aerarium Imperatoris influunt.

3. Vires Tartariae Russicae, pro *magnitudine* regionis, et *multitudine* populi, mirifice possent intendi; nisi, et *seruitus* et *barbaries* tristis, priscam Scythiae *virtutem* sufflaminarent.

4. Religio triplicis nominis, isto terrarum tractu, in vsu est 1. *Christianam Orientalem* Graeci ritus Russi, cui addicti sunt, per regione vastam propagant. 2. *Mahometanam*, quaedam Tatarorum nationes obseruant. 3. *Paganam*, diuersi Samoiediae et Tartariae populi, superstitiose seruant.

5. Nummorum, in regione vasta, propter *permutationem* rerum, nullus est vsus. Russi tamen, inter se, nummos Russicos numerant.

6. Insigne Russiae Magnae, etiam in Tartaria Russica adhibetur. In qua, hodie dominatur cum imperio, CATHARINA II. Imp. Russorum, ab anno 1762.

SECTIO VII.

DE

TARTARIA INDEPENDENTE, SVI IVRIS.

§. I.

TARTARIA, seu TARTARIA INDEPENDENS, SVI IVRIS, Tartariae Russicae, in plaga *meridionali*, subest, a flumine *Tanai*, ad vsque montis *Altai* iuga, et Imperium *Sinarum*, tractu longissimo procurrens.

§. II.

Terminatur in *septentrionibus*, Russica; in *ortu*, Sinensi Tartaria, imperioque Sinarum. Quam, in *meridie*, India, Indostania, Persia atque Georgia, contingunt, claudunt in *occasu*, Tartaria Europaea, et Praefectura Astracan.

§. III.

Montium iuga, ex omni fere latere trahuntur, immittunturque in regionem prominentia.

1. Mons *Caucasus*, incolis *Cocas*, vel *Alburs*, *Alboris*, adpellatus, a mari Caspio ad Pontum Euxinum protensus, Asiam a Tartaria separat.

2. Mons *Vral*, ex radicibus Riphaeorum, per Astracaniae ac Siberiae confinium, in Turqueſtaniam excurrit.

3. Mons *Altai*, latere orientali, medius, inter Eleuthorum et Chinensium Tartariam, vsque ad desertum *Lop*, protrahitur.

4. Mons *Imaus*, *Maus*, *Mustagi*, qui et *Niuosus*, Tibet maioris atque Indostaniae discriminator, per tractum meridionalem extenditur.

5. Montes *Argu Tau*, *Tenebrosi*, inter Vsbekorum et Eleu-

Eleuthorum regionem, in auſtrum flectuntur, deſinuntque in *Ketwer* et *Bacalan*, veteris *Paropamiſſi* iuga, in litime Indoſtaniae atque Perſiae.

§. IV.

Mare duplex, totidemque lacus maiores, regionem vaſtam. interluunt.

1. Mare *Nigrum*, ſeu *Pontus Euxinus*, Tartariae Aſiaticae Minoris, latus meridionale, adluit.

2. Mare *Caſpium* ſeu *Hyrcanum*, Perſis, *Kolſum*; Turcis, *Babri-gaſe*, a Ruſſis *Chvalinskoi More*, cognominatum, Cis-Caſpianam Tartariam, a Trans-Caſpiana, diſtinguit.

3. Mare *Charaſmiae*, *Chovarmiae*, ſeu lacus *Aral'* inter Turcomannos atque Arallos, in Tartaria Trans-Caſpiana, diffunditur.

4. Lacus *Balkaſi*, *Palkaſi*, *Balchas*, in boreali Cantaiſchae regione ſtagnat.

§. V.

Flumina propemodum innumera, in Siberiam, atque Indiam effundit, recipit contra, pauca admodum.

1. Tanais, *Don*, Tartariae Aſiaticae, ab Europaea diſcriminator, in *occaſu*, in paludem Maeotidem mergitur.

2. Gihon, *Amudaria*, *Oxus*, in montibus Tenebroſi natus, medius inter Bactrianiam atque Perſiam profluit, indeque, in mare Charasmiae flectitur.

3. Sir, *Sirhun*, *Siridaria*, Sirdergias, Jaxartes veterum.

§. VI.

Diuiditur, maris Caſpii interventu:

I. In TARTARIAM ASIATICAM MINOREM, cis mare Caſpium.

II. In TARTARIAM ASIATICAM MAIOREM, trans mare Caſpium. Quarum haec iterum diſpeſcitur:

1. In KALMAKIAM OCCIDENTALEM, iuxta mare Caſpium, quae et Turcomannia.

2. In KALMAKIAM ORIENTALEM, ſeu Cantaiſchae Regnum.

§. VII.

TARTARIA ASIATICA MINOR, ſeu CIS CASPIANA, vel ASIA RVSSICA, aut CIRCASSIA, a *Tanai* flumine, ad pelagus *Caſpium*, inter *Wolgam* fluuium atque *Caucaſum* montem, late protenditur, in REGIONES *plures*, pro diuerſitate populorum, diuiſa.

I. CRIMEAE TARTARIAE PROVINCIA, per *orientale* Tanais et paludis Maeotidis latus, profertur, de qua ſupra expoſuimus.

II. TARTARIA LIBERA, ad Caucaſum. In qua occurrunt:

1. Abasgi, *Abcaſſi*, *Avocaſſi*, ſemper liberi, et ſacris Chriſtianorum addicti, in extrema Ponti Euxini ora.

2. Alani, *Alanorum* veterum poſteri, atque liberi, ſupra ſunt, in proximo.

3. Circaſſi, *Tzerkaſi montani*, olim in poteſtate Cani Crimenſis, nunc iuris ſui, in finibus Tartariae Ruſſicae.

4. Auari, *Awiri*, inter iuga Caucaſi, dextram verſus remoti.

5. Tauli, *Taulii*, antiquae libertatis adaeque ſtudioſi.

III. DAGESTANIA, *Dagheſtan*, ſui iuris, *occidentali* maris Caſpii litore in auſtrum deſcendens, *Dageſtanenſibus* et *Lesguis* Tataris, hoſpitium concedit. Vbi:

1. Tarku, *Tarcum*, ad mare Caſpium, primum eſt Dageſtaniae Georgianae oppidum, in poteſtate Ruſſorum.

2. S. Andre, *Andreow*, oppidum, ad refrenandam Dageſtanorum licentiam communitum.

3. Derbent, *Derbentum*, quondam *Alexandria Albaniae*, emporium eſt inſigne, caſtro ac portu, in anguſtiis, ad portas Caſpias, communitum, et Seruaniae Ruſſicae, cis amnem Cyrum, ab anno 1722. caput.

4. Schamachi, *Schamachium*, in eadem Prouincia, ſub Ruſſorum poteſtate.

§. VIII.

Tartaria Asiatica Maior, Independens, Trans Caspiana, vel Mogolia Occidentalis, a mari Caſpio, ad Regnum Cantaiſchae, inter Aſtracan, et Perſiam, excurrit, *duabus*que, Turkestaniae, et Vsbekiae Regionibvs, definitur.

§. IX.

Turkestana, *Turqueſtana*, a Jaxarte fluuio, cis et trans Arga montem patet, in *tractu ſuperiore*, parte orientali, regno *Cantaiſchae* inſerta.

I. KARAKALPAKKIA, item, Karakalmakia, extrema eſt ad *ſeptentrionem*, Praefectura Aſtracan, et lacu Chowarmiae concluſa, eaque Ruſſorum tributaria.

1. Coſacci *Kirgizi*, Ruſſorum ſtipendiarii, in finibus Aſtracaniae, ſedent.

2. Karakalpakki, ſeu *Karakalmaki* Tatari, Nomades ſunt, et *Coſaccorum* foederati.

3. Sabrana, *Sabra*, vrbs, ex antiquitate cognita, ad *ortum* conuertitur.

4. Alkariyah, ſeu *Aljadidab*, *Yankigand*, item *Turqueſtan*, vrbs primaria et vetus, infra eſt.

II. KASATSCHIA HORDA, priori, in plaga *orientali* subiacet, parte quadam *Cantaischae* subiecta. In qua:

1. Kasakki, regionis accolae, Tatari sunt Nomades.

2. Seiram, *Sirom*, in sinistro fluuii Schun latere collocata.

3. Ortar, *Farab*, regni cognominis, vrbs primaria.

4. Taschkunt, quae et *Aischasch*, Cani Hordae Cosaccorum, sedes hiberna.

5. Chojandah, seu *Cogende*, *Chozant*, maxime *australis*.

III. BRVTTORVM TARTARORVM REGIO, maxime *orientalis*, ad Cantaischae ditionem pertinet.

1. Aschkundt, *Aschkend*, et *Vrkend*, *Vzkund*, vrbium prima, ad aquilonem.

2. Incolae: *Brutti*, *Buruti*, *Porouti Tatari*, circa lacum Tuskel habitant.

§. X.

Vsbekia, *Vsbek*, quae et, Zagataya, *Zagatay*, occidentalem ac meridionalem tractum occupat, ac in Chorasmiam, Bochariam Maiorem; seu Maravalnahram, et Bactrianam, Regiones III. distinguitur.

§. XI.

Chorasma Regio, *Charsam*, *Chowaresem*, mari Caspio et lacu Chowarmiae adluitur. Vbi:

I. TVRCOMANNIA, in *orientali* maris Caspii litore. Quam accolunt:

1. Turcomanni Albi, *Turcmen*, sui iuris, ad *boream*; in quorum ditione,

2. Munckischalk, *Munkischalk*, vel *Monguslave*, portus maris Caspii celeberrimus.

3. Tur-

3. Turcomanni Nigri, *Cara Turcmen*, australes, et Tatarorum Chiwiniscorum tributarii; in quorum agro,

4. Balchan, *Barcan*, sinus, circa quem, Barcani veteres.

5. Ferawah, quorundam *Munkischalk*, vrbs maritima.

II CHIWA, seu CORCANG REGNVM, magis in *ortum* remotum, Regi magno, quem *Padschah* nominant, subest.

1. Vrgenz vetus, *Chiva*, *Chiva Maior*, a primariis Cani statuis, quae sub tabernaculis sunt, denominatur.

2. Vrgenz noua, *Corcang*, inde sequitur, ad Amudariam amnem.

3. Chiwa Minor, *Chiva noua*, statiua sunt, hodierni Cani Chiwinskorum, ad laeuam.

4. Cath, *Gaza*, et *Hazarasb*, *Zariaspa*, ex rebus antiquitus gestis cognitae, infra sunt, ad dextram.

5. Incolae regionis sunt: 1. *Aralli Tatari*, sui iuris suoque Cano subiecti, supra, ad lacum huius nominis sedent. 2. *Chiwinski Tatari*, cognomen acceperunt a statuis.

§. XII.

MAWARALNAHRA, TRANS-OXIANA, SOGDIANA, nunc BVKARIA seu BOCHARIA MAIOR, tota sub Rege Bocarae et Samarcandae, in *meridie* iacet, III distincta PROVINCIIS.

I. BOCHARIA PROPRIA, *Bukara*, Regnum est exile, iuxta Chorasmam: cuius Canus, titulum *Padischab*, id est Imperatoris, adfectat.

1. Bochara, *Buchara*, vrbs est regni prima, multo amplissima, patria Auicennae.

II.

II. SAMARCANDA REGNVM, *Samarcanda*, inde, ad dextram occurrit. Vbi:

1. Samarcand, *Samacandra*, olim regia Tamerlanis, vel Timur Begi, in *occasu*.

2. Ofrusnah, *Oxydrancae*, ex aduerso, *ortum* versus.

3. Kesch, *Ketsch*, oppidum, infra est.

4. Hisarec, *Isaria Kirillowio*, in *australum* declinat.

III. COTOLANA PROVINCIA, *Cotlan*, *Cotolan*, inter Wachs, seu Wachsab, et Badaschan atque Amu, fluuios, latere *australi*, ad Taischae ditionem exit.

§. XIII.

BACTRIANA CIS OXIANA, maxime *australis*, in Persiae atque Indostaniae collimitio, PROVINCIAS III. ambitu suo complectitur, isto ordine:

I. BALCH REGNVM, *Balk*, *Bactriana*, iacet in *occasu*. Vbi:

1. Fariab, *Farayab*, vrbs, positus superioris, in Chorasanae finibus.

2. Balch, *Balk*, Bactra vetera, ad dextram.

III. TOCARESTAN PROVINCIA, *Tocharorum* patria, in *medio*. Cuius sunt:

1. Culm, *Colom*, oppidum, Balchum, situ superans.

2. Condoz, *Condus*, vrbs est praecipua, et regiunculae cognominis prima.

3. Talakan, *Talacan*, inde ad laeuam recedit.

III. BADACSCHAN REGNVM, *Badacschan*, *ortum* adspicit. Ad quod spectant:

1. Ba-

1. Badacschan, *Bedacschan*, regni, et prouinciae Chilan caput, ad *septentrionem*.

2. Balur, *Balurum*, montibus Arga Tau, seu *Tenebrosis*, in *ortu*, obiacet.

3. Ketwer, et *Bacalan*, montes, veterum *Paropamissus*, male *Caucasus*, per limitem *australem* protensus, Tartariam separat ab Indostania et Persia.

4. Anderab, *Andarab*, trans montes in eodem cardine.

§. XIV.

Tartaria Asiatica Maior Independens Cantaischiana, seu Kalmakia Orientalis, a *Turquestania*, vsque ad *Altai* montis iuga, et *Sinarum Imperium*, inter *Siberiam* atque *Indiam*, latissime prorogatur, diuiditurque in Borealem atque Avstralem, Cantaischae Imperii, Regionem.

§. XV.

Borealior Cantaischae Imperii Regio, ambitu suo, partim Regnvm, partim Provincias Cantaischae, comprehendit.

I. REGNVM CANTAISCHAE, Kalmakia Elevthorvm Propria est, ex *septentrione*, in *ortum* prolata. In qua:

1. Harcas, *Vrga*, Cantaischae statiua, infra Balkasi lacum, in *medio*.

2. Step Yschimsky, *Desertum Ischimska*; ad *septentrionem*, iuxta quod,

3. Barabinzi *Tatari*, cis, et trans Irtisch fluuium, tributum, ex dimidia parte, Russis atque Cantaischae praebentes.

4. Ournac, *Lornac*, mons, Oguz Cani, Scytharum Regis sedes antiqua, cum deserto *Ablacs*, in eodem Siberiae limite.

5. Bal-

5. Balkasi, *Palkasi*, *Tschoi*, lacus, ili fluuium recipiens, loco inferiore diffunditur.

6. Oronghanzi, *Vlinzi* et *Telenguti*, limitem Siberiae obsident, vsque ad Altai montem.

7. Saiffan, *Coutoughtou*, *Houhoutou*, lacus, ad Altai montis radices, Irtis fluuium recipit, emittitque.

8. Tencabatsch, *Tenchatsch*, *Tengoibatsch*, locus munitissimus, prope pilas, quas Colugam, Portam ferream nominant, ad *orientem*.

9. Ouramtchi, forsitan *Aramuth*, vel *Caracoia*, in eodem cardine.

10. Yulduz, *Cialis*, *Kiaris*, regio, soli laudatissimi, in *meridie*.

11. Incolae regionis generatim: *Kalmaki*, *Kalmuki*, et *Kalpaki*, verius, *Eleuthi* et *Mugali*, dicuntur.

II. COBY seu GOBI, DESERTVM ARENOSVM, quod et, *Xamo*, *Chamo*, atque *Lop*, tractu *orientali*, vsque in Tartariam Sinensem excurrit, hinc inde, locis cultis, interstinctum.

1. Lop, *Lop-omo*, lacus in ora superiore, toti deserto, et vrbi adsitae, nomen tribuit.

2. Sertem, *Ciartiam*, regio patens, infra lacum adperitur.

III. BVCHARIA MINOR, quae et *Turquestana ulterior*, Turcorum prima sedes, adquisitarum Cantaischae Prouinciarum prima, *occasum* respicit, cum duobus regnis.

1. Choten, *Cotan*, *Hotun*, regnum est infernum, in quo *Peim*, et veterum Chatae, *Choten*, seu Turquestan, vrbes praestantes.

2. Casgar, *Cassar*, *Cassia*, item *Hasikar*, regnum superum, cuius vrbes nobiliores, *Casgar*, et *Yarkend*, seu *Yrghend*, vel *Karcham*, commendantur.

IV.

IV. PROVINCIAE CANTAISCHAE RELIQVAE, ad Turqueſtanam citeriorem, et Vsbekiam pertinent, armis Eleuthorum, recenter quaeſitae.

1. Wask, *Wachs*, *Alwachs*, regio cum vrbe cognomine, in Cotolana Vsbekiae.

2. Bruttiorum, *Poroutiorum*, regio, ſupra priorem, in Turqueſtana.

3. Kaſatschia Horda, *Kaſaccia*, laeuam verſus, in eadem prouincia.

§. XVI.

AVSTRALIOR CANTAISCHAE IMPERII REGIO, Tartaris TIBET, *Tobat*, *Tubat*, Sinenſibus *Tsan* atque *Tsanli* dicta, ab Indoſtaniae confinio, ad Chinam, latere *auſtrali*, profertur, in REGNA II. diſtributa.

I. TIBET MINVS REGNVM, in ora ſuperiore, ad laeuam, inter *Choten* Bukariae, atque *Caſmir* Indoſtaniae, Regiones interiicitur. In quo:

1. Eskerdon: *Tibet*, cognominata, vrbs eſt primaria.

2. Tibetenſes *Tatari*, ſub poteſtate Cantaiſchae, regionis incolae ſunt.

II. TIBET MAIVS REGNVM, quibusdam, *Tanyu*, *Tangut* dictum, *Dalai Lamae ditio* eſt, in *auſtrum* reclinans, quae *Maus monte Indoſtaniae*, *India* atque *Sinenſi* Imperio intercepta, Gangem ceteraque Indiae flumina effundit, atque in REGIONES complures diſtinguitur.

1. Kalmaki *Coſchoti*, *Coſcheuti Tatari*, in proxima, ad Kalmakos Sinenſes, regione, ad *ortum* conſederunt.

2. Si-

2. Sifan, *Tufan*, *Vtsang*, regio *orientalis*, Chenſi Sinenſium confiniis, ſine vrbibus.

3. Boutan, *Bouton*, Regnum *meridionale*, ad laeuam conuertitur. Cuius nomen, a Caſimirienſibus, toti Tibet Maiori tribuitur.

4. Barantola, *Barantolla*, vrbs regni Tibetani primaria, cum arce *Boutala*, in qua Tartarorum Patriarcha, *Lama* dictus, habitat.

5. Laſa, *Laſſa*, regiunculae cognominis caput, infra.

6. Tonker, *Tonkera*, vrbs eſt ſpecioſa.

7. Tsangaprang, *Chaparangue*, quibusdam *Tibet* dicta, loco ſuperiore iacet.

8. Tibetenſes *Tatari*, iique, vrbicolae, et ſcenobii, regionem inhabitant, ſub Cantaiſchae poteſtate.

§. XVII.

Additur *vrbium* praecipuarum, in *Tataria Independente*, tabula.

1. *Metropoles* Tatariae Cantaiſchanae: *Harcas Vrga*, ſtatiua ſunt Cantaiſchae, Barantola, ſedes Lamae Tartarorum.

2. *Metropoles* Tatariae Caſpianae: *Alkariyab*, caput Turqueſtanae, *Taſckunt*, ſedes Cani Coſacorum; *Chiwa Maior*, et *Chiwa Minor*, ſtatiua ſunt Padſchahi.

§. XVIII.

Quod, ad *naturalem* Tatariae Independentis *ſtatum*, attinet:

1. Regio, in *mediterraneis* aprica, et inter arenas, quibus obducta eſt, ſolitudinis vaſtae, in *meridie*, vbi vicinas contingit regiones, in alta montium iuga conſurgit.

2. Pro-

2. Profert, pro soli habitu, ex *vegetabilibus*, gramen, lignum caeduum, cannabem, oryzam; in *animantibus*, pecus, equos inprimis idoneos ad cursuram, camelos, feras, aues siluestres, bombyces, ex iisque, pelles, lanam, sericum; in *fossilibus*, crystallum, beryllum, alabastrum, callaidem, asbestum, lapidem lazuli, ex quo, color Vltramarinus paratur.

3. Incolae vastae regionis sunt Tatari, vtplurimum hippophagi, diuersi tamen nominis. Inter quos eminent: 1. *Mugali* seu Eleuthi, qui et Kalmuki, in *Coscheutos* ac *Tibetenses* propagati. 2. *Turcomanni*. 3. *Kasacci*. 4. *Vzbeki*. 5. Vt reliqua *Tatarorum* nomina praetereamus.

4. Sermo, quo variae Tatarorum gentes vtuntur, in Tataria Cis Caspiana, *Russicus* et *Tatarico-Slauonicus*; in Tataria Trans Caspiana, *Turcomannicus*, a quo hodiernus Turcicus originem trahit, in Tataria Cantaischana, qui in omnibus Mugalis communis esse dicitur, *Kalmuco-Tanguto-Mungalicus*, in vsu est.

5. Eorum quidam, oppida et villas inhabitant, quidam, vel in sole, vel sub *tabernaculis*, apricantur, rei *pecuariae*, militari, venationi, rapinis, et interdum *negotiationi*, qua in *Persiam* vicinasque regiones, grassantur, communiter dediti.

§. XIX.

Quoad *ciuilem* Tatariae Independentis *statum*:

1. Regimen Tartariae Independentis, cum in *Imperio*, tum in *Regnis* ac *Principatibus*, potestate *despotica* administratur.

2. In regione *Mugalica*, Imperator Can-Taischa, in Coscheutos et Tibetenses, ciuilem; *Lama*, id est Pater, quem sacerdotes fani, 700. amplius annos iam compiesse populo persuadent, Summus sacrorum Antistes, sacrani, in eosdem, potestatem habet: ciuilem autem *Tipa* Administer, nomine eiusdem exercet.

3. Ceteri, in *vtraque*, cis et trans mare Caspium, *Tartaria*, Reges atque Principes, *Cani* seu *Chani* vocati, vel *Mugalorum* atque *Russorum* imperio subsunt: vel *liberi* ac *independentes*, in Hordas tamen diuisi, viuunt. Inter quos, *Padschahi* **Vsbekiae** potentissimi sunt.

4. Vires Tartariae *Independentis*, nisi in *Cantaischam* **Imperatorem**; *Padschah* Reges **magnos**, aliosque *Canos*, id est Regulos minores, diuisae essent: facile vniuersae Asiae, cumprimis Indostaniae, exitiales forent, sicut imperante Tamerlane adparuit.

5. Religio, qua Tatari numen colunt, duplex est, inter Tataros Independentes; 1. *Mahometana*, in Tataria Caspiana, partim Omari, partim Aly institu a sequitur. 2. *Pagana*, in Tartaria Cantaischana, cui Lama, de quo supra dixi, praeest, varia idola, solem etiam, lunam et stellas, colit. Quin ipse *Lama*, decussatim positis cruribus, puluinari sericeo insidens, veste auro gemmisque magnifice ornata, a populo rudi, diuino colitur honore.

6. Insigne Tartariae, *noctua* nigra, vtpote quae genti huic sacra est, in campo *aureo*, ostendit.

7. Nummorum, propter antiquam, res venales *permutandi* consuetudinem, nullus est apud Tataros *vsus*. Vices eorum supplent interdum, corallia, conchylia, moneta ex induuio arboris, vel corio facta, cui nomen Chani imprimitur.

SECTIO

SECTIO VIII.

DE TARTARIA SINENSI, *Seu* MOGOLISTANA PROPRIA.

§. I.

TARTARIA SINENSIS, quae et MOGOLISTANA PROPRIA, extrema est; in *ortu*, Tartariae inferioris, quae in austrum reclinat, regio. Nomen ex eo sortita est, quod Sinarum Imperatori, ex hac gente oriundo, obnoxia est.

§. II.

Extensa ab Altai monte, ad vsque mare, adtingit in *septentrione*, Siberiam Russiae; in *ortu*, Oceanum orientalem, et terram Yedso; quae, in *austro*, ab imperio Chinensium, muro; in *occasu*, a Tartaria Independente, Coby deserto arenoso, ac monte Altai, discriminatur. Longa circiter 400, lata plus minus 150. milliaria.

§. III.

Montium altissimi, in Mogolistana prominent:

1. Mons *Altai*, Kalmakiae Cantaischanae et Mogolistanae, in occidente, vsque ad *Coby* desertum arenosum, discriminator.
2. Mons *Chrept*, inter Russicam atque Chinensem Tartariam, limes, dextram versus, protenditur.
3. Mons *Hinkan Alin*, in eodem Tartariae Russicae limite, prope ad mare Amuricum.
4. Coby, *Chamo*, *Schamo*, item *Lop*, desertum maximum, arenosum, et vndique editum, intus, a fontibus Oxi, et Jaxartis, ad Naundam fluuium, excurrit.

§. IV.

Mare triplex, latus regionis orientale, adluit.

1. Mare *Amuricum*, seu *Pensinicum*, item *Lamicum*, in regione superiore, diffunditur.

2. Mare *Orientale minus*, oram inferiorem lambit, eamque a Iaponia separat.

3. Mare Flauum, seu *Croceum*, item *Hoang Hai* adpellatum, ex agro Sinensi, ad fines Tartariae excurrit.

§. V.

Fluuii diuersi, ex deserto arenoso, in omnes regionis plagas effluunt.

1. Argun, *Argunius*, Russicae atque Sinensis Tartariae, in ora superiore discriminator.

2. Amur, qui, et *Onon*, *Schilka*, *Sagalien Ula*, *Helongkiang*, ex finibus Siberiae, per Tunguſiorum agrum, effluit, receptisque *Tschikiri*, seu *Zia*, *Songoro*, seu Schingal, et *Onsuri*, seu Shur, amnibus, in mare Amuricum, ex aduerso insulae Sagaliae, cadit.

3. Hoang, *Croceus*, aliis, Cara Mouren, *Niger Fluvius*, latere australi, iuxta murum, in limite Sinensi, in mare Flauum manat.

§. VI.

Diuiditur; pro regionis positu, in Partes tres: Mogolistanam Orientalem, Mogolistanam Occidentalem, et Eleythorvm Kalmakorvm Terram Adqvisitam: verbo: in *Orientalem* et *Occidentalem*.

§. VII.

Eleythorvm Kalmakorvm Terra Adqvisita, Pars est *Tartariae Independentis*, in tractu occiduo, a radicibus montis Altai, ad Chinae limitem prolata, et Regionibvs distincta II. quam Sinenses, Cantaischae eripuerunt.

I. GA

I. GALDANO REGIO SVPERIOR, Altai monti subiecta, in desertum arenosum desinit.

1. Altai *montis* iuga, eiusque pylae, *Algowey* dictae, per septentrionale regionis confinium, protrahuntur.

2. Tourfan, *Turfan*, prope ad pylas iacens, ex vetere Tartarorum historia, celebris est.

3. Hami, *Camil*, vrbium praecipuarum, quae, per deditionem vltro in Sinensium potestatem transierant, prima, ad dextram.

II. KOKONOR REGIO INFERIOR, inferius, ad Sinensium fines exit.

1. Koko, *Koko-nor*, Sinensibus, *Si-tai*, id est, mare Occidentale, lacus est, supra fontes Hoang amnis, diffusus.

2. Kokonorienses *Tatari*, qui regionem accolunt, ex Eleuthis orti sunt.

§. VIII.

MOGOLISTANA OCCIDENTALIS, quae et PROPRIA, Tataris, *Mongkoux*, *Mugalia*, Sinensibus, *Si-ta-tse*, et *Tsato-tse*, cognominata, Terra est *Mugalorum occidentalium*, inter Siberiam, atque Chinam, a monte Altai ad Solones atque murum Sinensium, protracta, et REGIONIBVS II. diuisa.

I. MVGALIA OCCIDENTALIS, Siberiae, in Kalkanensium agro, subiecta, recenter, in clientelam Sinensium dedita est.

1. Kosso, *Kosso-gol*, lacus, in septentrionali regionis limite, infra Jakutiam Siberiae.

2. Vrga Contouctou Lamae, *Statiua Dali Lamae*, ad dextram, in Mugalis Kalkasiis.

3. Cara Moran, *Holin*, vrbs vetus, ad lacum, *Cara Coulon Nor*, in *ortu*, in Solanum collimitio.

4. Paras, *Tygris*, vrbs in ruinis iacens, infra est, in eadem plaga.

5. Kalkas, *Kalkanenses*, regionis accolae, tribus parent Principibus, Sinarum Imperatori subiectis.

II. MVGALIA ORIENTALIS, a Solonensium collimitio, ad murum Sinensem, diuergit.

1. Cortchin, *Cortschin* regio, suprema est, ad *ortum*, in Solonensium finibus.

2. Naymann, *Naimannorum*, ex quibus Zingis Cham, regio ac tribus celeberrima, priori subest, cum *Parin*, et *Burgankoton*, vrbibus, in eodem cardine.

3. Cartchin, *Cortschin*, regio, inde, in *austrum*, versus murum Sinensem flectitur, cum *Karakoton*, siue *Kara-Hotun*, arce, quo Sinarum Imperatores venationis caussa, identidem diuertere assolent.

4. Toumet, *Tumet*, regio, in eadam ora, trans murum.

5. Ortos, *Tatarorum* regio, maxime *meridionalis* est, in exteriori muri Sinensis latere.

6. Ourat, *Ourata*, inde, ad Lop, desertum arenosum, adsurgit.

§. IX.

MOGOLISTANA ORIENTALIS, Tataris, *Mantscheux*, *Mugalia*, Sinensibus, *Ta-se*, adpellata, a Mogolistanae *occidentalis* limite, vsque ad mare Orientale, inter Siberiam atque Coream peninsulam, procurrit, in PRAEFECTVRAS III. distributa.

I. TSCHI-

I. TSCHITSCHIGAR, TCITICAR, PRAEFECTVRA, in ora occidua, et septentrionali, cis et trans Amur fluuium, Regiones duas continet.

1. Dauria, *Daour*, regio ad occidentem cis Amurum conuersa, *Solones* et *Targusinos* populos habet, cum *Amurskoy*, seu *Sagalien Oula*, et *Teitcicar*, vrbibus primariis; illa vnionibus, haec munitione memoranda;

2. Tungusia, Sinis *Orotchonia* regio, trans Amurum, ad aquilonem patens, *Tungusios*, Sinis *Orochton* dictos, populos alit, in quibus *Yacsa* seu *Albassinska*, et *Oulous Sou Moudan*, extrema contra Russos propugnacula.

II. KIRIN PRAEFECTVRA, *Nimgouta*, veteribus, *Kin Kintchen*, item *Niuche*, *Niucke*, et *Mantsensis* regio dicta, orientem occupauit. In qua:

1. Ketscheng Ta se, *Ditio supera*, ad ostia Amur, cuius populi, *Kiliaki*, in aquilonari; *Ketscheng*, qui et *Fiatta*, in australi fluminis ripa.

2. Yupi, Ta se, *Ditio media*, Tatarorum huius nominis patria, cum *Niman* pago.

3. Kirin, *Ditio infima*, in qua, *Ilan Hala*, Prouincia, in superiore Songar amnis ripa; *Petuna*, *Nimgouta*, seu *Kirin-Ula*, vrbes; *Bogdoi* autem, seu *Dutchari* populi.

III. CHINYANG, seu QVANTONG, item LEATONG, PRAEFECTVRA, in *meridie*, ad Chinam, extra murum extrema. Vbi:

1. Chyng-Yang, seu *Mougden*, vrbs primaria, sepulcra aui et proaui Camhil Regis conseruat.

2. Inden, *Indena*, sepulcro tritaui Regis Camhil nobilis, ad dextram.

3. Fong-Hoang-Tching, *Fong-Hoang*, vrbs magna et populosa, in qua erioxyloni papyrus conficitur.

IV. COREA PENINSVLA, *Solgo Korun*, *Chao Sien*, Orientali atque Flauo maribus coarctatur, cum oppidis paucis.

1. Kiangiven, *Kinghing*, vrbs magna, et emporio clara, supra, ad sinum Kingxan, sita est.

2. Hoang, *Hanghai*, *Corea*, vrbs praestans, infra, in aduerso Hoang maris litore.

3. Kinghi, *Kinkitao*, vrbs admodum magna et frequens, in medio peninsulae.

4. Chungking, *Yantcheu*, munimentum, insigne, in tractu meridionali.

§. X.

Adnectatur, *vrbium* praecipuarum, tabula.

1. *Metropoles: Hami* seu *Camil*, Eleuthorum Terrae Adquisitae; *Urga Contouctou*, Mogolistaniae Occidentalis; *Chyniang*, Mogolistaniae Orientalis; *Kinghi*, Coreae.

2. *Sedes* Antistitis Lamae, *Urga Contouctou Lamae*.

§. XI.

Quod, ad *naturalem* Tartariae Sinensis *statum*, adtinet:

1. Regio Tartariae Sinensis, *eiusdem* cum Independente *positus*, muro ingentis magnitudinis, a *China* seclu-ditur, et in *vastas* distinguitur *solitudines*; inter quas, *Lop*, *Coby*, seu *Chamo* desertum arenosum, longum amplius 300. milliaria, latum 30. circiter, et Mugaliae Orientalis *solitudo*, ad *murum*, latissime exten-ditur.

2. Inter res *naturales*, quas Sinensis, cum Independente Tartaria habet, communes, herba Ging-seng, virtute singulari, cumprimis excellit.

3. Gentes, quae in vasta sedent regione, *Tatari* vocantur. Eorum nobilissimi sunt: *Mungali orientales* et

et *occidentales*, quos Sinenſes, *Ta ſe*, et *Si ta ſe*, adpellant. Ad quos, quidam *Tatari Eleuthi*, armis deuicti adceſſerunt.

4. Viuunt, reliquorum Tatarorum more, ex *re pecuaria*, venatione, militia, *negotiatione*; quae tamen, a *Ruſſis* atque *Sinenſibus*, multo maiore promouetur induſtria.

§. XII.

Quoad, *ciuilem* Tartariae Sinenſis, *ſtatum*:

1. Tartaria *Chinenſis*, cum *Sinenſium* coniuncta imperio, *ſumma* Imperatoris *poteſtate*, regitur. Qui, quamuis in China, *ſedem* imperii habet: ſtatuto tamen tempore, ad *Tataros*, ex quibus *ortus* eſt, accedere ſolet. Ex quo fit, vt *Magnus* Tartariae *Chanus* adpelletur.

2. Adminiſtratur regio vaſta, ſicuti reliquae Sinenſis Imperii Prouinciae, per Proreges atque Praetores, Imperatoris Sinenſium nomine.

3. Prouentus regius, ex *vectigalibus*, et rerum, quas tellus fert, *tributo*, congeritur.

4. Vires *Tatarorum*, coniunctae cum *Sinenſibus*, admodum magnae ſunt. Illi namque ſoli, et pro *muro*, diuiſis, inter portas ac propugnacula, *centum millibus*, et pro vtroque *regno*, aduerſus Tataros Independentes Indosque, excubant conſtanter.

5. Religio *Pagana*, qua numen aliquod, inter Tataros Sinenſes, colitur, in duas ſcinditur ſectas. 1. *Nonnulli*, Lamae Mugalorum, non obſequuntur. 2. *Reliqui*, Lamae Mugalorum, cum Tibetenſibus et Kalmakis, addicti ſunt. Quorum quidam, *Lamam Poutalenſem*; alii, *Lamam Vbenenſem*, ſeu Contouchta Lamam, Summum in ſacris agnoſcunt *Antitiſtem*. 3. Quidam eorum, cumprimis *Yupi Tatari*, nullam religionem habere dicuntur.

6. Literarum *ſtudia*, nonnulli Tatarorum, non minus *Imperatoris*, quam *Sinenſium* iuducti exemplo, colunt.

7. Insignium loco, *Noctua nigra*, in campo aureo, coniunctim cum Sinensium *Dracone*, pingitur.

8. Nummorum, propter *permutationem rerum*, nullum, saltim *vile*, apud Tataros Sinenses, *pretium* est.

SECTIO IX.

DE

CHINA SEV SINA.

§. I.

IMPERIVM CHINENSE, alias SINENSE, seruato nomine antiquo, extremam in oriente Asiae oram insedit, clauditque cum Tartaria, continentis latus orientale.

§. II.

Adtingit, finibus suis, a *septentrione*, Tartariam, a qua, stupendae longitudinis muro seiungitur; ab *ortu* et *austro*, Oceanum; ab *occasu*, Indiam extra Gangem, eiusque Regna. Latum est 300. milliaria, longum totidem.

§. III.

Oceanus *Orientalis*, a regione, quam latere ortiuo adluit, *Chinensis* dictus, in diuersos sinus exit. Quorum,

1. *Mare Cang*, in regione supera; et qui,

2. Hoang atque *Kiang*, flumina recipit, illustriores sunt.

§. IV.

Flumina duo, regionem mediam interluunt, caduntque iunctim, in eundem Oceani sinum.

1. Fluuius *Hoang*, latine *Croceus*, a colore, quem habet, sic dictus, ex Tartariae montibus prolapsus, per agrum superum, lentus defluit.

2. Am-

2. Amnis *Kiang*, latine *Caeruleus*, ab specie vndarum ita adpellatus, in finibus Indiae ortus, regionem mediam interluit, *Canali regio*, cum australi Oceani pelago, copulatus.

§. V.

Coniuncta hodie, cum Tartaria, generatim, in CHINAM, et TARTARIAM CHINENSEM; speciatim, in REGNA seu PROVINCIAS XVIII. diuiditur. E quibus, *tres*, medium, orientem, atque insulas; *tres*, septentrionem, meridiem, et occidentes, occupant.

§. VI.

PROVINCIAE III. in *medio* sitae sunt, isto ordine:

I. HONAN PROVINCIA, *Tong-hoa*, situs multo amoenissimi, Hoang atque Kiang amnibus concluditur.

1. Calfung, seu *Schaifung*, vrbs perampla, et quondam regia, Hoang amni subest.

2. Honan, *Honania*, a qua prouincia denominatur, et ipsa magna.

3. Quinte, *Quinta*, vrbs ampla, atque mercatu incluta.

II. HVQVANG PROVINCIA, *Hou-Quang* Kiang amne interluitur, fertilissima omnium, et maxima. Eius sunt:

1. Siangiang, *Kin-tcheou*, *Siangianga*, mercatu nobilitata, supra flumen iacet.

2. Ukang, *Hou-tchang Ukanga*, prouinciae prima, et magnitudine, atque emporio eximia, in eodem tractu.

3. Hanyang, *Hanianga*, emporio adaeque aucta, infra amnem est.

III. KIANGSI PROVINCIA, ad canalem, in *mediterranea* diuergit, vasis Chinensibus (Porcellain) celebrata. Vbi:

1. Kieang, *Kieganga*, in sinistro canalis latere posita est.

2. Nan-

2. Nanchang, *Nan-tchang, Nangang*, caput prouinciae, magnitudinis mediocris, loco inferiore.

§. VII.

PROVINCIAE III. regionem *aquilonarem*, inter murum et Hoangam fluuium, occupant.

I. XANSI PROVINCIA, gemmifera, a flumine ad murum, latere finistro, procurrit. Cuius finibus comprehenduntur:

1. Pingyang, *Pingianum*, oppidum magnum et opulentum, in dextro amnis Hoangae tractu.

2. Taiguen, *Taiquen*, *Tai-Yvan*, vrbs ingenti magnitudine, moenibus, et valido praesidio contra Tartaros communita, loco superiore.

3. Paose, *Paote*, vrbs, emporio et Chinensium vasis fictilibus, nobilis.

4. Taitung, *Taitunga*, vrbs frequens, et commerciis clara, a reliquis ad murum abducta.

II. PECKING PROVINCIA, Pe-tche-li, Chinae praecipua, inter murum, et sinum Cangiensem, ad dextram prorogatur.

1. Paoding, *Paotinga*, oppidum non paruum, sede Prorегis, et mercatorum negotiatione haud ignobile, infra murum.

2. Pecking, *Xuntien*, *Cambalu*, *Pechinum*, vrbs imperii princeps, sex milliaria in circumferentia laxa, crassissimis moenibus cincta, palatio Imperatoris stupendae magnitudinis splendorisque, trium millionum incolarum numero, et sede omnium tribunalium illustris.

3. Leaotung, *Leaton*, in peninsula, quam duo sinus faciunt, retrusa iacet.

III. XANTVNG PROVINCIA, praedonibus famosa, ad mare vergit, Hoang flumine terminata. In cuius ditione sunt:

1. Tun-

1. Tunchang, seu *Tunking*, oppidum mediocre, in mediterraneis.

2. Cinan, *Cinania*, Prouinciae prima, et mercatu vitrique optimi officinis, cognita, versus mare.

3. Luchai, aliis *Teng-tcheov*, portus, et munitio insignis, in ora maritima.]

§. VIII.

Provinciae III. per *orientalem* regni cardinem, patent.

I. NANCHING PROVINCIA, caeteris cultior, infra Changi atque Kiangi confluentem. In qua:

1. Nanchin, *Nanquin*, *Nanking*, vrbs orbis terrarum maxima, quippe cuius ambitus viginti milliaria complectitur, cincta muro duplici, vetere Imperatoris sede, multis palatiis, turri ex vasis fictilibus Sinensium miro artificio confecta, apud quam fanum, in quo XM. deorum simulacra visuntur, stat, bibliothecis, collegiis eruditorum virorum, et mercatu, ante caeteras memorabilis, ad Kiangi ostia.

2. Kinkiang, *Chinkiang*, vrbs maritima, et opibus adfluens.

3. Sucheu, et *Yang-tcheov*, vrbes duae, rerum commerciis celebratissimae. Harum posterior duos milliones colonorum, et venustissima forma mulieres habere dicitur.

II. CHEKIANG PROVINCIA, in eodem litorali tractu, propter amoenitatem loci, Deorum hortus adpellata.

1. Quangsiu, *Quansin*, oppidum, quaestu rerum nobile.

2. Hancheu, vrbs ampla, et splendida, Pechino suppar, pontibus supra varios aquae ductus, magnifico opere factis, emporio, et templis Christianorum insignis.

III. FOKIEN PROVINCIA, eadem ora maritima, in *meridiem* procurrit, numeratque 48. oppida, vrbes 8. in his:

1. Kien-

1. Kienning, *Kienninga*, munitio valida, prope ad canalem.

2. Fochen, *Foquin*, *Fov-tcheov*, Proregis sedes, commerciis Europaeorum et ponte clara, in maritimis.

§. IX.

Provinciae III. ad *austrum*, situ suo, inclinant.

I. QVANTVNG PROVINCIA, *Quang-tong*, canali regio diuiditur, gemmarum, auri, eboris, et xylocinnamomi, ferax. Iacent hic:

1. Cancheu, *Quang-tcheov*, vrbs praecipua, vtpote quae ad millies mille sessores habet, a fictilibus Chinensium vasis, et Europaeorum commerciis, ac portu nobilis, ad mare.

2. Xaocheu, *Xachea*, oppidum, structurae mediocris, cis canalem regium.

II. QVANGSI PROVINCIA, cis canalem, panditur, oryza, casia, rhinocerotibus, et pistacis cumprimis nota. Numerat 99. oppida, vrbes 11. inter has:

1. Qveiling, *Quelinum*, vrbs primaria, atramento Chinensi, quod ex lapide praeparatur, celebris.

2. Pinglo, *Pingolum*, oppidum, mercium adpulsu nobile.

III. IVNNAN PROVINCIA, ad laeuam protenditur. Cuius,

1. Tchinkiang, *Chinkianga*, oppidum situs opportuni.

2. Iunna, *Iunna*, oppidum agri fertilitate praestans.

§. X.

Provinciae III. latus *occidentale*, vsque ad Tartariae limitem, claudunt.

I. KOI-THEOV PROVINCIA, ab *austro* adsurgit, in *occasum*, caeteris minor, et saltibus impeditior. Eius sunt:

1. Quei-

1. Queiang, *Koci-chang.* Vrbs mediocris, culta tamen.

2. Ganxun, *Ganxunum*, vrbs fecunda, mercibus promouendis opportuna.

II. SE-TGHVEN PROVINCIA, positu superiore gaudet. Vbi:

1. Tchingtuo, *Chingtunum*, primum, inter reliqua oppida, locum tenet, et mercatura excellit.

2. Long-gan, *Lugganum*, vrbs mercatorum tabernis clara.

III. XIENSI PROVINCIA, in Tartariae limite extrema. Cuius sunt:

1. Hanchang, *Hanchanga*, inter vrbes magnas, propter amplitudinem refertur.

2. Siganfu, *Siganfu*, vrbs haud exilis, illustrisque emporio, ad amnem Guei.

3. Hingang, et *Lyniao*, vrbes duae, populi et mercaturae frequentia nobilitatae.

§. XI.

INSVLAE CHINENSES III. latus regionis orientale ambiunt.

I. FORMOSA INSVLA, sacharo, cinnamo, oryza, et variis abundat aromatibus, primum Portugallorum et Belgarum, postea, anno 1662. per Coxinium Piratam, iuribus Chinensium adserta. In qua:

Zeeland, *Selandia noua*, castellum constructum a Batauis.

II. MACAO INSVLA, exilis, atque sterilis, ad Portugallos pertinet, cum vrbe cognomine, portu instructa.

III. HAYNAN INSVLA, Indiae trans Gangem, et regno Tunkingiano adpositа, auro, marmore sacharo, et herba nicotiana, abundat. Vbi:

1. Canga, *Canga*, metropolis est insulae.

§. XII.

§. XII.

Adiiciatur, *vrbium* praecipuarum, in *China*, tabula.

1. *Episcopatus* Christianorum, Ecclesiae Occidentalis, vnus est: *Macaonensis*, in Chinensium insulis.

2. *Academia* Chinensium, vna est, in vrbe *Pecking*, in qua, honores Baccalaurei Licentiati atque Doctoris, viris literatis, conferuntur.

3. *Metropoles* et Pecking, Nanchin.

4. *Portus:* Cinan, Teng-tcheov, Nanchin, Kinkian, Focheu, Cancheu, et Macao.

§. XIII.

Quod, ad statum *naturalem* atque *ciuilem*, adtinet:

1. Regio *Chinensis*, *muro* ingentis magnitudinis, a Tartaria seiuncta, per coeli solique temperiem, et *salubris* est, et *foecunda*. Bis intra vnius anni spatium, optimos fructus ferre solet, natura et arte ad id praeparata. In cuius limite boreali, *murus* siliceus, 45. pedes *altus*, 20. *latus*, et interuallo 100. passuum, *turribus* innumeris confirmatus, per 250. *milliaria Germanica* protenditur, et praesidio, millies mille armatorum custoditur, quem anno 215. ante Christi natiuitatem, struere coeperunt, et intra XV. annos ad finem perduxerunt, a Tamerlane primum anno 1397. transcensus.

2. Ager eius, non minus rerum, quam animalium diuersitate, scatet. Et quidem, inter *vegetabilia*, frumento, leguminibus, oryza, lino, vitibus, floribus, herbis salutaribus, herba Dei seu thee, rhabarbaro, chinachinae radice, arundine, ambra, aromatibus, gossypio, ligno nobili, quod *Adlerholti* vocatur, et diuersis arborum fructibus; inter *animalia*, pecore, elephantibus, rhinocerotibus, tigridibus, satyris, simiis, zibethis, ex quorum testiculis, odores zibethi excinduntur, bombycibus atque serico; inter *fossilia*, auro, argento, cupro, stanno, ferro, chalybe, plumbo, mercu-

mercurio, antimonio, cinnabari, vitriolo, terra porcellana, rubinis, saphiris, topaziis, achate, haematite, iaspide, chrystallo, oculis felineis, gemmis, vnionibus, magnete, rubro et albo marmore, lapide lydio, sale, fossilique carbone. *Ars* praeparat, linum xilinum, ac bombycinum, sacharum, et vasa porcellana, murrhinis veterum poculis similia.

3. Incolae Chinenses, lata facie, oculis paruis, colore albo, nigri capillis, quibus Tatari intermixti sunt; non minus *antiquitate* ac *multitudine*, quam *cultu*, *humanitate*, *industria*, atque *artibus scientiisque*, reliquos Asiae populos, superant; alioquin, ad voluptatem et polygamiam, Asiaticorum more, maxime propensi. Numerantur inter eos, *septuaginta* hominum *milliones*: quorum pars vna, litteris et militiae; altera, artibus et negotiationi; tertia, rei rusticae, studet. Inde saepe factum est, vt, dum Europaei mercatores, in vrbem Chinae venerint, die professo, nundinas fieri existimarent.

4. Sermo *Chinensis*, quem incolae *cantillando* pronuntiant, alius est *vulgaris*, inter ciues; alius *aulicus*, in aula Imperatoris. In tabulis deorsum versus scribitur. Ad quem, post occupatam a Tataris Chinam, *Tataricus* quoque adcessit.

§. XIV.

Quod, ad *ciuilem* Chinae *statum*, pertinet:

1. Regimen *Chinensis Imperii*, ad formam *monarchicam* compositum, Imperatori, quem *Thienu*, seu *Tanjou*, id est, filium coeli et orbis terrarum Dominum appellant, *iure* debetur *hereditario*. Succedunt in eo, *Imperatores* gente *Tatari*, qui anno 1645. Chinam, virtute *Xunchii*, occuparunt.

2. Administratur illud, auctoritate imperatoria, a *Prorege bus* et *Administris*, iisque *Philosophis*, quos vulgus *Mandarinos* nominat, per sex *Status*, *Aerarii*,

Curiae imperatoriae, *Militiae*, *Aedilitatis* ac *Iustitiae*, collegia.

3. Reditus Imperatoris annuus, ex *tributo*, *vectigalibus*, *rerumque commerciis*, ad *tercentenos* argenti signati *milliones*, extenditur, ex quo, in aerarium Imperatoris, plus minus CXX. milliones redeunt.

4. Vires *Chinenſium*, quamuis, et pro populi, et pro reditus publici magnitudine, ingentes ſint: facile tamen eae frangerentur; niſi *fortitudine* ſuſtentarentur *Tatarorum*. Pacis tempore, pro muro, in limite Tartariae, *millies* militum *millia*, excubant: *totidemque*, in regno, ſecus belli tempore, ex XXV. millionibus ad arma paratis viris, facile maximi exercitus conduci poterunt.

5. Religio *Pagana*, qua Chinenſes, vnum eumque inuiſibilem Deum, ad normam legum naturalium, at non ſine magna ſuperſtitione, colunt, in *tres* praecipuas *Sectas*, ſcinditur. Quarum *prima*, auctore Confucio, perfectionem hominis, quem tamen, poſt mortem, cum anima docet interire, vrget; *ſecunda*, animae immortalitatem, coniunctim cum transmigratione, ſtatuit, auctore *Foe*, ſeu *Fe*, magno inter ſuos philoſopho; *tertia*, ſecundum *Lanzu*, ſeu *Canzu* doctrinam, voluptatem pro ſummo bono habet, deos corpore praeditos, et artem magicam, diuinam eſſe adfirmat. Tres hi ſectarum auctores, ab ignara poſteritate, deorum in numerum relati ſunt.

6. Religio *Chriſtiana*, *Romano-Catholica*, anno 1618. ardore *Societatis Ieſu*, in Chinam inuecta, et praeterea, *Dominicanorum* ac *Franciſcanorum* induſtria, propagatur. Quae vbi, publico Imperatoris *edicto*, anno 1692. confirmata iam fuerat: propter *ſubortas* inter Chriſtianos *lites*, iterum conceſſa, priuata eſt libertate. Perulgata eſt Chinenſis vexatio.

7. Litterarum ſtudiis, nusquam in Aſia, maius ſtatutum eſt pretium. 1. Praeterquam enim, quod *Bramini*, vete-

veterum *Brachmanum* posteri, sedulo ea propagant: omnes etiam, qui *publicis* in China *honoribus* ornari volunt, iisdem deditos esse oportet. 2. Student ii, *Philosophiae*, secundum principia Confucii, et praeterea, *Medicinae*, atque *Matheſi*, quam eruditi S. Iesu, mirifice, *Verbieſto* atque *Pereyra* P. P. praeeuntibus, auxerunt. 3. *Figurae* litterarum, inter Chinenses, notaeque, quas linea perpendiculari, a capite, ad calcem chartae, exarare solent, totidem sunt, quot res rerumque notiones. E quibus, homines plebeii, 60000.; viri docti, 80000. summe eruditi, 120000., memoriae coguntur imprimere.

8. Insigne Chinense cum Tartarico coniunctum est. *Chinae* nomine, pingitur *Draco* vngulatus, cum quinque brancis velut, signum maximae felicitatis; vel quinque *Maurorum capita*, in campo argenteo. Pro *Tartaria*, noctua nigra, in campo aureo, additur. Color *flauus*, regalis est; isque, soli Imperatori, et in paludamento, et in palatio, proprius.

9. Nummi Chinenſium, quorum in solo regno vsus, cuprei sunt. Eorum *decem*, vnum Gallorum *Sou*; decem autem Sou, decimam *Thaleri* partem, exaequant. Alioquin, in rerum commerciis, *aurum* et *argentum* rude, cum *permutatione*, adhiberi solet.

SECTIO X.

DE

IAPONIA.

§. I.

Vltimum, Insvlae Indiae, partim Maiores, partim Minores, in Oceano Orientali dispersae, ordine suo sequuntur, diuersissime a multis descriptae.

§. II.

IAPONIA, *Iapan*, indigenis, *Niphon* vocata, omnium

est maxima, quae, cum *Xikoko*, atque *Ximo*, insulis, coniuncta, formam Imperii accepit, in extremum retrusa *orientem*, longa 200. milliaria, lata, vbi maxima est, 70. Oppida in ea numerantur circiter 13000, vici 909858.

§. III.

Isthmo angusto, cum Terra Yedso, in septentrione cohaerens, *Mari Iaponico*, ex omni latere, circumfunditur; quod, in ortu, *Orientale*, *Occidentale*, in occasu, dicitur. Caeterum copia metallorum abundat.

§. IV.

Diuiditur, tribus INSVLIS MAIORIBVS, et viginti quatuor MINORIBVS; generatim, in REGIONES VII.; speciatim, in PROVINCIAS LXVI. Imperatori, nomine fiduciario subiectas. E quibus vrbes praecipuas enumerasse iuuabit.

§. V.

NIPHON, seu *Iapan*, insula, reliquarum maxima, in REGIONES V. distinguitur. Quarum vrbes illustriores sunt:

1. Yeddo, *Yedo* et *Yendo*, vrbs imperii maxima et princeps, longa tria milliaria, duo lata, sede Imperatoris magnifica, vtpote cuius tectum et praecipuae columnae aureae sunt, gynaeceo, aliisque palatiis splendida.

2. Suarunga, *Sarunga*, vrbs secunda, educando Principi iuuentutis destinata, in eadem ora.

3. Sacay, *Sacaa*, vrbs magna, cum portu, ad exceſſum maris, in mediterraneis, laeuam versus reclinat.

4. Osacka, *Osatska*, vrbs, montibus septa, delubro, daemon vbi colitur, infamis. Distat dimidio ab hinc milliari, regia imperatoris, amplior tribus parasangis, vallo 390. pedes lato, alto 33. vlnas, circumdata, in qua ingens gaza sex fornicibus conseruatur.

5. Nan-

5. Nangato, *Nagata*, maritima est, maximeque *australis*.

6. Meaco, *Meaca*, vrbs longa sex milliarium; lata fere totidem, Dairo Iaponum Sacerdoti summo, sedem magnificam concedit, *occasum* versus reducta.

7. Facusingin, *Facusangina*, oppidum, Academia Iaponensium illustre, non est relatum in tabulas.

§. VI.

Insvlae Mediocres II. in *austrum* declinant; Minores, pelago, ex latere vtroque abluuntur.

I. XICOCO INSVLA, *Xicoc*, Iaponiae subiacet vbi:

1. Ava, *Aua*, vrbs primaria, in *medio* insulae iacet.

2. Samaqui, *Hyo*, *Tonsa*, non sunt notatae in tabulis.

II. XIMO INSVLA, quae et *Bongo*, situ inferiore, pelago concluditur. In qua:

1. Nangasachi, *Nangazachi*, oppidum laxum, terrae motui subiectum, in regno Fissen, adcessum, mercatus caussa, Hollandis concedit.

2. Anima, *Cocora*, non habentur in tabulis.

III. MINORES INSVLAE XXIV. regionem, ex triplici ambiunt latere. Quarum notiores sunt:

1. Motouxima, *Tay* et *Ynoxima*, ad *ortum*.

2. Tanaxima, *Tanegaxima*, in dextro, et *Firanda*, Batauorum, commerciis clara, in sinistro latere, *australes*.

3. Ochi, *Oqui*, et Sanma seu *Sanda*, in *occasu*.

§. VII.

Inseritur, vrbium praecipuarum, in *Iaponia*, tabula.

1. *Episcopatus* Christianorum, Ecclesiae Occidentalis, vnus erat, *Nangazachienſis*, iam tamen persecutione Iaponensi sublatus.

2. *Academiis* Iaponenſium; vrbs *Fakuſangin*, adnumeratur.

3. *Metropoles*: Yeddo, Oſacka et Sarunga, *regiae* Imperatoris; Mecao, *ſedes* Summi Sacrorum Antiſtitis.

4. *Portus*: Sacay, Nangaſachi, Tanaxima.

§. VIII.

Quod, ad *naturalem* Iaponiae *ſtatum*, adtinet.

1. Regio Iaponum, a continente Aſiae *abducta*, et vndique *incincta* pelago, ſalubri equidem coeli temperie grata eſt: frigori tamen et niuibus obnoxia, et propterea, non aeque ac China, frugifera.

2. Res, quas tellus fert, in *vegetabilibus* ſunt: frumentum, oryza, milium, cedrus, palma, arbores fructiferae; in *animantibus*, pecus, equi, apri, cerui, ferae, phaſiani, piſcesque diuerſi generis; in *mineralibus*, aurum, argentum, ſtannum, ferrum, totius Aſiae nobiliſſimum, plumbum, mercurius, ſulphur, cinnabaris, carbo foſſilis, et margaritae coloris purpurei.

3. Incolae Iaponiae, ex Sinenſium orti genere, *ingenio* et *memoria* excellunt, ſingularibus praediti *moribus*. Veſte ſericea plerique omnes vtuntur. Carnem bubulam, venenatamque, non alias, ac Europaei, caninam abhorrent. Vitae mirum in modum prodigi. Apud quos, de caetero, adulteria et ſcorta, feminis, ſub poena capitis prohibentur: in viris, contra ea, cum *polygamia*, tolerantur.

4. Lingua *Iaponenſium*, in multis, adfinitatem cum Chinenſi, et ſignificatione, et ſcribendi characteribus, prodit; ita nihilominus comparata, vt diuerſe pronunciata, plurima ſignificet. Sermo *Bontziorum*, ſeu Sacerdotum, quo ſacris operantur, vna cum characteribus, diuerſus eſt, a vulgari.

5. Stu-

5. Student Iaponenſes, *litteris*, militiae, *artibus*, agriculturae, et *negotiationi*: quam olim, per *Indiam orientalem*, cum *variis nationibus* habebant; nunc, quia e finibus regni egredi prohibentur, domi, cum ſolis *Hollandis*, promouent.

§. IX.

Quoad *ciuilem*, Imperii Iaponici *ſtatum*:

1. Regimen Iaponiae, inter *Imperatorem* et Summum ſacrorum *Antiſtitem*, diuiſum, in *ſacrum* atque *ciuile*, diſtinguitur.

2. *Sacrum* imperii *regimen*, poſt annum 1550. Summo ſacrorum Antiſtiti, quem *Dairo* adpellant, conceſſum eſt. Quem etſi fero homini, quod et veſtitu humili vtitur, et capillos, vngues, et barbam promiſſam alit, quam principi ſimilior; *Imperator*, propter *acceptum* imperii *beneficium*, non ſolum *donis* ornare, verum, quolibet anno ſexto, etiam, honoris cauſſa, ſolet conuenire.

3. *Ciuile* imperii *regimen*, Imperatori, quem *Cube* vocant, relictum eſt. Qui, quamuis imperium a *Dairo* Antiſtitum Principe, beneficii nomine accipiat: *ſummam*, nihilominus, *poteſtatem*, in rebus ciuilibus bellicisque, tenet; eamque, in *Reges* amplius viginti, abſoluta exercet auctoritate.

4. Adminiſtratur Imperium, in rebus ciuilibus, Adminiſtrorum, quos *Mandarinos* vocant, prouidentia. Quorum, cum in reipublicae *procuratione*, tum in ferendis *iudiciis*, rata ſanctaque eſt ſententia. Qua vt plurimum, non ſolum ipſi ſceleris auctores, ſed propinqui etiam eorum, poenam morte luere coguntur.

5. Populus *Iaponenſis*, in quinque *Ordines* diſtinguitur. In *primo* ordine, locum habent Proceres, *Tones* vocati; in *ſecundo*, Sacerdotes, *Bonzii* dicti; in *tertio*, Milites atque Nobiles; in *quarto*, Mercatores et opifices; in *quinto*, Agricolae.

6. Reditus *publici*, qui, ex tributo, vectigalibus, donis, metallis, aliisque emolumentis, fere ad 283. milliones, congeritur quotannis, *pars tertia*, in vsus publicos conuertitur: *duae* autem eius *partes* residuae, in *aerarium Imperatoris*, reconduntur.

7. Prouentus sacri, qui in *aerarium* Summi sacrorum *Antistitis* influunt, ex donariis Imperatoris, tributo Sacerdotum, et titulorum ac dignitatum venditione, colliguntur.

8. Vires *Imperii*, *Imperatoris* et *Regulorum* copiis delectae, in 268000. peditibus, 38000. equitibus, et 2000. nauigiis bellicis, consistunt.

9. Religio Iaponensium *Pagana*, in *duodecim* diuisa sectas, cum *Sinensium* cultu, quodammodo congruit. Eorum praecipua numina sunt, *Amida*, *Xaca* (hic Amidae dei cultum primus Iappones docuit) in quorum honorem, diis praeterea plurimis, innumera, eaque *magnifica* construuntur *fana*. Quin daemonibus ipsis, ne sibi noceant, delubra ponunt. Summus sacrorum Antistes, *Dairo* vocatur, apud quem, ex penatibus 365. vnus qualibet nocte excubias agit, qui, si qua res aduersa, homini, quem vulgus pro deo colit, accidat, male vapulat. *Bonzii* Sacerdotes, iique caelibes, sacris operantur, qui confessionem criminum, a suis, bilanci de rupe altissima pendenti impositis, poena deiectionis in noxios statuta, extorquent.

10. Religio *Christiana*, anno 1549. ardore, *S. Francisci Xauerii* S. I. cum *Portugallorum* negotiatione, in Iaponiam inuecta, et per *tredecim* eiusdem *regna*, a Societate Iesu propagata, anno 1596. iam 600000. Christianorum sinu suo continebat. Qui tamen, ab anno 1614. ad annum 1640. vbi spes haud dubia Imperatorem quoque conuertendi, adfulserat, *Bonziorum* instinctu, partim inauditis cruciatibus *excarnificati*; partim e regno, vna cum Portugallis, *eliminati* sunt. In quorum locum, *Hollandi*, absque tamen nominis Christiani mentione, promouendorum commerciorum caussa, admissi sunt.

11.

11. Litteras, ciues Iaponiae, *Sinensium* exemplo, mirifice *amant*, cumprimis *Eloquentiam*, Poesim, Historiam, *Arithmeticam*, et *Astronomiam*. Quarum pertractandarum caussa, diuersae, in regno, *scholae* institutae sunt. Vna cum Sinis gloriantur Typographiae inuentione.

12. Insigne Iaponiae, sex *stellae* argenteae, in campo *aureo*, indicant.

13. Nummi Iaponensium, ex *auro*, *argento*, et *cupro* cusi, diuersi numerantur moduli. *Aurei* et *argentei* nummi, 5. 10. 20. 50. florenos, valore suo aequant. Inter quos, *Cockii* fl. 10. maxime noti sunt. Nummi *cuprei*, diuersi valoris, *Cassii* dicuntur. Priores, plerumque, in *farcinulas* colliguntur, in quas, ex *aureis* 2000.; ex *argenteis* 3000. floreni, absque vlla tamen combinantur fraude.

SECTIO XI.

DE

INSVLIS INDIAE.

§. I.

Reliquae Indiae Insvlae, inde a Iaponia, vsque ad occidentalem Indiam, Cis Gangem, in Oceano Indiae, cis atque trans Aequatorem, propagantur.

§. II.

Discerpuntur Oceano orientali, in XI. classes. Quarum,

1. Conglomeratae sunt VI. Marianae, quae et Latronvm, Philippinae Novae, Chinenses, Philippinae Veteres, Molvccenses, atque Maldivae.

2. Disivnctae VI numerantur: Celebes, Borneo, Iava, Svmatra, atque Ceylon. Eas, ordine, eo, quo iacent, exponemus.

§. III.

MARIANAE INSVLAE L. quae ab Maria Anna, Philippi, Regis Hiſpaniarum coniuge, adpellationem ab Magellano, praefecto claſſis, detectae, conſequutae ſunt, nunc demum, propter incolarum latrocinia, Inſulae LATRONVM, *Les Isle des Larrons*, dictae, mari orientali, infra Iaponiam abluuntur, ſuntque poteſtati *Hiſpanorum* ſubditae.

1. S. Laurentii, et *Vaſta Maria*, inſulae, ſupra Tropicum Cancri ſunt.

2. Pagon, ſeu *S. Ignatii*, Amalagam, ſeu *S. Conceptionis*, in *medio*.

3. Sapana, *Sarpane*, omnium praeſtantiſſima, nomen commune, omnibus inſulis conceſſit: quas Hiſpani, propterea, *Ilhas de la Sapana*, adpellant.

4. Gvahan, iſt eſt, *S. Ioannis* inſula, maxime auſtralis.

§. IV.

CHINENSES INSVLAE III. in orientali Chinae pelago natae, ad Chinam pertinent, loco ſuo iam propoſitae.

§. V.

PHILIPPINAE INSVLAE numero MCC, ex quibus L. caeteris maiores ſunt, in honorem Philippi II. a Ferdinando Magellano an. 1520. ſic adpellatae, in poteſtate ſunt *Hiſpanorum*. Reperiuntur in eis multi crocodili, magnitudinis admirandae teſtudines, ſerpentes 30. pedes longi, piſcesque Sirenibus Poetarum haud abſimiles.

1. Lucon, *Luconia*, nonnullis *Manillia* dicta, inſularum inter Philippinas eſt maxima, et animantibus rapacibus plena, in ſeptentrione. In qua ſunt:

2. Manilla, *Manilia*, vrbs praecipua, munita, archiepiſcopatu et Gubernatoris ſede ornata, nupero bello ab Anglis capta, ſed anno 1762. iterum Hiſpanis reſtituta. *Cabita*, *Cavite*, eſt portus capax, qui diſtat ab vr-

be

be millia passuum octo. *Carcores*, vrbs portu et Episcopi sede ornata.

3. Tandaja, primum *Philippina*, postea *Samar* cognominata, anno 1520. a Ferdinando Magellano, primum detecta est, in *ortu*.

4. S. Ivan, *Insula S. Ioannis*, iugum Hispanicum, pulsis Hispanis, excussit.

5. Mindanao, *Mindano*, insula mediocris, vna cum *vrbe* huius nominis, portu instructa, Regi suo obsequitur.

6. Matan, *Matana*, maxime *australis*, in qua Magellanus, Praefectus classis Hisp. perfidia servi ab insulanis interemtus, occubuit.

7. Paragoa, *Pouloan*, in *occidentem* remota, potentiam Hispanorum aeque refugit.

8. Mindora, *Mindora*, maxime fertilis, iuris Hispanici.

9. Insulae Philippinae nouae, 80. circiter, ad dextram iacent, quarum praecipuae sunt *Carolina* et *Lamures*.

§. VI.

Molvccenses Insvlae sub Aequatore, a *Ferdinando Magellano*, anno 1520. detectae ab *Hispanis*, ad *Portugallos*, ab istis, anno 1600. ad *Hollandos*, translatae sunt.

1. Gilolo, *Giloloa*, Aequatori subiecta, Hollandis paret, cum regulo suo, testudinum et oryzae ferax.

2. Ceram, *Cerama*, frumenti et aromatum ferax, infra est.

3. Amboina, *Cubello*, castro munito ab Hollandis custoditur, quaestui corallorum seruit.

4. Banda, *Banda*, exilis quidem; thure tamen, et nuce Moschatta nobilis, nomen circumiacentibus insulis mutuata est, Hollandis cum rege suo obnoxia.

5. Ti-

5. Tidor, *Tidora*, insula, cum regulo Hollandis subiecto.

6. Ternate, cum *Malayo*, sede regia, in Hollandorum potestate, in qua est castrum *Orange*, et mons igni-vomus.

7. Timor, *Timora*, cum *Concordia* castro, in *australum* a reliquis insulis abducta, aurum, frumentum, et aromata profert.

8. Floris, *Ende*, *Flora*, a floribus quibus luxuriatur, denominata, infra Celebes.

9. Solor, et *Bailly*, insulae duae, inter Celebes et Iavam iacent, Regibus suis subditae.

§. VII.

Celebes Insula, inde sequitur, sub lineam Aequinoctialem inflexa, omnibusque bonis referta, et propterea *Hollandorum* adserta *Prouinciis* orientalibus, longa 120, lata 60. milliaria. Regna in ea reperiuntur plura; praecipuorum capita sunt:

1. Celebes, *Celebes*, regni cognominis, quod partem regno suo, partem Hollandis subest, metropolis, portu firmata, et sede regis sui ornata.

2. Macassar, *Macassaria*, regni alterius, quod Hollandi tenent, caput, propugnaculis et portu communitum.

§. VIII.

Borneo Insula, reliquarum, quae sub Aequatore sunt, maxima, quippe cuius longitudo 160, latitudo 120. milliaria complectitur, Mahomedanae simul ac paganae religioni addicta, ob loca vliginosa insalubris; plurimarum attamen rerum; in his adamantis, auri et aromatum, feracissima. Hollandi commercia habent cum Regibus, vt sunt:

1. Borneo, *Borneum*, pelago, Venetiarum exemplo impositа, potentissimum regni cognominis Principem, sede

sede sua, excipit, indulgetque Batauis domicilium, quaestus exercendi gratia, in ora superiore.

2. Succadano, *Succadanum*, regni cognominis metropolis se unda, cum portu, in ora inferiore maritima.

3. Bendermassin, *Beniarmassin*, regni huius nominis regia tertia, commerciis Hollandorum cognita.

§. IX.

Iava Insvla, extrema in *meridie*, freto Sundae a Sumatra seiuncta, *Hollandorum*, et quorundam *Regulorum* imperio, obsequitur, insularum multo fertilissima et saluberrima; longa 150. milliaria, lata 40. Coloni eius sunt partim barbarae deorum superstitioni, partim Mahomedanae religioni addicti, paucis Christianorum exceptis.

1. Bantam, *Bantama*, regni Bantamensis vrbs prima, sede regia, portu, castello, et Batauorum, quibus paret, emporio incluta, freto Sundae adiacet.

2. Batavia, antea *Iacarta* dicta, regni cognominis, vrbs primaria, aeque mirifice magna, munita diuesque, cum portu: in qua, et Gubernatori, et depositorio Societatis Indicae, sedes perpetua, decreta est. In huius vicinia mons, pasuum millia amplius XV. longus et latus, vna cum accolis, voraginibus an. 1772. submersus est.

3. Materan, *Materana*, regni tertii metropolis, atque regia, quam olim XM. armatae mulieres, hodie CCCC. nonnisi custodiis muniunt, ampla est, munitaque, in regione maritima.

§. X.

Svmatra Insvla, quam Aequator Circulus diuidit, freto a Malacca dirimitur, longa C. lata LX. milliarium, colunturque ab *Anglis*, atque *Hollandis*, mercatus caussa. Incolae eius, pari, qua Iauani sunt, superstitioni obnoxii, hostium carnes crudas, postquam eas sale et pipere condiuerant, edere solent.

1. A-

1. Achem, *Achema*, in regione supera, praepotentem insulae Regem, sede sua, excipit, mercatu celebris.

2. Iambi, *Iambia*, metropolis, atque regia secunda regni, quod isto adpellatur cognomine.

3. Palemban, *Palimba*, sedes Regis Palimbensis tertia, emporio clara. Alii has castella Hollandorum esse perhibent.

§. XI.

Ceylon Insula, veterum *Taprobana*, inprimis vnionibus, quorum conquisitio difficilis et periculosa est, opulenta, in *Hollandorum* ditione, Indiae Cis Gangem subest, inter decem diuisa Regulos, cuius circumitus CCC. est milliarium.

1. Taffanatapatan, quae et *Iafanapatnan*, emporium est, et munitio, in ora *aquilonari*, cum Seminario litterario.

2. Trinquillemale, *Trinquillemala*, vrbs eximia, ad sinum constructa, cum portu.

3. Candy, *Candia*, regis in hac insula maximi, sedes est, in mediterraneis.

4. Chilao, *Chilaum*, oppidum tenue, a quo fretum denominatur.

5. Pico d' Adam, *Mons Adami*, omnium, qui in Asia prominent, celsissimus, altus vtpote 7. milliaria Gallica. In eo Adamum habitasse, et ex Euae lacrymis, quibus factum suum deplorauit, lacum salsum, qui in montis vertice conspicitur, exortum esse, fabulantur.

6. Colombo, *Columbo*, propugnaculum validum, in quo Gubernatori insulae, domicilium datum est, ab Hollandis.

7. Porto Gallo, *Portus Gallorum*, munitio insignis, cum portu capaci.

§. XII.

§. XII.

MALDIVAE INSVLAE, amplius XIIM. ante Malabariam peninsulam, sirtibus ab ipsa natura, in XII. classes descriptae, longae CL. milliaria. Vnius *Regis* imperio obnoxiae sunt, in Archipelago Maldiuarum.

1. Insula *Mamale*, in ora superiore, sterili, sicut reliquae, agro gaudet. Profert nihilominus poma varii generis, et testudines tanta magnitudine, vt in dorso vnius XII. viri considere valeant.

2. Male Dive, id est, *Mala insula*, non solum reliquis insulis nomen; verum, sedem etiam, insularum Regi, cuius maximi reditus ex naufragiis proueniunt, concessit, in *medio*.

3. Candu, *Cando*, insula, infra Aequatorem recessit.

§. XIII.

Additur, *vrbium* praecipuarum, in *Insulis Indiae*, tabula.

1. *Archiepiscopatus: Mamilla* in insulis Philippinis.

2. *Metropoles: Mamilla*, in Philippinis, *Cubello*, in Moluccensibus; *Celebes*, in Celebe; *Borneo*, in Borneo; *Batauia*, in Iava; *Colombo*, in Ceylon.

3. *Portus*: Cabita, Carcores, Mindanao, Celebes, Macassar, Bantain, Batauia, Succadano, Negombo, Trinquillemale, Porto Gallo, Muture, Macassar.

§. XIV.

Quod, ad *naturalem* Insularum Asiae *statum*, attinet:

1. Regio insularum, a *Tropico* Cancri, vltra *Aequatorem*, sparsim, in Oceano porrecta, quamuis, propemodum aequali solis ardore, torreatur: diuersam tamen habet temperiem coeli. Namque, *Philippinae*, *Celebes*, *Ceylon*, inter calores feruidos, aerem habent quodammodo temperatum, et salubrem; *Moluccenses*, contra, aliaeque, minus salutarem.

2. Fe-

2. Ferunt vbertim, res diuersas, et quidem, in *vegetabilibus*, frumentum, milium, oryzam, vitim, casiam, calambam, santalum, laser, cannam, lignum caeduum, mala citrea, aurantia, punica, coccos, dactylos, ficus, diuersos arborum fructus, piper, zingiber, cariophylla, nuces moschatas, cardamomum, cinnamomum, calamum aromaticum, ambram, thus, mastygem, aliosque odores, fabas caffe, herbam nicotianam, gossypium, sacharum, mel, ceram; in *animantibus*; pecus, elephantes, inprimis in Ceylon insula, rhinocerotes, leones, tygrides, vrsos, feles zibethicas, serpentes ac testudines ingentis magnitudinis, ostreas, aliaque conchilia, pisces, crocodilos, auium siluestrium varia genera, cumprimis manucodiatam; bombyces item, cum serico atque ebore; in *fossilibus*, aurum, argentum, aes cyprium, ferrum, stannum, plumbum, argentum viuum, antimonium, sulphur, auripigmentum, cinnabarim, camphoram, vitrum, sandaracham veterum, adamantes, rubinos, saphiros, smaragdos, carbunculos, chrysolitos, carbunculos chalcedonios, amethystos, topazios, turcesios, oculos felineos, vniones, corallia, lapidem bezoar, magnetem.

3. Defectus, aquae fluuialis et fontanae, ligni caedui, atque frumenti, in quibusdam insulis obseruatur.

4. Indigenarum, propter *calores* ardentissimos, omnes quidem, Philippinis exceptis, *corpus adustum*, colorem proinde vel fuscum, vel flauum habent, animum tamen diuersum ostendunt. Incolae namque, *Philippinarum*, *Moluccensium*, *Celebes* et *Borneo*, insularum, *culti* sunt et humani; *Latronum*, *contra*, *Sumatrae*, *Ceylon*, et aliarum insularum, *inculti*; eorumque quidam, qui Latronum inhabitant insulas, *latrociniis*; qui autem, Ceylon terram incolunt, *incestibus* contaminati.

§. XV.

Quoad *ciuilem* Insularum *statum*:

1. Re-

1. Regimen Insularum, inter *Indos* et *Europaeos* diuisum, partim Regum Indiae, regia, partim Europaeorum, potestate *vicaria*, administratur.

2. Indorum Reges XXXVI. *imperio* gaudent *despotico*, isto ordine: In *Philippinis* insulis, III S. Ivan, Mindanao, Matan; in *Moluccensibus*, V. Malayo, Tydor, Ceram, Gilolo, Solor; in *Celebe*, II. Celebes, Macassar; in *Borneo*, III. Borneo, Succadano (Sambas) Bendermassin; in *Iaua* IX. Batan, Materan, Iacatera, Iapara, Tuban, Iortan, Passarvan, Panarucan, et Balumbuan; in *Sumatra*, IX. Achem, Iambi, Palemban, aliique; in *Ceylon*, Bandon, aliique X; in *Malduiis*, I. Malediwe. Inter quos tamen, nonnulli *Europaeorum vectigales* sunt.

3. Prouinciis Europaeorum, quas *Proreges* et *Gubernatores* administrant, sequentes insulae insertae sunt: *Hispanis* parent, Marianae Philippinae; *Hollandis*, Moluccenses, Celebes, Iava, Ceylon; habentque, in Borneo atque Sumatra insulis, negotiationis sedem; *Angli*, commercia, cumprimis in Sumatra et Celebes insulis, promouent.

4. Vires *Insulanorum*, quamuis colonias et praesidia *Europaeorum*, multidine populi, superant: facile tamen, et prudentia militari, vsuque armorum, et scientia rei naualis, ab istis refrenantur.

5. Religio, in omnibus insulis, vel *Pagana* est, vel *Mahometana*. Coloniae tamen Europaeorum, cum nonnullis, in Philippinis et Iava, insulanis, Deum, ritu *Christiano*; et quidem, partim *Romano-Catholico*, partim *Euangelico*, partim *Reformato* Anglicano, et Heluetico, colunt.

6. Litteris, *exilis* apud Insulanos conceditur *locus*. Inter quos, *Maldiuenses*, Astrologiae, Medicinae atque Artium, peritos esse, perhibent.

7. Nummorum, inter solos *Europaeos* vsus est. Pro quibus,

bus, Insulani, inuentas in litoribus *conchyliorum* testas, in emtione et venditione, inter se, adhibent.

CAPVT II.

DE

AFRICA.

SECTIO I.

DE

AFRICA IN GENERE.

§. I.

AFRICA, tertia pars Orbis terrarum, denominationem ab *Afro*, vel Herculis filio, vel Abrahami nepote, accepit, Graecis *Libya*, Hebraeis *Terra Chami* dicta, consenditque *meridiem* versus, sub *Zona torrida*. Quam, linea *aequinoctialis*, per medium, secat; vterque *tropicus*, ex superiore et inferiore stringit latere.

§. II.

Incingitur regio vasta, a *septentrione* quidem, mari Mediterraneo; ab *ortu*, Isthmo 18. milliaria lato, et sinu Arabico; a *meridie*, pelago Aethiopico; ad *occasum*, Oceano Atlantico. Formam habet trianguli. Longa est MCC. milliaria, lata todidem fere.

§. III.

Marium, quibus adluitur, quatuor sunt nomina.

1. Mare *Mediterraneum*, inter Europam et Africam, in *septentrione*.

2. Oceanus *Orientalis*, qui et *Indiae*, cuius pars est sinus *Arabicus*, in *ortu*.

3. Ocea-

3. Oceanus *Meridionalis*, ſeu *Aethiopicus*, in *meridie*, qui pro diuerſitate prouinciarum, quas adluit, diuiditur in mare Guineae, Congi, Caffariae, et Tanguebariae.

4. Oceanus *Occidentalis*, ſeu *Atlanticus*, a monte Atlante ſic dictus, in *occaſu*, cuius partes ſunt. *Mare Iuncoſum*, ab herbis natantibus ita adpellatum, et *Mare Canariae*.

§. IV.

Diuiditur AFRICA, ſecundum veteres, ac recentiores, bifariam:

I. VETERVM modo diſtinguitur:

1. In REGIONES SEPTENTRIONALES IV. quae in *Barbaria* ſeu *Mauritania* iacent.

2. In REGIONES ORIENTALES II. quales ſunt: *Aegyptus* ac *Nubia*.

3. In REGIONES MERIDIONALES III. vt ſunt: *Abeſſiniae*, *Menoemugi*, et *Manamotapae* Imperia.

4. In LITORA AFRICAE V. veluti: *Coſta* de *Abex*, ad ortum, *Ora Aiana*, *Zanguebaria*, *Caffaria*, *Congum* regnum.

5. In REGIONES OCCIDENTALES IV. ſcilicet: *Guineam*, *Nigritiam*, *Saram*, *Bieldulgerid*.

6. In INSVLAS quintuplices, quarum nomina ſunt: *Fortunatae*, *Heſperides*, ad *Guineam*, *Madagaſcar*, *Maſcarenae*.

II. RECENTIORVM arbitratu, ſubdiuiditur:

1. In REGIONES BOREALES II. vt ſunt: *Barbaria Vlterior* et *Citerior*, cum *Sara Deſerto*.

2. In REGIONES ORIENTALES III. veluti: *Aegyptum*, et *Aethiopiam Anteriorem Orientalem*, in *Nubiam* et *Abeſſiniam*, diuiſam.

3. In Regiones Meridionales V. quales sunt in Aethiopia Vlteriore, *Aethiopia Interior*, *Ayan* ac *Zanche* Litora, et *Cafreria*, atque *Guinea Inferior*, Regiones.

4. In Regiones Occidentales II. quae sunt in Aethiopia Anteriore Occidentali, scilicet: *Guineam Superiorem* et *Nigritiam*.

5. In Insvlas Occidentales, in Oceano Atlantico, et Orientales, in mari Indico.

§. V.

Africa, siccitatis maximae, duos nobiliores habet fluvios, *Nilum* vtpote, et *Nigrum*; lacus tres, *Borno*, ad fontes Nigri, *Zaire* et *Zembre*, in australi regione.

§. VI.

Quod, ad *naturalem statum*, pertinet:

1. Regio, vasta magis, quam frequens, in *Zonam* ab aestu solis *torridam* remota, vti *aestates*, pro coeli positu, habet *perferuidas*: ita agrum, qua sabulo et arena obductus est, *sterilem* et *inhabitabilem* adeo, vt et centum milliarium solitudines reperias, silvestrium domicilia ferarum; qua vero Aequatori subiectus, *fertilem* eximie. In quo, obuersi vltra Tropicum Cancri, ad septentrionem spectatores, *auersam* in meridiem corporis sui *vmbram*, obseruant.

2. Gentes diuersae, ex *Chami* atque *Semi* posteris ortae, et in *Mauros* atque *Aethiopes*, generatim diuisae, animum, cum corpore atro, et nare sima, incultum habent, suntque nonnulli turpes anthropophagi. Quorum, quidam membra, *veste obtegunt* lanea; quidam *nudi agunt*, parte tantum obscoena velati. Ad eos, tempore nouo, partim *Hispani* et *Portugalli*; partim *Angli*, *Franci* atque *Hollandi*, negotiationis caussa. accessere.

3. Ser-

3. Sermonis, pro varietate gentium, varii, in Africa hodie vſus eſt; etſi olim vna ſolum fuerit dialectus, ab *Albimaliko* regulis comprehenſa. Scilicet, *Arabicus*, locum habet, in Barbaria et Sarae deſerto; *Copticus*, in Aegypto; *Aethiopicus*, in Abeſſinia; *Melindanus*, in litore orientali; *Madagaſcarenſis*, in inſula cognomine; *Hottentotticus*, in Africa Meridionali; meleagridis, quam humanae voci ſimilior, *Congo Angolinus*, *Guineae* atque *Nigritiae* proprius.

§. VII.

Quoad *ciuilem* Africae *ſtatum*:

1. Regimen Africae, in *Imperia* III. *Regna Maiora* XI. *Reſpublicas* III. diuerſasque *Prouincias* et *Gentes*, diſtinguitur. In quibus, ius *Europaeorum* prouinciale, in quibusdam etiam vſurpatur Ditionibus.

2. Sunt itaque *Imperia* Africae tria: *Feſſano-Marroccanum*, *Aethiopicum*, et *Manamotapae*.

3. Regna *Maiora* XI. Nubiae, Nigritiae, Benin in Guinea ſuperiore, Loango, Cacongo, Angoy, Congo, Angola, Benguela et Matamba, in Guinea inferiore, Mono Emugi item, numerantur. *Minora*, innumera ſunt, loco ſuo recenſenda.

4. Reſpublicae *Maiores* III. Algeriana, Tunetana, et Tripolitana florent. *Minores*, loco exponentur ſuo.

5. Prouinciae, in VI. diſtinguuntur Ditiones. *Hiſpanis* parent, Tremiſen in Barbaria, et Inſulae Fortunatae; *Portugallis*, Inſulae Capitis viridis, Madera, aliaeque plures. *Anglorum* ſunt: Inſula S. Helenae, Madagaſcariae, et Guineae ſuperioris pars; *Hollandorum*, Guineae et Madagaſcariae pars; *Gallorum*, Inſula S. Maurici, aliaque loca; *Danorum*, in Inſulis et Guinea.

6. Gentes innumerae, in *varias* diſtinctae *tribus*, loco indicabuntur ſuo.

7. Religionis, qua numen apud *Afros* colitur, quadruplex

genus est. 1. *Christiana*, Afrorum, in Copticam et Abessinam; Europaeorum in coloniis, in *Romano-Catholicam*, *Reformatam* Anglicanam atque Helueticam, et *Euangelicam*, distinguitur. 2. *Mahometana*, secundum *Omar* instituta, in Barburia, aliisque regionibus, obseruatur. 3. *Iudaica*, a Iudaeis, qui Mahometanis Christianisque intermiscentur, colitur. 4. *Pagana*, apud complures Africae populos, in diuersas sectas scinditur.

8. Litterarum studiis, nulli, in Africa, praeter *Arabes*, *Mauros*, *Abyssionios*, qui duas habent academias, et *Aegyptiorum Coptos*, dediti sunt.

SECTIO II.

DE

BARBARIA.

§. I.

BARBARIA, die *Barbarey*, quae et *Mauritania*, septentrionalis Africae regio, a mari *Atlantico*, vsque ad *Aegyptum*, inter mare *Mediterraneum* et *Sarae* deserta, extenditur, cuius summa latitudo est C. milliarium, at longitudo octuplo maior.

§. II.

Adluitur regio vasta, mari duplici.

1. Mare *Atlanticum*, quod nomen a monte Atlante, vt diximus, accepit, occidentalem regionis oram, substringit.

2. Mare *Mediterraneum*, septentrionale regionis latus terminat; in quo,

3. Fretum *Herculeum*, seu *Gaditanum*, *Estrecho* de *Gibraltar*, *Gibel Tarif*, Africam ab Hispania, angusto discriminat interuallo.

§. III.

§. III.

Montium, in hac regione, altiſſimus eſt *Atlas*. Qui a pelago, cui nomen Atlantici mutuatus eſt, vsque in regionem Tripolitanam propagatur, a Barbaris, per quorum ditionem procurrit, *Daram*, *Nofuſa*, *Guibet* atque *Meyes*, cognominatus.

§. IV.

Diuiditur, pro ſitus ratione, bifariam.

I. BARBARIA VLTERIOR, alias OCCIDENTALIS EXTREMA, continet Regna III. FESSANVM, MAROCCENSE et TAFILETVM, Imperii nomine comprehenſa.

II. BARBARIA CITERIOR, ſeu OCCIDENTALIS CITERIOR, complectitur Regna IV. ALGERIANVM, TVNETANVM, TRIPOLITANVM, BARCANVM.

§. V.

IMPERIVM MAROCCANVM, olim *Bochudis* et *Bocchi Regnum*, *Tingitana* item, per Barbariam Vlteriorem extenſum, *Atlantico* et *Mediterraneo* maribus coarctatur, diuiditurque, in regna prouinciasque V.

I. FESSANVM REGNVM, *Fez*, in octo diuiſum Prouincias, *Mauritaniam Tingitanam* abſolvit, et ampla oppida continet, in Regione Cis Atlantem.

1. Fez, *Faz*, *Feſſa*, regia, eaque copioſa, accepto ab auro cognomine, in duas vrbes, *Fez Bele*, magnam ac praediuitem; et *Fez Gedide* minorem, ſed magis munitam, diuiſa, in mediterraneis eſt, ad ſeptentrionem. Domus lapideas, easque bene altas, ad decem millia habere perhibetur, plateas 200, portas 86, templa 700, ſuburbia 32. cum hortis, multarum arborum vmbra, et dulcedine fructuum amoeniſſimis. Excellit Academia quoque et bibliotheca Arabica.

2. Mequinetz, *Mequinesia*, vrbs ampla, et arce regia ornata, in qua defunctus Imperator commorabatur, ad dextram remota iacet.

3. Salée, *Salea*, vrbs, muro, aggere, castello et portu communita, olim reipublicae; hodie Proregis sedes est, nauibus et commerciis potens.

4. La Rache, *L' Arache*, *Lixus*, *Lika*, munitio valida, eaque maritima, cum portu, anno 1681. armis barbarorum Hispanis erepta.

5. Arzilla, *Arzilla*, vrbs parua, ab Hispanis derelicta.

6. Tanger, *Tingis*, vrbs munita, Portugallorum antea, post Anglis concessa, ab iisque munitionibus suis nudata, a Mauris tamen occupata, reparataque.

7. Tettuan, *Tetuanum*, munimentum eximium, portu confirmatum, prope mare, hospitium piratis barbarorum praebet.

8. Ceuta, *Septa*, vrbs Hispanorum munita, colli Auila, ad columnam fretumque Herculis impositа, et Gibraltariae obiecta, IVM. armatorum praesidio tenetur. Iuris fuit ante 100. et quod excurrit annos, Portugallorum.

9. Melilla, *Melilla*, propugnaculum iuris Hispanici, in ora maritima, anno 1774. frustra ab Imperatore Maroccano oppugnata.

10. Pennon de *Velez*, castrum munitum, in possessione Hispanorum, insulam in mari mediterraneo insedit.

II. TAFFILETTE REGNVM, in regione *Biledulgerid*, ad imperium Maroccanum pertinet, vbi:

Taffilette, *Taffiletta*, vrbs magna ad fluuium cognominem, arce ornata.

III. DARA PROVINCIA, in *Biledulgerid*, cuius sunt:

1. Benisabich, *Benigabich*, vrbs praeclara, haud procul a mari, ad fluuium Darham.

2. Tin-

2. Tinzeda, ad eundem fluuium, populoſa, et probe munita.

IV. SVS PROVINCIA, in eadem regione, cum oppidis ſuis ſequitur.

1. Sus, *Sus*, caſtellum, eiusdem cum prouincia nominis.

2. Cap Non, *Non Vltra*, promontorium, Herculis nauigatione memorandum.

3. Tarodant, *Tarudant*, *Tarabanta*, vrbs frequens, et ſpecioſa, vltra montes, qui cum Atlante cohaerent.

4. S. Crux, *Vera Cruz*, ſeu *Aguader*, *Cap d' Aguer*, *Agades*, oppidum elegans, a Portugallis conſtructum, ſed a barbaris occupatum.

5. Meſſe, *Meſſa*, vrbs ampla, apud quam Ionam vatem a piſce eiectum fabulantur incolae.

V. MAROCCENSE REGNVM, *Marocco*, in ſex prouinclas diſtinctum, *Mauritaniae Tingitanae* pars, priori in *auſtrum* obiacet.

1. Marocco, *Maruecos*, vrbs magnitudinis eximiae, et regia, validis munitionibus confirmata, in mediterraneis, ad occaſum iacet.

2. Saffy, *Saffia*, *Azafia*, vrbs mercatu clara, hoſpitium Conſuli Gallorum concedit.

3. Magazan, *Mazagan*, *Magaſanum*, vrbs munita et copioſa, arce ornata, in ditione Portugallorum.

4. Azamor, *Azamurum*, vrbs laxa, munitionibus, et numeroſo praeſidio confirmata, in maritimis.

5. Togoaſt, *Togauoſtum*, patria eſt D. Auguſtini.

6. Gared, *Gareda*, mercatu, atque corio, quod in Europam defertur, nobilitata. Vrbs haec, vna cum priore, ad *Suſam Prouinciam*, verius refertur.

§. VI.

ALGERIANVM REGNVM, *Algier*, *Numidiam* et *Mauritaniae* partem complectens, proximum est Fessano, in IV. regna, et I. Rempublicam diuisum.

I. TELENSINVM REGNVM, seu *Tremesin*, in quo occurrit:

1. Tremesin, *Tremesin*, *Telensium*, vrbs ampla, super ostia amnis Teffisii, regni sui, primaria, muro valido castroque confirmata est.

2. Oran, *Vaharan*, *Oranum*, munitio insignis, rupi, in mari eminenti, impositum, anno 1708. a barbaris occupabatur, anno autem 1732., ab Hispanis recuperabatur iterum.

3. Marsalquivir, *Mazalquibir*, munitio et portus eximius, ditionis pariter Hispanicae.

4. Mustagam, *Mustagamia*, oppidum paruum, cum castro et portu capaci.

II. TENESANVM REGNVM, Tenez, proximum priori ad dextram, vbi:

1. Tenez, *Teneſa*, vrbs, regni prima, munimentis, castro, portu et promontorio clara.

2. Serfel, vrbs elegans cum portu in maritimis, et *Cuco*, munitio, in mediterraneis.

III. RESPVBLICA ALGERIANA, vltra, ad orientem versus porrigitur, cuius est:

Alger, *Algier*, *Algeria*, Arabibus, *Gezair des Beni Morgana*, *Gezaira*, dicta; reipublicae caput, vrbs est in maritimis magna, et Africae ditissima, muro 40 pedes alto, lato 12, vallo 20 pedum, septem castellis, multisque turribus septa, portu eximio, palatiisque ornata.

IV. REGNVM BVGIAE, paruum est, in quo:

1. Bu-

1. Bugie, *Bugia*, olim *Salde*, vrbs, regni primaria, arce et portu valida.

2. Gigeri, *Gilgel*, *Igilgilis*, oppidum, olim munitum, nunc apertum, cum portu, et arce.

V. REGNVM CONSTANTINVM propter fines Tunetanos, vbi:

1. Bone, *Bona*, *Hyppo*, vrbs quondam episcopalis, D. Augustino olim, nunc portu ornata.

2. Constantine, *Constantina*, vrbs magna, speciosa, muroque, et arce firmata, in loco edito.

§. VII.

TVNETANVM REGNVM, *Tunis*, in eodem maris Mediterranei litore, *Africam Propriam* continet, cuius loca nobiliora sunt:

1. Biserta, *Vtica* veterum, vrbs ampla atque munita, cum portu, mercatu insignis.

2. Birsa, *Marsa*, vicus, in Carthaginis ruinis.

3. Tunis, *Tunes*, *Tunetum*, vrbs princeps ac praepotens, et portu ac munitionibus confirmata, splendidis palatiis, 350. templis Turcicis castroque instructa, reipublicae sedes est, ex Carthaginis ruinis nata.

4. Goulotte, *Golette*, *Gulettum*, propugnaculum vrbis Tunetanae, in insula.

5. Souſa, *Susa*, rupi impositа, portum *Farino* despicit.

6. Lampadosa, et *Linosa*, insulae duae, iuris Maltensis.

7. Cairoan, *Caroan*, *Tisdeus*, Calipharum aliquando sedes, et conditorium in mediterraneis.

8. Elimahdia, *Mahometana*, maritima, Calipharum secessu regio celebrata.

9. Syrtis minor veterum, et *Gerbes*, *Latophagites*, insula, in potestate Turcorum, inde sequuntur.

§. VIII.

§. VIII.

Regio Dactylifera, *Biledulgerid*, quam nonnulli a Barbaria seiungunt, vti reapse Atlante diuisa est. Memorantur in ea aliquot Prouinciae et regna, quo pertinet;

1. Regnum *Tesset*, occidentem versus, cum vrbe cognomine, tributum Maroccano Imperatori soluit.

2. Regnum *Segelmesse* Maroccano subest imperio.

3. Regnum *Thovet*, cum *Feghiga* vrbe, nundinis clara.

4. Regio *Tegorarin*, cum priori regno Maroccanis tributum soluit.

5. Regna *Zeb*, *Techort*, et *Guargala*, tributi nomine Algerianis obnoxia.

6. Regnum *Biledulgerid*, tributum Tunetanis soluere cogitur.

7. Prouinciae *Gademes*, Fessen, et *Teorregu* Tripolitanis subsunt.

8. Desertum *Barcan*, in quo Iouis Hammonii, vetere aeuo oraculum erat, a paucis Arabibus rapto viuere ad suetis, inhabitatur.

§. IX.

Regna Tripolis, atque Barcae, ad Aegyptum excurrunt.

I. REGNVM TRIPOLITANVM, *Tripoli di Barbaria*, *Africa vetus*, occasum respicit. In quo,

Tripoli, *Tripolis*, vrbs potens et piratica, aeque ac Alger Tunisque, formidabilis, cum portu, in tutela Turcorum, aqua fontana indiga.

2. Tripolis Vecchia, *Tripoli Vetus*, *Zovaga*, inter vtramque Syrtem sita.

3. Le-

3. Lepe, *Lepeda*, *Lepeta*, vrbs caſtro portuque clauſa, in ortum diſtat a priore.

4. Zoara, *Zoara*, oppidum maritimum, muro ſeptum.

5. Capes, *Capes*, vrbs frequens, cum portu, a qua ſinus Byzacenae, Golfo de Capes, cognominatur.

6. Sidra, *Sidra*, a qua, et ſinus Syrtis maioris, *Golfo di Sidra*, et Promontorium, *Capo de Sidra*, nomen accepit.

II. REGNVM BARCANVM, *Barca*, *Marmoricam* tenet et *Cyrenaicam*, in ortu, inter Tripolim ac Aegyptum. In eius agro ſedent:

1. Braque, *Barca*, metropolis regni, in mediterraneis, Turcici ſedes Praetoris, frequens et munita.

2. Cayron, *Carnenna*, *Cyrene* veterum, olim Carthaginis aemula, hodieque oppidum tenue, quodammodo reductum a mari.

3. Bernichov, veterum *Berenice*, oppidum exile.

4. Tolometta, antiquorum *Ptolemais*, rudus inane.

5. Bon Andria, *Bonus Andreas*, oppidum optimum.

§. X.

Adnectatur, *vrbium* praecipuarum in *Barbaria*, tabula.

1. *Epiſcopatus* II. *Septenſis*, ſub Archiepiſcopo Oliſſyponenſi. 2. *Tingitanus*, ſub Eborenſi.

2. *Academiae* Arabum II. Feſſana et Maroccenſis. Tuneti praeterea 86. ſcholae, et 9. Collegia numerantur.

3. *Metropoles*: Fez, Marocco, Oran, Alger, Tunis Tripoli, Barca.

4. *Portus*: Mequinetz, Salée, la Rache, Tettuan, Oran, Marſalquivir, Muſtagam, Tenez, Serſel, Alger, Bugia, Gigeri, Bona, Biſerta, Tunis, Suſa, Tripoli, Capes, Lepe.

§. XI.

§. XI.

Quod, ad *naturalem* Barbariae *statum*, pertinet:

1. Regio ingens, proximaque ad Tropicum Cancri, parem habet, cum Europa, *coeli indolem*. Id namque, *vere*, mite est mirificeque serenum; *aestate*, aestu intensissimo inflammatum; *autumno*, aere frigido temperatum; *hieme*, bruma acriore constrictum. Quam ob rem, *ager* quoque, monte Atlante, per medium distinctus, satis, pro qaulitate coeli, *foecundus* est, rerumque diuersarum ferax, si nonnullas exceperis prouincias.

2. Abundat namque, in rebus *vegetabilibus*, frumento, vitibus, oliuis, pomis citreis, aurantiis, malis persicis, armeniacis, cydoniis, ficubus, dactylis, peponibus, aliisque arborum fructibus; in *animantibus*, equis generosis, pecore, ouibus cauda ponderosissimis, camelis, bubalis, leonibus, leopardis, tigridibus, elephantibus, simiis, piscibus, draconibus, seu serpentibus inusitatae magnitudinis; in *fossilibus*, auro, argento, cupro, ferro, antimonio, sabulo aureo, saphiro, carbunculo, amethysto flammeo, marmore et terra Tripolitana, quam *tripel* vocant.

3. Gentes Barbariae, in *Arabes*, *Mauros*, *Nigros*, atque *Breberes montanos* diuisae, fortes sunt et alacres: quarum priores, in *vrbibus* habitant, posteriores frequentant *montes*, siluasque, vel sub tentoriis degunt.

4. Sermo, prioribus est *Arabicus*, posterioribus, ex hoc et Africano mixtus.

5. Victum quaerunt, eorum omnes, ex re *rustica* et *pecuaria*; quidam vero, ex *negotiatione*, latrociniis, et piratica, voluptati et polygamiae, inprimis dediti.

§. XII.

Quoad *ciuilem* Barbariae *statum*:

1. Re-

1. Regimen, pro ratione *Magiſtratus*, in Barbaria, diverſum eſt. In Imperio Feſſano Maroccenſi, *monarchico*; in Rebuspublicis, *ariſtocratico* imperatur modo; Prouinciae, contra ea, *iure* adminiſtrantur *provinciali*.

2. Regnum Feſſano Maroccenſe, poteſtate *deſpotica*, et auctoritate *imperatoria* regitur. In quo, Imperator, adhibito, pro corona *pileo turbinato*, *ſummo*, in ſubditorum bona atque perſonas, *iure* gaudet.

3. Rerumpublicarum, quae ex militibus coaluerunt, poteſtas, a *Collegio Senatus*, quod *Divan* nominant, *iure* exercetur *ariſtocratico*. Praeeſt eidem, cum auctoritate, apud Algerios, *Praetor* ſeu *Aga* militum; apud Tunetanos et Tripolitanos, *Dux*, *Day* vocatus. *Proreges* Imperatoris Turcorum, *Baſſae* dicti, in qualibet republica, non niſi, *ius clientelare* obſeruant, et ſtatum a populo exigunt tributum.

4. Reditus publici, *partim* ex tributo, vectigalibus, decima, primitiisque rerum, *partim* ex piratica, congeruntur. Opinione illi ſunt maiores.

5. Vires Barbarorum, quod ſi coniungantur, terra marique formidabiles ſunt: Imperator *Marocanus*, facile, in continente, *centum* peditum et *ſexaginta* equitum millia, poteſt armare. *Algeriani*, 42000. militum, et 20. naues bellicas; *Tunetani*, 20000. peditum, cum 12. nauigiis; *Tripolitani*, totidem milites nauesque, pacis tempore alunt. Praeter hos, *ſexaginta* mancipiorum *millia*, ſub poteſtate Barbarorum, numerantur.

6. Religio Barbariae, inter Arabes et Mauros, *Mahometana*, cuius antiſtes *Mufti* vocatur, ſuffraganei *Morabaus*, et *Santon*; inter Europaeos, *Chriſtiana Catholica*, locum habet. Cui, in Hiſpanicis et Portugallicis ditionibus, *Septenſis* et *Tingitanus* Epiſcopi, moderantur.

7. Litterarum, haud contemnendum, apud Barbaros, obſervatur

vatur pretium. In *Fessana* namque et *Maroccenfi* ſcholis, Grammatica, Poeſis, Aſtrologia, Iurisprudentia, aliaeque diſciplinae, *Arabico* traduntur *ſermone*. Quidam Arabum, Magiae quoque, Chimiae, arti militari et Chryſopoeiae, ſtudent.

8. Nummi Barbarorum, triplicis ſunt ordinis. 1. Inter aureos, *Metecal*, *Meticallo*, *Nummus Afrorum aureus*, quadraginta Afrorum nummos argenteos, id eſt, Europaeorum Ducatum, valore ſuo adaequat. 2. Inter argenteos, *Blanquilles*, *Nummi Afrorum argentei*, in vſu ſunt. Eorum vnus, quatuor Germanorum nummos cruce ſignatos, ſeu cruciferos; quadraginta vero, centum Obolos Francicos, *Sols* vocatos, continet. 3. Inter aereos, *Felours*, *Nummi Afrorum cuprei*, quorum octo, valorem vnius Nummi argentei, *Blanquilles* dicti, complent.

SECTIO III.

DE

SARA DESERTO.

§. I.

SARA, ZARA, DESERTVM BARBARIAE, Tropico Cancri ſubiectum, in *ſeptentrione*, Barbaria; in *ortu*, Aegypto; in *meridie*, Nigritia; in *occaſu*, mari Atlantico, quod Viridibus et Canariis inſulis diſtinctum eſt, terminatur. Longum 700. milliaria, latum ad 150, in quo, veteri aeuo, *Garamantes* et *Getuli* habebant.

§. II.

DESERTVM vaſtum, idque arenoſum, et ab *ortu*, in occaſum prorogatum, a quibusdam, in DESERTA MINORA V. ab aliis, in REGNA X. diſtinguitur.

I. ZANHAGA DESERTVM, ſeu REGNVM. In quo,

1. Taſ-

1. Taffet, *Teſſet*, in mediterraneis, inter Ludayes et Vlades Arabes, ad *aquilonem.*

2. Tagaza, *Tegaza*, ſolitudo, puteis tamen ſalis clara, ad *ortum.*

3. Azarad, planities, ad puteum *Azoat*, ſeu *Azagat*, aqua carens, per 200. milliaria extenditur.

4. Azgar, pars deſerti paluſtris, in *meridie.*

5. Argovin, *Gvir*, inſula pridem Batauorum, nunc Anglorum, in *occaſu.*

6. Capo Blanco, *Cap Blanc*, *Promontorium Album*, inde adſurgit.

7. Capo Buzader, *Promontorium Bojador*, in eadem plaga.

II. ZVENZIGA DESERTVM, ſeu REGNVM, reliquis, et aſperius, et aridius, perpaucos habet incolas.

III. TARGA DESERTVM REGNVM, reliquis minus horridum. In quo eſt:

Targa, locus ampliſſimus, apud *Saara* lacum.

IV. LEMTA DESERTVM REGNVM, *Lumpta.* Vbi,

1. Catifelcheber, oppidum eſt copioſum.

2. Lempta, caput regni, loco ſterili poſita.

V. BERDOA REGNVM, ſeu LEVATA DESERTVM, exteriorem *Lybiae* partem occupauit. In eius agro ſunt:

1. Zala, *Sala*, vrbs et reſpublica, ad *aquilonem.*

2. Oughella, *Augela*, vrbs et reſpublica ſecunda, in eadem ora.

3. Santrie, *Siune*, vrbs et reſpublica tertia, *orienti*, ſitu ſuo obiecta.

4. Levata, *Levates*, populi, in eadem plaga ſedent.

5. Berdoa, *Berdoua*, metropolis populoſa.

6. Kucu, *Kuku*, Regnum, inde sequitur.

7. Tagua, *Tagva*, Prouincia, Taguitarum patria, cum oppido cognomine, in *meridie*.

8. Kovar, *Kouaria*, terra, in occasum declinat.

9. Zavila, *Savila*, vrbs et respublica quarta.

10. Hesak Bri, *Iouis Ammonis* templum esse creditur.

§. III.

Quod, ad *naturalem* Sarae *statum*, adtinet:

1. Regio ingens, eaque, partem *arenosa*, partem *palustris*, aestate calidissima *aduritur*, recedente vero ad Aequatorem sole, *statis* recreatur *imbribus*.

2. Tellus, propter arenas paludesque, minus diues, proprofert in *vegetabilibus*, aliquantum graminis; in *animalibus*, feras saeuissimas, et miras aues, vtpote: leones, tigrides, pantheras, camelos, siruthiones equi magnitudinem adaequantes, cicadas, quibus incolae loco cibi vtuntur, et quibus loca sunt infesta, serpentes atque scorpiones; in *fossilibus*, plantas, et animantia in saxum conuersa.

3. Defectus aquae, in regione siticulosa, magnus est. In qua, contecti animantium pellibus *fontes*, saepissime, arena aut sabulo obruuntur.

4. Incolae regionis, duplicis obseruantur nominis. 1. *Bereberes*, antiquo sati genere, adeo fortes sunt ac robusti; vt etiam leonibus occurrere audeant. 2. *Arabes* et *Mauri*, in varias tribus diuisi, vsque ad Nigritiam extenduntur.

5. Loquuntur ii, sermone *Arabico*, aluunturque pecore, saepe et latrociniis, admodum inopes: inter quos, Ulad Yehaye, *Luyades* atque *Lemtunae*, primarii esse censentur.

§. IV.

§. IV.

Quoad *ciuilem* regionis *ſtatum*:

1. Regimen, diuerſarum in Deſerto Sara nationum, iure, partim *prouinciali*, partim *democratico*, adminiſtratur.

2. In *Maroccana* et *Tripolitana* ditionibus, nec non in coloniis *Europaeorum*, ius dicitur *prouinciale*. In *Rebuſpublicis*, contra ea, *Arabumque* tribubus, *populare*.

3. Religio *Mahometana*, per omnia Sarae Deſerta propagatur: in quibus, accolas quosdam, Atheorum more, *absque religione* viuere, perhibent.

SECTIO IV.

DE

AEGYPTO.

§. I.

AEGYPTVS, nomen a filio *Beli* indepta, ab Hebraeis Mizraim, Turcis Miſir, et ab indigenis Chibili vocatur. Longa ea eſt milliaria circiter CC, lata vero C. Immittitur a Barbaria vſque ad Arabiam in ortum.

§. II.

Terminatur ea, in plaga *ſeptentrionali*, mari Mediterraneo; in *ortu*, Iſthmo et ſinu Arabico. Vnde, in plagas alias refugiens, in ora *meridionali*, Nubiam; in *occidentali*, Barbariam, limitibus ſuis, contingit.

§. III.

Incingitur, in limitibus, mari duplici.

1. Mare *Mediterraneum*, oram ſubſtringit aquilonarem, quod peregrini Mare di Levante, adpellant.

2. Mare *Rubrum*, seu *Erythraeum* (longum 300, latum 60. milliaria) quod et *Sinus Arabicus*, *Kisbyl Denghsi*, per oram diffunditur orientalem: cuius pars maxime borealis, *Sinus Heroopolitanus*, vocatur.

§. IV.

Rigatur in medio, *Nilo*, seu *Abawi*, flumio. Qui ex Abessiniae montibus missus, primum quidem asper, postea placidior, per omnem regionem diuisus vagatur, efficitque intra alueum,

1. Cataractam maiorem *Ibrimensem*, et Cataractam minorem *Syennensem*; in tractu inferiore,

2. Ostia, quibus in mare *Mediterraneum* effunditur, olim quidem *septem*, hodie, *tria* tantum;

3. Delta, *Delta*, inter Nili alueos; cuius cuspis, vbi flumen in alueos dispensatur; basis, inter dissitissima eius ostia. De caetero, fluuius hic, rore, quem *Cocciam* Aegyptii vocant, impraegnatur, a 17. Iunii vsque ad 14. Septembris alueum egressus, regionem, in qua nonnisi mensibus tribus, Nouembri scil. Decembri et Ianuario pluit, irrigat et foecundat.

§. V.

Diuiditur, pro administrationis ratione, in REGIONES III. quas recto exponemus ordine.

I. INFERIOR REGIO, *Bahri*, *Behria*, dicta, Barbariam et Arabiam, in litore aquilonari, contingit. Vrbes eius praestantissimae sunt:

1. Port Alberton, *Paraetonium*, oppidum insigne, cum portu, in Barcae finibus.

2. Bouhera, *Buhera*, prouincia, supra, in ora septentrionali, prope ad Barcae regnum.

3. Buchaira, seu *Saba*, olim *Mareja*, *Maraeotis*, appellabatur.

4. Ale-

4. Alexandria, *Scanderik*, ciuitas maritima, ab Alexandro M. denominata, et olim quidem, bibliotheca duplici, Ptolemaica et Cleopatrina (illa conſtans ex VIIM. libris a C. Iul. Caeſaris milite, haec a Theodoſio M. igni exuſta) emporio et Pharo inſula, celebrata; nunc, portu duplici, Coptorumque Patriarchatu, clara, perpetua polluitur lue.

5. Roſetto, *Raſchid*, *Roſetum*, veterum *Canopus*, vrbs non magna quidem, admodum tamen populoſa, et mercatoribus frequentata, cum portu et arce, in occidentali oſtii ripa.

6. Damiate, *Damiata*, *Thamiatis*, diuerſa a Peluſio, vrbs copioſa, portu geminoque caſtro confirmata, et Hungarorum obſidione, quam Andreas II. Rex, anno 1219. fecerat, non minus Ludouici IX. Gallorum Regis expeditione nota, interiori Nili oſtio adpoſita eſt.

7. Peluſium, *Tanais* et *Heliopolis*, vrbes antiquitatis memoria illuſtres, in ruderibus iacent.

II. MEDIA REGIO, *Voſtani*, adpellata, *mediterraneum* regni tractum, inter Barbariam et ſinum Arabicum, occupat. Ad eius iurisdictionem ſpectant:

1. Cahiro, *Cayro*, *Elchaira*, *Alcair* cognominata, vrbs praecipua, ex Memphis et Babylonis nouae ruinis nata, cum *Bulac* portu, emporium eſt ingens, idque omnium in orbe terrarum facile ampliſſimum, iuxta diuortium Nili, in *mediterraneis*. Numerantur in ea 24000. plateae, templa Mahomedana totidem, incolae ſepties millies mille. Arcem XIIM. praefidiariorum, quibus ſummus regionis Praefectus moderatur, tenent.

2. Matharea, *Matarea*, vicus ad Cahiram proximus, B. Virginis Mariae atque D. Ioſephi, cum infante Ieſu, perfugio, et horto balſamino celebratus. Haec cum priore vrbe ab nonnullis inferiori adſcribitur regioni.

3. Suez, *Sueſia*, vrbs parua quidem, ſed frequens, et olim, aduectis ex India mercibus, celebris, nauali inſtructa

structa armamentario, ad *ortum*, in sinus Arabici apice, duobus cum portibus.

4. Colsum, *Clysma*, vrbs eximia, a qua, sinus Arabicus, nomen accepit, prope ad *Azyruth*, vbi populus Israelitarum, mare Arabicum transiuerat, sita est.

5. Labyrinthus, *Labyrinth*, admirandi operis, rudus inane, prope ad Querron lacum, cis fluuium Nilum, *occasum* versus, de quo vid Plin. Hist. nat. l. 36. c. 13.

6. Querron, *Kern*, *Moeris*, lacus, humaua factus industria.

7. Fium, *Dionysias* veterum, oppidum mediocre.

8. Giza, *Giza*, locus, in quo, antiquae Aegyptiorum pyramides, exstant. De his paucula. Erant numero ad M. Tres aliis praestantiores existunt. Maximae altitudo est 520. pedum, latitudo 682. Ascenditur 250. gradibus. Conclauia habet mirifice exstructa; plurima sunt marmorea, porphyrio ornata. Eam 360000. viri annis 20. aedificasse perhibentur. conf. Plin Hist. l. 36. c. 12.

II. SVPERIOR REGIO, *Said* nominata, in *australem* immergitur agrum, vsque ad Nubiam extensa. In qua:

1. Siuth, *Said*, *Siuthum*, vrbs mediocris, in medio regni, in *occidentali* fluminis Nili ripa.

2. Asna, *Assena*, *Nassa*, vrbs munita et diues, ad ortum.

3. Cossir, *Chosair*, *Albus Portus*, quem nonnulli *Berenicen* vocant, vrbs insignis, et portu clara.

4. Armant, *Hermonthis*, rudus in occidentali Nili ripa.

5. Girge, *Gergè*, *Georga*, oppidum, in eadem Nili ripa.

6. Thebe, *Diospolis*, inde, inter Canam et Assuanam stetisse dicitur. Olim centum habebat portas.

7. Ca-

7. Cana, *Coene vetus*, seu *Coptus*, vrbs frequens, Nilo adsita, a qua Copti Christiani Aegyptiorum, nomen traxere.

8. Assuana, *Syene*, fluuio Nilo, prope ad *Cataractam maiorem* atque *minorem*, adposita.

9. Igdid, *Adhad*, et *Ibrim*, *Rim*, loca limitanea, ad *austrum*, prospectant, vltra *Keen* populum.

10. Suquan, *Suquana*, mercatu celebris et portu.

§. VI.

Adiicitur, *vrbium* praecipuarum in *Aegypto*, tabula.

1. *Patriarchatus*, ALEXANDRINVS, hodie quidem Coptorum Presbyteris praefectus, quondam vero, ex summis quatuor Patriarchatibus vnus, ARCHIEPISCOPATVS METROPOLITANOS XII. ambitu suo complectebatur. Eorum nomina sunt. 1. PELVSIVM, in Prouincia *Stamnicae*, cum diuersis Episcopatibus. 2. LEONTO, in eadem Stamnicae prouincia, cum variis Episcopatibus. 3. ALEXANDRIA, prouincia Aegypti, quae ceterarum caput. 4. OXIRICHVS, in prouincia *Arcadiae*, cum compluribus Episcopis. 5. PTOLEMAIS, in prouincia *Thebaidis*, cum Episcopatibus suis. 6. DARINCO, in prouincia *Lybiae*, cum nonnullis Episcopatibus. 7. MARICO, et 8. TONESVS, intra Nili ostia sita. 9. DAMIATA. 10. MARE RVBRVM. 11. PHARAS. 12. ARE.

2. *Metropoles*: Cahiro, totius Africae amplissima.

3. *Portus*: Port Alberton, Alexandria, Rosette, Damiate, Suez, Bulac ad Nilum, Suquan.

§. VII.

Quod, ad *naturalem* Aegypti *statum*, adtinet:

1. Regio *campestris*, in qua, solis accessu, ac recessu, frigoris atque caloris modus *temperatur*; per pluuias

(a Februario tamen ad vsque Nouembrem haud pluit) et ſtatas Nili *excundationes*, agros quidem fertiles vberrimosque, *minus* tamen *ſalutares* habet, (etſi aquae Nili, vt viris pinguedinem, ſic feminis dicuntur omnino adferre foecunditatem, vt hae quidem plerumque tergeminam edant prolem,) Hinc namque orta, ex *putredine* lacunarum, *peſtilentia*, in Turciam, et iſthinc, in *Europam* atque *Hungariam*, traducitur.

2. Adfert ager ſegetum laetus, in *vegetabilibus*, frumentum, vitim, mala citrea, aurantia, nuces, fabas Caffe, melones, cucumeres, goſſypium, linum, cannabim, biblum, xilobalſamum, opobalſamum, gummi Arabicum, ſaccharum, daturam item, qua ſi quispiam vtitur, 24. horis inops mentis ſenſuumque euadit, addab, herba letifera, et foeniculum ſeenes; in *animantibus*, pecus, oues, equos, camelos, dromedarios, bubalos, leones, tigrides, leopardos, pantheras, elephantes, ſimias caudatas, kynocephalos, hippopotamos, amphibia, equino capite, boue maiores, ſex dentibus ex ore eminentibus, inſtructos, crocodilos, 20. vlnas longos, mire aſtutos, chamaeleontes verſicolores, inſectis infeſtos, capreolos moſchi, ichneumonem, ſeu murem aegyptiacum, crocodilorum maximum hoſtem, ſtruthiones, aues ſilueſtres, et quae in furnis arte fabricatis, numero ad mille vno tempore excluduntur, gallinas Aegyptiacas; in *foſſilibus*, ſmaragdum, ſardonichem, amethyſtum, ſardam, iaſpidem, opalum, chalcedonium, alabaſtrum, onychem Memphiticum, marmor, lapidem calaminarem metallicum, *zein* dictum, qui, aes cyprium, multo magis colorat, quam cadmia.

3. Inhabitant regionem gentes variae: *Aegyptii*, quorum pars dicuntur *Copti*, corpore ſubfuſci, obeſi tamen, a priſca maiorem virtute, ad deſidiam, libidinem et polygamiam, degenerarunt. 2. *Arabes*, rei ruſticae, et interdum furto atque rapinae, cumprimis *Beduini*, Cziganis Europaeorum ſimiles, dediti ſunt. *Mauri* ex Hiſpania extorres, vt plurimum mancipiorum loco habentur, venumque, pecudum modo, exponuntur.

Tur-

Turcae, cum *Armeniis* atque *Graecis*, negotiationem promouent. *Iudaeorum* incondita multitudo, ſolis oppidis atque vrbibus continetur.

4. Sermonis varii, cumprimis vero *Arabici* atque *Coptici*, vſus eſt, inter diuerſas Aegypti nationes.

§. VIII.

Quoad *ciuilem* Aegypti *ſtatum*:

1. Redacta anno 1717. in *Prouinciam* Turcorum Aegyptus, a *Praetore* et *Collegio Status*, id eſt, a *Beglerbego* et *Divan*, poteſtate vicaria adminiſtratur.

2. Reditus publici, ex *tributo*, vectigalibus, *animantibus mactatis* (cutis caputque pecudis principi cedit) et contractibus negotiatorum (25. fl. pro 100.) magno in aerarium Imperatoris proueniunt numero. Aetate noſtra octo milliones flor. Rhen. ſupra haec, amplius ducenties millia medimnorum frumenti aeſtimantur.

3. Ad continendam in *obſequio* prouinciam, 12000. praeſidiariorum, in vrbe *Cahiro*; 3000. in *Suquan* munitione, aduerſus hoſtes excubant.

4. Religio *Mahometana*, ſimul cum *Iudaica* et *Chriſtiana*, apud diuerſos Aegypti inhabitatores, locum habet. Chriſtiani, in *Coptos* indigenas, et *Armenios* atque *Graecos* inquilinos, diſtinguuntur. Priores, accepta a *Copto* Doctore denominatione, *circumciſionem* virorum ac feminarum, cum *baptismo* coniungunt, vſique ſermone vernaculo, *Patriarcham Alexandrinum*, ſummum in ſacris Antiſtitem venerantur.

5. Priſcae *Aegyptiorum ſapientiae*, qua omnes antecedebant nationes, in ſumma temporis hodierni *ignorantia*, praeter inſignia, in *pyramidibus*, *obeliſciſ*, *corporibus* aromate vario tinctis, *mumias* dicimus, atque *nummis labyrinthisque* ſubterraneis, monumenta, nihil ſupereſt reliquum.

6. Nummi Turciae et Barbariae, Europaei item in vsu sunt, apud Aegyptios, in negotiatione.

SECTIO V.

DE

AETHIOPIA ANTERIORE ORIENTALI,

Speciatim,

NVBIA.

§. I.

INFERIOR AFRICAE PARS, quae sequitur, in mediterranea atque meridiem, vsque ad Oceanum Aethiopicum immersa, nomen AETHIOPIAE vsurpat.

§. II.

AETHIOPIA, longe lateque, per inferiorem Africae partem extensa, pro ratione situs, in ANTERIOREM et VLTERIOREM, distinguitur.

1. Ad ANTERIOREM AETHIOPIAM, quae est in *oriente*, pertinent: NVBIA et ABESSINIA: ad eam vero, quae ad occasum respicit, NIGRITIA et GVINEA SVPERIOR.

2. In VLTERIORE AETHIOPIA, occurrunt: Littora AIAN, ZANGEBAR, Imperia MONOEMVGI et MONOMOTAPA, Littora CAFFERIAE et CONGO.

§. III.

NVBIA, *Naubia*, seruato antiquo cognomine, ab Aegypto, ad Abessiniam, inter sinum Arabicum, et Terram Nigritarum, remouetur, longa 140. milliaria, lata 120.

§. IV.

Transmittit, per mediam regionem, fluuios duos.

1. Ni-

1. Nilus, *Abawi*, qui, ex Abeſſinia, praecipiti impetu illabitur, fluuius eſt, hic locorum, et tortuoſus et ſyrtuoſus: in quo, duae cataractae maiores, eum faciunt minus nauigabilem. Caeterum, flumen hoc, aquarum inductionibus, terris foecunditatem dare aſſolet.

2. Tacaze, *Takezel*, qui et *Atbara*, *Aſtaborat*, a meridie ad occidentem flexus, in Nilum influit.

§. V.

Diſpeſcitur, pro ſitu loci, in SENNAR et DEQVIN, REGNA II. Mediterranea, et Partem litoris ABEX borealem.

I. SENNAR REGNVM, *Sonnar*, *Nubia*, Portugallis *Fundi*, vel *Fungi* dictum, ſuperiorem regionis partem, cum praecipuis occupauit vrbibus.

1. Bugia, *Buhia*, tractus gentis Nomadicae, ad *aquilonem*.

2. Barabia, *Barabua*, tractus ſecundus, gentis cognominis, in mediterraneis, flumine Nilo diuiditur.

3. Dongola, *Doncala*, vrbs magna, X. vtpote M. domuum, mercatuque clara, ad Nilum flumen ſedet.

4. Ialac, *Ialaca*, oppidum eximium, in inſula Nili.

5. Guerre, *Merroe*, vrbs formoſa atque inſula.

6. Sennar, *Sonnar*, quibusdam, *Nubia*, *Naubia*, metropolis, ſedesque regia, admodum magna et copioſa, quam fluuius Nilus adluit.

II. DEQVIN, DERQVIN REGNVM, in tractu meridionali iacet. In quo obſeruaueris:

1. Dequin, *Derquin*, vrbs princeps, quae regnum denominat.

2. Bugia, *Buhia*, gens, hic quoque quaeritur.

III. ABEX, ABESSINII LITTORIS PARS BOREALIS, ad Nubiam pertinet, longa C. lata L. milliaria, vbi:

1. Sua-

1. Suaquem, *Suaquen*, *Suaquema*, emporium et portus, in possessione Turcorum, praesidio 3000. militum praetorianorum, cum tractu *Bafarzan*, custoditur.

2. Baylour, regni *Dancalici* caput, cum portu.

§. VI.

Exponatur, *vrbium* praecipuarum, in *Nubiae* regno, tabula.

1. *Metropoles:* Sennar, Dequin.

2. *Portus:* Suaquem, Turcorum.

§. VII.

Quod, *naturalem* Nubiae *statum*, concernit.

1. Regio, in qua dies *calidissimi*, ac noctes *temperatae*, qua flumine Nilo rigatur, sic satis rerum omnium fertilis est, intus, vastis impedita solitudinibus, feris magis, quam hominibus domicilium praebet.

2. Fert ager eius, in *vegetabilibus*, frumentum, linum, santalum, cannam, saccharum, zibethum; in *animantibus*, leones, tigrides, pantheras, camelos eteginos et dromedarios, (hi ceteris sunt velociores, quod die vno ad 30. milliaria emetiri poterunt) crocodilos, equos; in *fossilibus*, scobem auream, lentumque venenum, mirae efficacitatis, cuius vncia centum numis aureis venit.

3. Incolae, *statura parui*, et corpore facieque *adusti*, non minus ad *militiam*, quam ad *operas rusticas*, apti sunt promtique.

4. Sermo, quo colloquuntur, partim cum *Aegyptiis*, partim cum *Abessinis*, communis est.

§. VIII.

Quoad *statum*, in regno Nubiae, *ciuilem:*

1. Re-

1. Regimen Nubiae *monarchicum*, in duo tamen *Regna* diuiſum, ab vno Principe, titulo adminiſtratur regio.

2. Vires, quae belli tempore, ad *centum* militum *millia* augentur, *foedere Abeſſiniorum*, aduerſus *Turcas*, quorum potentia formidabilis eſt, confirmari debent.

3. Religio *Chriſtiana*, qua numen diuinum, primum a Nubiis colebatur, per incuriam Chriſtianorum, in mixtum, ex *Chriſtianiſmo*, *Iudaiſmo*, *Mahometaniſmo* et *Paganiſmo*, nouae religionis chaos, degeneraut.

4. Nummorum, partim *Turcicorum*, partim *Barbaricae* Africanorum, vſus eſt in Nubia. Alioquin, Nubii, ſicuti Abeſſinii, aurum rude, cum mercibus in negotiatione permutant.

SECTIO VI.

DE

ABESSINIA.

§. I.

ABESSINIA, *Abyſſinia*, *Habeſſinia*, *Abaſſia*, vel *Aber*, a Nubia, in auſtrum, inter Aethiopiam Mediterraneam, et ſinum Arabicum tendit, Imperii titulo ornata; cuius latitudo 120, longitudo 230 milliarium exiſtimatur.

§. II.

Sinu *Arabico*, in orientali ſubſtricta cardine, flumen Nilum emittit.

1. Nilus, *Abawi*, *Aſtaſobas*, ex *Haik* et *Dambea* lacubus effuſus, per regionem mediam, in Regnum Nubiae, aquilonari effunditur latere.

2. Maleg, *Albus fluuius*, in Nilum influit; *Hawaſch* amnis, terram in tractu auſtrali ſubit.

§. III.

§. III.

Distinguitur, pro iurisdictionis ratione, in ABESSINIAM et GALLANAM REGIONES, II. PROVINCIIS MINORIBVS, vtrinque discretas. Sunt, qui Imperium Abyssiniae in 30 diuidunt regna.

§. IV.

ABESSINIA REGIO, Imperatori, quem indigenae *Negutz*, hoc est, magnum Regem vocant, in ora superiore subiecta, REGNA XI., et praeterea, ABEX LITORIS PARTEM AVSTRALEM, complectitur.

I. REGNA III. cum PROVINCIA I. ad *septentrionem* iacent, infra Nubiam.

1. Schankala, *Ximenche*, Regnum, in eoque, gens Nomadica, cum *Amajen* vrbe, magna populosaque.

2. Dambea, *Dembea*, *Dembega Regnum*, iuxta lacum cognominem, vrbium frequentia, et sede imperatoria, cultissimum est. Florent in eo

3. Gondar, *Gonthar*, *Dencas*, et *Amba Marian*, vrbes, in quarum circuitu, Imperator sub tentoriis numero ad 6000 habitare solet, licet *Gondar* sit sedes primaria.

4. Debsan, *Debsana*, sedes Patriarchae Abessinorum.

5. Vekna, *Mons*, cum arce *Amba Guexen*, educationi et custodiae regiorum filiorum destinata.

6. Tenda, *Tenda*, collegio Societatis Iesu, quondam illic excitato, nota.

7. Bagemder, *Bagemdri*, *Regnum*, cum vrbe huius nominis, ad flumen Nilum.

8. Samen, *Regnum*, in limite Nubiae, cum vrbe eximia, a qua denominatur.

II. REGNA II. cum PROVINCIA I. ad *ortum* prospiciunt.

1. Mi-

1. Midrabahr, *Prouincia Maritima*, a Bahr Nagaſch Praefecto maris, *Bahrnagaſſo*, per errorem adpellata.

2. Tegre *Regnum* prope ad Samen, ad cuius ditionem pertinent:

3. Axum, *Achum*, *Auxuma*, quondam regia, nunc vicus exilis.

4. Sabaim, vrbs, in qua Maquede regina, quae ad Salomonem adierat, ſedem habuiſſe perhibetur.

5. Dubarova, *Dubarwa*, vrbs eximia, ad *ortum* conuerſa.

6. Fremona, *S. Frumentii*, olim, collegio P. P. Ieſuitarum fuerat ornata.

7. Bugna, *Regnum*, inde ſequitur.

III. REGNA IV. in *mediterranea* immerguntur, iſto ordine:

1. Amara, *Amhara*, *Regnum*, in medio Abeſſiniae. Vbi:

2. Amba Guexen, ad *Amaram* vrbem, arx regia, in qua, olim Principes iuuentutis educabantur.

3. Haik, *Lacus*, in cuius vicinia Nilus emanat, ad dextram.

4. Walacka, *Regnum*, inde ſequitur, ad laeuam.

5. Schoa, *Xoa*, *Chaa*, *Saba*, *Regnum*, infra Walackam.

6. Gojame, *Goyaume*, *Gojama*, *Regnum*, in quo, alter Nili ramus, prope ad lacum Dambea ſcaturit, magis ad laeuam.

IV. REGNVM I. cum PROVINCIA I. *occaſum* reſpicit. Vbi:

1. Gonga, *Gonganum Regnum*, verſus *occaſum* conuertitur.

2. Falasjan, *Fazulo*, *Prouincia*, quam Iudaei fugitiui incolunt.

§. V.

§. V.

GALLANA REGIO, a *Gallis* seu *Gallanis*, excusso iugo occupata, cum Abessiniae litore meridionali, ab *ortu*, in *occasum*, per oram *australem* extenditur, PROVINCIIS II. definita.

I. ABEX, ABESSINI LITORIS PARS MERIDIONALIS, latere *orientali*, iuxta sinum Arabicum, vsque ad litus Ayan, excurrit.

1. Dahalao, *Dalaca*, *Prouincia*, sui iuris, Christianae religioni addicta est.

2. Matsua, *Mazave*, insula, in ditione Turcica.

3. Erroco, *Arcoco*, *Arquico*, oppidum frequens, inter montes, Turcis adaeque obsequitur.

II. GALLANA PROVINCIA, a *Gallis* seu *Gallanis* occupata, in diuersas scinditur Prouincias. Quarum primariae sunt:

1. Hangot, *Angot*, cum *Ghedin* tractu, iuxta Daucale regnum, in *occasu*, regni titulo gaudet, habetque vrbem cognominem.

2. Dawaro, cum *Ifat*, *Gan*, *Baly*, et *Fatagar*, regiunculis, in limite Ayan, ad *australum*.

3. Cambat, cum *Gombo* vel *Ogge*, *Hadya*, *Curaghe*, et *Contsch*, circumiacentibus terris.

4. Gafar, cum *Ganz* et *Damot* tractibus, in *mediterraneis*.

5. Bizamo, cum *Galla* et *Enarea*, prouinciolis, in Aethiopiae Mediterraneae finibus.

§. VI.

Additur, *vrbium* praecipuarum in *Abessinia*, tabula.

1. *Patriarchatus* Abessiniorum vnus, in Debsan.

2. *Scho-*

2. *Scholae academicae*, cum totidem Bibliothecis, II. Axum atque Embie vrbes.

3. *Metropoles:* Gontar, Dencas, Amba, Marjan, Axum, ſedes regiae, Wekna mons, palatium Principum iuventutis.

4. *Portus* eximius: Babul, ſeu Baylur.

§. VII.

Quod, ad *naturalem* Abeſſiniae *ſtatum*, adtinet.

1. Regio, in qua incredibilis *temperatio* caloris, adeo foecundum habet agrum: vt, plerisque in locis, *duae* tresue *meſſes*, ſingulis annis fiant.

2. Progenerat itaque terra, quae votum aequat fertilitatis, in rebus *vegetabilibus*, frumentum, vitim, mala citrea, aurantia, punica, perſica, ficus, vuas paſſas, zingiber, thus, myrrham, cannam, goſſypium, linum, cumprimis folia Sennes; in *animantibus*, elephantes, leones, pantheras, lopardos, tigrides, rhinocerotes, ceruos, capras, ſimios, lupos, vulpes, feles ſilueſtres, lepores, porcos, crocodilos, hyppopotamos: in *foſſilibus*, aurum, argentum, plumbum, ferrum, grana in fluuiis aurea, ammochryſum, aliaque metalla, et inter lapides, hyacinthum, ſaphirum, topazium, chryſolitum, heliotropium, thyitem, iaſpidem, ſardam, cryſtallum, magnetem, alium attrahentem magnetem, garamantitem, ſeu ſandaſtron.

3. Populi *indigenae*, *corpore* quidem *fuſco*, *animo* tamen *candido* hilarique praediti, quo ad *voluntatem*, honeſtate et comitate ornati ſunt: quamuis eorum quidam, deſidiae ac *polygamiae* crimine, polluti eſſe perhibeantur.

4. Sermo *Abeſſiniorum* vernaculus, cum *Ebraeorum* et *Chaldaeorum* idiomate, cognationem quandam habere dicitur, vti omnino a dextra ſiniſtrorſum literas pingunt.

§. VIII.

Quoad *ciuilem*, Abessiniae *statum*:

1. Regimen Abessiniae, ab Imperatore Christiano, quem *Magnum Neguz* nominant, *despotica* administratur *auctoritate*.

2. Eius imperio, *Reges* atque *Respublicae*, vasalagii; *incolae* reliqui, seruitutis subsunt iure. *Gallani*, iurati Abessinorum hostes, excusso istorum iugo, iure suo viuunt.

3. Belli tempore, facile, armatorum 600000. aduersus *Turcos* atque *Gallanos*, in castra cogi poterunt. Praetorianorum sunt pacis tempore 12000.

4. Religio Abessiniorum *Christiana*, cui Patriarcha, Summus sacrorum Antistes, *Abuma* a suis dictus, praeest, magis cum Aegyptiorum *Coptica*, quam cum *Europaeorum*, seu Occidentali seu Orientali Ecclesia, quoad doctrinam, circumcisionem ritusque, conuenire videtur. Neque desunt quidam, inter Abessinios Christianos, *Iudaei*, *Mahometani*, atque *Pagani*, quorum hi, stabilitis in regno Gojame antiquis sedibus, solem adorant.

5. Litterae et viri *litterati*, maiorem in modum amantur ab Abessiniis. Quarum excolendarum caussa, duae in *Axum*, atque *Embie* vrbibus, scholae academicae, cum totidem Bibliothecis, posit. florent. MSS. tamen Abrahami, Salomonis et Esdrae, quibus gloriantur, subleste, sine dubio, erunt fidei. De caetero, *aera* vtuntur *Martyrum*, quae in annum Christi 284. incidit, et annum cum 9. Septembris inchoant.

6. Rei *nummariae*, nullus in Abessinia locus est. Aurum aliudque metallum rude, in emtione ac venditione vsurpatur. Prostat nihilominus, *nummus Abessinius* cruce signatus, cum nomine ac titulo M. Neguz.

7. Im-

7. Imperator Abeſſiniorum, non *Ioannes Presbyter*, verum NEGVZ, MAGNVS NEGVSCH, dicitur, eſtque Chriſtianus.

SECTIO VII.

DE

AETHIOPIA VLTERIORE.

Speciatim

AYAN ET ZANGVEBAR ORA LITORALI.

§. I.

AETHIOPIA VLTERIOR, quae medium Africae, inter Oceanum Aethiopicum atque Indicum occupavit: in ORAM LITORALEM, AETHIOPIAM MEDITERRANEAM, CAFFERIAM, et GVINEAM INFERIOREM, diſtinguitur.

§. II.

ORA LITORALIS, quae in Indico et Aethiopico Oceano continetur, ab Abeſſinia, vsque ad CAFFERIAM, cum AYAN et ZANGVEBAR LITORIBVS II. *orientali* procedit latere.

§. III.

AYAN LITVS, infra Abeſſiniam, REGNIS IV. definitur.

I. ADEL, REGNVM, a freto ſinus Arabici, vsque ad Oceanum Indicum, ſub Turcorum, inde ab anno 1535. clientela, in ſuperiore iacet ora.

1. Babel Mandab, *Babel Mendel*, inſula, fretum ſinus Arabici claudit.

2. Zeila, *Zeyla*, emporium inſigne, in maritima ſinus Arabici ora.

3. Barbora, *Barbara*, vrbs mercatu nobilis, cum portu capaci, inde sequitur.

4. Adela, regni huius vrbs primaria, et sedes regia, in mediterranea recessit.

II. ADEA, HADIA, REGNVM, tributum Imperatori Abyssiniae pendit. Vbi:

Adea, *Hadya*, metropolis, et Regis sedes.

III. MAGADOXO, REGNVM, auri et rerum aliarum diues, prope Aequatorem, sui iuris, in quo:

1. Magadoxo, *Magadoxa*, vrbs ampla, beneque munita, sede regia, et emporio clara.

2. Bandel, Bandela, portus mercatu nobilis.

IV. BRAVA, REGNVM, quod formam habet Reipublicae, et Portugallis, tributi nomine 4000. pondo auri quotannis soluit, vbi:

Brava, seu *Barama*, vrbs magna et diues.

§. IV.

ZANGHE, ZINGHE, ZANGEBAHR, ZANGVEBAR LITVS, accepto a *Zingi* natione cognomine, vsque ad Cafferiae fines, *orientali* procurrit latere, in REGNA VIII. distinctum.

I. CHELIETE, REGNVM, proximum littori Ajan, cuius Rex, cum sibi subditis, Mahomedanae religioni addictus est.

II. MELINDE, REGNVM, cuius Rex Portugallis singularem libertatem negotiandi concedit, vbi:

1. Melinde, *Melinda*, vrbs ampla, sede regia, et 17. Portugall. templis clara, moenibus, portu, castelloque firmata.

2. Iuba, *Iuba Regio*, sub Aequatore.

3. Patte, *Insula*, a Portugalliis, anno 1728. recuperata.

II.

III. MONBAZA, REGNVM, a Portugallis, anno 1729. recuperatum. In quo:

1. Monbaza, *Mombaza*, ciuitas magna, diues, et probe munita, Regis sede clara.

2. Pemba, et *Zanzibar*, Insulae duae, loco inferiore.

IV. QVILOA, REGNVM, Portugallorum vectigale. Eius sunt:

1. Quiloa, *Vetus*, sedes est regia, in continente.

2. Quiloa, *Noua*, munitio cum portu, insulae adposita, in potestate Portugallorum.

V. MONGALE, REGNVM, infra amnem cognominem. In cuius tractu sunt:

1. Mongale, *Mongala*, metropolis, et sedes regia, cum portu, ad amnem huius nominis, iuxta *Macuas* gentem.

2. Matemo, et *Quirimba*, insulae.

VI. MORVCA, quod et MOSAMBIQVE, REGNVM, ex Macua gente, Portugallis subiectum. Incolae eius corpora pingunt, et carne humana libenter vescuntur. Vbi:

1. Mosambique, *Mozambique*, metropolis, portu et munitionibus validissimis firmata, sedem Gubernatori Portugallorum exhibet.

2. Dud, *Duda*, vrbecula in continente, Regem excipit.

VII. ANGOCHE, ANGOS, REGNVM, ex continente, in insulas promotum. In quo:

Angoche, *Angos*, metropolis, et insula, in Oceano.

VIII. QVILIMANE, REGIO extrema, in *austro*, ostiis fluminis Cuamae terminatur. Vbi:

1. Quilimane, *Quilimana*, vrbs primaria.

2. Macua Galli, vel *Guiloa* gentes.

§. V.

Subnectitur, *vrbium* praecipuarum, in *Ora Litorali*, tabula.

1. *Metropoles Regnorum:* Adela, Adea, Magadoxo, Brawa, Melinde, Monbaza, Quiloa, Mongale, Mosambique, Angoche, Quilimane.

2. *Portus:* Barbora, Melinde, Quiloa Noua, Mongale, Mosambique.

§. VI.

Quod, ad *naturalem* Orae Litoralis *statum*, adtinet:

1. Regio Litoralis, linea *Aequinoctiali*, in duas partes diuisa, in ora *Ayan*, propter fertilitatem, non minus agrariae, quam rei pecuariae commoda est; in ora vero *Zanguebar*, minus salutaris esse obseruatur.

2. Res, quas tellus litoralis fert, in *vegetabilibus* sunt, frumentum, milium, poma citrea, aurantia, piper, ambra, thus, aliique odores; in *animantibus*, pecus, cumprimis oues ingentis magnitudinis, quarum vel cauda saepe 30 libras ponderat, ferae, capri, porci, apes; in *mineralibus*, aurum obryzum, auri ramenta, argentum, aes cyprium, et ebur.

3. Incolae regionis, partim *Arabes* et *Mauri*; partim *Zingi Mocuae*, aliique indigenae, atrato corpore, crispa coma, proiectisque labris, nudi incedunt: quidam vero eorum antropophagorum more viuunt. Accedunt ad eos *Portugalli* quoque, qui anno 1497. Litora Zanguebariae, Praefecto classis *Vasque de Gama*, detexerunt.

§. VII.

Quoad, *statum* Orae Litoralis *ciuilem:*

1. Regimen Orae Litoralis, inter *Reges* vtriusque Litoris, *vndecim*, et Portugallos atque Turcos, diuiditur. Rex *Magadoxo*, sui iuris est. Rex *Adel*, ab obsequio Abessiniae, ad clientelam Turcorum transiit.

2. Vi-

2. Vires *Afrorum*, in Ora Litorali, adeo *Portugallorum* dominatu attenuatae sunt: vt Reges, ac nationes, quamuis potentes, nihil aduersus Europaeos possint moliri.

3. Religio, qua numen diuinum colitur, apud incolas, *Mahometana*, apud Portugallos, eosque, quos ad notitiam Christi perduxerunt, *Christiana Catholica*, obseruatur.

4. Nummorum nusquam, in Ora Litorali, nisi inter Europaeos, vsus est. *Indigenae*, namque, *permutationem* rerum, in commerciis, adhibent.

SECTIO VIII.

DE

MONOEMVGI ET MONOMOTAPA IMPERIIS.

§. I.

IMPERIVM MONOEMVGI, alii *Regnum* adpellant, hucdum incompertae magnitudinis, terminos habet ab oriente *Zanguebariam*, a meridie *Cafferiam* et *Monomotopam*; ab occidente et septemtrione, *Littora Congo*, *Abyssiniamque*.

§. II.

MONOEMVGI III. complectitur *Regna*, vtpote *Gorgam*, *Gazabale*, et *Tirutum*, in queis vrbes sunt praecipuae:

1. Gasabela, vrbs frequens et munita, regia sede memorabilis, propter *Zastan* lacum.

2. S. Martial, Portugallorum munitio.

3. Gorga, vrbs celebris, septaque operibus.

4. Tirut, *Tirutum*, eximia magnitudine.

§. III.

Regio palmarum, olei et vini ferax; incolae corporis magnitudine multum Europaeos superant, veste, maxima parte, sericea, ornati. De caetero religionis sunt barbarae. Ab Iagis, turpi natione, vtpote Antropophagis, plurima perpetiuntur mala.

§. IV.

Imperivm Monomotapa, terminis Monoemugi, Cafferiae, Congo, et Abyssiniae concluſum, insignis est amplitudinis.

§. V.

Ambitu suo plus minus 30. complectitur *regna*, quorum recensione nunc quidem supersedimus. Suffecerit loca notasse praecipua, in his:

1. Monomotapa, caput imperii, sedesque, emporium adhaec, splendidis aedificiis et bina Imperatoria arce inclyta.
2. Butua, affabre condita vrbs, aestiua Imperatoris sedes, ad boream.
3. Chateu de Portugall, arx defendendis mineris potissimum inseruiens.
4. Mossata, seu *Zimbaoe*, munitio valida non minus, ac variis exculta ornamentis.

§. VI.

Quod ad naturalem Imperii huius statum attinet:

1. Regio *Monomotapae*, iugis montium clausa, aerem habet temperatum salubremque: solum non minus rei agrariae, atque pecuariae multo commodissimum.
2. Exuberat ea rebus variis, praesertim vario arborum genere, calamellis mellitis, auroque, quod partim ex fodi-

fodinis longe feraciſſimis, partim ex fluminibus colligi ſolet.

3. Populi *indigenae* ſunt firmo corpore, ſtatura procera, colore fuſco. Bellorum auiditate flagrant, rei militaris haud ignari. Pernicitate ea ſunt, vt ſaepe curſu antecellant ſonipedem.

4. Sermo eſt barbarus, Europaeis parum cognitus.

§. VII.

Quoad *ciuilem* Monomotapae *ſtatum*:

1. Regimen eſt deſpoticum, et ſucceſſio haereditaria. Imperator maximo colitur honore, nec niſi genu poplite adiri poteſt. Dum vel ſternutat, non aula ſolum, ſed vrbs vniuerſa, in qua habitat, ſalutem apprecari iubetur.

2. Vires Monomotapae in virtute feminarum conſiſtunt, ex quibus 12000, cum 200 moloſſis ad regiam excubant, aliae Amazonum more, patriam defenſurae, in armis ſtant. At ſunt praeterea virorum quoque phalanges, ad quos conuocandos 20000 curſores aluntur.

3. Religio barbara principatum in hac regione obtinet. Numen *Atuno*, ſeu *Maziri* colitur, cum virgine *Peru*.

4. Nummorum nulla, apud populos incultos notitia. Pro quibus illi, partim metallum rude, partim gagatem, caeteraque huiusmodi, in pretio habent.

SECTIO IX.

DE

CAFFERIA PROPRIA.

§. I.

CAFFERIA, *Coſta de Caffares*, *Aethiopiae Vlterioris Pars*, accepto a *Caphar* Arabum, quod barba-

rum denotat, cognomine, in extremum *meridiem*, inter Aethiopicum atque Indicum Oceanum excurrit: assumtaque *cordis humani* forma, desinit in cuneum.

§. II.

Oceano *Aethiopico* atque *Indico*, ex triplici constricta latere, fluuios maiores duos, in tractu orientali effundit in pelagus.

1. Cuama, seu *Zambere*, *Empondo*, per Aethiopiae Interioris, Litorisque Zanguebar collimitium, in Oceanum desluit Indicum.

2. S. Laurentii, *Marquez*, *Magnitii*, in medio regionis natus, eodem latere, in pelagus cadit, et circa ostia, nomen *Manica*, vel *S. Spiritus*, assumit.

§. III.

Distinguitur regio plus minus 600. longa milliaria, si plaga coeli attendatur, in ORIENTALEM, AVSTRALEM, et OCCIDENTALEM.

§. IV.

ORIENTALIS inter montes, qui in ora superiore *Lupata*, seu *Spina Mundi* vocantur, et oceanum Indicum protensa, *Regna* VI. cum *terra incognita* continet. Illorum nomina sunt:

1. Manica in mediterraneis, et regione aurifera, versus montes.

2. Sofala, *Regnum* caeteris amplius, Portugallis obnoxium, cum *Zimbäoe* sede regia, et *Sofala* vrbe, inde ad Oceanum excurrit.

3. Quiteva, magis ad sinistram versus.

4. Sabia, in litore orientali.

5. Inhambane, in quo, *Inhaqua* Portugallorum, in limite Praefecturae Mosambiquensis, ad sinum fluuii S. Spiritus, extrema.

6. Bi-

6. Biri, infra fluuium S Laurentii, in mediterraneis, sedet.

TERRA, CAFFERIAE ORIENTALIS, INCOGNITA, et quidem,

1. Ara *Terra*, generali nomine dicta, eaque deserta, iuxta montes.

2. Fumorumnete, et *Natalis*, Terrae; in ora litorali.

3. Chainuquae, *Curiquae*, *Gassiquae*, Cafrorum Nomadum tribus.

§. V.

AVSTRALIS et OCCIDENTALIS REGIO, inter montes et Oceanum Aethiopicum, vsque ad fines Congo adsurgit, in diuersas diuisa DITIONES.

I. HOTTENTOTARVM NATIO, in extrema prouinciae ora, *austrum* versus consedit. Quo in tractu occurrunt:

1. Sonquae et *Susiquae*, *Hottentotae*, per meridionalem regionis oram propagati, qui cadauere, cruda carne, et radicibus cibisque similibus vitam tolerant.

2. Capo des Aiguilles, *Agulhas*, Promontorium Aciicularum, sub quo, acus magnetica nullam habet declinationem.

3. Capo di Bouna Speranca, *Promontorium seu Caput Bonae Spei*, Batauorum, *Hellenbock*, *Stellenbosch*, et olim *Cap. Tormentoso*, munimentum insigne, cum portu capaci, ab Hollandis, in extremo Africae angulo, vt nauigantibus in Indiam hospitium esset, anno 1653. constructum. Montium iuga, quae munitionem hanc ambiunt, a Germanis vocantur, *Teufelsberg*, *Tafelberg*, cuius vertex nube tectus indicium tempestatis marinae esse solet, et *Lövenberg*, in quo vigiliae aguntur.

II. CAFFARORVM NOMADVM TRIBVS, inde, latere *occidentali* adtolluntur.

1. Co-

1. Cochoquae, *Grigriquae*, *Odiquae* et *Iibiquae*, nationes, in tractu inferiore sedent.

2. Heusaquae, *Namaguae*, *Hancunquae*, gentes, vsque ad Tropicum Capricorni ascendunt.

III. REGIO DESERTA, *Vltra Tropicum Cancri*, postea sequitur. In qua:

1. Cuveo, *Desertum*, circa Tropicum Capricorni, quod, *Cabonae* Antropophagi, inhabitant.

2. Coneritan, *Desertum*, Sierrae promontorio obiectum.

3. Baso, *Desertum*, infra amnem Frio, seu frigido sinui exadiersum.

IV. REGIONES maxime OCCIDENTALES, ad Congo, vbi:

1. Matamann, Regnum, cuius Rex incertis vagatur sedibus. Abundat caeterum feris bestiis, vt sunt leones, tygrides, cet.

2. Varii populi, nomadum more viuentes, in his *Cimbebae*.

§. VI.

Quod ad *naturalem* Cafferiae *statum*, adtinet.

1. Regio Africae maxime *australis*, vltra Tropicum Capricorni remota, *aerem* habet a sole percalefactum, et *agrum* feracissimum: attamen propter *inculta* loca, sui dissimilem.

2. Fert, terra vberrima, et propter immensas opes, *Ophir* dicta, in *vegetabilibus*, frumentum, gramen, oryzam, milium, cannam, sacharum; in *animantibus*, pecus, feras, leones, tigrides, leopardos, elephantos, rhinocerotes, simios, struthiones, pisces, ceropithecos, ebur; in *mineralibus*, aurum obryzum, ramenta auri, argentum, cuprum, ferrum, aliaque mineralia nondum detecta.

3. In-

3. Incolae, *fubfuſculi* et *atrati*, variae ſunt indolis. Inter quos, *Cafri*, in diuerſas diſtincti tribus, barbari atque feri in alios, inter ſe humani. Horum crudeliſſimi ſunt *Hottentotae*, antropophagi, qui carne cruda veſcuntur, nullisque vſi legibus domibusque, apricantur in ſole. De caetero, viri pedibus valent, vt equum curſu adaequent, feminae vberibus, quae tergo iniecta infantibus fugenda praebent.

4. Sermo, *Congo Angolinus*, in Africa meridionali, *Hottentotenſis*, isque, a pronuntiatione maleagridibus propria, denominatus, apud Cafros, cumprimis Hottentotas, in vſu eſt.

§. VII.

Quoad *ciuilem* Cafferiae *ſtatum*:

1. Regimen Cafferiae, triplicis obſeruatur generis. *Monarchico Deſpoticum*, in Manicae, Sofalae atque Sabiae, regnis; *Ariſtocratico Democraticum*, in Cafrorum Tribubus; *Prouinciale*, in Portugallorum et Batauorum Ditionibus. Iſtius ſedes eſt, in *Promontorio Bonae Spei*; illius, *Maſambique*, in Zanguebar ora litorali.

2. Vires Caffarariae, pro ingenti colonorum multitudine, ſi diſciplina accederet, ſic facile augeri poſſent, vt peregrinis terrori inſeruirent. Hodie Europaeorum fractae ſunt potentia.

3. Religionis, pariter triplex in Cafferia diſcrimen eſt. 1. *Pagana*, in omnibus Cafferiae regionibus, etiam apud Hottentotas, locum habet, vtpote, qui, etſi vnius Dei notitiam habent, tamen ſolem, et lunam inprimis videntur quodammodo venerari. 2. *Mahometana*, in Manamotapae imperio, huic intermiſcetur. 3. *Chriſtiana*, in Portugallorum et Hollandorum coloniis ſedem poſuit: quam anno 1570. *Gonſaluo de Silua*, S. I. in regnum Manamotapae propagauit, ſacrificulorum idolomania ibidem ſtrangulatus.

4. Pro

4. Pro *nummis*, indigenae, partim *metallo* rudi, partim *succino*, vbi non est permutationi locus, in emtione ac venditione, vtuntur.

5. Tituli Regum Cafreriae vltimum sequuntur: 1. MANICAE Rex, vocatur *Chicanga*. 2. SOFALAE, *Quiteue*. 3. SABIAE, *Sedanda*.

SECTIO X.

DE

LITTORE CONGO.

§. I.

Regio haec, Aethiopiae Vlterioris pars, in regione *occidentali*, ad Oceanum sita, quam nonnulli a fluuio *Ghinne*, Guineam inferiorem nominant, Guinea, Abyssinia, et Cafferia concluditur.

§. II.

Aquae, quibus adluitur interluiturque, sunt:

1. Oceanus *Aethiopicus*, qui per lineam Aequinoctialem, in occasu, ab Atlantico distinguitur pelago.

2. Zaire, seu, *Barbela*, fluuius amne Coango auctus, in Oceanum Aethiopicum cadit.

§. III.

Distinguitur, pro loci positu, in MARITIMAM et MEDITERRANEAM Regiones II. Alii clarius et simplicius eandem partiuntur in regna *Loango*, *Congo*, et *Angola*.

§. IV.

REGIO MARITIMA, in occidentali latere, REGNA V. cum PROVINCIIS Minoribus complectitur.

I. LOANGO REGNVM, potenti subiectum Regi, in Guineae finibus. In quo occurrunt:

1. Bra-

1. Bramae, *Populi* antropophagi.

2. Loango, *Loanga*, metropolis, sedesque regia, cum arce iucundissimi prospectus, pulchre aedificata.

3. Maiumba, seu *Maimba*, vrbs mediterranea, cum portu.

4. Malemba, *Prouincia*, cum vrbe cognomine, populosa.

5. Back, *Backe*, seu *Minios*, Regio, incolas pumiliones, pygmeis veterum similes, habet.

II. CONGO REGNVM, idque Christianum; ad quod pertinent,

1. Sonho, seu *Songo*, vrbs prouinciae cognominis prima, ad Zaire fluminis ostia.

2. Pango, *Bungo*, vrbs pariter ac prouincia.

3. Sundi, et *Batta*, Ducatus duo, in mediterraneis.

4. Congo, seu *S. Saluador*, metropolis, decem Christianis ornata templis.

5. Pempa, *Marchionatus*; et Bamba, *Ducatus*, cum *Bomby*, Portugallorum.

III. ANGOLA, vel DONGO, *Regnum Christianum*, iuris Portugallici. In cuius ditione sunt:

1. Loanda S. Paul, *Loanda S. Pauli*, metropolis, situ et castello munita, in insula huius nominis, sede episcopi et Gubernatoris, mercatu item mancipiorum memorabilis.

2. Mapango, munitio celsae impositа rupi, sedesque regia.

3. Benguela, *Benguela Vetus*, a Portugallis inhabitatur.

4. S. Philippo, *Bengela Noua*, argenti diues, ab Hollandis colitur.

§. V.

REGIO MEDITERRANEA, per *orientalem* regionis oram proce-

procedit, in REGNVM I. et PROVINCIAS MINORES plures, scissa.

1. Prouinciae *Minores* sunt: Wamba, Dembo, Amulassa, Dembi, Bondo.

2. Matamba, *Regnum*, quod olim, *S. Maria* de *Matamba*, a Regina Nzingha constructa, ornabat, nunc Giaghi tenent populi.

§. VI.

Exponitur, *vrbium* praecipuarum, in *Littore Congo* tabula.

1. *Episcopatus* Ecclesiae Occidentalis II. S. Salvador, in Regno Congo; Laonda S. Paul, in Regno Angola, sub inspectione Archiepiscopi Olyssiponensis.

2. *Metropoles*: Loango, S. Salvador, Laonda S. Paul.

3. *Portus*: Maiumba, Loanda S. Paul, S. Philippo.

§. VII.

Quod, ad *naturalem* Littoris Congo *statum*, adtinet.

1. Regio, in medio Zonae *torridae*, Aequatori subiecta, quamuis propter feruidum solem, aestum *intolerabilem*, et in continente, *sabulum* tenacissimum habeat: in ora tamen litorali, vber est, soliquè feracis.

2. Ager, quem *imber*, inde a mense Martio, vsque ad Septembrem, vberat, in *vegetabilibus*, frumentum, milium, fabas, poma citrea et aurantia, vitim, palmas, coccos, fructus varii generis, cannam, sacharum; in *animantibus*, pecus, oues, bubalos, leones, tigrides, leopardos, simios, serpentes ingentis magnitudinis, hyppopotamos, crocodilos, balenas, syrenes, conchilia, pauones, psittacos, bombyces, cum serico eboreque; in *fossilibus*, argentum, cuprum, ferrum, stannum, plumbum, adamantes, chrystallum montanam, progenerat.

3. In-

3. Incolae, propter corpus aduſtum, *pernigri*, quamuis *robuſti*, *voluptati* tamen et *furto* cumprimis dediti eſſe dicuntur. Ceterum, contexunt eorum nonnulli, ex *foliis* et corticibus *arborum*, pannos, *Attalicis*, *Damaſcenis* et *Holoſericis* ſimiles, arte ſingulari.

4. Sermo, *Congo Angolinus*, vulgaris communisque eſt.

5. Portugalli et Angli, impoſitis orae litorali coloniis, *ebur*, cum rebus aliis, in Europam; Afrorum *mancipia*, in Americam, deuehunt.

§. VIII.

Quoad *ciuilem* Guineae Inferioris *ſtatum:*

1. Regiminis, in Littore Congo duplex eſt forma. 1. *Monarchiae* forma, in regno Congo; in regno Loango, Regi, qui Sardanapali vitam agere dicitur, foemina, quae *Maconda* vocatur, quaequae principi iniuſto ius abrogandi imperii habet, adiutrix curarum dari ſolet; in regno Angolae, Rex in ſuos ſupremo quidem vtitur imperio, at enimuero Portugallicae obnoxius poteſtati. 2. *Prouinciale*, tum *Portugallis*, in Angolam, aliasque Ditiones minores; tum *Anglis*, in regionem Cis Conzam amnem, competit.

2. Vires Guineae, adeo immenſae eſſe feruntur: vt praepotens Rex Congo, *tercenta*; Loango et Angola Reges, *ducentena* militum *millia*, in caſtra educant: quae tamen, octoginta Europaeorum millia, facile profligare poterunt.

3. Religio, 1. *Pagana*, per vniuerſam regionem prolata, in regno Malemba, *naturalis*; in aliis, *idololatrica* eſt. 2. *Chriſtiana*, Societatis Ieſu, cumprimis Barreyra S. I. induſtria, per Congo, et Angolam, regna, propagata floret. 3. *Mahometana*, cum vtraque permixta eſt.

4. Litteras, Emanuel Rex Portugalliae, qui *Collegium Sacerdotum* in vrbe S. Saluatoris poſuerat, miſſis in

regnum Congo libris, ac *viris eruditis*, propagare conabatur: quas tamen barbari, remissis in Portugalliam viris doctis, combustisque codicibus, contemsere. *Sacerdotes* namque eorum, Physiognomiam et Astrologiam, quam superstitiose, cum idololatria colunt, Europaeorum anteferunt sapientiae.

5. Nummorum, in Guinea Inferiore, *nullus* est inter indigenas valor. *Ferrum* illi, *auro* et *argento* anteferunt, et pro nummis, testas *conchiliorum*, vel *metallum* rude, in commercio rerum permutant.

SECTIO XI.

DE

AETHIOPIA ANTERIORE OCCIDENTALI,

Speciatim,

DE

GVINEA.

§. I.

AETHIOPIA ANTERIOR OCCIDENTALIS, quae, ab Oceano, ad Nubiam, inter Sarae Deserta, extenditur, in NIGRITIAM, atque GVINEAM distinguitur.

§. II.

GVINEA, Terra Nigritarum, in *septentrione*; Abyssinia, in *ortu*; Littore Congo, in *meridie*; Oceano Aethiopico et Atlantico, in *occasu*, definita, in ORAM OCCIDENTALEM et ORIENTALEM, diuiditur, longa 500. circiter milliaria, lata 80, ad 52. regna ambitu suo complectens, quorum praecipua sunt *Malaguette*, *Guinea propria*, *Benin* et *Biafara*.

§. III.

§. III.

Occidentalis Ora, per *Malaguettam* atque *Guineam proprie dictam* propagata, in Regiones Minores V. ſcinditur.

I. LITVS MONTIVM LEONVM, SERRA LIONA, in Regione Malagetta, ad occaſum, Regnis II. abſoluitur.

1. Mitombo, *Regnum*, inter Nigritiam et Oceanum: in quo, Alago, *Alagoas*, Portugallorum, in mediterraneis.

2. Quaja, *Regnum Maius*, in cuius tractu, *Carous* habitat populus.

II. LITVS GRANORVM, *Coſte de Grains*, *Greyn Küſt*, *Malagetta proprie dicta*, *Maniguette*, a pipere vel cardamomo denominatum, *Regna* II. cum Ditionibus quibusdam continet.

1. Manoa, *Regnum*, in mediterranea remotum eſt.

2. Folgia, *Regnum*, populi Carous patria eſt.

3. Dieppe, *Dieppe Parua*, *Tabo Dragou*, maritima, in poteſtate Gallorum.

4. Sanguin, *Regnum Maius*, in cuius litoribus Galli poſſident, *Grand Seſtre*, *Petit Seſtre*, *Cron Seſtre*, et Baffa, Boffou, oppida.

III. LITVS DENTIVM, vel EBORIS, *Cote des Dens*, *Tandkuſt*, et Littvs Probae Gentis, *die Quaqua-Küſte*, *Cote de bonne Gens*, in Guinea ſtrictius dicta. In quibus:

1. Cap de Palmas, *Promontorium Palmarum*, primum in ora litorali.

2. Adow, ſeu *Quaqua*, a ſalutationis formula cognominata.

3. Cap Lahou, *Promontorium Lahou*, in quo, magna eboris commercia habentur.

IV. LITVS AVREVM, *Coste d' Or*, *Goud Kust*, complura numerat Regna, vrbesque maritimas, quarum pleraeque ad Europaeorum pertinent ditionem.

1. Isliny, *Gallorum*, sed derelictum, in regno *Fetu*.

2. Friedrichsburg, *Brandeburgensium* pridem, nunc Batauorum, in eodem regno.

3. Cap de Trois Puntas, *Promontorium Trium Capitum*, seu *Triceps*, in eadem ora prominet.

4. S. Georgio della Minas, *Mina*, castellum primarium, a Portugallis constructum, iam tamen in potestate Batauorum, cum portu tranquillo et tuto, aeque in regno Fetu.

5. Conradsburg, *Conradi castrum*, iuris Batauici, ibidem.

6. Capo Corso, Promontorium et castellum primarium Anglorum, in regno Fetu.

7. Friedricsburg, *Friederichsberg*, munitio Danorum, in regione Sabde.

8. Fort Nassau, et *Cormantii*, castra duo Batauorum.

9. Castell, *Castellum*, iuris Brittannici, in regno Aquambou.

10. Creuecoeur, *Castellum*, ditionis Batauicae, in eodem regno Aquambou.

11. Christiansburg, *Castellum* iuris Danici, in modo dicto regno.

V. REGNA MEDITERRANEA, IV. in eodem Litore aureo.

1. Asiante, *Regnum*, in regione mediterranea, praecipuum.

2. Dinkira, *Regnum*, ordine secundum.

3. Akim, *Acannis*, *Magna* et *Parua*, Prouincia.

4. Aquambou, *Aquamboe*, *Regnum*, cuius poteſtas, in Accaram, vſque ad *Voltam* amnem, Guineae quippe Occidentalis limitem, extenditur.

5. Deſerta, in *Mediterraneis*, eaque vaſta, quibus Guinea a Nigritarum regione ſeparatur, incognita ſunt.

§. IV.

Orientalis Gvineae Ora, vſque ad Abyſſiniam et Littora Congo, in Regna VI. diuiſa, profertur.

I. DAHOME REGNVM, in tractu ſuperiore, a limitibus Nigritiae, vſque ad Oceanum, poteſtate ac imperio profertur.

Dahome, *Dawhamay*, *Dauma*, Regnum mediterraneum, prope Nigritiam.

II. ARDRA REGNVM, in ora ſedet inferiore, Dahome regno ſubiectum. Vbi:

1. Ardra, *Ardres*, *Ardak*, *Regnum*, Dahome Regis imperio ſubiacet, cum *Xavier*, Sabie, vrbe primaria.

2. Popo, *Pawpaw*, *Regnum*, cum Ardra coniunctum, Dahome ſubeſt.

3. Iuda, *Fida*, *Wedah*, pars Ardrae, regni titulo inſignita, Regi Dahome obſequitur.

4. Gregoi, *Gregoye*, cum Gallorum et Anglorum caſtellis, et Portugallorum ac Batauorum domibus.

III. BENIN REGNVM, cum circumiacentibus Regnis, iuris ſui.

1. Fouin, *Oulcumi*, *Iabou*, *Oudobo*, *Iſago*, *Gabor* et *Iſtanna*, Regna ſunt mediterranea.

2. Benin, *Regnum*, verſus oram maritimam, cum vrbe cognomine, eaque totius Guineae maxima, cuius vt-

pote circumferentia 5. milliaria est, arce splendida ornata, diuergit.

3. Ouvere, *Auveri*, sub Regno Benin, in maritimis, a Portugallis frequentatur.

IV. LITVS AVSTRALE, inde, vsque ad Guineam Inferiorem excurrit. In quo,

1. Calbongos Terra, *Formoso Promontorio* obiecta, cum populo huius nominis.

2. Camaromum Iamour, *Camaromum*, fluuius, ex Biafarae regno effluit.

3. Maiomba, *Gabon*, seu *Pongo*, *Regna*, cis et trans Aequatorem, in australem immerguntur regionem.

V. BIAFARA REGNVM, longe lateque, per mediterranea, vsque ad Nigritiae et Abyssiniae fines, profertur.

Camarones, trans *Camaromum* fluuium, indigenae sunt, in regione vasta. Prope hoc flumen est vrbs *Biafara*.

§. V.

Subiicitur, locorum praecipuorum, in *Guinea*, tabula.

1. *Metropoles* regnorum praecipuorum: Aquambou, Dahome, Xavier, Benin.

2. *Prouinciales* Europaeorum, cum portubus: Dieppet, Friedrichsburg, Batauorum; S. Georgio della Mina, Portugallorum; Castel, Anglorum; Christiansburg, Danorum.

3. *Promontoria*: Cap de Palmas, Cap Lahou, Cap de Trois Puntas.

§. VI.

Quod, ad *naturalem* Guineae *statum*, adtinet.

1. Regio feruida, in qua tamen, torrens solis calor, partim statis pluuiis, in Maio, Iunio atque Augusto, partim

tim vento crebriore, temperatur, caeteras regiones, et *fertilitate* et *salubritate*, adaequat.

2. Exuberat terra ferax, in *vegetabilibus*, frumento, milio, oryza, manna, peponibus, dactylis, lino, cannabi, gossypio, pipere, aromatibus, ambra, zibeto, aliisque odoribus, gummi item palmisque; in *animalibus*, pecore, equis, ouibus, capris, leonibus, tigridibus, elephantibus, simiis, cerophitecis, crocodilis, strutionibus, apibus, eboreque; in *fossilibus*, auro, argento, cupro, aliisque metallis, mineralibus et lapidibus.

3. Incolae regionis *praefusci*, diuersam, pro situ locorum, *indolem* habent. Qui oram *littoralem* occuparunt, quamuis voluptuosi, (vxores suas vili saepe venum exponunt pretio, aliarum cupidi) humani tamen, et, ad praestanda officia quaeuis, non inepti esse dicuntur. Qui in *mediterranea* recesserunt, saeui et antropophagi, perhibentur esse.

4. Sermone *Congo Angolino*, indigenae loquuntur, et agricultura, venatione ac piscatione, occupantur. Sapit optime caro serpentina, vinumque palmarum.

5. Commercia rerum, per Guineam, *Galli*, *Portugalli*, *Angli* atque *Dani*, in prouincias suas diuisi, promouent.

§. VII.

Quoad *ciuilem* Guineae *statum*:

1. Regimen Guineae, in quinquaginta duobus indigenarum Regnis, *despoticum*; in quatuor Europaeorum Ditionibus, *prouinciale*, in vsu est.

2. Vires Guineae caeteris formidabiles essent, quodsi disciplina accederet, quando in solo *Benin* regno, facile ad centum millia armatorum, vbi necesse est, conscribi poterunt.

3. Prouinciae *Europaeorum*, quadruplicis numerantur or-

dinis: 1. *Gallorum*, in regno Somguia. 2. *Portugallorum*, *Anglorum* atque *Danorum*, in Fetu et Accura, regnis.

4. Religio indigenarum, qui filios filiasque circumcidunt, et bonum atque malum adorant Deum, *Pagana* est; Europaei, ritu *Christiano*, et quidem, partim *Catholico*, partim *Reformato* ac *Euangelico*, Deum colunt.

SECTIO XII.

DE

NIGRITIA, SEV TERRA NIGRITARVM.

§. I.

NIGRITIA, seu TERRA NIGRITARVM, accepto a *Nigro* fluuio cognomine, inde, ab Oceano *Atlantico*, vsque ad *Nubiam*, inter *Saraae Deserta*, *Guineam*, ac *Aethiopiam Vlteriorem*, procedit longissime, cuius vtpote amplitudo plus minus 700. est milliarium.

§. II.

Fluuios complures, per mediam transmittit regionem.

1. Senega, *Senegal*, Nigri fluminis alueus, in mare Atlanticum, per occidentalem regionis oram, exit.

2. Niger, *Nigir*, qui et *Nilus Nigrorum*, par fere Nilo magnitudine, certe eiusdem naturae, vtpote qui agros circumiacentes exundatione sua foecundat.

§. III.

Distinguitur, pro situ loci, in REGIONES II. EXTERIOREM, atque INTERIOREM; alioquin in regna XVI.

§. IV.

EXTERIOR REGIO, ab *Oceano*, in *mediterranea* extenditur, in triplicem subdiuisa oram.

I. ME-

I. MEDITERRANEA ORA, versus aquilonem, REGNIS II. absoluitur.

1. Gualata, *Galata*, *Regnum*, a Benayis habitatum, in finibus Sarae, Arabes et Mauri Nomades, incolunt, cum *Arguin*, loco probe munito.

2. Fullorum, *Foules*, *Regnum*, cum Oualle regno coniunctum, a Fullis, seu nigris Ialoffis incolitur.

3. Galam, *Regnum*, quod amne Falame adluitur, *Saracolets* habet incolas.

4. Contou, et *Combregoudou*, regiones, loco ieferiore sedent.

5. Bambouc, et *Tambaaora*, prouinciae auriferae, *Falou* et *Gouina*, catarractas, in fluuio Senega continent.

6. Cassón, *Cassón Regnum*, Tombuto collimitaneum, magnum est.

7. Guimbala, seu *Chinquele*, inter Senegae et Nigri fluviorum fontes iacet.

8. Iaga, *Regnum*, maxime orientale est, cum *Gadua* atque *Gyaca* oppidis.

II. MERIDIONALIS ORA, REGNA III. in collimitio Guineae continet.

1. Mandinga, *Regnum*, cum *Songo*, seu *Mandinga*, vrbe primaria, cuius populus, in Iaga, Galam et Bambouc, regna, propagatur, ad fines Guineae inclinat.

2. Macanna, *Regnum*, inter Mandingam, et Bamboue situm est.

3. Melli, *Melly*, *Regnum*, atque vrbs magna, quocum *Bitouin* regio, ad dextram coniungitur, Tombut regno subiacet.

III. OCCIDENTALIS, seu LITORALIS ORA, per *Senegam*, seu *Zanhagam* Prouinciam, propagatur. Pertinent huc:

1. Mallous, *Nalous*, *Regnum*, in eoque populus huius nominis, in limite Guineae.

2. Capo Verga, *Promontorium Verga*, regno Mallous obiacet.

3. Bifara, *Regnum*, in quo sunt insulae *Bissagots*, Portugallorum mercatu celebres, *S. Philippi* et *S. Andreae*, munitiones duae Batauorum, *Cachao* item Portugallis obnoxia.

4. Ialoffi, *Regnum*, in quo est *Goree* insula, sub iurisdictione Anglorum, cum *Ioal* et S. *Iaques* castellis.

5. Capo de Verde, *Promontorium Viride*, a quo, obiectae insulae, nomen acceperunt, iurisdictionis Anglicae.

§. V.

Interior Nigritiae Regio, a *Nigri* fluminis *fontibus*, vsque ad fines *Nubiae*, procedit, in Magis Cognitam, et Minvs Cognitam Oram, diuisa.

I. MAGIS COGNITA ORA, compluribus Regnis et Terris, distinguitur.

1. Tombut, seu *Tocrur*, *Regnum*, cum *Tombut*, vrbe ampla, mercatu, et regia sede nobili, iuxta Nigrum flumen, imperium in diuersa Nigritiae regna quaesiuit.

2. Guber, *Goubour*, *Regnum*, cum vrbe cognomine, regia sede, altius, secundo flumine Nigro, adsurgit.

3. Agades, *Audegest*, *Regnum*, cum vrbe huius nominis, in deserto vasto, ad montem *Amedede* conuertitur.

4. Cano, *Cana*, *Regnum*, cum vrbe regali, in quo Christianae religionis vestigia, olim detecta, in eodem Sarae collimitio.

5. Zegzeg, seu *Zagzag*, *Regnum*, cum vrbe sui nominis.

6. Cas-

6. Caſſena, *Caſſenia*, Regnum et vrbs, in qua Rex habitat.

7. Zanfara, *Regnum*, magnum eſt, cum vrbe cognomine.

8. Vancara, *Guangara*, *Regnum*, cum vrbe regia.

9. Gaoga, *Regnum* extremum ad ortum, in Nubiae finibus.

10. Bournou, *Borno*, *Regnum*, cum vrbe et lacu cognomine, ad Aethiopiae Vlterioris limitem declinat.

11. Ghana, *Chana*, *Regnum*, cum vrbe huius nominis.

12. Gago, *Regnum*, auriferum, cum vrbe cognomine, et *Lamlem Terra*, quae ſui iuris eſt, in mediterranea immergitur.

13. Iſa, *Regnum*, in fronte Terrae *Meczarae* ſedet.

II. MINVS COGNITA ORA, vſque ad Guineam latiſſime patet. Vbi:

1. Bambara, *Populus*, et praeter ea, plurima Regna minora.

2. Deſertum Nigrorum, inter *Nigritas*, et *Guineam*, longiſſimi tractus.

§. VI.

Additur, *locorum praecipuorum* in *Nigritia*, tabula.

1. *Metropoles*, regnorum praecipuorum: Mandinga, Melli, Tombut, Guber, Agades, Cano, Zegzeg, Caſſena, Zanfara, Guangara, Ghana, Gago.

2. *Prouinciales* Europaeorum, cum portubus: Portandic Gallorum, Cacheo Portugallorum, S. Iames Anglorum, S. Philippi Hollandorum, Ganar, barbarorum.

§. VII.

Quod, ad *naturalem* regionis *ſtatum*, adtinet.

1. Re-

1. Regio, propter *solis intemperiem*, admodum *calida foecundaque*, in locis *montuosis*, vmbra et aëre frigido, temperatur; in *australibus*, per sabuli arenaeque ardorem, sterilitate adficitur. De caetero, sabulum regionis huius, ea est efficacia, vt corpora exanguia a putredine tueatur.

2. Rerum, quas tellus procreat, eadem, quae in Guinea copia est, scilicet, in *vegetabilibus*, frumentum, milium, cet.; in *animalibus*, pecus varii nominis, cet; in *mineralibus*, aurum, argentum, cuprum, cet.; Conf. sup. Cap. II. Sect. XI. §. VI. num. 2.

3. Indigenarum, qui, propter corpora a sole nigrantia, *Nigri* dicuntur, diuersa sunt nomina, scilicet: *Ialoffi*, Benagi, Sereres, Barbesini, Casangas, *Feloupes*, Balantes, Biafares, *Nalous*, Gereges, Ouli, Saracolets, aliique plures.

4. Eorum omnes, pro *Afrorum* indole, quoad *corpus*, faciem habent nigricolorem, narem simam, labia purpurea, dentes candidos, comam crispam; quoad *mentem*, pigrum, et ad libidinem procliuem animum.

5. Loquuntur ore *Congo Angolino*. Viuunt ex re rustica, pecuaria, ac *venationibus*. Quorum ii, qui *oram* accolunt *litoralem*, negotiationem quoque cum piscatione tractant; reliqui, in *mediterraneis*, bella perpetua inter se gerunt; captaque in praelio mancipia, Europaeis vendunt.

6. Negotia, in Terra Nigritarum, a *Gallis*, *Portugallis*, atque *Anglis*, summa promouentur industria. *Angli*, coemta ab Nigritis *mancipia*, secundum pactionis, quae anno 1713. cum Hispanis confirmata, *Assiento* dicitur, leges, in *Americam* deuehunt, ad metalla, aliasque operas rusticas, condemnanda.

§. VIII.

Quoad *ciuilem* Terrae Nigritarum *statum*:

1. Re-

1. Regiminis in *Nigritia* idem, qui in *Guinea*, id est, despoticus partim, partim *prouincialis*, modus est.

2. Despoticum regiminis modum, *Reges* Nigritarum, in *sedecim* regnis obseruant. In quorum plurima, Rex *Tombout*, olim imperium habebat Hodie subsunt Regi *Fullorum*, Houali, Regi *Melli*, Bitouni, Regi *Cano*, Zegzeg, Cassena, Regi *Ghana*, Vancara, regna regionesque.

3. Prouinciale Europaeorum regimen, in Gallorum atque Anglorum coloniis, inter Ialoffos; Portugallorum ac Hollandorum, inter Biafares populos, locum habet.

4. Religionem *Mahometanam* Nigritae, *Christianam* Europaei, in cultu numinis obseruant. Nonnulli indigenarum rationem coecam, pro lubitu animi, sequuntur.

5. Regni Nigritiae tituli. Rex *Houal* Drac, id est, Rex Regum, Rex *Caior*, Damel, hoc est, Rex sui iuris, Rex Fullorum, *Chiratik*, seu *Siratik*, adpellatur.

6. Rei *nummariae*, eadem est ratio, in Terra Nigritarum, quae in Guinea. *Indigenae* namque, ferrum et testas conchiliorum, pro *nummis*, quos *Europaei* in summo habent pretio, appendunt.

SECTIO XIII.

DE

INSVLIS AFRICAE.

§. I.

INSVLAE, circa AFRICAM, quae, partim in *Atlantico*, partim in *Aethiopico* mari, fluctibus cinguntur, in ORIENTALES et OCCIDENTALES, discriminantur.

§. II.

OCCIDENTALES INSVLAE, circa *Tropicum* Cancri et *Aequatorem*, in *Atlantico* atque *Aethiopico* Oceano, occiden-

cidentali Africae littori obiectae, in CLASSES III. distinguuntur.

I. CANARIAE, olim, FORTVNATAE INSVLAE, Afris *Elbard* dictae, e regione Atlantis montis, in Oceano Atlantico, iuris Hispanici et Portugallici, XII. numerantur.

1. Porto Santo, *Portus Sanctus*, insula maxime septentrionalis, in potestate Portugallorum.

2. Madera, *Materia*, a ligni caedui copia denominata, et, propter agrum fertilem, regina insularum dicta, *Fuenchal*, seu *Funchal*, vrbem episcopalem, cum *Monchriko* portu munito, habet, et ad ditionem Portugallorum, inde ab anno 1420. pertinet.

3. Les Sauvages, *Salvajes*, Insulae duae, iuris Portugallici, non tam hominibus, quam auibus Canariis praebent hospitium.

4. Palma, *Insula*, a palma cognominata, cum *Sancta Cruce de la Palma*, et monte igniuomo, ad Hispanos pertinet.

5. Teneriffa, *Insula*, episcopalis, *Oratauiam* portum, *Lagunam* vrbem et Pico montem, vnum et sesqui milliare altum continens, Regi Hispanorum subest, cum subsequentibus:

6. Gomere, *Gomera*, insula, feris animantibus abundat.

7. Ferro, *Ferri*, insula, *arbore*, seu ligno Sancto, quod toti insulae, aqua vtpote carenti, naturae miraculo, aquam dulcem subministrat, nota, per quam, *Primus Meridianus*, cum initio longitudinis, iuxta Ludouici XIII. edictum, ducitur. Inter quam, et Parisios, differentia 20. graduum, quam proxime obseruatur.

8. Canaria, *Canaria Magna*, accepto a canna, vel canibus cognomine, cum vrbe *Canaria*, seu *Cita de Palmes*, *Ciuitate Palmarum*, quae hospitium Episcopo,

po, Gubernatori et conuentui iuridico praebet, portu munita. Bis in ea quotannis seminatur metiturque

9. Forte Ventura, *Munitio Ventura*, dextram versus, ad litora Africae conuertitur.

10. Lancellota, *Lancerota*, insula equis excellens, inde adsurgit.

11. Alegranza, *Alegrantza*, insula parua, cum portu castello munito, situs superioris.

12. Gratiosa, et *Rocca*, insulae duae; quarum illa, amoenitate loci; ista, vino generoso commendatur.

II. PROMONTORII VIRIDIS INSVLAE, *Capo Verde*, ad Sennegae ostia oppositae, et olim, *Hesperides*, siue *Gorgones* adpellatae, iuris Portugallici, vltra Tropicum Cancri, in eodem Oceano, numero X. sunt.

1. S. Anton, *S. Antonii*, insula montosa, perpaucos alit colonos.

2. S. Vincent, *S. Vincentii*, insula, portum habet capacem.

3. S. Lucia, *S. Luciae*, insula, testudines ingentis magnitudinis fert.

4. S. Nicolo, *S. Nicolai*, insula, feles siluestres nutrit.

5. Do Sal, *Della Sale*, *Salis insula*, illuuionibus Oceani exposita, sal marinum, a quo denominatur, suppeditat.

6. Boa Vista, *Bona Vista*, *Belli Prospectus*, insula, nomen a situs amoenitate accepit.

7. Maio, *Maii*, insula parua, sale adfluit et arietibus.

8. S. Iago, *S. Iacobi*, insula, reliquarum maxima, in qua *Ribiera grande*, Riberia, episcopalis, et sedes Gubernatoris a Portugallis condita est.

9. Del Fuogo, *Ignis*, seu *S. Philippi* Insula, a montibus, qui ignem eructant, cognominatur.

10.

10. Brava, *S. Ioannis*, insula, capras et arietes progenerat.

III. DISPERSAE IN ATLANTICO AC AETHIOPICO OCEANO INSVLAE, supra et infra Aequatorem iacent.

1. Sargasso, *Lentes marinae*, insulae exiles aut scopuli, nauigationem impedientes, frequentes sunt in Oceano, inter Africam et Americam.

2. Ferdinando Pao, *Ferdinandi Po*, insula, in qua vallum Portugallorum, ostiis fluminis Camaromi, ex adverso Guineae, obiectum.

3. Del Principe, *Principis*, insula fertilis, iuris Portugallici, nomen, a Principe iuuentutis natu maximo, accepit.

4. S. Thomas, *S. Thomae*, insula, cum episcopatu, sub aequinoctiali linea, anno 1405. feria Thomae a Portugallis reperta, post a Belgis erepta, iterum a Lusitanis recuperata, minus salubris est, at sachari ferax.

5. Annobon, *Annebon*, *Insula anni boni*, a Portugallis, anni 1525. die primo detecta, infra Aequatorem.

6. S. Matthaei, *S. Mathaei*, insula infrequens, in qua nauigantes in Indiam, stationem habent, ad laeuam.

7. Ascension, *Ascensionis*, insula, in qua tenuis Portugallorum colonia, magis orientalior, nauigantibus in Indiam, stationem concedit, testudinibus vtilis.

8. S. Helenae, *S. Helenae*, insula noua, anno 1508. a Portugallis inuenta, et per errorem duplicata, communis antea nauigantibus, qui se inde reficiebant, nunc Anglorum tenetur praesidio, munitione *Iames-Castell* firmata.

§. III.

ORIENTALES INSVLAE, in Aethiopico atque Indico Oceano, CLASSIBVS V. comprehenduntur.

I. MA-

I. MASCARENAE INSVLAE, Madegascar insulae, numero L. in *orta* et *occasu* obiacent.

1. Mascarenhes, *Mascaregne*, seu *Bourbon*, insula foecunda salubrisque, (Longa 25. lata 14. milliaria) a Portugallis et Batauis, propter Ouracanos relicta, hodie a Gallis possidetur.

2. S. Maurice, *S. Mauritii*, *Do Cirne*, insula, Portugallorum et Batauorum pridem, nunc a Gallis possidetur, anno 1772. tempestate adflicta.

3. Roderici, seu *Iacobi Roderici*, insula, magis in ortum abit.

II. MADEGASCAR, quasi *Insula lunae*, Portugallis *S. Laurentii*, Gallis *Dauphine*, *Delphini Insula* dicta, et in maximis insularum numeranda, *Montibus Rubris*, quos *Ambonitsmenes* vocant, distinguitur, longa ad 230. milliaria, lata 70, circiter 54. prouincias complexa. In eius ora,

1. Capo S. Sebastian, et *Capo Notal*, duo promontoria, in *superiore* insulae ora, pelago imminent.

2. Noffi Ibrahim, *Insula Abrahami*, seu *Mariae*, in dextro latere, Madegascariae adiacet.

3. Matatan, *Matatanes*, intus sunt in continente.

4. S. Lucia, *S. Luciae*, portus aggeribus confirmatus, in tractu inferiore, fere sub Tropico Capricorni.

5. Fanshere, *Franchere*, munitio noua, ab Anglis posita.

6. Fort Dauphin, *Castrum Delphini*, munitio cum portu, a Gallis constructa, postea ab Anglis occupata.

7. Machicor, *Machicores*, extremi sunt ad *austrum*.

8. Baya S. Augustin, *Sinus S. Augustini*, in eoque portus, ab Anglis, cum *Terra de Gada*, frequentatur.

9. S. Vincent, *S. Vincentii*, portus, inde occidentali adsurgit ora.

10. Massali, *Masalaghem noua*, portus, quem Angli et Portugalli adire solent.

11. Baya Anton Gil, *Sinus Antonii Gillii*, in eoque portus, quem Batani frequentant.

III. COMORRAE INSVLAE, etiam in Mascarenarum numerum relatae, et titulo regnorum ornatae, in fretu Mosambique, Oceano Indico circumfunduntur.

1. Mayotte, *S. Christophori*, insula, maxime *meridionalis* est.

2. Monill, *Moälis*, insula, priori, in ortu obiacet.

3. Aniovan, *S. Iean*, *Ovingtono Anglicani*, *S. Ioannis*, insula, priorem situ loci superat.

4. Nangasia, *Comorre*, *Grande Comorre*, extrema est ad *septentrionem*.

IV. DISPERSAE IN OCEANO INDICO INSVLAE Mascarenae, complures sunt. Quarum praecipuae,

1. Admirantis, seu *Admiralii Insulae*, iuris Portugallici, vsque ad Aequatorem extenduntur.

2. Do Ambro, *Ambrae*, insula, lineae Aequinoctiali subiacet.

3. Socotora, *Zocatara*, *Scoira*, cum *Tamarette*, seu Tamarin, vrbe, primum quidem Scherifo Meccae, inde, Turcis parebat; nunc, regno Fartaque, cum Rege suo obsequitur.

§. IV.

Proponitur, *vrbium* in Insulis Africae *praecipuarum*, tabula.

1. *Episcopatus* IV. Archiepiscopo Olyssiponensi subsunt: Fuenchalensis, in Madera insula; Ribierae, in Insulis Viridibus; Sancti Thomae, in insula cognomine; Archiepiscopo Hispaliensi suffragantur: Teneriffae, et Citta de Palmes, in Canariis.

2. *Vr-*

2. *Vrbes Primariae:* Fuenchal, in Madera; Citta de Palmes, in Canariis; Ribiera Grande, in Viridibus; Fort Dauphin, in Madegascar, insulis.

3. *Portus* praecipui sunt: Porto Santo, Monchriko, Citta de Palmes, S. Vincent, aliaeque Insularum Dispersarum, Fort Dauphin, Baya S. Augustin, S. Vincent, Baya Anton Gil, in Madegascar insula.

§. V.

Quod, ad *naturalem* Africae Insularum *statum*, adtinet:

1. Regio *Insularum*, ex Zona temperata aquilonari, vltra Tropicum Capricorni, in meridiem protrusa, *varium* equidem habet coeli *positum*: solum tamen, vbique bene *cultum* et fertile. In insulis fortunatis plerumque ex vno grano 180. spicae enascuntur.

2. Profert tellus vberrimi fructus, in insulis *Canariis*, frumentum, vinum, mala citrea, aurantia, pepones, diversos arborum fructus, cannam, sacharum, mastychem, laurum, lignum sanctum, gummi, pecus, feras, capras, cuniculos, aues Canarias; in *Viridibus*, aliisque ad Guineam, oryzam, cannam, sacharum, gossypium, capras, ceropithecos, aues aquaticas, testudines; in *Madegascar*, praeter res enumeratas, ebenum, santalum, fabas, pisa, crocum, zingiber, herbam nicotianam, elephantos, crocodilos, cicadas, colubros, salamandras, psittacos, aues, apiaria, bombyces, mei, ceram, sericum, pisces volantes, aurum, argentum, ferrum; in *Mascarenis* vero, cum ebeno, coccos etiam.

3. Incolunt Insulas, partim indigenae, partim Europaei. *Canarias* inhabitant, cum indigenis suffusci, Hispani; *Maderam*, *Virides*, et quae *Guineae* obiacent, Portugalli; Insulam *S. Helenae*, Angli; *Madegascar*, cum indigenis ignauis, vindictae cupidis, ac polygamis, in oppidis quidem, Arabes et Europaei, in montibus vero, siluicolae, hominesque feri.

4. Sermo, quo Insulani confabulantur, partim *indigenus* est, partim *Europaeus*, cuique nationi tamen proprius. *Madegascarensis*, in insula cognomine vsitatus, multum ab vtroque distat: quippe qui, singulari cum Graeco et Arabico adfinitate, deuinctus est.

§. VI.

Quoad *ciuilem* Insularum *statum*:

1. Regimen Insularum, in *prouinciale* et *despoticum*; et illud, in Hispanicam, Portugallicam, Anglicam atque Gallicam, Praefecturas, distinguitur.

2. Ad Praefecturam *Hispanicam* pertinent Insulae Canariae, quas Gubernator administrat; ad *Portugallicam*, Madera, Ferdinando Pao, Del Principe, S. Thomae, Annebon, S. Matthaei, Ascension, S. Spiritus, et in Mascarenis, Zinzibar; ad *Anglicam*, S. Helenae insula; ad *Gallicam*, Bourbon, et S. Maurice.

3. Regnant *despotice*, in insula Madegascar, *Reges* LIV.; in Mascarenis, aliisque dispersis, *totidem*, quot insulae sunt.

4. Religionis, idem in Insulis, quod in Africa, discrimen est. 1. *Christiana Catholicorum*, ab Hispanis, Portugallis, atque Gallis, propemodum in omnibus; *Anglorum Reformata*, vnice, in S. Helenae insula, propagatur. 2. *Mahometana*, in Madegascar, et Mascarenas insulas, ab Arabibus traducta est 3. *Pagana*, a plerisque Insularum indigenis, non sine superstitione, conseruatur. Quotannis infantum aliquot millia crudeliter enecant, caussam interserentes: *sibi natiuitatem eorum omen fati aduersi videri.*

5. Nummi, apud *Europaeos* in vsu sunt. Apud *indigenas*, permutatio rerum, locum, pro more antiquo, habet.

CA-

CAPVT III.

DE

AMERICA.

SECTIO I.

DE

AMERICA GENERATIM.

§. I.

AMERICA, Pars orbis terrarum quarta, et, ab *Americo Vesputio*, denominata, ORBIS NOVVS, seu INDIA OCCIDENTALIS, adpellatur; abductaque, a regionibus Europae, in *occidentalem* mundi *cardinem*, pelago, ex omni parte, adluitur, Europa septies maior, longa vrpote 1800. milliaria.

§. II.

Scilicet, Orbem nouum, Oceanus Glacialis, cum Terra Incognita, in *septentrionibus*; Oceanus Atlanticus, cum Aethiopico, in *ortu*; Fretum Magellanicum, in *meridie*; Mare Pacificum, in *occasu*, constringit.

§. III.

Maria, quibus terra vasta, ad modum insulae, ex omni circumcluditur latere, quatuor, circum eius litora, diffunduntur.

1. Oceanus *Glacialis*, seu *Septentrionalis*, aquilonarem Americae oram adluit, exitque, in *Sinum* ac Fretum *Hudsonis*.

2. Oceanus *Atlanticus*, *Mar del Nort*, litus occidentale lambit, a circumiacentibus regionibus, variis adpellatus nominibus. Ea vero sunt: Mare *Canadae*,

seu Nouae Franciae, Mare *Virginiae*, Mare *Mexicanum*, seu Nouae Hispaniae.

3. Oceanus *Aethiopicus*, in australem Americae oram, eiusque litora, isto influit ordine: Mare *Brasiliae*, *Paraguayae*, et *Magellanicum*.

4. Mare *Pacificum*, *Mar del Zur*, orientali Americae lateri obiacet: cuius partes, ad litora, sunt: Maria, *Chili*, *Peru*, *del Zur*, *Californiae*.

§. IV.

Sinus quinque, ex Oceano Americano, in continentem exeunt.

1. Sinus *Hudsonis*, *Hudsons Bay*, in Canadam, ex mari Glaciali influit, ab eo, qui detexerat, sic adpellatus.

2. Sinus *S. Laurentii*, inter Nouam Franciam, et Terram Nouam, cum ostiis fluuii, diffunditur.

3. Mare *Rubrum*, *Mare Vermeio*, inter Nouam Mexico, et Californiam interiacet, ex aduerso, in mari Pacifico.

4. Sinus *Mexicanus*, cum *Archipelago*, vsque ad Novam Mexico excurrit.

5. Sinus *Panamicus*, *Golfo de Panama*, ex mari Pacifico, vsque ad Isthmum Panamicum, semet insinuat, ferax vnionum, cuius propterea insulae *Margaritarum* vocantur.

§. V.

Freta angusta, quibus terrae dirimuntur a continente, tria numerantur.

1. Fretum Davisii, *Detroit de Davis*, terras incognitas, in plaga arctoa interluit, ab *Io Dauis*, Anglo, detectae.

2. Fretum Hudsonis, *Detroit d' Hudsons*, Americam, a terris minus cognitis, secernit.

3. Fre-

3. Fretum Magellanicum, *Detroit de Magellan*, Terram Magellanicam, a Terra del Fuogo diſtinguit, a Ferd. Magellano, Portugallo, qui huc primus ab Europa an. 1519. venerat, appellatum.

§. VI.

Diuiditur, Iſthmo Panamico, in duas PENINSVLAS, ſeu SEPTENTRIONALEM et AVSTRALEM AMERICAM, quarum vtramque, INSVLAE ex vtroque circumcludunt latere.

I. SEPTENTRIONALIS AMERICA, in *Peninſula ſuperiore*, REGIONES VI. cum Terris Incognitis, complectitur.

1. TERRA INCOGNITA, in extremo ſeptentrione, loco ſuo proponenda.

2. CANADA, regio aquilonaris: in qua, *Quebec*, *Boſton*, *Philadelphia*, *Iames Towne*, metropoles.

3. FLORIDA, vſque ad ſinum Mexicanum exit: vbi, *S. Auguſtino*, *S. Louis*, *Carolina*, vrbes primariae.

4. MEXICVM NOVVM, inde, verſus Boream, cum *S. Fe de Granada*, adtollitur.

5. CALIFORNIA, mari Vermeio, a terris Americae diſcernitur.

6. HISPANIA NOVA, in medium Americae, vna cum *Mexico* metropoli, immergitur.

II. MERIDIONALIS AMERICA, in *Peninſula inferiore*, REGIONES VIII. ſinu ſuo continet, hoc ordine:

1. TERRA FIRMA, ſinui Mexicano ſubiecta, cum *Carthagena* metropoli.

2. PERVVIA, ad mare Pacificum, cum *Quito*, vrbe primaria.

3. AMAZONVM REGIO, in mediterraneis, abſque metropoli.

4. Brasilia, ad Oceanum Aethiopicum, cuius, *S. Salvator*, caput.

5. Paraqvaya, situ inferiore, in qua, *Assumtion*, vrbs prima.

6. Tvcvmania, in mediterraneis, cum *S. Iago del Estero*, vrbe prima.

7. Terra Magellanica, ad austrum, vbi, *Ciuidad del Roy Philippe*, praecipua.

8. Chili, inde, iuxta mare Pacificum adsurgit, cuius *S. Iago*, vrbs primaria.

III. INSVLAE, pro situ plagarum, bifariam distinguuntur.

1. Orientales, in Oceano Atlantico, sunt: *Azores*, *Canarienses*, *Bermudes*, *Lucayae*, *Antillae maiores*, *Caribes*.

2. Occidentales, in mari Pacifico, partim *Salamonis*; partim *Dispersae*, vocantur.

§. VII.

America, ex duabus compacta Peninsulis, formam adsumsit *clepsydrae*, seu *clepsamidii*, cuius partem *superiorem*, Septentrionalis; *inferiorem*, America Meridionalis; *collum* angustiore foramine *fistulatum*, Isthmus Panamicus, constituunt.

§. VIII.

Quod, ad *naturalem* Americae *statum*, adtinet:

1. Regio, inter *Arcticum* et *Antarcticum* circulos, longitudinis amplissimae, diuersum habet, pro ratione *positus*, cum *coeli*, tum *soli* habitum. Namque, terra eius media, *Zonae torridae* subiecta, solis inardescit radiis: quae autem, vltra *Tropicos*, versus vtrumque remouetur polum, temperatissimas sentit coeli regiones. Quo fit: ut *fertilitas* etiam loci diuersa sit.

2. Po-

2. Populi, qui regionem vastam accolunt, quadruplicis sunt generis. 1. *Americani*, indigenae, incertae originis, quorum ii, qui propius ad Europaeos habitant, cultiores caeteris sunt, qui vero silvas ac loca deserta colunt, feri et barbari. 2. *Europaei*, in Hispanos, Portugallos, Gallos, Anglos, atque Hollandos diuisi, ad quos, aetate nostra, Salisburgenses adcessere Germani, vrbes ac villas inhabitant. 3. *Hybridae*, quos *Mestizen*, seu *Criolos*, vocant, ex Americanis atque Europaeis, editi sunt. 4. *Nigri*, *Negers*, ex Africa atque Asia, in mancipiorum numero, in Americam deportantur.

3. Sermo, inter indigenas, *Mexicanus*, *Peruuianus*, et *Tapuanus*; inter Europaeos, *Hispanicus*, *Portugallicus*, *Francicus*, *Anglicus*, atque *Germanicus*; inter Nigros, partem *Africanus*, partem *Indicus*, in vsu est.

§. IX.

Quoad *ciuilem* Americae *statum*:

1. Regimen Americae, apud Indigenas, *despoticum*; apud Europaeos, *prouinciale*, locum habet.

2. Regna *Americae*, euersis *Mexico*, *Peruuia*, aliisque, nulla prostant hodie: quamuis *Americani* Indigenae, in diuersos diuisi populos, a *Regulis* suis regantur.

3. Prouinciae Europaeorum, pro iurisdictionis ratione, bifariam distinguuntur; sunt enim vel *sui*, vel *peregrini iuris*. 1. *Anglis* obsequuntur: Canada et Floridae pars, nonnullaeque insulae. 2. *Francis* subest Louisiana, cum quibusdam insulis. 3. Ad *Hispanos* pertinent: Mexicum Nouum, Hispania Noua, seu Mexico, Terra Firma, Peruuia, Chili, Paraquaya, Tucumania. 4. A *Portugallis* adquisitae sunt: Brasilia, Amazonum regio, Paraquayae pars, cum Insulis Azoribus. 5. *Sui iuris* est, Terra Magellanica, cum Regionibus mediterraneis, nonnullisque Insulis, quas Indigenae Americani tenent.

4. Religio, in coloniis Europaeorum, *Christiana*, pro diuersitate nationum, in *Romano-Catholicam*, et *Reformatam Anglicanam* atque *Helueticam*, distinguitur. Ad quam, aetate nostra, *Euangelica* quoque, cum Salisburgensibus adcessit; seculo vero superiore, secta *Tremulantium*, seu *Quackerorum*, et *Menonitarum*, sedem in Pensyluania posuit.

5. Litterarum studia, quas, *Europaei* in Americam traduxere, in *Hispanorum*, *Portugallorum*, *Anglorum*, atque *Gallorum* coloniis, traduntur.

SECTIO II.

DE

AMERICA SEPTENTRIONALI,

Speciatim

DE

CANADA.

§. I.

AMERICA SEPTENTRIONALIS, inde ab *Oceano Boreali*, vsque ad *Sinum Mexicanum*, ac *Isthmum Panamicum* prolata, et *Atlantico* terminata *Oceano*, in occasu, in CANADAM, FLORIDAM, NOVAM MEXICO, CALIFORNIAM et HISPANIAM NOVAM, REGIONES V. diuiditur.

§. II.

CANADA, *Canada*, Gallis, *Noua Francia*, Regio septentrionalis, accepta a flumine Canada, quod hodie S. Laurentii vocatur, denominatione, in ora *septentrionali*, Oceano Glaciali; in *ortu*, mari Atlantico, stringitur; exitque longo terrarum tractu, in *meridie*, ad Floridam et Nouam Mexico, in *occasu*, ad Terras incognitas, longa plus minus 500. milliaria.

§. III.

§. III.

Adluitur, ex triplici latere, Oceano duplici.

1. Oceanus *Septentrionalis*, ab aquilone, in superiora regionis latera incurrit, eamque, et sinu et Freto Hudsonis, a Terris distinguit incognitis.

2. Oceanus Atlanticus, *Mar del Nort*, in *Canadense*, seu Nouae Franciae, et *Virginiae*, maria duo, diffusus, occidentale regionis latus lambit.

§. IV.

Flumina maiora, quae, in Oceanum, lata sede profluunt, duo numerantur.

1. S. Laurentii, seu *Canadae*, flumen, omnium, quae in America sunt, maximum, sinui, cognomini, in mari Canadensi, immergitur.

2. Missisippi, *Missisipi*, fluuius, ex eadem Canadae regione emissus, medius, inter Floridam atque Mexico, in sinum Mexicanum decurrit.

§. V.

Distinguitur, regio ampla, pro numero Prouinciarum, in Francicam, Anglicam, atque Barbaram Canadam.

§. VI.

Canada Francica, constat *Lusiana*, seu *Louisiana*, flumine Missisipi, per medium discreta, incertae magnitudinis. Eius sunt:

1. Missisippi, *Missisipi*, flumen, a septentrione ad meridiem, per quadringinta milliaria diffunditur.

2. Fort S Louis, *Castrum S. Ludouici*, anno 1683. a primis regionis inuentoribus excitatum.

§. VII.

§. VII.

CANADA BARBARA, *das Wilde Canada*, ab indigenis, quorum incondita est multitudo, vt vni Europaeorum facile ad mille barbari opponi possent, inhabitatur. Eorum sedes, nominaque praecipua sunt:

1. Eskimaux, et *Papinachi*, gentes duae, ad ostia fluminis S. Laurentii.

2. Sanguenai, *Saguenai*, natio, in Noua Francia.

3. Iroquois, *Iroquoison*, id est, *praeclari homines*, scil. in Noua Francia, cis lacum Frontenac.

4. Hurons, *Hurones*, hostes nationis Iroquois, supra, inter Nouam Franciam et Louisianam.

5. Illinois, *Homines Fortes*, trans lacum *Frontenac*, in Louisiana.

6. Ozages, *Reinardi*, aliique ignoti, in eadem regione.

§. VIII.

CANADA ANGLICA, tractu immenso, ad flumen S. Laurentii, ad boream austrumque porrecta, in PROVINCIAS VIII. diuiditur.

I. CANADA PROPRIA, cis flumen Laurentii, positam regionem occupauit. Vbi:

1. Brest, *Brescia*, vrbs primaria, ante annos nonnullos condita, et emporio clara, in *aquilonari* sinus Laurentii litore.

2. Tadoussac, *Tadusac*, vrbs munita, mercatuque clara, in aquilonari fluminis ripa.

3. S. Iean, *Fanum S. Ioannis*, oppidum, mercatu nobile, idque, aliquanto a flumine interuallo, in mediterranea remotum.

4. Quebec, *Quebecum*, vrbs prima, propugnaculis et castro, ad fluuium S. Laurentii communita, Praefecto, Episco-

Episcopo, aduectisque ex Europa mercibus, hospitium praebet.

5. Mont Royal, *Mons Regius*, munimentum, ad continendos in obsequio barbaros, apud idem flumen excitatum.

6. Fort Richelieu, *Castrum Rischelii*, idque paruum, inde sequitur.

7. Frontenac, *Frontenacum*, munitio valida, barbaris obiecta.

8. Nipisigui, *Nipissing*, oppidum mercatu indigenarum nobilitatum, supra, in mediterraneis.

II. ACADIA, seu Nova Scotia, ab Anglis, anno 1623. insessa, infra ostia S. Laurentii, iacet. In eius ora sunt:

1. Capo de Sable, *Promontorium Sable*, ad sinum cognominem.

2. Port Royal, seu *Annapolis*, vrbs munita, cum portu quae denominationem ab Anna Regina accepit.

3. S. Maria Fort, *S. Mariae Castrum*, mercatu ligni clarum.

III. NOVA ANGLIA, anno 1580. a Francisco Dracke detecta, haec habet oppida:

1. Bristol, *Bristolum*, oppidum structurae elegantis.

2. Neu Havre, *Nouus Portus*, emporium insigne cum tribunali.

3. Neu London, *Boston*, metropolis, formae venustae, portu firmata, ornataque gymnasio et typographia.

4. Cambridge, *Cambridia*, vrbs frequens, vniuersitate ac typographia clara.

5. Pleymuth, *Plimuthum*, portus est eximius.

IV. NOVA HOLLANDIA, seu, Nev-Yorck, ab Hollandis,

landis, ad Anglos, anno 1667. translata, quaedam colit oppida.

1. Orange olim, iam *Albania*, munitio, aduersus barbaros valida.

2. Neu-Yorck, *Eboracum nouum*, ab Hollandis, *Neu Amsterdam*; a barbaris, *Manhatte*, adpellatum, munimentum insigne, castro ac portu firmatum, in insula, ab Anglis anno 1776. mens. Sept. in obsequium reductum.

3. Ysope, *Ysopa*, castrum, indigenis obiectum.

V. PENSYLVANIA, Novae Sveciae pars mediterranea, nomen a *Wilhelmo Penn*, qui in hanc regionem ex Anglia primas colonias duxit, appellationem sortita, a *Tremulantibus*, seu *Quackeris* colitur. Pertinent ad eam:

1. Philadelphia, *Philadelphia*, vrbs eximia cum portu, et prouinciae metropolis, anno 1682. a Wilhelmo Penn constructa, Gubernatorem hospitio excipit. In qua coloni, qui ab Anglis defecerant, foedus inire et foederatarum XIII. prouinciarum Titulum assumere ausi sunt.

2. Germanton, *Germantonum*, colonia Germanica, anno 1685. ab *Franc. Dan. Pastorio*, hoc loco posita.

3. Neu Franckfurt, *Nouum Francofurtum*, oppidum coloniae Germanicae.

VI. NEV-IER-SEY, Novae Sveciae (sic olim nominabatur,) pars inferior litoralis, perpauca numerat oppida.

1. Christina, *Christinia*, vrbs prima, Suecorum coloniae, nomen a Christina Sueciae Regina accepit.

2. Midleton, et *Barlington*, coloniae duae tenues.

VII. MARYLANDIA, *Maryland*, *Terra Mariae* anno 1632. a *Maria* Anglorum Regina denominari coepit. Vbi:

1. Mat-

1. Mattapan, *Mattapany*, amoena Gubernatoris ſedes.

2. S. Maria, *Sancta Maria*, metropolis ſtructurae elegantis.

3. Bay Cheſabec, *Sinus Cheſabec*, longe in mediterranea excurrit.

VIII. VIRGINIA, olim *Macoſa*, tracto, ab *Eliſabetha* virgine, Anglorum Regina, cognomine, anno 1585. in Prouinciam redacta eſt. Oppida Anglorum induſtria condita ſunt:

1. Tragabizanda, et *Eliſabeth-Towne*, vrbes duae, mediocris magnitudinis, infra *Poyhatan* amnem.

2. S. George, et *Charlesfort*, munitiones duae.

3. James-Towne, *Iacobipolis*, ſeu *Williamsburg*, *Wilhelmipolis*, vrbs prima, muro et propugnaculis circumdata, in inſula Poyhatan, in qua Wilhelmus III. Rex, academiam, cum bibliotheca et typographia, poſuit, quae tamen, anno 1708. incendio deleta eſt.

4. Pomejok, *Pomejoc*, oppidum, inter barbaros quondam primarium.

§. IX.

Exponitur, *vrbium* praecipuarum in *Canada*, tabula.

1. *Metropoles:* in *Canada Francica*, Quebec; in *Anglica* Boſton, Philadelphia, James-Towne.

2. *Academiae II.* in *Canada Anglica*, Boſton, James-Towne, et praeterea Cambridge, gymnaſium.

3. *Portus:* Quebec, Port Royal, Neu Havre, Boſton, Pleymuth, Neu-Yorck, Philadelphia.

§. X.

Quod, ad *naturalem* regionis *ſtatum*, adtinet.

1. Regio *Canadae*, a *triceſimo*, vltra quinquageſimum latitudinis borealis gradum, prolata, in parte quidem inferiore, cum *Barbaria* et *Hiſpania*; in ſuperiore, cum

cum *Gallia*, commune habet, cum coeli *temperamentum*, tum *solum*, fructus vberrimi.

2. Res, quibus adfluit Canada, sunt in *vegetabilibus*, frumentum, cannabis, linum, vitis, canna, sacharum, herba nicotiana, lignum caeduum, gummi, pix, diversi item arborum fructus; in *animantibus*, pecus, equi; capri, porci, cerui, damae, rangirii, capreoli, vri, lupi, vulpes, martes, bombyces cum serico, apes cum melle ac cera, aues silvestres, balenae, salpae, anguillae, salmones, castores, canes marini, aliaque piscium genera; in *mineralibus* cuprum, ferrum et plumpum.

3. Incolae, quorum ad XV. milliones in America Anglicana numerantur, duplicis generis regionem inhabitant. 1. *Indigenae*, eiusdem cum Europaeis adspectus, at incertae originis, quorundam opinione, ex Scythis atque Hunnis, ortum traxisse videntur. Aestate nudi, hyeme ferina pelle tecti incedunt. Erga hostes sunt immaniter crudeles, quos saepe tostos deuorare solent. 2. *Aduenae*, qui in Canadae agro, domicilium posuere, ex Gallis, Anglis, Scotis, Suecis, atque Germanis, coacti sunt.

4. Occupantur indigenae, *venatione*, *piscatione* et *re pecuaria*, artium atque negotiationis, quas Europaeorum promouent coloniae, prorsus ignari.

§. XI.

Quoad *statum* Canadae *ciuilem*:

1. Regimen, apud plerosque *Indigenarum*, qui sine lege viuunt, *nullum* est. Nonnulli tamen, in tribus aut nationes diuisi, *Reges* vel *Duces* eligunt.

2. In prouinciis *Europaeorum*, *Gallicis* quidem coloniis, Pro-Rex; *Anglicis*, Gubernator regia moderatur auctoritate.

3. Religionis, apud *Indigenas*, qui vitam more bestiarum agunt, *nulla*, saltim parua est *cura*. *Europaei*

paei tamen, facra *Chriſtiana*, in coloniis propagant, et Galli quidem, ſecundum ritum *Romano-Catholicum*; Angli, iuxta *Reformatum* Anglicanum Helueticum, et *Euangelicum*. Iſtis, *Tremulantes* quoque et *Menonitae*, inſerti ſunt.

4. Litterarum ſtudia, *Angli*, in Canadam traduxerunt: eaque, partim in academiis duabus, partim in gymnaſiis, pro eo, ac barbaries loci permittit, colunt.

SECTIO III.

DE

FLORIDA.

§. I.

FLORIDA, quondam IAQVAZA cognominata, et, vſque ad ſinum Mexicanum extenſa, nomen, a *Dominica Palmarum*, quam Hiſpani, *Paſcua de Flores*, vocant, eo quod die hoc detecta fuerat, traxiſſe dicitur.

§. II.

Terminata, in limite occidentali, fluuio *Miſſiſippi*, in duas prouincias, *Anglicanam* videlicet, et *barbaram* diſtinguitur.

I. ANGLICANA FLORIDA, cuius pars *Carolina*, a Carolo IX. Rege appellatur, haec numerat oppida:

1. Caroline, *Carolina*, oppidum probe munitum.
2. Charles-Town, *Charles Tocon*, vrbs omnium prima, cum portu.
3. Carlesfort, *Caroli Caſtrum*, munitio a Gallis exſtructa.
4. Fort Louis, munitio mediterranea, barbaris obiecta.
5. Fort Antoin, *Caſtrum Antonii*, ad fluuium Miſſiſippi, in Canadae finibus.

6. Fort Souvage, et *Fort du Prudhomme*, castra duo, haud procul a flumine Missisippi, ad *septentrionem.*

7. Neu Orleans, *Noua Aurelia*, oppidum tenue, in quo, fundamenta vrbis magnae posita sunt, Gallis paret.

8. Missisippi, *Castellum*, ostiis fluuii cognominis adpositum, vltra quod, noua regio Missisippi, anno 1722. non sine damno Gallorum, quaerebatur.

9. Fort S. Louis, seu *S. Bernhard*, *de la Salle*, *Crevecoeurs*, propugnaculum maritimum, idque, in finibus Floridae Hispaniae extremum.

10. Pansa Cola, *Promontorio*, huius nominis, vrbs impositа, eaque munita, ad sinum Mexicanum

11. Apalachos, seu *Fort des Biloches*, oppidum cum castro, ad sinum S. Spiritus.

12. S. Petro, *S. Petrus*, munitio valida, ab omni adparatu militari instructa.

13. S. Mattheo, *S. Matthaeus*, oppidum paruum, castello firmatum.

14. S. Augustino, *S. Augustinus*, vrbs eximia, cum portu castroque.

II. BARBARA FLORIDA, per interiora propagata inter diuersas Nationum tribus, diuisa est.

§. III.

Adiicitur, *vrbium* praecipuarum, in *Florida*, tabula.

1. *Metropoles:* Carolina, Fort Louis, S. Augustino.

2. *Portus:* Charles-Town, S. Augustino.

§. IV.

Quod, ad *naturalem* Floridae *statum*, adtinet.

1. Re-

1. Regio, in qua, *eadem*, quae in Barbaria Africae, *temperatura* coeli, et agrum *fertilem*, et aerem habet *salutarem*. Qua de causſa, plerique indigenarum, *annum quinquagesimum*, supra *centesimum*, absque vllo morbi sensu, adtingunt.

2. Exuberat ager foecundus, in quo, duae possunt fieri messes, rebus diuersis; et in *vegetabilibus* quidem, frumento, oryza, vitibus, pomis citreis, aurantiis, ficubus, abietibus, cedris, aliisque lignis caeduis; in *animalibus*, pecore, leonibus, vrsis, ceruis, vris, felibus siluestribus, feris diuersis; in *mineralibus*, ramentis auri, et aeris cyprii fodinis.

3. Incolae, quamuis per indolem natiuam, et *sani* sunt, et *robusti*: ad *desidiam* tamen ac *voluptatem*, magis quam ad occupationes honestas, propendent. In Europaeos magna interdum crudelitate vtuntur. Incedunt nudi, tintinnabula, pro inauribus, gestantes.

§. V.

Quoad *ciuilem* Floridae *statum*:

1. Regimen, *despoticum*; apud indigenas, inter complures Regulos; *prouinciale*, in coloniis Europaeorum, inter *Hispanos*, *Gallos*, atque *Anglos*, diuisum est.

2. Religionis, idem, quod in *Canada*, in *Florida* quoque, discrimen est. Indigenae *Paganismo* addicti, cum sole, luna, ceterisque sideribus, malum genium turpiter adorant. *Europaei*, in coloniis, Deum verum, ritu Christiano, et quidem, partim *Romano-Catholico*, partim *Reformato Anglicano*, colunt.

3. Litterarum ac rei *nummariae*, nullum inter *barbaros* indigenas, pretium est. Vtrumque, nihilominus, locum habet in coloniis *Europaeorum*.

SECTIO IV.

DE

NOVA MEXICO, ET CALIFORNIA.

§. I.

NOVA MEXICO, vastum terrarum tractum, a Florida atque Canada, fine fine cognito, extensum, ambitu suo comprehendit.

§. II.

Distinguitur, partim sinu maris Vermeio, seu Rubri, partim terrarum tractu, in NOVAM MEXICO, et CALIFORNIAM, vicinasque regiones.

§. III.

NOVA MEXICO, anno 1528. a *Marco de Nisa* Monacho detecta, provincia est Hispanica, in REGIONES IV. divisa.

I. NOVA MEXICO, REGIO, ab Hispanis colitur. In qua,

1. S. Fe, *S. Fe de Granada*, vrbs prima, opere solido constructa, Gubernatorem ac Episcopum hospitio excipit.

II. CIBOLA, REGIO, aliis NOVA GRANADA dicta, inde sequitur.

1. Cibola, seu *Granada Nouvelle*, vrbs praecipua, mercatu clara.

2. Tinquez, et *Acoma*, oppida duo, laxitatis mediocris.

III. QVIVIRA et ANIA, Regiones Europaeis, quod incolae crudeles et antropophagi sunt, parum hucdum cognitae.

§. IV.

CALIFORNIA, cum QVIVIRA, atque ANIAN terris, conne-

connexa, sine fine certo, per oram *occidentalem* procurrit, ab Anglis, Noua Albion vocata, peninsula est, mari *Vermeio*, seu *Purpureo* a continente Nouae Mexico seiuncta, quam Europaei, ob sterilitatem, missam fecere.

§. V.

Adnectatur, locorum praecipuorum, in *Noua Mexico*, tabula.

1. *Episcopalis* vrbs, vna est, S. Fe.

2. *Metropolis*, eadem S. Fe, electa est.

§. VI.

Quod, ad *naturalem* Regionis *statum*, adtinet.

1. Regio, *eiusdem*, cum Barbaria Africae, et Hispanica, *positus*, quamuis, plurimis in locis, et fertilis sit, et *salubris*: propter incultum tamen agrum, negotiatoribus Europaeorum, minus vtilis esse videtur.

2. Res, quas tellus fert, maxime cognitae sunt; *gramen*, pecus diuersi generis, et praeterea, vt plerique volunt, lapides pretiosi.

3. Incolae, *traductis*, sicut nonnulli autumant, ex *Asia*, per continentem *coloniis*, parem, cum *Scythis*, Hunnis, hodiernisque *Tartaris*, et indolem, et morem, seruare dicuntur.

4. Viuunt, *Nomadum* more, sine *oppidis*, villis, ac magistratibus, ex *pecuaria*, ac inprimis venatione et aucupio. Quorum plerosque, *feros*, siluaticosque esse perhibent.

§. VII.

Quoad *ciuilem*, Regionis *statum*:

1. Regimen, inter *barbaros*, Nomadum quippe more, sine magistratibus viuentes, *nullum* est. *Hispani*, regionem, quam tenent, iure *prouinciali*, per *Gubernatorem* administrant.

2. Religionis, apud *indigenas* siluaticos, cura *nulla* est. *Christianam*, eamque *Romanam Catholicam*, in coloniis Hispanicis, Episcopus vnus, in S. Fe, regit.

SECTIO V.

DE

MEXICO, SEV NOVA HISPANIA.

§. I.

NOVA HISPANIA, seu MEXICVM, in medium Americae, Isthmum versus, inter sinum Mexicanum et mare Pacificum, immergitur.

§. II.

Diuiditur, in PRAEFECTVRAS III., quas Hispani, AVDIENCIAS nominant, isto ordine:

I QVADALAXARA PRAEFECTVRA, seu AVDIENCIA, item *Noua Gallicia*, in regione superiore, Tropico Cancri subiecta, PROVINCIAS VII. nempe *Biscaiam Nouam*, *Chiamatlan*, *Cinaloam*, *Culiacan*, *Guadalaxaram*, *Xalisco* et *Zacatecas*, continet. In his oppida sunt:

1. S Ivan, *S. Ioannes*, vrbs mercatu insignis, in prouincia *Nouae Biscaiae*, ad *septentionem*.

2. S Iago, et *S. Philippo*, munitio, in prouincia *Cinaloa*, ad mare Vermeio.

3. S. Miguel, *S. Michael*, munimentum, in prouincia *Culiacan*.

4. S Sebastian, *S. Sebastianus*, oppidum, *Chiamatlae* prouinciae praecipuum.

5. S. Louis de Zacatecas, cum *Durango* propugnaculo, et episcopatu, ad *Zacatecas* prouinciam pertinet.

6. Guadalaxara, *Guadalaxarae* prouinciae, vrbs prima, sede

ſede epiſcopi, et tribunali incluta, in agro amoeno foecundoque.

7. Compoſtella, *Xaliſco*, et *La Purification*, oppida exilia, in prouincia Xaliſco.

II. MEXICVM PRAEFECTVRA, ſeu AVDIENCIA, in medio, PROVINCIAS VII. complectitur, quarum haec ſunt nomina: *Guaxaca*, *Iucatan*, *Mechoakan*, *Mexico*, *Panuco*, *Tabaſco*, et *Tlaſcala*. In queis:

1. Mechocan, ſeu *Valladolid*, vrbs epiſcopalis, in prouincia cognomine.

2. S. Antonio, et *S. Iago*, portus duo.

3. Aquapulco, *Portus Aquae Pulchrae*, vrbs, et portui et negotiationi, percommoda.

4. Guaxaca, *Guaxaca*, vrbium prima, eaque magna, in valle iucunda.

5. Antequerea, *Antequera*, epiſcope et mercatu inclyta, in mediterraneis.

6. Aquatulco, *Aquaetulco*, portus, in mari Pacifico.

7. Victoria, olim *Potanchan*, atque *Tabaſco*, oppida eximia, in prouincia huius nominis, verſus ſinum Mexicanum diuergunt.

8. Cozumel, *Iucataniae prouinciae*, inſula, in qua, veſtigia religionis Chriſtianae, cruces ſcil. et ſpecies quaedam baptiſmi et circumciſionis, ab Hiſpanis inuenta ſunt.

9. Neu Valladolid, *Nouum Valladoletum*, et *Campechi*, vrbs ligno colori inducendo apto, et portu caſtro munito, celebris, inde ſequuntur.

10. Merida, *Merida*, caput regionis, Gubernatorem ac Epiſcopum hoſpitio excipit.

11. Salamanca, et vltra, *Spirito Santo*, portus, ad ſinum Mexicanum.

12. Vera Crux, vrbs cum portu capace.

13. S. Ivan de Ullua, *Fanum S. Ioannis de Vloa*, emporium cum portu castello munito, paullo infra.

14. La Puebla de los Angelos, *Angelopolis*, vrbs elegans, episcopatu et artificiis clara, in *Tlascala* provincia.

15. Tlascala, *Tlascala*, metropolis, olim respublica, in eodem tractu, nota vasis testaceis.

16. Xalappa de la Vera Crux, et *Tanasco*, episcopatus duo.

17. Villa Ricca, *Villa Diues*, portus, rerum commerciis clarus.

18. Mexico, *Mexicum*, *Tenoxitla*, seu *Temistitan*, quondam dicta, et Regum Mexici regia, hodie Americae Hispanicae metropolis, omnium est splendidissima et ditissima, duos inter lacus posita, in qua, Prorex et Archiepiscopus, cum academia, et tribunali inquisitionis, sedem posuere.

19. Panuco, et *S. Iago de las Valles*, oppida duo, in prouincia Panuco iacent.

III. GVATIMALA PRAEFECTVRA, seu AVDIENCIA, in austrum, versus Isthmum abit, in PROVINCIAS VIII. diuisa, *Chiapa* videlicet, *Costa Ricca*, *Guatimala*, *Honduras*, *Nicaragva*, *Veragva*, *Vera Pax*, et *Soconusco*.

1. Vera Paz, *Vera Pax*, vrbs praecipua, cum episcopatu, in prouincia cognomine, ad sinum *Honduras*.

2. Valladolid, *Valladolettum*, vrbs eximia, et *Truxillo*, portus, infra sinum, in prouincia eiusdem nominis.

3. Leon, *Legio*, vrbs episcopalis, prope ad lacum, vsque ad mare Pacificum diffusum, in prouincia *Nicaragua*. Haud procul hinc mons igniuomus abest.

4. La

4. La Conception, vrbs epiſcope et portu exornata, in prouincia *Veragna*, prope ad Iſthmum Panamicum.

5. Carthago, *Carthago*, vrbs ſede Epiſcopi et Gubernatoris memoranda, in prouincia *Coſta Ricca*.

6. Golfo de Salinis, et *Nicoya*, portus duo.

7. Granada, *Granada*, vrbs, mercatorum domiciliis nobilitata.

8. S. Miguel, et *La Trinidad*, portus duo, ad prouinciam *Guatimalae* pertinentes.

9. S. Salvador, *S. Saluator*, vrbs maritima, caſtro communita, in eadem prouincia.

10. Guatimala, *Guatimala*, vrbs, in prouincia cognomine, inter duos montes ſita, quorum vnus ignem, altem aquam eructat.

11. Tecoantepeque, *Tecoantepequa*, portus capax, in *Soconuſco* prouincia.

12. Chiapa, *Chiapa*, vrbs antiqua, priſcae Americanorum nobilitatis ſedes eſt, in mediterraneis, in prouincia *Chiapa*.

13. Ciuidad Real *de Chiapa*, vrbs eximia, eiusdem cum priori praerogatiuae, ab Hiſpanis incolitur, ſede Epiſcopi et Gubernatoris celebris.

§. III.

Proponitur, *vrbium* praecipuarum, in *Noua Hiſpania*, tabula.

1. *Archiepiſcopatus*, vnus eſt, Mexicanus, in vrbe Mexico, cuius iurisdictio extendit ſe, per Nouam Hiſpaniam.

2. *Epiſcopatus X.* ARCHIEPISCOPO MEXICANO ſuffraganter: Durango, Mechoaconus, Antequarenſis, ſeu Quaxacanus, Quatimalae, Conceptionis, Leon Nicaraquae,

Verae Pacis, Meridae, in Iucatania, Chiappenſis, Angelopolitanus, ſeu Taxcalenſis.

3. *Academiae II.* Mexici, et Quatimalae.

4. *Metropoles* Praefecturarum tres ſunt: Mexicum, Quadalaxara, Quatimala.

5. *Portus:* S. Antonio, S. Iago, Aquapulco, Aquatulco, La Trinidad, S. Miguel, Nicoya, Golfo de Salinis, La Conception, Truxillo, Campeche, Salamanca, Villa Ricca.

§. IV.

Quod, ad *naturalem* regionis *ſtatum*, adtinet:

1. Regio, ſub *Zona* coeli *torrida*, in qua ſol, quamuis aeſtuans, partim propter *pelagus*, et *rorem* matutinum, partim propter zephyrum, omnia habet *contemperata*, terram, *ſegetis vitisque*, ſed quarum neutra admittitur, feracem admodum experitur.

2. Profert, in *vegetabilibus*, frumentum, gramen, lignum caedunm, et campeche, diuerſos arborum fructus, balſamum, ambram, aloe, caſiam, cannam, ſacharum, ſaſſaparillam, zingiber, mannam, goſſypium, herbam nicotianam; habet ſuper haec fructus ſibi proprios, vt ſunt: Nuchtlias, Pinar, Croiſſant blanc Magor, Magay; in *animantibus*, varia pecoris armenta, cumprimis boues, capras, oues, mulos, capreolos, zibethos, ex iisque moſchum, apes cum melle ac cera, bombyces et ſericum, piſcium et animalium varia genera, cumprimis pſittacos; in *mineralibus*, aurum, argentum, cuprum, rubinum, ſmaragdum, carbunculum turceſium, carbunculum chalcedonicum, agathem, chryſtallum, argyritim, lapidem bezoardicum, alumen, vitriolum, ſal, corallia, indicum.

3. Incolae, duplicis nominis regionem inhabitant. 1. *Hiſpanici*, in Europaeos, Americanos, qui et Crioles, item Hybridos, ſeu Meſticos, diſtinguuntur. 2. Inter *Indigenas*, Mexicani et Tlaſcalani, iique ſubſuſci, foecundi,

cundi, et ad virtutem, artes atque muſicam, proni, reliquorum praeſtantiſſimi eſſe cenſentur. Sunt nihilo-ſecius ſupra modum vindictae cupidi.

4. Sermo *Hiſpanicus*, et *Mexicanus*, promiſcuus eſt, inter vtramque nationem.

§. V.

Quoad *ciuilem* regionis *ſtatum*:

1. Prouincia, iuris *Hiſpanici*, a *Prorege*, Americae Septentrionalis, adminiſtratur. Qui, ne, auctoritate et opibus, ſupra modum creſcat: quolibet anno quinto dignitate hac exuitur; interdum vero, in aliud quinquennium, fauore Regis confirmatur.

2. Indigenae, amiſſa, cum *Motezuma*, Principe nimium ambitioſo, dignitate regia, in triſtem coniecti ſunt ſeru tutem, armis, ac libertate omni, prorſus ſpoliati.

3. Religio, *Chriſtiana*, ad normam Eccleſiae *Romano-Catholicorum*, ab Archiepiſcopo vno, Epiſcopis decem, et vno Inquiſitionis tribunali, quod ſedem Mexici poſuit, regitur. *Pagana*, quae olim, duo idolorum millia, praeter Vitzilopuchtli, ſeu *Vizli Puzli*, id eſt, Martem, et Teſcalipuca, ſeu *Fezcalipuca*, id eſt, Numen procurationis, ſuperſtitioſe colebat, quibus vtpote homines immolabantur, ſtudio Hiſpanorum eliminata, nonniſi occulte, a quibusdam Mexicanis fouetur.

4. Litterarum ſtudia, propagant, per Hiſpaniam Nouam, Doctores Europaei, cumprimis, in Mexicana et Quatimalenſi academia.

SECTIO VI.

DE

AMERICA MERIDIONALI,

Speciatim

DE

TERRA FIRMA.

§. I.

AMERICA MERIDIONALIS, ab *Isthmo Panamico*, ad fretum *Magellanicum*, inter Oceanum Aethiopicum, et mare Pacificum, protrusa, in TERRAM FIRMAM, PERVVIAM, AMAZONVM REGIONEM, BRASILIAM, PARAGVARIAM, TVCVMANIAM, REGIONEM CHILI, et TERRAM MAGELLANICAM, REGIONES VIII. distinguitur.

§. II.

TERRA FIRMA, primum quidem, CASTILLA AVREA, *Castila d' Oro*, a Castillianis cognominata, inde ab *Isthmo Panamico*, vsque ad Peruuiae et Amazoniae regiones, inter duo maria procedit. Quorum,

1. Mare del Nord, *Mare Atlanticum*, pars *Archipelagi Mexicani*, in ortu est.

2. Mar del Zur, *Mare Pacificum*, cum *Sinu Panamico*, Golfo di Panama, in occasu.

§. III.

Diuiditur, Terrae Firmae Prouincia, pro magnitudine regionis, in PRAEFECTVRAS X. isto, qui sequitur, ordine.

I. PANAMA, Isthmo Panamico continetur. In cuius agro sunt:

1. Panama, *Panama*, metropolis, castro portuque communita, in quam, aurum et argentum, ex Peruuia aduehi-

aduehitur, indeque transfertur, per continentem, ad portum Bello, ſinui Panamico adiacet.

2. Pericos, *Perica*, portus, Panamico multo capacior, in quem, opes Peruuianae, ad portum Bello transferendae, adaeque inuehuntur.

3. Venta de Cruz, ad *Chiagra* amnem, oppidum tenue, in mediterraneis, per quod, opes Peruuianae, ad portum Bello deportantur.

4. Porto Bello, *Porto Velo*, *Portus Pulcher*, isque, propter claſſem ac negotiationem Hiſpanorum eximius, et tribus caſtellis communitus, minus tamen ſalubris, ad Archipelagum Mexicanum.

5. Nombre de Dios, *Onomatopolis*, vrbs quondam elegans, a Petro Darias conſtructa, hodie deſolata.

6. Darien, *Daria*, tractus ſoli feracis, a feris animantibus infeſtatur.

II. CARTHAGENA, anno 1532. ab Hiſpanis occupata, perpauca numerat oppida.

1. S. Sebaſtian, *S. Sebaſtianus*, oppidum recenter conſtructum, ad ſinum de Daria.

2. Carthagena, *Carthago Noua*, vrbs primaria, ampla ac diues, portu et validis munitionibus confirmata, ſedem praebet Gubernatori, ac Epiſcopo.

III. S. MARTHA, ſub radicibus montis *Neuedas*, ſeu *Andes*, complura colit oppida.

1. Occana, *Occana*, oppidum vile, in mediterraneis.

2. Tamalameque, *Tamalameca*, ſeu *Villa de las Palmas*, inde, ad amnem Magdalenae adſurgit.

3. Ramada, ſeu *Salamanca Noua*, cupri fodinis nota.

4. Ciuidad de las Reyes, ad montis *Andes* radices ſedet.

5. Barranca de Malambo, *Barranca*, emporium inſigne.

6. S.

6. S. Martha, *Sancta Martha*, vrbium prima, cum portu, et episcopatu, sede Gubernatoris ornata.

7. Rio della Hacha, ad amnem *Hacha*, mediocris equidem, at vero margaritarum prouentu insignis.

8. Capo della Vela, et *Capo Coquibocca*, promontoria duo, nautis cognita.

IV. VENETIOLA, Venezuela, ad modum Venetiarum aedificata, anno 1528. *Welsero Augustano* concessa, et anno 1545. ab Hispanis recuperata, praestantibus ornata est oppidis.

1. Maracaibo, *Macaribo*, portus, sinui Venezuelae adsitus.

2. Venezuela, *Venetia Parua*, seu *Caro*, vrbs primaria, et episcopalis, salo imposita.

3. Truxillo, seu *Nostra Sennora de Paz*, oppidum tenue.

4. Verine, *Verina*, propter herbam nicotianam cognita.

5. S. Iago de Leon, *Iacques de Leon*, vrbs parua, at, sede Gubernatoris et confectura ex cacao (chocolate) incluta.

6. Guiara, *Guiara*, portus, isque capax.

V. NOVA ANDALVSIA, anno 1508. a *Martino de Villagarzias*, peremto regulo, occupata. In eius ditione sunt:

1. Tocojo, Hispanis, *S. Margaretha* dicta, metropolis est.

2. Comana, seu *Noua Corduba*, ab Hispanis, in ora maritima condita, cuius littora Costa de las Perlas, ob vniones hic repertos, vocantur.

3. S. Thomas, *Sanctus Thomas*, sedes Gubernatoris, ad fluuium Oronoque.

VI. CARIBANIA, Prouincia, per litoralem maris Atlantici oram prolata, in diuersas distinguitur Ditiones.

1. Bataua Ditio, *Coloniis* frequens, haec habet oppida:

Neu

Neu Middelburg, ad fluuium *Suriname*, cum *Seland* et *Sommelsdyck* munitionibus *Brebice*, colonia, et praeterea, *Esquibe* atque *Cassinie*, territoria perampla.

2. Anglicana Ditio, *Maroni* coloniam, et praeter eam, nullam aliam habet.

3. Francica Ditio, *S. Louis* munitionem, et *Bourg* coloniam, in Caienna, insula, continet, et praeterea, *Corou*, *Sinamari*, *Cononamo*, atque *Comaribo*, colonias.

4. Barbara, *Caribum*, et *Canibalorum*, Ditio, mediterranea Prouinciae occupauit.

VII. GVIANA, Aequatori et praepotenti subiecta Regi, nondum ex omni parte cognita est Europaeis.

1. Manoa, *Dorado*, ab aureis statuis cognominata, splendida Regum sedes esse dicitur.

2. Parimet, *Lacus*, ingentis magnitudinis, centum milliaria longus, quadraginta latus perhibetur esse.

VIII. PARIA, positus, sicuti *Guiana*, dubii, in qua,

1. Tamara, *Tamara*, caput regionis esse dicitur.

2. Fluuius Paria, quem alii, *Oronoque* vocant, Pariam prouinciam, a Guiana Propria, quorundam opinione, discriminat.

IX. NOVA GRANADA, montibus circumcincta, anno 1536. in potestatem venit Hispanorum.

1. S. Fe, cognomento, *de Bogota*, metropolis eximia, eaque, cum archiepiscopatu, tum sede regiminis, incluta.

2. Velaz, *Velazia*, munitio est mediocris.

X. POPAYAN, in Peruuiae finibus, inter vtramque dividitur regionem. Vbi:

1. S. Fe de *Antiquera*, vrbs culta, et episcopalis.

2. Po-

2. Popayan, *Popayania*, vrbs primaria, et sede episcopi nobilitata.

3. Gorgona, insula, ob margaritas, celebris.

§. IV.

Sequitur, *vrbium* praecipuarum, in *Terra Firma*, tabula.

1. *Archiepiscopatus I.* S. Fe de Bogota.

2. *Episcopatus VI.* Panama, Limensi; Carthagena, S. Martha, Venezuela, S. Fe d' Antiquera, Popayan, Sanctae Fidei de Bogota, Archiepiscopis, suffragantur.

3. *Metropoles:* S. Fe de Bogota, Panama, Carthagena, S. Martha, Venezuela, S. Iago de Leon, S. Thomas, Popayan.

4. *Portus:* Panama, Pericos, Porto Bello, Carthagena, S. Martha, Maracaibo, Guiara.

§. V.

Quod, ad *naturalem* regionis *statum*, pertinet:

1. Regio *montosa*, et, a sinu Mexicano, ad lineam *Aequinoctialem* porrecta, ingentem habet terrae *ardorem:* sed qui, partim aquilonibus, partim imbribus statis, *temperatur*, efficitque agrum, non minus rei agrariae, quam pecuariae, idoneum.

2. Ferax ea est rerum variarum: e quibus commendantur, inter *vegetabilia*, frumentum Indicum, lignum caeduum, Brasilienſe et odoriferum, morus, pix, gummi, ambra, piper, aroma, balsamum, gossypium, radix mandioca; inter *animantia*, pecus diuersi generis, oues, asini, leones, leopardi, crocodili, serpentes ac vespertiliones ingentis magnitudinis, simii, ceropitheci, galli Indici, psittaci, bombyces cum serico; inter *fossilia*, aurum, magna in copia, argentum, cuprum, smaragdus, iaspis, porphyrites, marmor, colores varii.

3. In-

3. Incolarum diuerſae ſunt in Prouincia nationes. 1. *Europaei*, in Hiſpanos, Gallos, Anglos, atque Batauos, diſtinguuntur. 2. *Indigenae*, facie ſpadicea; ex venatione, piſcatu, agricultura, et re pecuaria, viuunt; illa virorum, haec feminarum occupatio. Inter quos, *Caribes*, ſeu *Caribanes*, *Canibales*, antropophagi, ferum ac ſilueſtre hominum genus, viuacitate reliquos antecellunt, quando viri annos 160. nati, et mulieres octogenariae liberos procreare non deſinant. Caeterum incertis vagantur ſedibus; ſunt, qui eos in arboribus tuguria ponere adſerunt.

§. VI.

Quoad *ſtatum* regionis *ciuilem:*

1. Prouincia *Terrae Firmae*, iuris Hiſpanici, in *Praefecturas* VII. diuiſa, a *Gubernatoribus*, auctoritate *Proregis*, in America Meridionali, adminiſtratur. *Caribania*, Anglorum et Batauorum iure prouinciali, regitur.

2. Religio *Chriſtiana*, eaque *Romano-Catholica*, in prouincia Hiſpanica et Gallica, ab Archiepiſcopo vno et ſex Epiſcopis, propagatur; *Reformata*, partim ab Anglis, partim a Batauis, in Caribaniae fouetur coloniis. *Pagana*, partem maximam, Hiſpanorum prouidentia ſufflaminata, apud Caribes antropophagos, ſuperſtitione ſacrificulorum conſeruatur.

3. Litterae humaniores, in collegiis et gymnaſiis, a viris eruditis ex Europa huc locorum traductis, proponuntur.

SECTIO VII.

DE

PERVVIA.

§. I.

PERVVIA, *Peru*, olim *Tabanticiuo*, regio ampliſſima, a linea *Aequinoctiali* ad *Tropicum Capricorni*

exit; clauditurque, in *septentrione*, Terra Firma; in *ortu*, Amazonum Regione et Paraquaria; in *meridie*, Tucumannia et Chili Prouincia; in *occasu*, mari, quo substringitur, Pacifico.

§. II.

Dissecta, per medium, *Andes* montibus, qui ex Terra Firma, vsque in Chili Prouinciam, propagantur iugis perpetuis, pro administrationis modo, in PRAEFECTVRAS III., quas *Audiencias* vocant, diuiditur.

I. QVITO PRAEFECTVRA, seu AVDIENCIA, superiorem prouinciae tractum occupauit. Ad cuius iurisdictionem relata sunt.

1. S. Miguel, *S. Michael*, oppidum paruum, mercatu nobile, in ora maris Pacifici litorali.

2. Puna, *Puenza*, insula, in qua Pizarus, classis Hispanicae praefectus, detecta regione; anno 1526. substitit.

3. Tumbez, et *Puerto Vejo*, portus duo, ex quorum priore, Franc. Pizarus in continentem exscendit

4. Quito, *Quitoa*, vrbs in prouincia cognomine prima, eaque, episcopatu, et academia, ornata.

5. Baeza, *Quixos* prouinciae, primaria.

6. Seuilla d' Oro, *Seuilla Aurea*, vrbs eximie venusta.

7. Valladolid, *Valladoletum*, vrbs elegans et frequens, eaque, in prouincia *Pacamoros*, praecipua.

8. S. Iago de las *Montanas*, loco montoso, inter colles arduos, iacet.

II. PRAEFECTVRA REGVM, *Audiencia de los Reyes*, in medio regionis sita, vrbium frequentia, reliquas antecellit.

1. S. Iuan de la Fronteras, et *S. Iage de los Valles*, vrbes speciosae, in Amazonum finibus.

2. S.

2. S. Franciſco della *Victoria*, oppidum mercatu bellariorum celebre.

3. Cuſco, *Cuſcum*, quondam Regum Peruuiae regia, hodie, vrbs epiſcopalis, eaque magna, in qua vtpote 8. templa, 5. clauſtra, et feſſorum ad 50000. reperiuntur, nundinis, et optimis Americae pictoribus memoranda.

4. Arequipa, in *Quilca*, prouincia, vrbs epiſcopalis, et colonia Hiſpanorum.

5. Ylo, *Yloa*, portus, negotiatoribus percommodus.

6. S. Miguel della *Ribera*, portus eximius.

7. Valverde, *Villa Verda*, vrbs elegans, in valle *Ica*.

8. Piſco, *Piſcoa*, vrbs portu rerumque, ac inprimis vini commercio nobilitata.

9. Oropeſa, *Oropeſa*, argenti viui fodinis clara.

10. Callao, *Callao de Lima*, vrbs cum portu capaci, anno 1746. terrae motu concuſſa, et aquis Oceani, merſa.

11. Lima, *Los Reyes*, primum adpellata, metropolis erat regionis, et ſedes Proregis, epiſcopi, Tribunalis atque academiae, reliquarum, et praeſtantiſſima et ditiſſima, ſed anno 1746. terrae motu ſolo aequata, quo 74. templa, 14. clauſtra corruerunt, et ad 70000. hominum obruta.

12. Truxillo, in *Chimo* prouincia, laxa eſt, eaque, epiſcopatu, portu et negotiatione, nobilis.

13. Mira Flores, in *Zana* valle, vrbs mediocris laxitatis, a mercatoribus inhabitatur.

III. PRAEFECTVRA CHARCARVM, *Audiencia de las Charcas*, a Prouincia Charcas; argenti in Peruuia, foecundi. a, denominata, in extremo meridie conſedit. Vbi,

1. Arica, insulae *Guanae*, cum portu obiecta, mercatu celebris, vbi in portandis mercibus negotiatores ouibus vtuntur.

2. Copiapo, in *Atacama*, auri, plumbi atque cupri ferax.

3. Potosi, *Argyropolis*, ciuitas ampla, copiosa, et argenti fodinis, quas an. 1540. Indus quidam, rupicapram consectando, euulso frutice agresti, forte detexerat, famosissima. Reges Hispaniae, quibus quarta pars redituum cedit, intra 50. annos, supra 436. milliones aureorum nummuum hinc, accepisse perhibentur.

4. La Plata, *Argentea*, vrbs speciosa, sub radice montis Potosi, tribunali, et Archiepiscopatu clara.

5. S. Crux, *S. Cruz de la Sierra*, tractus maxime australis, cum episcopatu, in Paraquariae limite.

§. III.

Adiicitur, *vrbium* praecipuarum, in *Peruuia*, tabula.

1. *Archiepiscopatus I.* Argentensis.

2. *Episcopatus*, qui, intra et extra Peruuiam, suffragantur, sunt: 1. Sub ARCHIEPISCOPO ARGENTENSI: Cusco, Quito, Arequipa, Truxillo; Guamanga, in *Peruuia*; Panama, in *Terra Firma*; S. Iago, La Conception, in *Chili* regione. 2. Sub ARCHIEPISCOPO PLATENSI, in Paraquaria, La Paz, seu Chuquiaca, Santa Cruz de la Sierra, vid. Cap. III. Sect. VI.

3. *Metropoles:* Cusco, Quito, Potosi.

4. *Portus:* Puerto Veio, Tumbez, Truxillo, Pisco, S. Miguel della Ribera, Ylo, Arica.

§. IV.

Quod, ad *naturalem* Peruuiae *statum*, adtinet.

1. Regio, ardenti coeli *Zonae* subiecta, (in vertice nihilosecius montium *Andes*, homines extemplo congela-

re

re perhibentur) quamuis *aestatem* habeat *perpetuam*, eamque praetorridam: tamen et *coelum* experitur *placidum*, et *agrum*, quem crebriores humectant nebulae, cumprimis in regione maritima, vbi fere nunquam pluit, (fulgura et tonitrua his locis sunt ignota) rerum omnium satis *foecundum*.

2. Res, quibus Peruuia, opes Americae adaequat, sunt' ex *vegetabilibus*, gramen, vitis, canna, sacharum' gummi, sassaparilla, China Chinae; ex *animalibus*, equi; qui tamen facile pereunt, oues mirae magnitudinis, portandis oneribus pares, camelis quoad formam similes, asini, muli, ferarum item varia genera; ex *fossilibus*, aurum, argentum, aes cyprium, plumbum, argentum viuum, sulphur, sal, magnes, lapis Lazuli, color vitramarinus.

3. Incolunt regionem, in *ora litorali*, *Hispani*, pari ratione, sicut in Noua Hispania, in Europaeos, Crioles, atque Mesticos, diuisi; in *interioribus*, *Indigenae Peruuiani*, omnium, qui Americam inhabitant, olim, dum iure suo vixerant, cultissimi, texenda inprimis tela celebres.

4. Sermo *Peruuianus*, non minus indigenis, quam vicinis Nationibus familiaris est. *Hispanicus*, in coloniis Hispanorum, sedem posuit.

§. V.

Quoad *ciuilem* regionis *statum*:

1. Peruuia, in prouinciam Hispanorum, anno 1533. a *Francisco Pizaro* redacta, distinctaque in *praefecturas* III *Proregis* Americae Meridionalis, qui quolibet anno septimo, de prouincia decedere solet, pariter atque *Tribunalis Argentensis* auctoritate, administratur. *Indigenae*, post sublatam, cum *Huascar* et *Athapaliba*, Regibus, quos Inga vocabant, potestatem regiam, in tristem coniecti seruitutem, Hispanorum subiacent magistratibus.

2. Vires *Hispanorum*, ad continendam in obsequio Americam, hac in regione, maximae sunt. Constant illae, partem ex *praesidiis*, militeque *prouinciali*; partem ex *classe*, in mari Pacifico, pro America excubante.

3. Religio *Romano-Catholica*, partim ab *Archiepiscopo* vno, et septem *Episcopis*; partim, a *Tribunali inquisitionis*, summa cum cura, inter Indigenas barbaros, propagatur.

4. Litterae, in Academia Quitoensi, magna cum diligentia traduntur. Ante Europaeorum in has oras aduentum, indigenae, pro litteris, variis vtebantur figuris imaginibusque, et, quoad eius fieri potuit, Geographiae, Geometriae, Astronomiae, et Medicinae studebant.

SECTIO VIII.

DE

AMAZONIA.

§. I.

AMAZONIA, Amazonvm Regio, seu, a flumine cognomine, seu, a feminis Amazonibus denominata, inter Terram Firmam, et Paraquariam, Brasilia ac Peru Regionibus, coarctatur.

§. II.

Flumen *Amazonum*, vt natum est: ita, per *mediam* descendens *regionem*, *compluribus* acceptis *amnibus*, (plerisque in locis ad 30. milliaria latum memoratur) vsque ad *litora* permeat, ibique late diffusum, in Oceanum cadit.

§. III.

Distinguitur, Regio vasta, in Mediterraneam et Litoralem, Regiones, bifariam.

I. LI-

I. LITORALEM ORAM, inter Guianam Terrae Firmae, et Amazonum oſtia, Portugalli tenent. Occurrunt hic:

1. Capo Nord, ſeu, *Capo de Race*, in Guianae finibus. Promontorium hoc alii ad *Terram Firmam* referunt, Gallisque attribuunt.

2. Coloniae *Portugallorum*, in ora maritima poſitae.

II. MEDITERRANEAM REGIONEM, diuerſae incolunt Indigenarum nationes, iſto ordine:

1. Conures, in Coropa; et *Aguares*, in Apanta, Provinciis *occidentalibus*, ſupra flumen.

2. Gvayaribes, *Curis*, *Tecunes*, inter Caribaniam et Apariam, in *ortu*.

3. Tacuries, *Pacuanes*, *Curianes*, per eandem plagam *ortiuam*, infra flumen, in extremam regionem auſtralem exeunt.

4. Cuſignares, *Yorimanes*, *Vrubingues*, *Surines*, et *Anormares*, medium regionis, infra flumen, occuparunt.

5. Amazones reliqui, in *Tapayſa*, et *Paranayba*, Provinciis *occidentalibus*, vſque ad oſtia fluminis, propagantur.

§. IV.

Quod, ad *naturalem* Amazoniae *ſtatum*, adtinet.

1. Regio, inter *Aequatorem*, ac *Tropicum Capricorni*, intercepta, quamuis immodicum terrae habet *feruorem*: tamen, et *ſegetes* fert ſolibus opportunis *torrefactas*, et arbores eminentes.

2. Profert, namque, regio foecunda, inter reliquas naturae opes, *cedrum*, *ebenum*, *coccos*, lignum Braſiliae, *balſamum*, cannam, *ſacharum*, gummi, *herbam nicotianam*, et varias *colorum* ſpecies.

3. Indigenae, *robusti* quidem, sed crudeles *antropophagique*, in varias diuisi *tribus*, et, apricantur, et sedes mutant, *Nomadum* more. Quorum vxores, propter vsum rei militaris, quam *Franc. Orelhamus*, natione Portugallus, primus ex Europaeis obseruauit, *Amazones* dictae, et a societate nuptiali seiunctae, nonnisi quater, intra decursum anni, cum viris coeunt.

§. V.

Quoad *ciuilem* Amazoniae *statum:*

1. Regimen, inter Amazonum nationes, nullum est. Pollent, nihilominus, Primores virique senes, in tribubus singulis, auctoritate summa. *Portugalli*, quibus prouincia haec, ab Hispanis Gallisque, pace Vltraiectina, anno 1713. concessa est, in ora, quam tenent, maritima, iure vtuntur prouinciali.

2. Religione, quamuis *pagana*, quaedam Amazonum nationes, Deum colunt. Plerique, inter eos, sine Deo, et sine religione viuunt, *Atheorum* more. Portugalli, religionem *Christianam*, secundum ritum *Romano-Catholicum*, in Ora litorali propagant.

SECTIO IX.

DE

BRASILIA.

§. I.

BRASILIA, a ligno huius nominis adpellata, et, a linea *Aequinoctiali*, ad *Tropicum Capricorni*, latissime extensa, in *ortu* quidem, Oceano Aethiopico; in *occasu*, partim Amazonum regione, partim Paraquaria, terminatur.

§. II.

Adluit prouinciam, in ora aquilonari, flumen *Amazonum*, indigenis *Orelhana* dictum; idque, omnium, quae

super

ſuper tellurem defluunt, hac regione, maximum, et rapidiſſimum. Namque, prope ad oſtium, *triginta milliaria* diffuſum, iſtaque amplitudine euolutum in pelagus, aquas Oceani, per *decem milliaria* ſecat.

§. III.

Diuiditur, pro adminiſtrationis ratione, in PRAEFECTVRAS, ſeu CAPITANIAS XIV.

I. PARIA PRAEFECTVRA, *Capitania de Para*, oſtiis fluminis Amazonum adiacet. In eius ditione ſunt:

1. Paria, *Para*, vrbium primaria, ad oſtia fluminis.

2. Commota, et, *Cayete*, oppida praecipua, muro incincta.

II. MARAGNAN PRAEFECTVRA, *Capitania de Maragnan*, in qua:

Maragnan, *Maragnania*, vrbs epiſcopalis, in inſula.

III. SIARA PRAEFECTVRA, *Capitania de Siara*, ab amne denominata, haec habet praecipua loca:

1. Siara, *Siara*, vrbs primaria, caſtro confirmata, ad mare.

2. Cabo *Cors*, promontorium celebre, dextram verſus.

IV. RIO GRANDE PRAEFECTVRA, *Capitania de Rio Grande*, fluuio huius nominis irrigatur. Eius ſunt:

1. Natal *Los Reyes*, vrbs praeſtans, et frequens.

2. Capo S. Roch, ſeu *S. Rocas*, promontorium nautis cognitum.

V. PARAIBA PRAEFECTVRA, *Capitania de Paraiba*, inde ſequitur. In qua,

1. Frederickſtadt, *Fridericopolis*, olim *Paraiba*, ad normam vrbium Europaeorum conſtructa, triplici circumſepta eſt aggere.

VI. TAMARACA PRAEFECTVRA, *Capitania de Tamaraca*, tractus angusti. Huc spectant.

1. Tamarac, *Tamaraca*, vrbs eximia, in insula.

2. Fort Olinde, *Olinda*, munitio prima.

VII. PARANAMBVCA PRAEFECTVRA, *Capitania de Parambuca*, seu *Fernambuco*. Pertinent ad eam:

1. Olinde de Parnambuca, *Olinda*, vrbium prima, episcopatu, ac portu aucta, et loco sita iucundo, Americae Portugallorum paradisus.

2. Reciffe, *Ripeba*, munitio valida, in Batauorum potestate.

3. Cabo *S. Augustino*, promontorium nobile, infra.

VIII. SEREGIPPE PRAEFECTVRA, *Capitania de Cirii*, exilis est.

Seregippe, *Seregippa*, vrbs bene munita, cum portu.

IX. BAHIA PRAEFECTVRA, seu *Sinus omnium Sanctorum*, *Capitania de Bahia de Todos Los Santos*, reliquarum princeps, ad sinum huius nominis.

S. Salvador, *S. Saluator*, metropolis totius Brasiliae maxima, ac ditissima, loco fertili posita, et portu atque tribus castellis communita, Gubernatori, Archiepiscopo, Senatusque collegio, sedem commodat.

X. RIO DOS ILHEOS PRAEFECTVRA, *Capitania Dos Ilheos*. In qua:

1. Villa de S. Georgio, *S. Georgii Ciuitas*, et *Rio das Ilhas*, vrbes praecipuae.

2. S. Cruz, seu *S. Antonio*, colonia est Portugallica.

XI. PORTVS SECVRI PRAEFECTVRA, seu, *Capitania de Porto Seguro*, a portu eximio nomen accepit: Vbi:

Por-

Porto Seguro, *Portus Securus*, vrbs frequens, atque munita, cum portu, et titulo Marchionatus.

XII. SPIRITVS SANCTI PRAEFECTVRA, *Capitania de Spirito Santo.* In eius ditione eſt:

Spirito Santo, *Fanum Spiritus Sancti*, vrbecula tenuis.

XIII. IANVARII PRAEFECTVRA, *Capitania de Rio Ianeyro*, ex qua, merces, in Portugalliam deuehuntur. Vbi:

1. S. Sebaſtian, *Fanum S. Sebaſtiani*, vrbs epiſcopalis, quatuor caſtellis communita, et portu.

2. Capo di *S. Thoma*, promontorium illuſtre.

XIV. SANCTI VINCENTII PRAEFECTVRA, *Capitania de Santo Vincente*, extrema eſt, in Paraquariae finibus, cum oppidis.

1. S. Vincent, *Fanum S. Vincentii*, ciuitas eſt ampla.

2. S. Amaro, *Fanum S. Amati*, vrbs frequentis coloniae.

3. Pauliſten, *Pauliſtae*, colonia piratarum, in Portugallorum clientela.

§. IV.

Subiicitur, *vrbium* praecipuarum, in *Braſilia*, tabula.

1. *Archiepiſcopatus* vnus eſt, in ciuitate S. Saluatoris.

2. *Epiſcopatus* ſuffraganei III. numerantur: Olindae, Maragnaniae, S. Sebaſtiani.

3. *Metropoles* illuſtres: S. Saluator, Olinde, Seregippe, S. Sebaſtian.

4. *Portus* eximii: Olinde, S. Saluator, Porto Seguro, S. Sebaſtian.

§. V.

Quod, ad *naturalem* Braſiliae *ſtatum*, adtinet:

1. Re-

1. Regio, in qua, etsi *feruente sole*, omnia ardescunt, attamen *peramoena* est, atque *foecunda.*

2. Terra ferax, res nutrit varias; et quidem, in *vegetabilibus*, frumentum, gramen, lignum Brasiliae, cannam, sacharum, herbam nicotianam, balsamum, ambram, crocum, radicem Mendiocae, gossypium; in *animalibus*, pecus ac feras diuersi generis, simios, psittacos, balenas; in *fossilibus*, aurum, argentum, iaspidem, crystallum, resque alias.

3. Inhabitant, in regione vasta, Oram Litoralem, *Portugalli*; interiora versus Amazoniam, *Indigenae*; iique corpore subfusci, animo feri, et antropophagi.

§. VI.

Quoad *ciuilem* regionis *statum:*

1. Prouincia, in Ora Litorali, iuris *Portugallici*, in XIV. *Praefecturas*, quas *Capitanias* nominant, distincta, auctoritate *Gubernatoris*, regitur.

2. Interiora *Brasiliae*, quae indigenae, *libertatis* studio occuparunt, incertis, vel nullis gubernantur magistratibus.

3. Religio *Christiana*, iuxta doctrinam, ac ritum *Romano-Catholicorum*, ab Archiepiscopo vno, et Episcopis tribus, in coloniis Portugallorum, propagatur. *Pagana*, superstitioso mali genii cultu, fouetur apud Indigenas.

4. Litteris humanioribus, *Europaei*, in collegiis atque gymnasiis dediti sunt.

SECTIO X.

DE

PARAQVARIA.

§. I.

PARAQVARIA, *Paraguay*, Regio de la Plata, Regio Argentea, Amazoniae ac Brasiliae regione, Oceano Aethiopico, Terra Magellanica, atque Tucumania, *concluditur.*

§. II.

Fluuio *Argenteo*, quem Hispani, *Rio de la Plata* appellant, per medium distincta, in Praefectvras VI, quibus alii, Terram Missionis addunt, diuiditur.

I. PARAQVARIA PROPRIA, *Paraguay*, in plaga aquilonari, regioni Amazonum subsita, haec habet oppida.

1. S. Fee, et *S. Ignatio*, oppida duo, mediocris laxitatis.

2. Villa Ricca, et *Maracaju*, oppida culta.

II. GVAYRA, seu ONTIVEROS, infra, ad Tropicum Capricorni prolata, limitem Brasiliae, cum paucis obsidet oppidis.

1. Guayra, *Guaira*, vrbium prima, et episcopalis est.

2. Giuidad Real, *Ciuitas Regalis*, vrbs ampla et frequens.

III. PARANA, in medio regionis est, cum oppidis:

1. Itapoa, *S. Ignatio*, quondam cognominata, ad fluuium *Parana.*

2. Incarnation, seu *Conception*, cum *S. Maria*, coloniae sunt Hispanicae.

IV. VRAGVAY, vsque ad mare Paraquariae excurrit. Vbi:

1. S.

1. S. Saluador, *S. Saluator*, vrbs praestans, et copiosa, ad fluuium de la Plata.

2. S. Gabriel, *Insula*, in flumine della Plata, castro communita, et *S. Sacrement*, colonia Portugallica, haud longe inde dissita, in Portugallorum potestate sint.

V. RIO DELLA PLATA, ad ostium fluminis, occidentali extensa latere, istis oppidis ornata est.

1. Buenos Aires, *Bonus Aer*, vrbs magna, episcopatu ornata, terrae motui tamen, obnoxia, anno 1540. ad ostia fluminis, condita est, diues pecorum.

2. S. Fe, *S. Fides*, vrbs episcopalis, supra, occidentali fluminis ripae adiacet.

3. Coriente, et *S. Lucia*, duae Hispanorum coloniae, supra, eidem flumini adpositae.

4. L' Assumption, *Assumptio*, metropolis, eaque, Gubernatoris, Archiepiscopi et Consilii regii, sede inclyta, in medio regionis, et orientali fluminis ripa.

VI. CHACO, Tucumanniae et Peruuiae limitibus constringitur. Pertinent ad eam:

La Conception, et, *Salta*, coloniae duae Hispanicae.

VII. TERRA MISSIONIS, *La Terre de la Mission*, inter flumen de la Plata, et Brasiliam intercepta, dicitur esse.

1. Vrbes et *oppida*, in nullis exprimuntur tabulis.

2. Ex *Indigenis* ad Christum conuersis, 300000. familiarum, in isto numerari perhibentur tractu.

§. III.

Ostenditur, *praecipuarum*, in Paraquaria *vrbium*, tabula.

1. *Archiepiscopatus* I. Platensis, cuius sedes, L' Assumption.

2. *Epi-*

2. *Episcopatus VII.* intra et extra Paraquariam, subsunt PLATENSI: Buenes Aires, S. Fe, L' Assumption, in *Paraquaria;* S. Iago de l' Estero, Cividad de la Trinitad, in *Tucumannia;* La Paz, seu Chuquiaca, et Santa Crux de la Sierra, seu de Baranca, in *Peruuia.*

3. *Metropoles:* L' Assumption, Guayra, Villa Ricca.

§. IV.

Quod, ad *naturalem* Paraquariae *statum*, adtinet.

1. Regio, cis et trans *Tropicum Capricorni*, longe lateque propagata, in qua *calor referuescit*, vber habet solum.

2. Fert, pro coeli indole, in *vegetabilibus*, frumentum, vitim, cannam, sacharum, gossypium, et, paraguay atque coparibas, herbam peculiarem, e quarum vltima, balsamus virtutis mirificae solet exprimi; in *animalibus*, varia pecoris armenta, boues equos, asinos, mulos, leones, tigrides, ceruos, vrsos, aues siluestres; in *mineralibus*, aurum, argentum, cuprum, cet.

3. Incolunt Oram Litoralem, vicinamque regionem, *Hispani*; interiora, indigenae *Paraquarii*, per vastam solitudinem, absque oppidis et villis, diuisi.

§. V.

Quoad *ciuilem* regionis *statum:*

1. Prouinciam, iuris Hispanici, in Praefecturas VI. distinctam, Gubernator, auctoritate Proregis Americae Meridionalis, administrat. *Indigenae*, qui seruitutem Hispanorum subterfugiunt, iure viuunt suo.

2. Religionem *Christianorum Romano-Catholicam*, Archiepiscopus, cum Episcopis tribus, summo animi ardore propagat. Faciebant id in primis Iesuitae, qui sibi vastum imperium, in regione hac, comparauerant. *Pagani*, quorum, inter indigenas complures sunt, malum genium diuino adorant cultu.

3. Lit-

3. Litterarum, parem, cum religione, curam habent, Europaei in varia diuisi collegia.

SECTIO XI.

DE

TVCVMANNIA.

§. I.

TVCVMANNIA, a Paraquaria, ad regionem Chili, inter regnum Peru et Terram Magellanicam, extenditur.

§. II.

Redacta in PROVINCIAM HISPANICAM, sequentia habet oppida:

1. Bernhardo de la Frontera, *Bernhardi Castrum*, munitio est limitanea, in tractu septentrionali.

2. S. Miguel, *Fanum S. Michaelis*, vrbs eximia, inferius.

3. S. Iago de l' Estero, *Fanum S. Iacobi de Storea*, metropolis, et Gubernatoris atque Episcopi sedes.

4. Nostra Sennora de *Talavera*, oppidum mediocre, quod lanificio sustentatur.

5. Cividad de la Trinitad, *Ciuitas Trinitatis*, episcopo celebris, et *Cordova*, *Corduba noua*, oppidum haud ignobile.

§. III.

Praecipuae, in *Tucumannia* vrbes, sequentes sunt, scilicet:

1. *Episcopales:* S. Iago de l' Estero, Cividad de la Trinitad.

2. *Metropolis:* S. Iago de l' Estero, sedes Gubernatoris.

§. IV.

Quod, ad *naturalem* regionis *statum*, adtinet.

1. Re-

1. Regio *campestris*, a Tropico Capricorni, in australem reducta, propter *fertilitatem*, et *benignam* aëris *clementiam*, commendatur.

2. Profert ea, in *vegetabilibus*, frumentum, vinum, gramen, gossypium, cochenillam; in *animantibus*, pecus, oues inprimis, apes, mel, ceram; in *fossilibus*, sal, aliaque.

3. Incolae *barbari*, sedes mutant, *Nomadum* more, alioquin rei pecuariae studiosi, laborioseque.

§. V.

Quoad *ciuilem* regionis *statum*:

1. Prouincia, iuris Hispanici, cui Gubernator praeest, regimini Proregis *Peruuiani*, subiecta est.

2. Religionis, atque fanorum, nulla inter barbaros vestigia. Hispani, ritu *Christiano*, eoque *Romano-Catholico*, Deum colunt, cui, duo in Prouincia Episcopi, moderantur.

SECTIO XII.

DE

REGIONE CHILI.

§. I.

CHILI REGIO, accepto, seu a flumine *Chille*, seu a frigoris vi maxima, cognomine, inde a Peruuia, vsque ad Terram Magellanicam, inter Tucumanniam et mare Pacificum, in occidentali excurrit latere.

§. II.

Montium altissimi, *Andes* dicti, et, ex Peruuia, in regionem Chili propagati, vsque ad Oceanum exeunt.

§. III.

Distinguitur Regio, in latum protensa, in PRAEFECTVRAS III.

I. CHILI PRAEFECTVRA, litoralis, infra Peruuiam, quibusdam ornata est oppidis:

1. Guasco, ad *Guasco* amnem, situm oppidum, fodinas aeris cyprii habet, frequentaturque a nautis aquae caussa.

2. Coquimbo de la Serena, *La Serena*, vrbs, cum portu capaci, ferri prouentu diues.

3. Quillota, apud *Chille* amnem, oppidum mediocre.

4. Valparayſſo, *Valparaiſſa*, oppidum, cum portu et castro.

5. S. Iago, *Fanum S. Iacobi*, metropolis, ad regulas architectonicas, in planitie situs incundi, constructa, Gubernatorem, Episcopum, atque Tribunal Inquisitionis, hospitio excipit.

II. IMPERIAL PRAEFECTVRA, in extremum immissa meridiem, Terra Magellanica terminatur. Eius sunt:

1. La Conception, Ciuitas conceptionis, episcopalis, portu et castro confirmata, in agro fructifero.

2. Imperial, *Imperialis*, oppidum munitum, a quo Praefecturae nomen mutuatum est.

3. Baldivia, *Valdiuia*, munimentum validum, portu et propugnaculis communitum, clauis maris Pacifici dicitur.

4. Osorno, et, *Villa Ricca*, oppida venusta, furore tamen barbarorum desolata, ad dextram.

5. Angol de los Infantes, *Angol*, in ruinis.

6. Chillan, *Chillania*, oppidum mediocre.

III.

III. CHICVITO PRAEFECTVRA, latus orientale, iuxta Tucumanniam obſidet. In eius agro iacent:

1. Mendoza, et, *S. Ivan de la Fronteira*, oppida duo, eaque in finibus Barbarorum, limitanea.

2. Diamante, *Diamanta*, munitio, barbaris obiecta.

3. Volcan, *Vulcauus*, mons, inter Antum iuga, igni-vomus.

IV. INSVLAE quinque, in mari Pacifico, orae litorali obiacent, quarum nomina ſunt:

1. Ambroſii, et *S. Felicis*, inſulae duae, infra Tropicum Capricorni.

2. Yas de Ivan Fernando, *Inſula*, piratarum, quos *Flibuſtieres* vocant, receptaculum eſt.

3. S. Maria, et, *La Mocha*, nauigantibus in Aſiam, opportunae ſunt, propter bonitatem aquae.

4. Chiloe, cum *Caſtro*, munitione, maxime auſtralis eſt.

§. IV.

Adiungitur, *vrbium* praecipuarum, in *Chili* regione, tabula.

1. *Epiſcopatus*, qui ARCHIEPISCOPO ARGENTENSI ſuffragantur, duo ſunt: S. Iago, La Conception.

2. *Metropoles*: S. Iago, ſedes Gubernatoris.

3. *Portus*: Coquimbo de la Serena, Valparayſſo, La Conception, Baldivia.

§. V.

Quod, ad *naturalem* Prouinciae Chili *ſtatum*, adtinet.

1. Regio, infra Tropicum Capricorni, in qua amoena coeli temperies, vber quidem, ad incultum, habet ſolum.

2. Res, quas natura dat, in *vegetabilibus*, ſunt, frumen-

mentum, cannabis, herba nicotiana, cyclaminus, seu rapum terrae, fraga; in *animantibus*, pecus, caprae, oues insitatae magnitudinis, asini; in *mineralibus*, ramenta auri terrae immixta rubeae, quae lauatione ab ea separantur, adamantes, turcesii, lapis Lazuli, magnes, talcum.

3. Incolunt oram litoralem, *Hispani;* interiora, *Indigenae*, iique feri ac inculti, rei agrariae tamen studiosi. Vitam hi tolerant, grano indico, malis erraticis, et carne equina asininaque. Feminae, admodum longis vberibus praeditae, rus, viris vt plurimum somno deditis, colunt, pro quo tamen saepe pessimam referunt mercedem, quippe quae saepe a maritis polygamis, vel in exsilium mittuntur, vel plane morte, si caussa praegnantior fuerit, mulctantur.

§. VI.

Quoad *ciuilem* regionis *statum:*

1. Prouincia, iuris *Hispanici*, in *Praefecturas* III. diuisa, *Gubernatoris* prouidentia regitur.

2. Barbari, in varias sciſſi *Nationes*, alii in *statu* viuunt *libero*, et, ab omni regulorum potestate, exemto, alii suos habent principes.

3. Religionem *Christianam*, iuxta ritum Romano-Catholicum, Episcopi duo fouent. *Paganam*, indigenae, detestando mali genii, quem Eponamann vocant, cultu, conseruant.

4. Litteris humanioribus, in collegiis et gymnasiis Europaeorum, iuuentus studet.

SECTIO XIII.

DE

TERRA MAGELLANICA.

§. I.

TERRA MAGELLANICA, a *Ferdinando Magellano*, classis Hispanicae praefecto, qui eam, anno 1519. detexerat, denominata, et, a Tucumannia regnoque Chili, in austrum porrecta, fretum huius nominis adtingit.

§. II.

Substringitur, ex triplici latere, Oceano, et quidem.

1. Oceano *Aethiopico*, seu *Meridionali*, in *ortu*;
2. Freto *Magellanico*, centum milliaria longo, duo triaue lato, per quod *Ferdinandus Magellanus*, anno 1519. primum nauigauerat, postea *Th. Candish*, Anglus, anno 1581. in *meridie*;
3. Mari *Pacifico*, Del *Zur*, in *occasu*.

§. III.

Pertinent, ad Terram Magellanicam, perpauca oppida:

1. Capo de S. Andres, *Promontorium S. Andreae*, ad sinum cognominem, supra, in Costa, seu latere *deserto*, Oceano Aethiopico obiacet, ad *ortum*.
2. Port de Lions, *Port de los Leones*, portus, nauigiis tamen vacuus.
3. Bay de S. Iulian, *Sinus S. Iuliani*, infra, in eodem pelago Aethiopico.
4. Nombre de Iesus, *Nomen Iesu*, praeter cognomen pretiosum, nil memorandi continet.

5. Capo de 11000. Virgines, *Promontorium XI. mille Virginum*, ad fretum Magellanicum, in *meridie* consedit.

6. Ciudad del Rey Philippe, *Ciuitas Regis Philippi*, oppidum omnium primum, anno 1582. a Diego de Valdez, qui terram hanc Hispanis subiecerat, constructum.

7. Capo de la Vittoria, *Promontorium Victoriae*, mare Pacificum, in *occasu*, respicit.

§. IV.

Praecipua regionis loca sunt:

1. *Metropolis*: Ciudad del Rey Philippe.

2. *Portus*: Port de los Leones.

§. V.

Quod, ad *naturalem* Prouinciae *statum*, adtinet.

1. Regio, in qua *temperatissimum* anni tempus, propter *subulum* album, idque praealtum, ac terrae pauxillae permixtum, infoecunda est.

2. Ager sterilis, et omni prorsus gramine arboreque nudatus, suppeditat incolis, ex *vegetabilibus*, radices herbasque paucas; ex *animantibus*, feras, tigrides, vulpes, cuniculos, struthiones, pisces.

3. Incolae, *Patagones* cognominati, staturae mediocris, iique feri et bardi, radicum esu vitam sustentant.

§. VI.

Quoad *ciuilem* regionis *statum*:

1. Prouincia *Hispanica*, ab *Hispanis*, anno 1582. *occupata*, ab iisdem tamen, propter agri sterilitatem, *deserta*, iuris sui est hodie.

2. Indigenae, in *diuersas* distincti *Tribus*, absque *magistratu* ac *religione*, viuere dicuntur.

3. Co-

3. Colunt nihilominus, *malum genium*, exemplo vicinarum nationum, cultu impio.

SECTIO XIV.

DE

INSVLIS AMERICAE.

§. I.

INSVLAE, circum Americae litora, quae, partim in *Atlantico*, seu orientali, partim *Pacifico*, seu occidentali Oceano, dispersae sunt, non tam a pelagi denominatione, quam, a plagarum mundi positu, ORIENTALES aliae; aliae OCCIDENTALES, dici poterunt.

§. II.

ORIENTALES INSVLAE, *Oceano Atlantico*, inter septentrionem ac Aequatorem, circumdatae, in CANADENSES, ANTILLAS MINORES, atque MAIORES, diuiduntur.

§. III.

CANADENSES, in Oceano Atlantico supero, CLASSIBVS III. comprehenduntur.

I. AZORES, TERCERES, ACCIPITRVM, seu FLANDRICAE INSVLAE IX., medio, inter *Africam* et *Americam*, mari concluduntur.

1. Las Flores, *Insula Florum*, in qua, tres coloniae, in *septentrionibus*, reperiuntur.

2. S. Iorge, *S. Georgii*, insula, tenuis.

3. Gratiosa, *Insula*, admodum foecunda.

4. Tercera, *Tercera*, insularum maxima, in qua; *Angra*, metropolis, portu et castello munita, Episcopo et Gubernatori, sedem praebet.

5. S. Mighel, *S. Michaelis* insula magna, et bene culta.

6. S. Maria, *S. Maria*, insula exilis.

7. Pico, *Insula*, olim, monte ignifluo, iam demerso, nota.

8. Coruo, *Insula*, cum portu capaci.

9. Fayal, *Insula*, in eaque, *S. Crux*, oppidum.

II CANADAE, seu, NOVAE FRANCIAE, INSVLAE VI. in mari cognomine, *Canadae* obiiciuntur.

1. Le Grande Branche, *Die Groote Banck*, *Syrtis Magna*, eaque, Gallorum, Anglorum et Hollandorum piscationi, percommoda.

2. Terre Neuf, *Terra Noua*, cum *Plaisance*, Placentia; et *Port S. Iean*, Portu S. Ioannis, ad Anglorum pertinet ditionem, qui hic castores inprimis, et salpas captare solent.

3. Anticosti, *Assumptionis Insulae*, cum *Port aux Ours*, oppido, iuris Anglici, ad ostia fluminis S. Laurentii.

4. S. Iean, *S. Ioannis Insula*, ditionis pariter Anglicae, in australi sinus S. Laurentii ora.

5. Cap de Breton, *Britonum Caput*, insula piscatu ditissima, cum *Louisbourg*, Ludouicopoli, vrbe permunita, et portu magno instructa, *S. Pierre* castro, et *S. Anne*, portu capacissimo, iurisdictionis adaeque Anglorum, inter sinum et Oceanum.

6. Isle de Sable, *Insula* situs inferioris, in Oceano, Anglorum Acadiae adcensetur.

III. BERMVDES, a *Io. Bermude*, Anglo, AESTIVAE, ob aeris clementiam, a nautis, propter eminentes in mari scopulos, *Insulae Daemonum* adpellatae, margaritis, cedris, serico, herba nicotiana, testudinibusque inusitatae magnitudinis, diuites, et, anno 1612. occupatae ab Anglis, complures numerantur. Quarum praecipuae sunt:

1. S.

1. S. George, et *S. Dauid*, insulae duae, fertilitatis eximiae.

2. Warwick, *Sommerset*, *Irland*, insulae tres, in quibus, sicut et in aliis, nulla animantia venenata, reperiuntur.

§. IV.

ANTILIAE, id est, continenti Americae, in sinu Mexicano obiectae, duplicis sunt ordinis. ANTILLAE MINORES, per orientalem sinus Mexicani oram propagatae, a *septentrione*, in *meridiem*; et illic, ab *ortu*, in *occasum*, tripatito exeunt.

I. LVCAYAE, LVCAIAE INSVLAE, amplius centum, supra Tropicum, freto *Bahama*, a regione Floridae dirimuntur: ex iisque, nonnisi XX. incoluntur ab Hispanis.

1. Bahama, *Insula*, freto *Bahamae*, per quod, naues Hispanicae, thesauros, in Europam deuehunt, obiecta.

2. Lucaianoque, *Lucaianoque*, insula praecipua, nomen reliquis mutuata est.

3. S. Salvator, *Insula*, olim, *Guanahani*, cognominata, omnium prima, anno 1492. a *Christophoro Columbo*, detecta est, tum plane, dum comites ei vitae insidias pararent.

4. Bemini, *Insula*, mirae foecunditatis est.

5. Ymeta, seu, *Isabella*, nomen, ab Isabella Regina Hispaniae, accepit.

6. Prouidentia, seu, *S. Catharinae Insula*, Infra Iamaicam, in eadem, cum Caribum Insulis, plaga est.

II. CARIBES BARLO VENTO, *Caribes*, seu, *Caribanes*, *Infra Ventum*, ab *ortu*, ad *occasum*, protenduntur.

1. Tortue, *Tortua*, in qua, *La Basse Terre*, colonia Gallicana, iuris Francici, supra Dominicam Insulam.

2. S. Thomae, *Insula*, cum S. Thoma Africae insula, haud confundenda, in potestate Danorum.

3. S. Croix, *S. Crucis Insula*, minus salubris.

4. S. Eustachii, *Insula*, in Batauorum potestate.

5. Anguilla, *Anguilla*, Anglorum, minus fertilis.

6. S. Martin, et *S. Bartholomaei*, insulae duae, Gallis parent.

7. S. Christofle, *S. Christophori Insula*, accepto a Christophoro Columbo, cognomine, in Anglorum iam anno 1714. pace Vltraiectina, peruenit potestatem.

8. Barbados, *Barbada*, Anglorum, cum *Bridge-Town*, vrbe, portu et tribus castellis communita.

9. Antigoa, Insula antiqua, adaeque, in potestate Anglorum.

10. Mouserrat, Insula *Montis Serrati*, eiusdem iurisdictionis Anglicanae.

11. Newis, *Niewes*, *Insula Niuium*, fertilis, ad Anglos pertinens.

12. Guadeloupe, *Insula Guadelopia*, cum *Guadeloupe* metropoli, et, *Fort Royal*, munitione, Anglis itidem obsequitur.

13. Maria Galante, *Maria Pulchra*, in Anglorum iuribus.

14. Domingo, *Dominique*, *Dominica*, a Caribanibus inhabitatur; ab Anglis frequentatur, negotiationis caussa.

15. Martinique, *insula Martinica*, cum *S. Pierre Fort Royal*, et *la Trinite* castris, Galli possident.

16. Barboude, *Barbuda*, ad ditionem Anglorum spectat.

17. S. Lucia, seu *Alouisia*, in dominatione Anglicana.

18. S. Vincent, *S. Vincentii*, insula, Anglorum iuribus adscripta, a barbaris inhabitatur.

19.

19. Granada, *Granada*, cum ceteris, quas enumerauimus, Parisiensi Gallorum Societati subest.

III. CARIBES SOTTO VENTO, *Caribes*, *Australes*, *intra Ventum*, inter Hispanos, Anglos, Hollandos, Gallos, atque Danos diuisae, et, a Caribibus incolis vocatae, ab *ortu*, in *occasum* propagantur, isto ordine.

1. Tabago, *Tabaco*, insula, a Curlandis, anno 1658. detecta, postea vero Anglis concessa.

2. La Trinidad, *Trinitatis Insula*, anno 1498. a Christophoro Columbo inuenta, Hispanis, cum metropoli *S. Iosephi* obsequitur, longa 30, lata 15. milliaria.

3. Margareta, *Margarethae Insula*, iuris Hispanici, anno 1495. Christophori Columbi industria, inuenta est.

4. Blanca, *Rocca*, et *Orchilla*, insulae tenues, in possessione Hispanorum.

5. Tortue, *Tortuga*, salis dines, ad Anglos spectat.

6. Aues, et *Bon Ayres*, insulae exiles, Batauis parent.

7. Curascao, *Curassau*, Hispanis, anno 1632. armis Batauorum erepta, Hollandorum habet colonias.

8. Oruba, *Oroba*, insula, iurisdictionis Hollandorum.

9. Prouidentia, seu, *S. Catharinae Insula*, anno 1667. inuenta, paullo post vero, a piratis erepta, sed Hispanorum atque Gallorum viribus, anno 1703. recuperata, ad dextram, in Lucaiensium numero est.

§. V.

ANTILLAE MAIORES, intus, in sinu Mexicano, IV. occurrunt.

I. CVRA, Insularum in sinu *Mexicano* longissima, et anno 1492. ab Hispanis occupata, istis colitur oppidis:

1. Havana, *S. Christoval de Havana*, vrbs primaria, castro confirmata, et dignitate episcopali sedeque Gubernatoris

natoris ornata, portum habet, omnium in America capaciſſimum, aditu perangustum. Anno 1662. ab Anglis expugnata, sed mox Hiſpanis reddita fuit.

2. Porto del Principe, *Portus Principis*, isque eximius.

3. S. Iago, *S. Iago de Cuba*, vrbs episcopalis, portu et caſtello munita.

4. S. Cruz, *S. Crux*, oppidum, portu clarum.

5. Spirito, seu l' Eſprit Santo, et *La Trinidad*, atque *S. Salvador*, Hiſpanorum sunt coloniae.

II. IAMAICA, seu *Sangaio*, in auſtrum inclinans, anno 1494. *Hiſpanis* a Chriſtophoro Columbo quaesita; at anno 1655. *Anglis* adserta, in XIV. *Paroecias* dividitur. Vbi:

1. Sevilla d' Ore, *Seuilla Aurea*, quondam metropolis, nunc vicus, at, portu ornatus.

2. Melilla, *Melilla*, portus, in cuius tractu, Chriſtophorus Columbus, indigenas, praedicta Lunae eclipſi, sub obsequium redegit, naufragium paſſus.

3. Port S. Anna; et *Port S. Antoine*, in ora aquilonari.

4. Capo Moranto, et *Port Royal*, portus duo, in ortu.

5. S. Iago de la *Vega*, metropolis frequentis coloniae, et sedes Gubernatoris, anno 1692. terrae motu adflicta.

6. Oriſtan, *Oriſtania*, oppidum tenue, cum portu.

III. HISPANIOLA, seu, S. DOMINGO, longa 90. milliaria, lata 30. anno 1492. a *Chriſtophoro Columbo* detecta, *Hiſpaniaeque* adtributa, anno 1666. inter *Hiſpanos* et *Gallos*, ex aequo diuidebatur. Ad ditionem *Hiſpanorum*, in tractu *Orientali*, spectant:

1. Iſabella, vrbs in *Cubabo* tractu, multum adflicta.

2. S. Iago de los *Cavalleros*, vrbs fabulo auri nota.

3. La Conception de la *Vega*, episcopatus, in tractu Caiabo.

4. Xo-

4. Xoana, *Soana*, regionis Quacayatimae praecipua.

5. S. Domingo, *S. Dominici Fanum*, ciuitas maritima cum portu, eaque copiosa, atque munita, in qua, cum Archiepiscopo, Gubernatori, et Collegio regiminis, tum academiae, ac rei monetariae, hospitium datum est.

6. Le Grand Gouave, castrum, et *Le Petit Gouave*, portus, coloniae Francicae, ad *Occidentalem* Gallorum ditionem pertinent.

7. La Grande Ance, et *La Petite Ance*, Gallorum colonia.

IV. PORTO RICCO, Insula Portus Diuitis, longa 20. milliarium, lata 10. anno 1493. in potestatem *Hispanorum* redacta est. Vbi,

1. S. Iuan de Porto Ricco, *Fanum S. Ioannis de Porto Ricco*, metropolis, et Gubernatoris, ac Episcopi sedes.

2. Guadianilla, *Guadianilla*, munitio parua.

§. VI.

Occidentales Insvlae, in Mari Pacifico dispersae, quoniam nondum ex omni parte detectae sunt: locum, inter *Terras Incognitas*, occupant. Duplicis eae sunt nominis:

1. Insulae *Salamonis*, conglomeratae, numero septem.

2. Insulae *Dispersae*, minores, tres et viginti.

§. VII.

Adiicitur, *vrbium* praecipuarum, in *Americae Insulis*, tabula.

1. *Archiepiscopalis* vna: S. Domingo, in Hispaniola.

2. *Episcopatus* VI., duobus Archiepiscopis suffragantur. Scilicet: Olyssiponensi, Agrensis, in Tercera *Azorum* insula; 2. S. Domingo, La Conception de la Vega,

Vega, Havana, S. Iago de Cuba, S. Iuan de Porto Ricco, in *insulis;* Honduras, in *Noua Hispania;* Venezuela, in *Terra Firma.*

3. *Academia* vna est, in vrbe S. Dominici.

4. *Metropoles:* Tercera, in Azoribus, *Portugallorum;* Havana, in Cuba, *Hispanorum;* S. Iago de la Vega, in Iamaica, *Anglorum;* S. Domingo, in Hispaniola, *Hispanorum.*

5. *Portus;* Corvo, Port S. Iean, Louisburg, Port aux Ours, Bridge-Town, Havana, Port de Principe, S. Iago, S. Cruz, Sevilla d' Oro, Melilla, Port S. Anna, Port S. Antoine, Moranto, Royal, Oristana, La Petit Gouave, S. Domingo.

§. VIII.

Quod, ad *naturalem* Insularum Americae *statum*, adtinet.

1. Regio, Insularum Americae, varium, pro diuersitate climatum, cum coeli, tum soli habet positum. In illis etenim, quae, supra Tropicum Cancri iacent, *temperatissimum* est anni tempus: in aliis contra, quae ad Aequatorem inclinant, *calores* aestuum *ingentes.*

2. Abundat; itaque, Insularum ager, iisdem, quibus Americae continens, rebus, scilicet, in *vegetabilibus*, frumento, canna, sacharo, ligno campeche, ficubus, radice mandioca, cinnamo, cassia, mastiche, aloe, zingibere, aromatibus, cochenilla, sassaparilla, gummi, gossypio, herba nicotiana; in *animantibus*, pecore, ouibus, feris, psittacis, cicindelis, quas Coucoujou vocant, atque Cabillaux piscibus; in *fossilibus*, auro, argento, cupro, cinnabari, vnionibus, sale, indico, coloribus.

3. Priscis Insularum *incolis*, partem maiorem, bello Hispanico *deletis*, Hispani, Portugalli, Angli, Galli, Belgae atque Dani, ex *Europaeis;* Nigri, aliaeque nationes, ex *Africanis*, pro mancipiis venditi, succes-

cessè-

cesserunt. Quibus Caribanes *indigenae*, iique feri ac inculti, passim permiscentur.

§. IX.

Quoad *ciuilem* Insularum *statum* adtinet:

1. Redactae, in Prouincias Europaeorum, Insulae Americae, pro regiminis diuersitate, in VI. distinguuntur Classes. *Iuris Portugallici* sunt: Insulae Azores, *Hispanici*, S. Domingo pars orientalis, Cubo, Porto Ricco, Lucaiae, La Trinidad, Margareta, Blanca, Rocea, Orchilla, Cuacoa, Prouidentia; *Britannici*, Iamaica, La Grande Banche, Terre Neuf, Bermudes, Auguilla, S. Christofle, Barbados, Antigoa, Monserrat, Newis, Domingo, Barboude, S. Vincent, Tabago, Tortue, S. Iean, Cap de Breton, Guadeloupe, Maria Galante, S. Lucia, Granada; *Francisi*, S. Domingo pars occidentalis, Le Grande Banche, Anticosti, S. Croix, S. Martin, S. Bartholomaei, Martinique, *Batauici*, Le Grand Branche, S. Eustachii, Aves Bonair, Oroba; *Danici*, S. Thomae.

2. Administrantur eae, a Gubernatoribus et Collegiis regiminis, Regum atque populi, quibus subsunt, auctoritate, inter quos, *Hispanicus* atque *Gallicus*, in insula S. Dominicae; *Anglorum* in Iamaica, primi sunt.

3. Religio Christiana, suppresso paganismo, passim in Insulis floret; et quidem *Romano-Catholica*, quam cum Archiepiscopo vno, Episcopi quinque regunt, in Portugallicis, Hispanicis, atque Gallicis; *Reformata*, in Anglicis atque Batauis; *Euangelica*, in Danicis, aliorumque prouinciis. *Pagana*, partim Caribanum, partim Afrorum superstitione pertinace, multis in locis fouetur.

4. Litteris melioribus, quas academia *S. Dominici* propagat, quoddam, quamuis admodum leue, statutum est in Insulis pretium.

CA-

CAPVT IV.

DE

TERRIS INCOGNITIS,

SECTIO I.

DE

TERRIS INCOGNITIS BOREALIBVS.

§. I.

TERRAE INCOGNITAE, illae adpellantur regiones, quae versus *vtrumque polum* protrusae, vel nonnisi ex *longinquo* sunt *conspectae*; vel in *extrema* tantum *ora*, quodammodo *lustratae*.

§. II.

Diuiduntur, pro situs ratione, *bipartito*.

I. BOREALES TERRAE INCOGNITAE, per aquilonarem orbis terrarum regionem, propagantur.

II. AVSTRALES TERRAE INCOGNITAE, in meridionali telluris ora, latent.

§. III.

BOREALES TERRAE INCOGNITAE, quae, supra Asiam, Europam, atque Americam, conspectae sunt, IX. numerantur.

I. NOVA ZEMBLA, *Novaja Semla*, *Noua Terra*, anno 1596. a *Iacobo Heemskerken* Batauo, transitum per oceanum borealem in Iaponiam quaerente, detecta, freto Nassouio, seu Vajgatz, a Russia seiungitur. Vbi:

1. Ca-

1. Capo Mauritii, et *Capo de Nort*, promontoria duo.

2. Orange, *Neu Holland*, *Staaten Eyland*, *S. Mauritii*, *S. Annae* insulae, a Batauis cognominatae, vrsorum, vulpium albarum, non hominum domicilia.

II. SPITZBERGA, *Montes Acuti*, ex aduerso Lapponiae, ad octoagesimum latitudinis gradum remota, et anno 1596. ab eodem *Iacobo Heemskerken* Batauo inuenta, nomen a praeacutis montium verticibus accepit, vrsis albis, et balaenarum hippopotamorumque captura celebris.

1. Langenes, et *Ronge Klippe*, promontoria sunt duo.

2. Bay Moritz, *Sinus Mauritii*, inde sequitur.

III. GRÖNLANDIA, *Viridis Terra*, a colore denominata, et anno 982. a *Torwaldo*, atque *Ericho* Norvegis occupata, postea vero, anno 1389. perdita, iterumque, anno 1605. detecta, vicina est Americae, ad quam, in Iunio Iulioque, quotannis aliquot millia balaenarum, quarum nonnullae 300. pedes longae sunt, capiuntur, infixo corpori telo hamato. Cuius,

1. Grönlandia Noua, seu *Osterborg*, pars est orientalis, supra Europam; in qua,

2. Farwel, *Faruel*, promontorium, omnibus nationibus cognitum.

3. Erischshafen, et, *Beareströrd*, a Danis frequentatur.

4. Martin Voorbissers Straat, *Fretum Voorbisser*, ab Anglis est detectum.

5. Moritzbay, et, *Brielshaven*, Batauos excipiunt.

6. Grönlandia Vetus, seu *Westerborg*, pars est occidentalis, versus Americam prolata.

IV. IAMES ISLES, *Iacobi Insulae*, seu *Isles de Iaques*, Davis et Hudsonis freto, nec non sinu Baffinis, continentur, ab Ioan. Davis, Anglo, anno 1586. detectae. Vbi, obseruatur:

Cumberland, *Cumberlandia*, insula, et *Schmidt Bay*, fretum.

V. ESTOTILAND, seu, *Terra Laborador*, *Cortereal*, *Pays des Esquimaux*, *Noua Britannia*, inter Fretum Hudsonis et Canadam, iuris Britannici.

Fredo Hudson, *Fretum Hudsonis*, nomen accepit ab *Henrico Hudson* Anglo, qui terram hanc, anno 1612. detexit.

VI. NEV WALLES, *Noua Vallia*, trans sinum Hudsonis, in ditione Britannica, in Regiones II. diuiditur.

1. Sud Walles, *Australis Vallia*, ab occidentali sinus litore, in austrum recedit, fluuio *Bourbon*, diffecta.

2. Nord Walles, *Borealis Vallia*, supra sinum, circulo Arctico secatur.

VII. NEV DANEMARCK, *Noua Dania*, maxime borealis, vltra Circulum Polarem, in ditione Britannica, ab Ioan. Münchio, Praefecto classis Danicae an. 1609. primum adita. Vbi,

Bay Baffin, olim, *Mare Christianum*, primum quidem, a Christiano IV. Rege Daniae; postea, a Wilhelmo Baffin, Anglo, denominationem traxit

VIII. TERRA IEDSO, *Yesso*, *Esonis Terra Occidentalis*, vltra fretum Anian, proxima ad Americam.

Eius litus australe, *Ioannes de Gama*, ex China, in Nouam Hispaniam nauigans, detexit;

IX. TERRA IEDSO, *Yesso*, *Esonis Terra Orientalis*, in ortu, proxima ad Asiam et Iaponiam, quam nonnulli continentem Iaponiae perhibent. In qua,

1. Patientia, *Patientiæ*, promontorium, in extremo septentrione.

2. Campanie Land, *Societatis Regio*, freto Vriez, a reliquo continente diremta, in *ortu*.

3. Staat

3. Staat Eyland, *Statuum Regio*, Vriez et Pidecko, freto duplici, concluditur.

4. Capo di S. Antonio, *Promontorium S. Antonii*, nautis cognitum.

5. Matemay, *Matzuma*, metropolis, in qua, Gubernator Iaponum ſedet.

§. IV.

Quod, ad *phyſicam* telluris *conſiderationem*, adtinet.

1. Regio Terrarum Incognitarum *Septentrionalis*, in qua perpetuae hiemes ſedent, et intolerabilis rigor, *ſterilis* eſt atque *horrida*. In cuius ora, vltra *Circulum polarem* retruſa: *dies* ſolares, per menſes creſcunt; ſub ipſo vero *ſiderum cardine*, ſol, non quotidie, vt nobis, ſed primum, *verno aequinoctio* exortus, *autumnali* demum occidit: et ideo, *ſex menſibus* dies, et *totidem aliis*, nox vſque continua eſt.

2. Alit, quamuis minus foecunda, ex *vegetabilibus*, gramen, moſchum, lignum caeduum; ex *animantibus*, vrſos, rangiferos, alces, vulpes, piſces, cetos, canes et catos marinos, xiphias, cornu vel gladio inſtructas, (Germanice Schwerdtfiſche) hoſtes balaenarum; in terra vero Eſonis, pecus, vrſos, alces ac ceruos, pariter atque, ex *mineralibus*, argentum, cuprum, ferrum.

3. Incolae, Terrae Eſonis, *ſtatura* quidem parua, at grandi *capite*, vultuque deiecto, et praeterea, ſima nare praediti, *pygmaeorum* et *capitonum* ſimiles eſſe perhibentur. Habitant ſiluas, in iisque, *antra* et *domicilia* ſubterranea. Viuunt ii, ex *venatione* ac *piſcatione*, alioquin, per naturam *tardi* triſtesque.

§. V.

Quoad *iurisdictionem*, in Terris Incognitis Borealibus:

1. Ius *prouinciale*, ſibi vendicant, in Nouam quidem

Zemblam et Spitzbergam, *Russi*; in Grönlandiam, *Dani* et *Angli*; in Iames Isles, Estotiland, Neu Walles, Neu Dänemarck, Terram Esonis occidentalem, *Angli*; in Terram Esonis orientalem, *Iapones*.

2. Indigenae, *animantium* amicti *pellibus*, viuunt ad *praescriptum naturae*, absque *magistratibus*, et litterarum morumque cultura.

3. Colunt nihilominus, *numen* aliquod, et quidem, qui terram incolunt Esonis, sub *solis*, *lunae* atque *siderum*, quae supra se considerant, imaginibus.

SECTIO II.

DE

TERRIS INCOGNITIS AVSTRALIBVS.

§. I.

TERRAE INCOGNITAE AVSTRALES, infra *Asiam*, *Africam* et *Americam*, latentes, vsque in mare *Pacificum*, sequente exeunt ordine:

I. NOVA GVINEA, seu, *Terre dos Papos*, infra *Aequatorem*, insulis Moluccensibus, in *ortu* adsita, et anno 1627. ab *Aluaro Sauedra* inuenta, iuris sui est. Nec enim quispiam in sterili solo, genti barbarae, DEI, magistratus, et bonorum ignarae morum, imperare sategit vnquam.

1. Punta Salida, *Promontorium falsum*, nautis cognitum.

2. Aquada, *Portus*, isque eximius.

II. NOVA BRITANNIA, *insula*, anno 1700. per *Wilhelmum Dampierum* detecta, magis in *ortum* recedit. In qua, haec potissimum occurrunt,

George, *Oxfort*, *Anne*, *Glocester*, promontoria.

III.

III. CARPENTARIA cum Terris vicinis, inde, in *auſtrum* remouetur. In hoc tractu ſunt:

1. Carpentaria, a *Carpentiero* Hollando, denominata.

2. Terre de S. Eſprit, *Terra S. Spiritus*, iuxta eſt.

3. Terre de Quiros, quam, *Petrus Ferdinandus de Quiros*, Hiſpanus, anno 160 . oſtendit, haud longe inde diſſita.

IV. NOVA HOLLANDIA, ab Hollandis, anno 1646. inuenta, quam homines feri incolunt. *Circulo polari Antarctico* ſubiacet. Vbi:

1. Land Arnheim, et, *Bay van Dieme*, in ora aquilonari.

2. Vittland, et, *Terra Concordiae*, in *occaſu*.

3. Lewin, ſeu *Revier*, et *Nuyts* Terrae, in meridie.

V. DIEMEN, *Diemensland*, maxime *auſtralis*, anno 1642. ab Antonio Diemen reperta eſt.

Fridrich Henrichs Hafen, *Portus*, in hac terra notus.

VI. TERRA CIRCVMCISIONIS, *de la Circonciſion*, anno 1739. detecta, cum *Terra vitae*, auſtrali Africae orae ſubeſt.

VII. LA MAIRE, *Inſula*, infra Americam, anno 1615. a *Iacobo le Maire* Batauo mercatore, inuenta eſt. Vbi:

Detroit de Maire, *Fretum Mairaeum*, obſeruatur.

VIII. TERRA DEL FUOGO, *Terra ignis*, anno 1520. a Ferdinando Magellano, conſpecta eſt, et ab igniuomo monte ſic denominata. In qua,

Fretum *Magellanicum*, quod Terram Ignis, a continente Americae dirimit, nomen a *Ferdinando Magellano* accepit.

IX. NOVA ZELANDIA, anno 1642. ab Hollandis primum cognita, nil nisi agrum sterilem habet, nigrosque incolas.

X. INSVLAE SALAMONIS, inde, prope ad *Aequatorem*, in mari Pacifico adsurgunt. Eae vero sunt:

1. Isabelle, ac *Iesus*, in septentrione.

2. De Malaita, et *S. Christophel*, in ortu.

3. S. Paul, et *Guadalcanal*, in meridie.

4. Marchionis, seu *Mendoza*, in occasu.

XI INSVLAE, in mari Pacifico, DISPERSAE, a Tropico Cancri, ad Tropicum Capricorni, propagantur,

1. Inter Tropicum Cancri et Aequatorem: *De los Monges*, ex aduerso Californiae, *Solitaria*, *S. Pierre*, *Desolata*, *D' Alonso d' Arellaios*, ad laeuam.

2. Inter Aequatorem, et Tropicum Capricorni: *S. Crucis* cum portu *Gratiosa*, *Belle Nation*, *Cocos Eyland*, *Verräthers* seu *Proditoris Eyland*, ad laeuam, *Princ Wilhelm Eyland*, *Middelburg*, *Negrettes*, *Amsterdam*, *Roterdam*, ad dextram; *Sonder Grund*, *Fliegen Eyland*, *Waterland*, *Solitaria*, *S. Bernhard*, *Honden Eyland*, vltra; et inde, *S. Pierre*, *Eyland von Gode Hoop*, *Horns Eyland*, *Isle de Pasques*.

§. II.

Quod, ad *naturalem* telluris *considerationem*, adtinet.

1. Terrae Incognitae australes, quamuis, sub *temperata torridaque* Zona, enatae sint: *agrum* tamen habent *infoecundum*; et propterea, Europaeis nationibus minus vtilem.

2. Res, quibus tellus sterilis gaudet, nobis quidem cognitae, sunt: *gramen*, lignum caeduum, ferae, aues siluestres, pisces.

3. In-

3. Incolae *siluestres*, iique *nudi*, ac *miselli*; in regione vero pertorrida, *ore nigri*, vel *fusci*, victum, ex *venatione* et *piscatione*, quaerunt, rerum coelestium rudes.

§. III.

Quoad *iurisdictionem*, in Terris Incognitis australibus:

1. Regiones, propter telluris *infoecunditatem*, a *nullis* Europaeorum *nationibus* occupantur. Viuunt, in iis, *indigenae*, iure suo, absque magistratibus.

2. Religionis, sicuti nautae obseruant, *nulla*, saltim *leuissima*, apud homines feros, cura est.

ADDITAMENTVM.

SECTIO I.

DE

PALAESTINA,

Seu,

TERRA SANCTA.

§. I.

PALAESTINA, accepta a *Palaestinis*, seu *Philistaeis*, denominatione, antiquo quidem tempore, TERRA CANAAN, TERRA PROMISSIONIS, TERRA ISRAEL, atque IVDAEA; postea vero TERRA SANCTA, et REGIO HEBRAEORVM, cognominabatur, longa 60. lata plus minus 30. milliaria, par situ Belgio.

§. II.

Immissa, in *occidentalem* Asiae oram, incingebatur; in *septentrionibus*, Syria; in *ortu*, Mesopotamia atque Assyria; in *meridie*, Arabia Petraea; in eaque, Moabitarum, Amalecitarum, Gabalenitarum, et Idumaeorum,

regionibus; in *occasu*, partim agro Palaestinorum, partim mari Mediterraneo.

§. III.

Regio *maritima*, extus, in latere occidentali, pelago; intus, partim lacubus, partim fluuiis, subluitur.

1. Mare *Mediterraneum Magnum*, seu, *Syriacum*, et *Philistaeum*, occidentale regionis latus substringit.

2. Lacus *Phiala*, ex quo Iordanus fluuius emanat, et, *Samochonitis*, seu, *Aqua Maron*, ab Iordano formatus, per oram septentrionalem diffunduntur.

3. Lacus *Genneſar*, seu, Mare *Kinnereth*, *Genneſareth*, Mare *Galilaeum*, Mare *Tiberiados*, Iordanem transmittit, loco inferiore, latus vnius, longus 3. mill. piscosus.

4. Lacus *Asphaltites*, qui et, *Mare Salsum*, *Mare Mortuum*, in agro Sodomae atque Gomorrae, austrum versus, natus, Iordanem alueo suo excipit. Fundum habet pice, sale, et sulphure refertum. Atque hinc, quae de eo narrantur, facile explicari poterunt; sicut: aquas eius marinis multo salsiores, amaras, maleque olentes, longeque grauiores, quam vt humanum corpus infra superficiem admittant, pestiferis exhalationibus grauidas, piscibus, volucribus, frugibusque noxias.

§. IV.

Fluuii, et amnes maiores, in Palaestina, tres sunt:

1. Iordanes, *Iordanus*, ex lacu *Phiala* ortus, per reliquos Palaestinae lacus, diffectis aquis, transit, et in Asphaltitem mergitur, supra mare Galilaeum, *Parvus*, infra, *Magnus Iordanes* dictus.

2. Arnon, *Fluuius*, Palaestinam, a Nabataeis et Moabitis Arabiae, seiungit.

3. Cedron, *Kidron Torrens*, agrum Hierosolymitanum, adluit.

§. V.

§. V.

Montes complures, in *Palaestina*, prominent.

1. Exus, in limite Syriae, ad aquilonem, *Libanus*, *Antilibanus*, *Hermon*, seu *Panius*, cedris vmbrosi; ad ortum, *Gilead*, seu *Galaad*, cum *Basan*, et *Arnon* iugis, coniunctus; ad austrum, *Abarim*, cum iugis *Nebo* et *Pisga*; item et Arabiae disterminatores; occasum versus, *Carmelus*, plurimis antris, et subiectis vallibus laetis memorandus, in ora maritima.

2. Intus, *Thabor*, formae conicae, cacumine plano iucundus, et *Hermon*, in Zebulonis; *Gilboa*, in Manasse; *Ephraim* et *Garizim*, in Ephraimi; *Montes Iudae*, *Oliuarum* scil. atque omnium in Palaestina, altissimus, Christi tentatione celebris, *Quarantania*; et *Ephron*, in Iudaeae; *Nebo*, et *Peor*, in Rubenis agro.

§. VI.

Diuidebatur PALAESTINA, pro conuersione rerum, quadrifariam:

I. IN CANANAEORVM POPVLOS VII. ante Ebraeorum aduentum. Scilicet:

1. CHIVAEI, *Chiuaei*, in Hermonis atque Libani montanis.

2. PERIZZAEI, *Perizaei*, inter Bethel et Sichem.

3. CANANAEI, *Cananis filii*, ad lacum Asphaltitidem, per ripam Iordanis extendebantur.

4. IEBVSAI, *Iebusi* posteri, in Iudaeae montanis, vbi postea Hierosolyma.

5. GIRGASCHAEI, *Girgaschi* filii, cis Iordanem, inter Iebusaeos et Cananaeos.

6. EMORAEI, *Emori* nepotes, inter Iordanem, et Arnon amnem.

7. CHITTAEI, *Chethi* posteri, apud Hebronem, in montanis, et Arabiae finibus.

II. IN IVDAEORVM TRIBVS XII, sub Ebraeis. Ex quibus,

1. CIS IORDANEM IX et dimidia, isto iacebant ordine: Ascher, Nephtali, Zebulon, Issachar, Manasse dimidia, Ephraim, Dan, Beniamin, Iuda, Simon.

2. TRANS IORDANEM II et dimidia, Manasse dimidia, Gad, Ruben.

III. IN REGNA II. post obitum Salamonis.

1. REGNVM IVDA, duas *Iudae* ac *Beniamin* tribus, complectebatur.

2. REGNVM ISRAEL, quod et, *Ephraim*, atque *Samariae*, reliquis decem tribubus absoluebatur.

IV. IN REGIONES IV. post Aristobuli Regis tempora, etsi eam Romani in Palaestinam *Primam*, *Secundam* et *Tertiam*, seu *salutarem* diuiserant.

1. GALILAEA, ad fines Syriae, in SVPERIOREM, quae et *Galilaea Gentium*, et INFERIOREM, diuisa.

2. SAMARIA, *Samaritis*, in medio regionis, cis Iordanem.

3. IVDAEA, in tractu australi, vsque ad Arabiam extensa.

4. PERAEA, in *Batanaeam*, *Trachonitidem*, et *Ituraeam* diuisa, trans Iordanem, cuius pars superior, ad lacum Samochonitem, GAVLONITIS; inferior, ad lacum Tiberiadis, GAMALATICA, dicebatur.

V. PALAESTINAM HODIE TVRCAE in IX. partiuntur DISTRICTVS, quorum haec sunt nomina: *El Kods*, Hierosolymitanus, *El Khalil*, Hebronius, *Gazza*, Gazanus, *Nabolos*, Neapolitanus seu Sichemitanus, *Areta*, Aretanus, ad mare Carmelumque, *Saphet*, Saphatanus, in Galiliaea, *Bela Scikip* et *Hauran*, veterum Trachonitis et Ituraea, *Beni Kemane*, pars Peraeae, *As Schorat* cum *Al Balkaa*, Transiordanus.

§. VII.

§. VII.

GALILAEA, a Syriae collimitio, vsque ad Iudaeam, inter mare Mediterraneum, et Samariam prorogata, diuisaque in REGIONES II. TRIBVS IV. ambitu suo complectebatur. Scilicet, in superiore, quae et GALILAEA GENTIVM, *Ascher* atque *Nephtali*; in inferiore, circa lacum Genezareth, *Zebulon* et *Issachar*.

I. ASCHER, ASSER, TRIBVS, in *Galilaea Superior*, a finibus Syriae, vsque ad Tribum Zebulon, in mediterraneis, exit. In eius ditione sunt:

1. Cana Maior, *Kana*, ab altera Cana Galilaea, probe distinguenda, in *septentrionibus*.

2. Helkath, seu, *Hukok*, ciuitas Leuitarum, limitanea.

3. Rehob, a *Beth-Rehob* Syriae, distinguenda, vrbs ad ditionem Leuitarum pertinens.

4. Gaba, *Gabala*, ciuitas equestris, in quam, Herodes, emeritos equestris militiae, colonos duxit.

5. Aphec, *Aphec*, quondam regia, hodie rudus inane, in Sidoniorum finibus, alia est ab *Apheka* Iudaeae.

6. Miseal, *Masal*, *Mesal*, vrbs Leuitarum.

7. Meroh, *Mero*, oppidum mediocre, inde est.

8. Achsaph, *Acsaph*, quondam regia.

9 Acco, *Ake*, *Ptolemais*, *Acra*, vrbs portu, sede Praefecti Turcici, et Consulis Anglici, memoranda, mercatuque.

10. Chabul, *Cabul*, vrbs, a qua, regio circumiecta, nomen accepit.

11. Achzib, *Chezib*, seu *Ecdippa*, Phoeniciae adscripta est.

12. Betheen, *Beten*, oppidum erat structurae mediocris.

13.

13. Haifa, *Chaipha*, *Caiphas*, *Hifa*, *Porphyreon*, *Sicaminon*, emporium insigne, nunc vicus exilis.

II. NAPHTHALI, NEPHTHALI TRIBVS, in *Galilaea superiore*, a Libano monte, vsque ad lacum Genezareth, secundo Iordane fluuio, propagatur. In cuius agro fuerant:

1. Dan, postea, *Dan Iean* dicta, munitio, monti Libano, in ora superiore subiecta, cultui vituli, a Ieroboamo dicata fuerat.

2. Caesarea Philippi, quae et, *Paneas*, *Neronia*, in eodem cum Dan tractu, nomen a Philippo Tetrarcha, qui eam, honori Tiberii Caesaris velificaturus, multum auxerat, ornaueratque, accepit. Hodie vicus ignobilis.

3. Riblat, *Riblata*, iuxta os lacus Samachonitis, in *ortu*.

4. Hazor, *Hasoreth Gentium*, antiquitus regia, postea, vrbibus Naphtalim adnumerata.

5. Iamnith, *Iemna*, atque *Seph*, munitae fuisse perhibentur, hodieque vici exiles.

6. Cinnareth, *Cinareth*, in aquilonari lacus Genezareth litore, prope ad Capernaum.

7. Chorazin, *Chorazim*, inter Capernaum et Bethsaida, ad eundem lacum Genezareth.

8. Hamath, *Hamothdor*, *Hammon*, ab aquis calidis denominata, ad Leuitas pertinebat, *occasum* versus.

9. Kedes, *Cedes Nephtalim*, primum regia, postes vrbs Leuitarum libera, perfugio destinata.

10. Thisbe, Eliae vatis patria, Tobiae domicilium.

11. Rakath, *Carriata*, *Kiriathaim*, iuris Leuitici.

III. ZEBVLON TRIBVS, *in Galilaea Inferiore*, inter Phoeniciam, et lacum Genezareth, Galilaeae Superiori subest. In qua haec numeraueris oppida:

1. Ze-

1. Zebulon, *Zabulon*, oppidum, in extrema, versus mare Mediterraneum, ora.

2. Iakneam, *Iacneam*, olim regum Canaan, postea Levitarum, sedes.

3. Cana Galilaea, *Cana Minor*, Simonis Apostoli patria, transmutatione aquae in vinum, a Christo nobilitata. Olim oppidum, hodie vicus ignobilis, qui ab Nazaretho vno distat milliari.

4. Bethsaid, *Bethsaida*, in occidentali lacus Genezareth latere posita. Olim vrbs, hodie rudus.

5. Capernaum, *Capharnaum*, in aquilonari lacus Genezareth latere sita, et multis Seruatoris mundi miraculis cognita; nunc *Telhum* rudera dicunt.

6. Tarichaea, *Tarrichaea*, in occidentalem lacus oram remota, fors portu quondam incluta.

7. Githa Hepher, seu, *Gath Hepher*, vrbs regia, et Ionae vatis natalitia.

8. Iotapata, in *Githa Hepher* agro constructa, aetate sequente, munitio valida, Ios. Flauii fatis cognita.

9. Genesareth, in ora lacus, cui nomen concessit, infra.

10. Tiberias, *Taberya*, olim, *Rakkath*, vrbs monti imposita, et ab Herode Tetrarcha, in Tiberii honorem ornata, academiae postmodum Iudaicae, propter Mischnam celebris, domicilium, cognomen lacui, cui adsidet, mutuata est.

11. Emmaus, seu, *Ghammath Tiberiadis*, thermae fuerant, in eadem lacus ripa, *Husseinia* Arabibus.

12. Betelehem, seu, *Betulia*, in medium regionis retrusa.

13. Chisloth Thabor, seu, *Cartha*, *Cetron*, vrbs Leuitica, monti *Thabor*, subsita.

14. Simron, *Semeron*, *Meron*, sedes fuit quondam regia.

15. Sepphoris, *Diocaesaria*, munimentum erat validum.

IV. ISASCHAR TRIBVS, in *Galilaea Inferiore*, tribui Zebulon, in tractu inferiore subiacet.

1. Carmelus, *Carmeli* iugis, in occidentali ora, eaque maritima subiacet, ordine Carmelitarum vrbs nota.

2. Kison, *Kedes*, oppidum Leuiticum, ad amnem cognominem.

3. Nain, oppidum quondam elegans, nunc vicus ignobilis, in quo Seruator mundi adolescentem resuscitauit.

4. Nazareth, *Nazaretha*, Seruatoris mundi educatione illustrata, prope ad montem Thabor, in collimitio Zebulon, hodie, si PP. Franciscanorum coenobium demseris, vicus infrequens.

5. Endor, *Endora*, oppidum monti Thabor subsitum, spectro Endoreo, quod Sauli adparuit, memorandum.

6. Arbela, *Arbeel*, Baesae Regis gentilitia.

7. Ramoth, seu, *Ierimoth*, inde, deflectit in *meridiem*.

8. Sunem, *Sunema*, in qua, Elisaeus vates, filium viduae Sunamitidis in vitam reuocauit.

9. Iesreel, *Iesrael*, vrbs olim praestans, in qua Iesabel regina, a canibus dilaniata est, hodie rudus.

10. Aphec, *Aphek*, magis in mediterranea, iuxta amnem Kison, ad castellum *Saba* deflectit.

§. VIII.

SAMARIA, SAMARITIS REGIO, in medio Palaestinae, pelago atque Iordane, inter Galilaeam et Iudaeam, concluſa, tribui *Ephraim* et *Dimidiae Manasſe*, habitaculum praebuit.

I. MANASSE TRIBVS DIMIDIA, cis Iordanem, multis ornata vrbibus, iacuit. In qua memorabantur:

1. Caesarea Palaestinae, antea *Turris Stratonis* dicta, ab Hero-

Herode, in Augusti honorem, industria 12. annorum exculta, portuque eximio aucta, caput erat postmodum Iudaeae, et sedes Praesidis; hodie vix aliquot tuguria piscatoribus praebet.

2. Dor, *Dora*, in tractu *Naphotdor*, ad mare sedebat.

3. Thaenach, et *Aner*, vrbes duae, haud longe inter se dissitae: quarum illa, Leuitis, haec, Sacerdotibus fuerat adscripta.

4. Gath *Rimon*, oppidum, Leuitarum domicilio destinatum.

5. Ieblaam, *Iibleam*, *Bilham*, vrbs, in Sacerdotum possessione, versus Megiddo conuersa, iacuit.

6. Besec, *Bethseca*, quondam regum Canaan sede ornata.

7. Bethsan, *Bethsean*, *Schytopolis*, prope ad Iordanem.

8. Thapuah, *En Tapuach*, in Ephraimitarum collimitio sita.

9. Thirza, *Therza*, Regum Israelis sedes prima.

10. Bethulia, in tractu *Dothan*, Iudithae victoria nobilitata, *Saphet* adpellatur hodie, Gymnasio Iudaeorum celebri, et Libri *Sochor* editione famosa.

11. Mageddo, *Megiddo*, vrbs, trans *Montem Prophetarum*, remota, et per diuersa Iudaeorum bella cognita.

12. Hadad Rimon, seu, *Har Mageddon*, postea *Maximianopolis* dicta, prope ad Mageddonem iacuit.

13. Endor Manasse, diuersum est ab *Endor Isaschar*, sub monte Thabor.

14. Antipatris, antea, *Caphar Salama*, vel *Caphar Zaba*, Iudae Maccabaei victoria illustrata, postea ab *Herode*, in honorem patris ornata, in litore sedit. Hodie Ali Ben Aalam vocatur, peregrinatione Mahomedanorum sacra frequens.

15. Gamala, a *Plinio* additur, alia tamen a Gamala, in Peraea, vrbe munita.

II.

II. EPHRAIM TRIBVS, inferiorem Samariae oram occupauit, cum vrbibus, quarum nomina sunt:

1. Beth-Horon, *Bethoron*, vrbs olim munita, in superiorem atque inferiorem diuisa, in limitibus Manassis, rudus hodie.

2. Bethel, a *Bethel* Iudaeae aliud. Illud namque, Ieroboami idololatriae dicatum; illud, Patriarchae sede inclutum.

3. Sichem, *Sikima*, *Sychar*, metropolis et perfugium facta, postea vero, ex incrementis, *Neapolis* vocata, *Napluſa*, seu *Nabolos* hodie vocatur, vrbs Districtus primaria.

4. Garizim, mons oliuis vitibusque laetus, in quo, templum a Sanballath exstructum, proximus est vrbi. *Ebul*, praeceps, et ob solis ardorem sterilis ex adversum iacet.

6. Phaselus, *Phaſelis*, Herodis opus, honori et memoriae fratris aedificatum, in *occaſu*.

7. Zardan, *Zereda*, *Zeredatha*, in ripa Iordanis, vbi, aquae, dum Israelitae transibant, stare coeperunt.

8. Siloh, prope ad *Bethel* sita, in qua, arca foederis diuini, vsque ad mortem Sacerdotis Eli, conquieuerat.

9. Machmas, *Michmas*, in finibus Beniaminitarum.

10. Gazer, vrbs Leuitarum, quondam Girsitarum regia.

11. Ramath, *Ramathaim*, *Ramathaim Zophim*, vrbs, Sacerdotum adcensa iuribus.

12. Lidda, *Diospolis*, prope ad Ioppen vrbem sedet.

13. Apollonia, inter *Ioppen* et *Antipatrida*, in ora maritima sita est.

§. IX.

IVDAEA, a montibus Ephraim, ad Aegypti et Arabiae deserta, inter *mare Philiſtaeum*, et lacum *Aſphaltitidem*,

dem, quem *mare Mortuum* vocant, porrecta, TRIBVS IV. continet.

I. BENIAMIN TRIBVS, montibus Ephraim subsita, fluvio Iordane terminatur. Pertinent ad eius ditionem:

1. Mizpa, *Mizpath*, munitio erat quondam occidentalis, in Samariae finibus.

2. Gibeon, *Gibea*, vrbs Sacerdotum domiciliis clara, ad dextram, cum *Maron*, vico suburbano.

3. Rama, *Arimathia*, hodie *Samuele*, vicus, et *Baal Hazor*, ad dextram.

4. Gibea, *Gibeath*, Saulis sedes regia, cum *Bethel* et *Luz*.

5. Hai, Ai, *Aiath*, a Iosua, deuicto Rege subuersa, iterumque instaurata, cuius pomoeria, *Bethaven*, seu *Asmaveth*, *Aven*, nonnullis dicuntur.

6. Gaba, *Geba*, vrbs sacerdotalis olim, et munitio.

7. Zemarim, *Zemaraim*, a Zemari Canaanis filio, condita est.

8. Gilgal, *Galgala*, apud quam, ingressi in Palaestinam Israelitae, castra posuerant.

9. Iericho, *Hierichus*, vrbs veteri aeuo praestans, cum palmeto et balsami paradiso, hodie pagus ignobilis.

10. Beth-*Hagla*, ad limitem tribus Iudae, diuergit.

11. Ophra, *Opra*, tractus, Simsonis vulpeculis notus.

12. Anathot, *Anathoth*, vrbs, Sacerdotum habitationi destinata, et Ieremiae vatis patria

13. No, *Nobe*, *Nebo*, Sacerdotum iuribus aeque adserta ciuitas.

14. Ierusalem, *Hierosolyma*, vrbium orientis clarissima, templo et arce Sionis splendida, postea vero, a Chaldaeis atque Romanis euersa, sed ab Aelio Adriano,

ſub *Aeliae Capitolinae* nomine, inſtaurata. Minor tamen hodierna ciuitas eſt vetere. Clauſtra ſunt complura Chriſtianorum. In monte Morijah ſanum poſitum eſt Mahomedanum.

15. Emmahus, *Emaus*, vicus tenuis, haud procul ab vrbe Solymorum, in quo Chriſtus, duobus Diſcipulis, poſt reſurrectionem adparuit.

16. Beroth, *Beeroth*, vna, ex tribus Gibeonitarum ciuitatibus.

17. Amoſa, *Moſa*, in occaſum reducta, eadem, cum *Emmahus*, fuiſſe cenſetur.

II. DAN TRIBVS, a mari, ad agrum Simeon prolata, in ortu, Ephraim, Beniamin, atque Iuda tribubus; in occaſu, regione Philiſtaeorum, concluditur.

1. Ioppe, *Iapho*, *Iafa*, vrbs maritima, portu quondam, et Andromedae fabula inſignis, extrema in *ſeptentrione*, hodieque vicus.

2. Lud, *Loddo*, *Lydda*, *Dioſpopolis*, *ortum* verſus. Apud Turcos opinio manet, Antichriſtum, hoc loco, ab Ieſu, Mariae filio, interfectum iri.

3. Gibethon, *Gabath*, ciuitas Leuitarum, in eadem plaga.

4. Modin, *Madon*, vrbs, quondam regia, poſtea, ſepulcris Maccabaeorum nobilitata.

5. Aialon, *Leuitarum* adaeque poſſeſſio, in *meridie*.

6. Eſthäol, ad amnem *Sorek*, ſepulcro Simſonis memoranda.

7. Irſames, ſeu, *Harcheres*, poſtmodum *Amaus*, atque *Nicopolis* adpellata, ad laeuam.

8. Zarea, *Sarea*, Simſonis patria, poſtea munita.

9. Timnath, *Thimnatha*, in cuius montibus, Simſon leonem diſcerpſit, haud procul ab agro Philiſtaeorum.

10.

10. Bethar, *Bethear*, *Bitter*, Pseudo Messiae Ben Cozbae munimentum, a Romanis solo aequatum, in *occasu*.

11. Gath, *Gath-Rimon*, vrbs Leuitarum, agro Philistaeorum, adcensetur.

12. Caspin, *Casphin*, vrbs turribus communita.

13. Iamnia, *Iabne*, *Iasne*, vrbs olim percelebris, portu ornata, hodie exilis vicus.

III. SIMEON TRIBVS, Dan, Iuda, Philistaeorum agro, circumcluſa, perpauca habebat oppida.

1. Ziklag, *Zieklag*, ciuitas, in medio tribus Simeon, agro Iudae adscribitur.

2. Horma, *Chorma*, quondam, *Zephath*, cognominata, eidem agro Iudae adcensetur.

3. Rin, seu *Asan*, Sacerdotum domiciliis incluta.

4. Rimon, *En-Rimon*, nomen a malis punicis mutuata est.

5. Beersaba, *Bersabe*, *Basiothia*, austrum versus extrema, ex cuius ruderibus, Christiani, aeuo medio, *Cybelin* seu *Gallin* munitionem construxerant.

IV. IVDA TRIBVS, australem Iudaeae partem insedit; a lacu Asphaltitide, vsque ad mare Magnum, prorogata, et clarissimis ornata vrbibus.

1. Hebron, quondam, *Kiriath-Arba* vocata, eaque vrbium prima ac munita, primum quidem gygantum, postea, Sacerdotum habitatione et homicidarum perfugio incluta, sedes erat Dauidis Regis temporaria, in *medio*. Hodieque par ferme est Hierosolymis magnitudine, mercatu celebris.

2. Mamre, lucus cum *Machpela*, spelunca, in agro Hebronis, habitatione atque sepulcro Abrahami, cognita sunt. Lapides quadrati, longi 3. orgyas, lati vnam et crassi, aedis, hoc loco, iussu Constantini M. positae, magnificentiam ostendunt.

3. Debir, quondam, *Kiriath-Sanna*, *Kiriath-Sepher*, cognominata, bibliotheca et tabulario Cananaeitarum, illuſtris fuit, ad laeuam.

4. Iathir, *Iether*, vrbs, Sacerdotibus adſcripta, ad laeuam.

5. Etham, *Ethama*, munitio, in Simeonis limite, ſupra, ad *occaſum*.

6. Mareſa, prope ad *Zephata* vallem, Micheae vatis patria.

7. Achſib, *Cheſib*, *Cheſeba*, vrbs antiqua.

8. Eglon, *Eglona*, quondam, Regum Canaan ſedes regia.

9. Aſeka, *Azeka*, muro incincta, ad laeuam.

10. Iarmuth, *Iarmouth*, vrbs colli eleuato impoſita.

11. Socho, ab *Hebero* conſtructa, et, Dauidis cum Palaeſtino pugna ſingulari, nota.

12. Odallam, *Adullam*, vrbs, ab Rehabemo communita.

13. Geder, *Gederah*, *Giderothaim*, *Beth-Geder*, vrbs regia, in eodem tractu.

14. Lebna, *Libna*, vrbs olim regia, iuribus Sacerdotum adſerta, noſtro tempore oppidum vile.

15. Eleutheropolis, *Ciuitas libera*, in campo *Zephela*, poſtmodum, ſub Chriſtianis, epiſcopatu nobilitata.

16. Makeda, *Maceda*, vrbs regia, in cuius agro, quinque Cananaeorum reguli, capti ſunt a Ioſua, in Dan et Beniamin collimitio.

17. Kiriath Iearim, *Kiriath-Baal*, *Kiriath-Baalah*, vrbs quondam Gibeonitarum, in ora *aquilonari*.

18. Bethſemes, *Ciuitas Solis*, eaque Sacerdotalis, in eodem tractu.

19. Bethlehem, *Ephrata* vocata, vrbs parua, Dauidis tamen, atque Meſſiae, natiuitate illuſtrata; nunc vicus, amplus tamen et populoſus. Incolae faciundis coronis

ronis calculorum precatoriorum, rebusque similibus, victum quaerunt.

20. Lachis, ciuitas regia, et *Rama*, Saulis inauguratione clara, in vicinia Bethlehemis.

21. Bethzur, *Bethsur*, munitio valida, in Beniaminitarum collimitio.

22. Betharaba, et *Ir-Hammelach*, ciuitas salis, a qua mare salsum nomen accepit, *ortum* versus prospectant.

23. Sodoma, *Adama*, *Gomorrha*, *Seboim*, et *Zoar*, in regione Pentapolitana, loco amoeno, bituminoso tamen sitae, mari Salso absorptae sunt, *Zoar* sola, quae limes erat maris Mortui, superstite.

24. Masada, super *Hachilam* collem, a Ionathane atque Herode constructum castrum.

25. Hazezon Thamar, seu, *Engeddi*, castrum, in occidentali maris Salsi litore.

26. Siph, *Ziph*, a quo desertum huius nominis.

27. Iuta, *Ioeta*, vrbs sacerdotalis, ad laeuam.

28. Carmel, *Nabalis* domicilio cognita, infra.

29. Maon, cum *Netopha*, seu *Sela-Mahelkoth*, id est, Petra Diuisionis, in deserto Maon.

30. Sin, seu, *Iudaeae Desertum*, per *australem* regionis tractum, extenditur.

31. Holon, seu, *Chilen*, vrbs sacerdotalis, in Edomaeorum finibus.

32. Gilo, et *Gosen*, ciuitates montanae; et illa quidem, Achitophelis patria; haec, pascuis laeta.

33. Eder, *Arad*, quondam Amoritarum regia, postea, agro Iudaeorum adserta.

34. Kerioth-Hezron, oppidum, a quo, *Iudas Isch-Karioth*, cognomen accepit, in *occasu*.

35. Addar, *Ador*, *Adoraim*, munitio, Idumaeae obiecta.

36. Karkaa, et *Azmon*, oppida duo, in eadem plaga.

37. Anthedon, post *Agrippias* dicta, in ora maritima.

38. Raphia, et *Beth-Thapuah*, inde sequuntur.

39. Rhinocolura, *Sibor* amnis ostio adpositа, extrema est, in Aegypti finibus.

§. X.

PERAEA, transiordana Israelis Regio, primum quidem, MANASSE, GAD, atque RVBEN TRIBVBVS, in possessionem cessit: postea, sub Romanis, in PERAEAM PROPRIAM, TRACHONITIDEM, et ITVRAEAM, seu AVRANITIDEM, divisa fuit.

I. MANASSE TRIBVS DIMIDIA, *Hermon*, seu Sanir, et *Galaad* montibus, in septentrione ac ortu, circumsepta, et Galileae e regione oppositа, in *Batanea*, seu, *Basan*, regione foecunda, sedem elegit.

1. Zora, *Gessur*, et *Karkor*, in tractu *aquilonari*, monti Hermon subiacent.

2. Nobah, seu, *Knath*, vrbs cum 60. vicis, in *ortu*.

3. Astharoth, *Astharoth-Karnaim*, seu *Carnion*, Og Regis, sedes fuit regia.

4. Beestra, *Barasa*, *Bostra*, *Basan*, vrbs, iuris Leuitici, in agro Havran, seu Auranitide, primaria.

5. Edrei, *Edrai*, *Adrach*, clade Og Regis memoranda.

6. Gaulon, *Golan*, ciuitas Leuitarum, et perfugii, a qua, regio *Gaulonitis*, denominatur.

7. Pella, monti *Gilead* subsitum oppidum, ad *austrum*, perfugium erat Christianorum, sub obsidione Hierosolymitana, anno 66.

8. Abela Vinearum, in *Basan* agro fructifero, asina Bileami memorabile oppidum.

9. Miz-

9. Mizpe, *Maspha*, in regione *Gilead*, sede Iephte nobilis.

10. Iabes, *Iabes-Gilead*, ad laeuam, in eodem tractu.

11. Gadara, prope ad lacum *Genesareth*, colli imposita.

12. Hippos, *Susitha* cognominata, in orientali lacus litore.

13. Gergesa, *Geraesa*, in Gadaraeorum collimitio, Girgositarum colonia fuit, in *occasum* retracta.

14. Magdala, *Migdol*, castrum, in regione *Dalmanutha*, Mariae Magdalenae gentilitium.

15. Gamala, *Tarichaeae*, opposita, ciuitas montana.

16. Iulias, in *Bethsaidae* fundamentis, in honorem Iuliae vxoris Tiberii, a Philippo Tetrarcha, condita fuisse perhibetur.

17. Havoth-Iair, seu, *Argob*, tractus est, in regione Basan, cum 60. oppidis.

18. Seleucia, a *Seleuco* Rege Syriae, ad lacum Samochonitidem condita, postea vero communita.

19. Decapolis, *Decem Ciuitatum*, hoc tractu, a nonnullis quaeritur.

II. GAD TRIBVS, in *Ithuraea*, quae, et *Auranitis*, inter montem Arnon, Iordanemque fluuium, iacebat. Vbi:

1. Pnuel, *Pniel*, luctа Iacobi memorandum oppidum.

2. Mahanaim, ad *Iaboc* amnem, vrbs erat Leuitarum, in cuius agro, castra Dei visa sunt a Iacobo.

3. Ramath Gilead, *Ramath-Mitzpe*, ciuitas Leuitarum, perfugio homicidarum destinata.

4. Roglim, *Rogelim*, intus est, *orienti* obiectum.

5. Arnon, *Monti Arnon* subsitus locus, magis in *ortu*.

6. Iaeser, *Iaser*, ciuitas Leuitarum, lacui adsita.

7. Tobh Tractus, cum *Tubin* oppido, in mediterranea recedit.

8. Aroër, ad *Arnon* amnem, in *auſtrum* deflectit.

9. Tharetha, *Tharah*, ad tractum Tobh pertinebat.

10. Debir, idem, quod *Lodabar*, oppidum, ad laeuam.

11. Beth-Haram, *Betharampta*, in honorem matris Tiberii, *Liuiae*, ab Herode cognominata, in *occaſu*.

12. Beth Nimra, *Nemrim*, proxima ad Iordanem.

13. Sucoth, *Socoth*, in eadem Iordanis ora.

III. RVBEN TRIBVS, *Peraeam Propriam*, in regione auſtrali, occupauit. Ad eius haereditatem pertinebant.

1. Sibma, *Sebam*, ciuitas, vini prouentu nobilis, in Gaditarum collimitio, ad *aquilonem*.

2. Dibon, *Dimon*, ciuitas magna atque munita, ſupra.

3. Iahza, *Iaſſa*, ciuitas Leuitarum, in eodem limite.

4. Hesbon, *Heſebon*, *Casbon*, Esbuta Ptolemaeo, primum quidem Amoritarum regia, poſtea Rubenitarum ciuitas prima, eaque Leuitis adſcripta, hodie vrbecula.

5. Bezer, *Beſor*, perfugium Rubenitarum, in *ortu*.

6. Kademoth, *Cedemoth*, aliis, *Pethſon*, oppidis Leuitarum adſertum eſt.

7. Medba, *Madaba*, *Magdaba*, vrbs finitima, ſitus iucundi, in ora *meridionali*.

8. Kirioth, *Kiriathaim*, *Cariathaim*, quondam ſedes gygantum memoranda.

9. Laſa, aliis, *Callirhoe*, prope ad mare Mortuum.

10. Machaerus, *Caſtrum*, in orientali maris Mortui litore, in quo Ioannes Baptiſta decollatus eſt.

11. Beth-*Ieſimoth*, ciuitas, intus in mediterraneis.

12. Bethabara, *Bethabera*, ad traiectum Iordanis, quem Israëlitae sicco pede superauerant, et in quo Ioannes baptizabat, posita fuit.

§. XI.

REGIONES FINITIMAE, quae, connexionem, cum *Palaestina* habebant, sequentes sunt:

I. REGIONES AQVILONARES, et quidem,

1. Regio *Phoeniciae*, *Syro Phoenicia*, *Phe-Anak*, in eaque, vrbes praecipuae: Sidon, Sarepta, Tyrus, Meara, Berythus, Biblus, Tripolis, Simyra, Aradus, Orthosia, Ptolemais.

2. Regio *Syriae*, trans *Libanum*, in eaque: Damascus, Hazar-Enon, Hethlon, Zedad, Berotha, Thadmor Tipsah, Beth-Rehob, Gesur, vrbes illustres.

II. REGIONES ORIENTALES, in iisque,

1. Regio *Mesopotamiae*, *Aram Naharaiim*, dicta, cuius vrbes: Edessa, Haran, Canne, Carchemis, Pethor, Rezeph, Thel-Asar, Sepharad, Singara, Ur Casdim, Hena, Iwa.

2. Regio *Assyriae*, in qua, vrbes illustres: Ninive, Calah, Ressen, Rechoboth-Ir, Carthara, Acad.

3. Regio *Babyloniae*, seu, *Chaldaea*, vel *Sinear*, cum vrbibus: Babylon, Erech, Chalne, Orchoe, Seleucia.

4. Persia, seu, *Elam*, et *India*, cum Heyila, Ophir, atque Seba, regionibus.

III. REGIONES MERIDIONALES, in Arabia, scilicet:

1. Regio *Ammonitarum*, cum *Basanis* agro coniuncta, in qua: Rabbath, Aroer, Minnith, vrbes.

2. Regio *Moabitarum*, cuius, Ar, Kir, Madmen, En-Eglaim, Diblath, Mathana, Mizpe, Bazra, Zoar, vrbes eximiae.

3. Regio *Midianitarum*, in qua, Midian metropolis.

4. Regio *Nabathea*, cuius, Sela, Gur-Baal, vrbes.

5. Regio *Idumaea*, *Edom*, ad quam ſpectabant: Bozra, Theman, Zalmona, Phunon, Oboth, Zair, Arabath, Dedan, Dinhaba, Masrek, Awith, Pagu, Kades, Elath.

6. Regio *Amalekitarum*, in qua, Hevila, Hazeroth, Rithma, Kades-Barnea, vrbes.

7. Deſerta *Arabiae*: Ethan, Sur, Sin, Sinai, Paran, Zin, cum Horeb et Sinai montibus.

IV. REGIONES OCCIDENTALES, et quidem,

1. Regio *Aegypti*, *Mizraim*, in qua: Memphis Moph, Tanais Zoan, On, Tachpanhes, Sin, Sur, vrbes, et Goſen ſeu Ramſes tractus.

2. Regio *Philiſtaeorum*, in ora maritima, cuius vrbes inſignes: Gath, Beth-Car, Acaron, ſeu Eckron, Gadara; Azoth, Aſcalon, hodie vici ignobiles, Gerar, Gaza, cum Maiuma portu, qui poſtea Conſtantia adpellatus erat.

§. XII.

Exponitur, *vrbium* praeſtantiorum, in *Palaeſtina*, tabula.

1. *Metropoles*, atque *Regiae*: Hieroſolyma, et olim, *Sichem* atque *Gibea*, in regno Iudae; *Samaria* et *Thirza*, in regno Iſrael; *Caeſarea Philippi*, ſub Romanis.

2. *Cultui Numinis deſtinatae Vrbes*: *Hieroſolyma*, et olim, *Siloh*, apud Iudaeos; *Dan* et *Bethel*, apud Iſraelitas; *Garizim* mons, apud Samaritanos.

3. *Sacerdotum Vrbes XIII.*: et quidem, in *Tribu Iuda* atque *Simeon*, Hebron, Libna, Iathir, Eſtmoah, Holon, Debir, Ain, Iuta, Bethſemes; in *Tribu Beniamin*, Gibeon, Geba, Anathoth, Almon.

4. *Le-*

4. *Leuitarum Vrbes XXXV.*: et quidem, in *Tribu Aſcher*, Miſeal, Abdon, Helkath, Rehob; in *Tribu Nephtalim*, Kedes, Hamoth-Dor, Karthan; in *Tribu Zebulon*, Iakneam, Kartha, Dimna, Nahalal; in *Tribu Iſaſchar*, Kiſion, Dabrath, Iarmuth, Engannim; in *Tribu Manaſſe, cis Iordanem*, Thaenach, Gath-Rimon; *trans Iordanem*, Golan, Beeſtra; in *Tribu Ephraim*, Sechem, Geſer, Kibzaim, Bethoron; in *Tribu Dan*, Eltheke, Gibethon, Aialon, Gath-Rimon; in *Tribu Ruben*, Bezer, Iahza, Kedemoth, Mephahath; in *Tribu Gad*, Ramoth-Gilead, Mahanaim, Hesbon, Iaëſer.

5. *Perfugii Vrbes VI.*: *Kedes*, in tribu Nephtali; *Golan* Baſchanis, in tribu Manaſſe; *Sechem*, in tribu Ephraim; *Hebron*, in tribu Iuda; *Bezer*, in tribu Ruben; *Ramoth Gilhadis*, in tribu Gad.

6. *Decapolis*, Decem Ciuitatum, *cis Iordanem*: Caeſarea Philippi, Hazor, Kedes, Corazin, Capernaum, Bethſaida, Iotapata, Tiberias, Bethſan, ſeu Scytopolis, Gadara.

7. *Decapolis*, Decem Ciuitatum, *trans Iordanem*: Aſtharoth, Abela-Vinearum, Edrei, Mizpe, Iabes, Ramoth in Gilead, Chorazin, Gamala, Gadara, Iulias.

8. *Decapolis Plinii*, Damaſcus, Opoton, Philadelphia, Raphana, Scytopolis, Gadara, Hippos, Pella, Galaſa, Canatha.

9. *Portus*: Acco ſeu Ptolomais, Caeſarea Palaeſtinae, Ioppe, Iamnia, Aſcalon, Maiama ad Gazam.

§. XIII.

Quod, ad *naturalem* regionis *ſtatum*, adtinet.

1. Regio *Palaeſtinae*, in qua, *ſalubre* coeli *temperamentum*, (Maio ineunte, meſſis frumenti fieri ſolet) olim quidem, omnium rerum *copia*, pro felicitate diuinitus data, *abundans* fuerat; nunc, propter popu-

lum

lum exſecratum, et crebras Arabum excurſiones, non ſolum inops, verum, ſterilis etiam, multis in locis, atque inculta eſt.

2. Proferebat quondam, ex *vegetabilibus*, frumentum, vinum, oleum, cedrum, cupreſſum, palmas, lignum caeduum, mala punica, ficus, amygdalas, cannam, nuces, balſamum, cannabim, linum, goſſypium; ex *animantibus*, pecus, cumprimis boues, capras, oues, feras diuerſi generis, aues ſilueſtres, piſces, apes, mel, ceram, lanam; ex *foſſilibus*, metallum, ſal, vitrum, cetera. Sed nec hodie rerum harum penitus inops eſt Palaeſtina.

3. Incolebant regionem, *primum* quidem, Chiuaei, Perizaei, Cananaei, Iebuſaei, Girgaſchaei, Emoraei, Chittaei, iisque intermixti, Caenaei, Ceneſaei, Cadmonaei, Rephaim ſeu Rephaenſes: *poſtea* Iudaei, Samaritani; et in *limitibus*, Phoenices, Syri, Ammonitae, Moabitae, Madiani, Nabataei, Idumaei, Amalekitae, Philiſtaei. Hodie in hac regione habitant Turcae, Arabes, Iudaei, Samaritani et Chriſtiani.

4. Sermo, quo *Palaeſtini* loquebantur, duplex fuerat in vſu. *Ebraeus*, primum quidem purus; poſtea, Chaldaeo et Syriaco idiomate permixtus; cuius dialectus peculiaris, ore proferebatur *Galilaeo*. *Samaritanus*, ex Chaldaea atque Ebraea dictione, coaluerat.

5. Cultiſſimus Ebraeorum populus, *tempore antiquo*, *partim*, ſapientiae, artium, et rei militaris ſtudiis; *partim*, negotiatione, et ſingulari, agrariae pecuariaeque rei, procuratione, non minus *gloriam*, quam *opes* regionis, augebat mirifice. Tempore hodierno, Iudaei in Palaeſtina, Saphati atque Tiberiade, ſpeciem quandam Academiarum habent.

§. XIV.

Quoad *ciuilem* Palaeſtinae *ſtatum*:

1. Regiminis *forma*, variam, pro conuerſione reipublicae, habuit

habuit viciſſitudinem. Namque, ſub *Iudicibus*, regimen erat *Theocraticum*; ſub *Regibus*, *Monarchicum*, idque, apud Iudaeos ad ſtemma Dauidis Regis, iure haereditario adſtrictum; ſub *Principibus* et *Sacerdotibus*, poſt captiuitatem Babylonicam, *Ariſtocraticum*; poſtea, ſub *Romanis*, in *Prouinciale Regium*, transmutatum.

2. Adminiſtrabatur illud, in ſtatu Ariſtocratico, per *Synedria*. Primum omnium erat *Synedrium Maximum*, quod, ex LXX. viris, et, Praeſide Principe, Hieroſolymis, conſtabat. *Minora Synedria* duo, quae ex XXIII. viris coaluerant, et quorum ſedes adaeque Hieroſolymae fuerat, minoris erant auctoritatis. *Minima Synedria*, trium virorum, in omnibus vrbibus, oppidis, ac vicis, de rebus leuioribus iudicium ferebant. Vid. Matth. V, 22.

3. Religio Ebraeorum, cum *Patriarchalis*, tum *Moſaica*, primum quidem, *vna* tantummodo fuerat, eaque pura: poſtea, diuiſo regno, in *Veram* atque *Erroneam*, diſtincta.

4. Vera *Religio*, cui *Moyſes*, iuſſu diuino, diuerſos praeſcripſerat ritus, partim per *ſacrificia*, quae mortem Meſſiae adumbrabant, in *tabernaculo*, et templo *Hieroſolymitano*; partim, per preces, et verbi diuini lectionem, in *Synagogis*, a *Sacerdotibus* atque *Levitis*, quibus *Sacerdos Summus* praeerat, quotidie, cumprimis *Sabatho*, feriisque ſolemnioribus, obſeruabatur: et, vbi a praeſcripta diſcedebat norma, a *Vatibus diuinis*, impulſu emendabatur diuino.

5. Erronea *Religio*, ad quam, Indigenae deflexerant, primum quidem, apud Iſraelitas, exemplo Phoenicum, *Idololatrica*; poſtea vero, apud Chuttaeos, ſub templo ſecundo, conflata ex Paganiſmo et Iudaiſmo, *Samaritana*, in vſu fuerat. Aetate noſtra in *Karaeos* et *Rabbanitas*, ſeu *Thalmudiſtas*, diuidi poſſunt Iudaicae religionis ſocii.

6. Ad

6. Ad religionem erroneam, *Haereſes* Ebraeorum pertinent. *Maiores* haereſes erant, *Phariſaeorum*, *Sadducaeorum*, *Eſſaeorum*. *Minoris* nominis, Herodianorum, Gaulonitarum, Samaritarum, qui mores Chuttaeorum imitabantur.

7. Litteris, et *Sapientiae*, veteres Ebraei, ſumma cum cura incumbebant. Praeter *ſapientiam* ſacro comprehenſam codice, excolebant ii, cum diuerſis *artibus*, *naturalem* atque *moralem Philoſophiam*, *Matheſim*, *Hiſtoriam*, *Poeticam* et *Grammaticam*, in eaque, Ebraeum, Chaldaeum, et Syriacum, ſermonem.

8. Tradebantur haec ſapientiae ſtudia, ſub templo quidem primo, in *Prophetarum* ſcholis, et *Leuitarum* ac *Sacerdotum* oppidis; ſub templo ſecundo, *Rabbinorum*, qui peregrinae philoſophiae plerumque dediti erant, induſtria, in *Synagogis*, quae, vt a Synagogis precationum, ſeu *Beth-Hak Keneſeth*, diſtinguerentur: *Beth-Medraſchoth*, iſt eſt, Domus doctrinae, adpellabantur.

9. Nummorum vſus, veteribus Ebraeis ignotus fuit. Vtebantur namque, auro et argento non ſignato, ſecundum pondus. 1. *Siclus* ſacer, dimidium; profanus, quadrantem Thaleri, ponderabat; cuius pars quarta, *Drachma*; dimidia, *Didrachma*; viceſima, *Gira* ſeu *Cheſita*, et *Agora*, vocabatur. Secus diuidi ſiclus ſolet in *vulgarem* et *ſanctuarii*. Ille duas drachmas, hic quatuor, id eſt, noſtros 16. groſſos valebat, cuius epigraphe vna ex parte erat: *Sekel Izrael*; in altera: *Hekadoſch. Ieruſalem*. 2. *Mina*, 240. drachmas, ſeu 45. fl. Rh. continebat. 3. *Talentum* auri et argenti, ſeu *Ciccar*, duplex fuerat, *Sacrum* et *Profanum*; illud 1500. Thaleris valebat.

SECTIO

SECTIO II.

In qua,

TABVLA GEOGRAPHIAE SYNOPTICA.

PRAECOGNITA.

I. DEFINITIO ac DIVISIO GEOGRAPHIAE.

1. Definitio. *Geographia* est notitia Orbis terrarum, diuersis circulis ac regionibus distincti, et aquis intermixti.

2. Diuisio. Diuiditur, in Partem *Generalem* et *Specialem.*

3. Pars Generalis, in *Mathematicam*, *Physicam* et *Politicam;* Specialis, in *Europam*, *Asiam*, *Africam*, *Americam*, et *Terras Incognitas*, subdiuiditur.

II. HISTORIA, et ADIVMENTA GEOGRAPHIAE.

1. Geographiae notitia, ab *Aegyptiis* et *Phoenicibus*, ad *Graecos*, *Romanosque*, et ab iis, ad *Europaeos*, translata est.

2. Adiumenta Geographiae, ex *Institutionibus*, *Lexicis*, *Tabulis*, *Sphaeris*, atque *Atlantibus*, petuntur.

PARS I. GENERALIS.

NOTITIA ORBIS TERRARVM IN GENERE.

I. NOTITIA TELLVRIS MATHEMATICA, in qua considerantur:

1. Figura telluris, sphaerica, eaque *oualis.*

2. Magnitudo, quoad *mensuras rectas*, vt, Linea, Granum, Pes, Pollex, Passus, Milliare; quoad *obliquas*, Gradus, Minutum primum, secundum, tertium. cet.

3. Po-

3. Poli II. *Arcticus* et *Antarcticus.*

4. Puncta verticalia: *Zenith* et *Nadir.*

5. Plagae cardinales: *Septentrio*, *Oriens*, *Meridies*, *Occidens.*

6. Circuli Maiores VI.: *Horizon*, *Aequator*, *Zodiacus*, *Meridianus primus*, cum Vicariis XXXV. *Coluri*, Aequinoctiorum et Solſtitiorum, duo.

7. Circuli Minores, iique,

a Tropici II. *Cancri* et *Capricorni.*

b Polares II. *Arcticus* et *Antarcticus.*

c Paralleli, iique *Veri* XC. *Semihorarii* LX. *Vicarii* XVIII.

8. Zonae V. *Torrida* vna; *Temperatae* duae; *Frigidae* duae.

9. Climata, eaque,

a Propria, totidem, quot *Veri* et *Semihorarii* Circuli Paralleli.

b Impropria, ſicuti *Circuli* Vicarii Paralleli XVIII.

10. Diſtantia Geographica, cuius ſpecies ſunt: *Longitudo* et *Latitudo* loci.

11. Amplitudo locorum *Geographica*, cum *Longitudine Semihoraria*, ſecundum Circulos Parallelos, atque Climata, cognoſcenda.

12. Sphaera *artificialis*, eiusque vſus, in *recto*, *obliquo*, et *parallelo*, ſitu.

13. Tabulae Geographicae, *vniuerſales*, *ſpeciales*, et *ſpecialiſſimae.*

II. NOTITIA TELLVRIS PHYSICA, in qua obſervantur:

1. Atmoſphaera, in eaque, *meteora*, aquea, ignita, emphatica.

2. Aqua,

2. Aqua, quae, partim in telluris ſuperficie *profluit*, aut *conſiſtit*; partim *permeat*, loca ſubterranea.

3. Terra, quae, vel aquis ſuper tellure *adluitur*; vel, in ſuperficie telluris *prominet*; vel, telluris *ſubeſt ſuperficiei*.

4. Res, quas tellus profert, ſunt: *vegetabilia*, *animantia*, *foſſilia*.

III. NOTITIA TELLVRIS POLITICA, in qua praecognoſcitur:

1. Status *Domeſticus*, generatim, in *Coniugalem*, *Paternum* atque *Herilem*; ſpeciatim, in *Ruſticum* atque *Vrbanum*, ſubdiuiſus.

2. Status *Ciuilis*, in *Imperia*, *Ducatus*, *Principatus*, *Reſpublicas*, *Comitatus*, *Ciuitates* et *Villas*, diſtinctus.

3. Status *Militaris*, ex *Ducibus* et *Militibus* compoſitus, *Exercitum*, *Adparatum*, et *Munitiones*, ambitu ſuo complectitur.

4. Status *Eccleſiaſticus*, ex *Sacerdotibus* atque *Ordinibus religioſis*, conſtat.

5. Status *Litterarius*, in *Academias*, *Gymnaſia*, *Scholas*, et *Societates Litterarias*, diſtinguitur.

PARS II. SPECIALIS.

E V R O P A.

I. ORBIS TERRARVM, in *Terram* atque *Oceanum*, diſtinguitur.

1. Terra Firma, Partibus IV. abſoluitur: *Europa*, *Aſia*, *Africa*, *America*, quibus *Terrae Incognitae*, adnecti ſolent.

2. Oceanus, in *Septentrionalem*, *Orientalem* et *Pacificum*, *Meridionalem Aethiopicum*, et *Occidentalem Atlanticum*, diffunditur.

II. EVROPA, ſub Zona temperata ſeptentrionali, iacet.

1. Fines: Oceanus Glacialis, ad *ſeptentrionem*; Volga et Tanais flumina, cum Ponto Euxino, ad *ortum*; Mare Mediterraneum, ad *meridiem*; Oceanus Occidentalis, ad *occaſum.*

2. Diuiditur generatim, in *Regiones* XXV.

3. Regimen, in *Imperia* III. *Regna* XII., *Ducatus* et *Principatus* diuerſos, *Reſpublicas Maiores* V., *Ditiones Sacras* II., diſtinguitur.

4. Religio, *Chriſtiana*, eaque, Romano-Catholica, Euangelica, et Reformata, *Occidentalis*; Graeca Ruſſica *Orientalis*. 2. *Mahometana*, in Turcia. 3. *Pagana*, in Lapponia.

III. PORTVGALLIA, *Luſitania*, Regnum, in *occaſu.*

1. Fines: Gallicia, in *ſeptentrione*; Hiſpania, in *ortu*; Mare Atlanticum, in *meridie* et *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Regna II.* ſeu *Prouincias* VI.

3. Metropolis, et Regia, *Liſabona.*

4. Archiepiſcopatus, Metropolitanus, *Braga.*

5. Regimen, *Monarchicum*, Brigantinorum *haereditarium.*

6. Religio, *Romano-Catholica*, ſola.

7. Rex, IOSEPHVS I. *Fideliſſimus* ab anno 1750.

IV. HISPANIA, Regnum, in *occaſu.*

1. Fines: Oceanus Cantabricus, in *ſeptentrione*: Montes Pyrenaei, in *ortu*; Mare Mediterraneum, in *meridie*; Portugallia, et mare Atlanticum, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Regna* XIV., et *Inſulas* IV.

3. Metropolis, et Regia, *Madritum.*

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, *Toletum.*

5. Re-

5. Regimen, *Monarchicum*, Andegauienſium *haereditarium.*

6. Religio, *Romano-Catholica* ſola.

7. Rex, CAROLVS III. *Catholiciſſimus*, ab anno 1759.

V. GALLIA, *Francia*, Regnum, in *occaſu.*

1. Fines: Oceanus Britannicus, in *ſeptentrione*; Belgium, Lotharingia, Heluetia, cum Italiae parte, in *ortu*: Mare Mediterraneum, *in meridie*; montes Pyrenaei, cum mari Aquitanico, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Praefecturas* XII.

3. Metropolis, et Regia, *Pariſii*, ſeu *Lutetia.*

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, *Rhemi*, *Rheims.*

5. Regimen, *Monarchicum*, Borboniorum *haereditarium.*

6. Religio, *Romano-Catholica.*

7. Rex, LVDOVICVS XVI. *Chriſtianiſſimus*, isque *Catholicus*, ab anno 1774.

VI. LOTHARINGIA, *Lorraine*, Ducatus, in *occaſu*, a morte Stanislai Leſtinſzkii, cum Gallia coniunctus.

1. Fines: Ducatus Luxenburgicus, in *ſeptentrione*; Palatinatus Rheni, cum Alſatia, in *ortu*; Comitatus Burgundiae, in *meridie*; Campania Franciae, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Regiones* III.

3. Metropolis, *Nancy.*

4. Regimen, *Monarchicum*, iuris Francici.

5. Religio, *Romano-Catholica.*

VII. MAGNA BRITANNIA, Regnum, in *ſeptentrione.*

1. Fines: Oceanus Deucaledonius, in *ſeptentrione*; Oceanus Britannicus, cum mari Germanico, in *ortu*; Mare Britannicum, cum freto, in *meridie*; Oceanus Occidentalis, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Regna* III. *Angliam*, *Scotiam*, *Hiberniam.*

3. Metropolis Angliae, *Londinum*; Scotiae, *Edenburgum*; Hiberniae, *Dublinum.*

4. Regia, *Londinum*, cum *Hampton Court*, et *Kenſington*, palatiis.

5. Archiepiſcopatus Metropolitanus, in Anglia, *Cantuaria*, *Canterburi*; in Scotia, *Andrews*, *Andreopolis*; in Hibernia, *Armagh*, *Armacha.*

6. Regimen, *Monarchico-Ariſtocraticum*, Hannouerano-rum *haereditarium.*

7. Religio, *Reformata*, in Epiſcopalem Anglicanam, et Presbyterianam, diuiſa; item, *Romano-Catholica.*

8. Rex, GEORGIVS III. *Defenſor Fidei*; isque *Reformatus Anglicanus*, ab anno 1760.

VIII. BELGIVM, *Germania Inferior*, *Niederland*, in *occaſu.*

1. Fines: Mare Germanicum, in *ſeptentrione*, Germania, in *ortu*; Lotharingia et Campania, in *meridie*; Picardia, cum Mari Germanico, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in FOEDERATVM, et CATHOLICVM BELGIVM, et illud quidem, in VII.; iſtud, in X. *Prouincias.*

3. Metropolis, in Belgio Foederato, *Amſtelodamum*, et *Haga Comitum*; in Catholico, *Bruxellae* Auſtriacorum; et *Ryſſel*, Gallorum.

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, *Mechlinia.*

5. Regimen, in Belgio Foederato, *Ariſtocraticum*; in Catholico, *Prouinciale Regium.*

6. Religio, in Belgio Foederato, *Reformata Caluiniana*, et *Arminiana*; in Catholico, *Romano-Catholica.*

7. Exarcha Belgii Foederati, WILHELMVS V. Princeps Arauſionenſis. *Reformatus*, ab anno 1767.

IX.

IX. HELVETIA, *die Schweitz*, Reſpublica, in *medio*.

1. Fines: Suevia Germaniae, ad *ſeptentrionem*; Comitatus Tyrolis, ad *ortum*; Italia, ad *meridiem*; Gallia, ad *occaſum*.

2. Diuiditur, in *Ciuitates Foederatas*, ſeu *Cantones* XIII.; *Conuentus ſubditorum* XII. *Foedera ſociorum* IX.

3. Metropolis; *Baden*, in qua, comitia populi.

4. Regimen, *Democraticum*, ſeu *Populare*.

5. Religio: *Romano-Catholica*, et *Reformata Caluiniana*.

X. ITALIA, *Welschland*, Regio, meridionalis.

1. Fines: Heluetia et Germania, in *ſeptentrione*; Mare Adriaticum et Ionicum, in *ortu*; Mare Mediterraneum, in *meridie*; Mare idem, atque Gallia, in *occaſu*.

2. Diuiditur, in *Ditiones Sacras* II., *Regna* IV., *Ducatus* VIII., *Reſpublicas Maiores* III.

3. Metropoles, et ſedes regiminis, in Ditione Eccleſiaſtica *Roma*; in Regno Neapolitano, *Neapolis*; Regis Sardiniae, *Auguſta Taurinorum*; in Ducatibus Auſtriacis, *Mediolanum*; in Magno Hetruriae, *Florentia*; in Mutinenſi, *Modena*; in Republica Venetarum, *Venetia*; in Republica Genuenſi, *Genua*; in Republica Luccenſi, *Lucca*; in Malta Inſula, *Valette*.

4. Patriarchatus Occidentalis Metropolitanus, *Roma*, ſedes Summi Pontificis.

5. Regimen, in Ditione Eccleſiaſtica, *Hierarchicum*; in Regnis et Ducatibus, *Regium*; in Rebuspublicis, *Ariſtocraticum*; et apud Luccenſes, *Democraticum*.

6. Religio, *Romano-Catholica* ſola.

7. Imperantes in Italia: 1. Summus Romanorum Pontifex, PIVS VI. ab anno 1775. 2. Rex Sardiniae: VICTOR AMADAEVS MARIA, ab anno 1773. 3. Rex vtrius-

vtriusque Siciliae: FERDINANDVS ANTONIVS, ab 1759. 4. Magnus Dux Hetruriae: PETRVS LEOPOLDVS, Archi Dux Auſtriae, ab anno 1765. 5. Dux Mantuae, Mediolani, cet. MARIA THERESIA, Auguſta, et Regina Hungariae, ab anno 1740.

XI. GERMANIA, *Deütsland*, *Allemagne*, *Német-Orſzág*, Imperium, in medio Europae.

1. Fines: Mare Germanicum, atque Balthicum, in *ſeptentrione*; Boruſſiae, Poloniae, Bohemiae, et Hungariae Regna, in *ortu*; Italia et Helvetia, in *meridie*; Gallia, Lotharingia, Belgium, in *occaſu*.

2. Diuiditur, in *Circulos* X. in iisque, *Electoratus* IX. *Archiducatum* I. *Ducatus*, *Marchionatus*, *Principatus* et *Comitatus* diuerſos.

3. Metropoles et Regiae ſunt: Vienna, *Auſtriae* metropolis, *Imperatoris* regia; Moguntia, Colonia, Treuiri, Monachium, Dresda, Berolinum, Manheimium, Hannouera, *Electorum*, ſedes.

4. Archiepiſcopatus Metropolitani: *Moguntinus*, per Germaniam; *Treuirenſis*, per Galliam; *Colonienſis*, per Italiam, Cancellarii.

5. Regimen Germaniae, in *Syſtema* extraordinarium redactum; idque, ad formam *Monarchico Ariſtocraticam*, accommodatum, quoad *electionem* liberum eſt.

6. Religio, *Romana Catholica*, et, *Auguſtanae*, atque *Helueticae* Confeſſ. *Proteſtantium*, Euangelica, pari in Germania libertate, fruitur.

7. Electores ſunt: 1. Moguntinus: FRIDERICVS CAROLVS IOSEPHVS Lib. Bar. de Erthal. elect. 1775. 2. Treuirenſis: CLEMENS WENCESLAVS, Princeps Saxo, *Catholicus*, ab anno 1764. 3. Colonienſis: MAXIMILIANVS FRIDERICVS, Comes a KÖNIGSECK-ROTHENFELS, ab anno 1761. 4. Rex Bohemiae, MARIA THERESIA, *Catholica*, ab anno 1740. 5. Elector Bauariae, MAXIMILIANVS IOSEPHVS *Catholicus*, ab anno 1745. 6. Ele-

Elector Saxoniae: FRIDERICVS AVGVSTVS, *Catholicus*, ab anno 1763. 7. Elector Brandeburgicus, FRIDERICVS II. Rex Boruſſiae, *Reformatus Euangelicus*, ab anno 1740. 8. Elector Palatinus, CAROLVS PHILIPPVS THEODORVS, *Catholicus*, ab anno 1742. 9. Elector Hannoueranus, GEORGIVS III. Rex M. Britanniae, *Reformatus Anglicanus*; ab anno 1760.

XII. DANIA, *Dännemarck*, Regnum *ſeptentrionale.*

1. Fines: Sueciam cum Oceano, habet in *ſeptentrione*; Sueciam, cum mari Balthico, in *ortu*; Holſatiam, in *meridie*; mare Germanicum, in *occidente.*

2. Diſpeſcitur generatim, in tria, DANIAE, NORWEGIAE, et ISLANDIAE Regna. Dania ſpeciatim, in *Iutiae* ac *Sleſuici* continentem, et *Maiores* atque *Minores* Inſulas.

3. Metropolis, cum Regia; *Hafnia*, *Coppenhagen*, Daniae; *Berga*, Norvegiae; *Schalot*, Islandiae.

4. Epiſcopatus Metropolitanus, *Hafnienſis.*

5. Regimen, *Monarchicum*, idque, gentis Oldenburgicae, *haereditarium.*

6. Religio *Euangelica*, Auguſt. Confeſſ. ſola.

7. Regnat, CHRISTIANVS VII. Rex *Euangelicus*, ab anno 1766.

XIII. SVECIA, *Schweden*, Regnum *ſeptentrionale.*

1. Fines: Norvegia a *ſeptentrione*; Ruſſia, ab *ortu*; Mare Balthicum, ab *auſtro*; Dania et Norvegia, ab *occaſu.*

2. Diſtinguitur generatim, in *Prouincias* V.

3. Metropolis, atque Regia: *Stockholmia.*

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, *Vpſalienſis.*

5. Regimen, *Monarchico Ariſtocraticum*, haereditarium.

6. Religio, *Euangelica* Auguſt. Confeſſ. ſola.

7. Regnat, Gvstauus III. *Euangelicus*, ab anno 1771.

XIV. RVSSIA MAGNA, perperam *Moſcouia*, Imperium, in *ſeptentrione* et *ortu*.

1. Fines: Suecia, et Oceanus Borealis, ad *ſeptentrionem*; Aſia cum Tartaria, ad *orientem*; Tartaria Europaea, ad *meridiem*; Polonia, ad *occaſum*.

2. Diuiditur generatim, in *Europaeam*, et *Aſiaticam Ruſſiam*; ſpeciatim, in *Prouincias Maiores* V., diuerſosque *Ducatus*, ſeu in XXI. *Praefecturas*.

3. Metropoles, et Regiae: *Moſcouia*, *Petropolis*.

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, olim Patriarchatus, *Moſcouia*.

5. Regimen, *Monarchicum*, idque, Petri et Ioannis nepotum *haereditarium*.

6. Religio, *Graeca Orientalis*, cui *Occidentalis*, cumprimis *Euangelica*, intermixta eſt.

7. Imperat, Catharina II. religionis *Graecae Orientalis*, ab anno 1762. Succeſſor, Pavlvs Petrovics, anno 1754. genitus.

XV. POLONIA, *Lengyel Orſzág*, Regnum, in *ortu*.

1. Fines: Mare Balthicum, cum Liuonia, in *ſeptentrione*; Ruſſia Magna, in *oriente*; Moldauia, Tranſiluania, Hungaria, in *meridie*; Sileſia, Brandeburgia, Pomerania, in *occaſu*.

2. Diuiditur generatim, in *Prouincias* V., ſpeciatim, in *Palatinatus* XXXII.

3. Metropoles: *Cracouia*, *Warſouia*, Poloniae; *Grodno*, Lithuaniae; *Dantiſcum*, Boruſſiae; *Mietau*, Curlandiae.

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, *Gneſnenſis*.

5. Re-

5. Regimen, *Monarchico democraticum;* idque, quoad *electionem*, liberum.

6. Religio, *Romano-Catholica*, cui, *Orientalis Graeca*, et, Dissidentium *Lutherana* atque *Caluiniana*, cum *Iudaica* item et *Mahometana*, intermixta est.

7. Regnat, STANISLAVS AVGVSTVS Rex *Catholicus*, ab anno 1764.

XVI. BORVSSIA, *Preüssen, Prussiai Ország*, Regnum, in *ortu*.

1. Fines: Mare Balthicum, in *septentrione*; Lithuania, in *ortu*; Polonia, in *meridie*; Pomerania, in *occasu*.

2. Diuiditur generatim, in *Veterem* et *Nouam*, seu Orient. et Occident. speciatim, Vetus, in *Circulos*.; Noua, in *Praefecturas* IV.

3. Metropoles: *Regiomontum*, *Königsberg*, Veteris, *Mariaeburgum*, Nouae Borussiae.

4. Archiepiscopatus *Metropolitanus*, idem qui in Polonia.

5. Regimen *Monarchicum*, idque, domus Brandeburgicae, *haereditarium*.

6. Religio, *Euangelica*, *Catholica*, *Reformata*.

7. Regnat FRIDERICVS II. Rex *Reformatus Euangelicus*, ab anno 1740. Successor, FRIDERICVS WILHELMVS, anno 1744. natus.

XVII. BOHEMIA, *Tseh Ország*, *Regnum*, cum adnexis Prouinciis, in *medio*.

1. Fines: Saxonia Superior, in *septentrione*; Polonia, in *ortu*; Hungaria, Austria, in *meridie*; Bauaria et Franconia, in *occasu*.

2. Diuiditur generatim, in *Bohemiam*, *Silesiam*, *Lusatiam*, *Morauiam*; speciatim, in Circulos et Principatus.

3. Metropoles: *Praga*, Bohemiae; *Wratislauia*, Sileſiae; *Bautzen*; Luſatiae; *Brünna*, Moraniae.

4. Regimen *Monarchicum*, idque, in Bohemia, Moravia, et Sileſia Superiore, *Auſtriacae*; in Sileſia Inferiore, *Brandeburgicae*; in Luſatia, *Saxonicae* domus *haereditarium*.

5. Religio: in Bohemia et Morauia, *Catholica* ſola; in Sileſia et Luſatia, *Euangelica* et *Catholica*.

6. Regnant: MARIA THERESIA, Regina Hungariae, *Catholica*, ab anno 1740. FRIDERICVS II. Rex Boruſſiae, *Reformatus*, in Sileſia, ab anno 1742. FRIDERICVS AVGVSTVS, *Catholicus*, in Luſatia, ab anno 1763.

XVIII. HVNGARIA, *Magyar Orſzág*, Regnum, in *ortu*.

1. Fines: Sileſia et Polonia, in *ſeptentrione*; Tranſiluania cum Valachia, in *ortu*; Seruia et Slauonia, in *meridie*; Stiria, Auſtria atque Morauia, in *occaſu*.

2. Diuiditur, in *Hungariam*, *Croatiam*, *Dalmatiam*, et *Slauoniam*; Regna IV.

3. Metropoles: *Buda*, *Poſonium*; Regia, *Vienna*.

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, *Strigonium*.

5. Regimen, *Monarchico democraticum*.

6. Religio, *Romano-Catholica*; *Aug.* atque *Heluet.* Confeſſ. *Euangelica*; Graeci Ritus *Orientalis*.

7. Huc retuleris *Galliciam* et *Lodomeriam* regna.

8. Regnat MARIA THERESIA, Regina *Catholica* et *Apoſtolica*, ab anno 1740.

XIX. TRANSILVANIA, *Erdély Orſzág*, Magnus Principatus, in *ortu*.

1. Fines: Hungariae, Poloniae et Moldauiae pars, ad *ſeptentrionem*; Moldauia cum Valachia, in *ortu*; Valachia

lachia cum agro Temeſienſi, in *meridie*; Hungaria, in *occaſu*.

2. Diuiditur, in *Nationes* III. Hungaros, Scythulos, Saxones.

3. Metropolis, *Cibinium*; Regia, *Vienna*.

4. Regimen, *Monarchico democraticum*.

5. Religio, *Romana Catholica*, *Caluiniana*, *Lutherana*, *Socinizna*, *Graeca*.

6. Princeps, MARIA THERESIA, Regina Hungariae, *Catholica*, ab anno 1740.

XX. TVRCIA EVROPAEA, *Török Orſzág*, Imperium, in *ortu*.

1. Fines: Hungaria, Polonia atque Ruſſia, in *ſeptentrione*; Aſia, in *ortu*; Mare Mediterraneum cum Dalmatia, in *meridie*; Slauonia, Hungaria et Tranſiluania, in *occaſu*.

2. Diuiditur, in Turciam EVROPAEAM et ASIATICAM; et haec, in *Prouincias* VIII.

3. Metropoles, atque Regiae, *Conſtantinopolis*, Turciae; *Buchereſt*, Valachiae; *Iaſſy*, Moldauiae; *Bacziaray*, Tartariae.

4. Patriarchatus Metropolitanus Orientis, *Conſtantinopolis*.

5. Regimen, *Monarchico Deſpoticum*.

6. Religio, *Mahometana*, et Orientalis *Chriſtiana*.

7. Imperator, ACHMET IV. *Mahometanus*, ab anno 1774.

A S I A.

I. ASIA, in *ortum* porrecta, ex Zona *temperata* aquilonari, in *torridam* declinat.

1. Fi-

1. Fines: Oceanus Borealis, in *ſeptentrione*; Orientalis, cum India, in *ortu*; Oceanus Indicus, cum Perſico et Arabico, in *meridie*; Mare Mediterraneum, Pontus Euxinus, Tanais atque Volga flumina, in *occaſu*.

2. Diuiditur generatim, in VIII. Regiones Magnas: *Turciam*, *Perſiam*, *Indoſtaniam*, *Indiam*, *Tartariam*, *Chinam*, *Iaponiam*, *Inſulas*.

3. Regimen Aſiae, in *Imperia* VII. *Regna* et *Principatus* diuerſos, diſtinguitur.

4. Religio Aſiae: 1. *Chriſtiana* Orientalis et Occidentalis. 2. *Mahometana*, in Omar et Aly ſectam diuiſa. 3. *Iudaica*. 4. *Pagana*.

II. TVRCIA ASIATICA, Imperii Ottomanici pars, in *occidentali* Aſiae latere.

1. Fines: Pontus Euxinus, cum monte Caucaſo, ad *aquilonem*; Perſia, in *ortum*; Mare Arabicum, ad *meridiem*; Mare Rubrum, Mediterraneum, et Propontis, ad *occaſum*.

2. Diuiditur, in *Prouincias* VII.

3. Metropoles: *Iſmir*, Natoliae; *Bagdad*, Iracciae; *Hieroſolyma*, Palaeſtinae.

4. Patriarchatus Metropolitanus: *Antiochia*.

5. Regimen, *Monarchico Deſpoticum*.

6. Religio, *Mahometana*, et Orientalis atque Armena, *Chriſtiana*.

7. Imperator, ACHMETH IV. *Mahometanus*, ab anno 1724.

III. PERSIA, *Imperium*, in *medio* Aſiae.

1. Fines: Mare Caſpium et Tartaria, in *ſeptentrione*; Indoſtania, in *ortu*; Mare Perſicum, in *meridie*; Turcia, in *occaſu*.

2. Diuiditur, in *Prouincias* XV.

3. Me-

3. Metropolis, et Regia: *Hiſpahan.*

4. Regimen, *Monarchico Deſpoticum.*

5. Religio, *Mahometana, Chriſtiana, Pagana.*

6. Imperat, KERIM CHANY, qui corriuales ſuos, circa annum 1771. oppreſſit.

IV. INDOSTANIA, Imperium, in *medio* Aſiae.

1. Fines: Tartaria, ab *aquilone* et *ortu*; India cis et trans Gangem, a *meridie*; Perſia, ab *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Ditiones* XXVIV.

3. Metropoles, et Regiae, *Agra, Iehannebat.*

4. Regimen, *Monarchico Deſpoticum.*

5. Religio, *Mahometana, Chriſtiana, Pagana.*

V. INDIA, Cis et Trans Gangem, Regio, *Meridionalis.*

1. Fines: Indoſtania, in *ſeptentrione*; China, in *ortu*; Oceanus Indicus, in *meridie* et *occaſu.*

2. Diſtinguitur, in *Indiam Cis Gangem*, et *Indiam Trans Gangem*; in quarum vtraque, *Regna* XXVI. numerantur.

3. Metropolium imprimis memoranda, *Goä.*

4. Regimen, *Monarchico Deſpoticum.*

5. Religio, *Pagana, Mahometana, Chriſtiana.*

VI. TARTARIA, Imperium, in *ſeptentrione.*

1. Fines: Oceanus Borealis, ad *ſeptentrionem*; Orientalis, ad *ortum*; China, Indoſtania, Perſia, Turcia, ad *auſtrum*; Tartaria Europaea atque Ruſſia, ad *occaſum.*

2. Diuiditur, in *Tartariam Ruſſicam, Chinenſem, Cantaiſchanam* et *Independentem.*

3. Metropoles, in Tartaria Ruſſica, *Tobolskoy*; in Chinenſi, *Camil*; in Cantaiſchana, *Harca Vrga*; in Independente, *Chiwa.*

4. Se-

4. Sedes Antiſtitis, Dalae Lamae, *Gautala mons.*

5. Regimen, *Monarchico Deſpoticum.*

6. Religio, *Pagana*, *Chriſtiana*, *Mahometana.*

7. Imperator, CANTAISCHA; eo minor, *Padſchach*, dicitur.

VII. CHINA, Imperium, in *oriente.*

1. Finis: Tartaria, in *ſeptentrione*; Oceanus Orientalis, in *ortu*; India, in *meridie* et *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Prouincias* XVIII.

3. Metropoles, *Pecking*, *Nanchin.*

4. Regimen, *Monarchico Deſpoticum.*

5. Religio, *Pagana*, in tres ſectas diuiſa.

6. Imperator, THIENV, adpellatur.

VIII. IAPONIA, Imperium, in *ortu*, extremum.

1. Fines: Oceano Orientali, ex *omni latere* terminatur.

2. Diuiditur, in *Inſulas Maiores* III. *Minores* XXIV. in iisque, *Prouincias* LXVI.

3. Metropoles: *Yeddo*, *Oſacka.*

4. Sedes Antiſtitis, Dairo, *Meaco.*

5. Regimen, inter *Imperatorem*, et *Antiſtitem Dairo*, diuiſum eſt.

6. Religio, *Pagana*, Chinenſi cognata.

7. Imperator, CVBE, vocatur.

IX. INSVLAE INDIAE, in *ortu* et *meridie.*

1. Fines: *Oceano Indico* circumſcribuntur.

2. Diſtinguuntur, in *Conglomeratas* VI. et *Diſiunctas.*

3. Metropoles praecipuae: *Manilla*, *Borneo*, *Batauia*; *Male Dive.*

4. Re-

4. Religio, *Pagana*, *Mahometana*, *Christiana*.

5. Regimen, *Despoticum*, inter *Indigenas*, *Hispanos*, *Anglos* et *Batauos*, diuisum est.

AFRICA.

I. AFRICA, *Zonae torridae*, maiore sui parte subiecta, ad *astrum* declinat.

1. Fines: Mare Mediterraneum, in *septentrione*; Isthmus cum sinu Arabico, in *ortu*; Oceanus Aethiopicus, in *meridie*; Oceanus Atlanticus, in *occasu*.

2. Diuiditur, in *Regiones* XI. et *Insulas*.

3. Regimen, in *Imperia* III., *Regna Maiora* XI., *Minora* innumera; *Respublicas* III., *Prouincias Europaeorum*, sextuplices, distinguitur.

4. Religio, *Christiana*, eaque, Africana et Europaea; *Mahometana* item, item, *Iudaica* et *Pagana*, sedem habet in Africa.

II. BARBARIA, Regio *septentrionalis*.

1. Fines: Mare Mediterraneum, in *septentrione*; Aegyptus, in *oriente*; Sarae Deserta, in *meridie*; Oceanus Atlanticus, in *occasu*.

2. Diuiditur, in *Regna* VII., quorum tria, *Imperium Fessano Maroccense* constituunt.

3. Metropoles: *Fez*, *Marocco*, *Oran*, *Alger*, *Tunis*, *Tripoli*, *Barca*.

4. Regimen, in Imperio, *Monarchicum*; in Rebuspublicis, *Aristocraticum*.

5. Religio, *Mahometana*, et *Christiana Catholica*.

III. SARA, *Desertum*, in eadem plaga, Tropico Cancri subiectum.

1. Fines: Barbaria, ad *septentrionem*; Aegyptus, ad *ortum*;

tum; Nigritia, ad *meridiem;* Oceanus Atlanticus, ad *occasum.*

2. Distinguitur, in *Deserta* V., et *Regna* X.

3. Regimen, *Despoticum* partim, partim *Democraticum.*

4. Religio, *Mahometana*, vel *Nulla.*

IV. AEGYPTVS, Prouincia Turcorum, in *ortu.*

1. Fines: Mare Mediterraneum, in *septentrione;* Isthmus cum sinu Arabico, in *ortu;* Nubia, in *meridie;* Sara et Barbaria, in *occidente.*

2. Diuiditur, in *Regiones* III.

3. Metropolis, *Cahiro*, sedes Praetoris.

4. Patriarchatus Africae, *Alexandria.*

5. Regimen, Turcorum, *prouinciale.*

6. Religio, *Mahometana, Coptica Christiana, Iudaica.*

V. NVBIA, *Naubia*, Regnum, ad *orientem.*

1. Fines: Aegyptus, ad *septentrionem;* Sinus Arabicus, ad *ortum;* Abessinia, ad *meridiem;* Nigritia, ad *occasum.*

2. Dispescitur, in *Regna* II., et *Partem* Litoris *Abex.*

3. Metropoles: *Sennar*, *Dequin.*

4. Regimen Indigenarum, *Despoticum.*

5. Religio, ex *Christiana*, *Iudaica*, *Mahometana*, atque, *Pagana*, conflata est.

VI. ABESSINIA, *Habessinia*, Imperium, in *ortu.*

1. Fines: Nubia, in *septentrione;* Sinus Arabicus, in *ortu*, Ayan et Aethiopia Interior, *meridie;* Eadem quoque, in *occasu.*

2. Diuiditur, in *Regiones* II. in varia *Regna* diuisas.

3. Metropoles: *Gontar*, *Dencas*, *Amba*, *Marian*, *Axum.*

4. Pa-

4. Patriarchatus Abeſſiniae, in *Debſan.*

5. Regimen Indigenarum, *Monarchicum.*

6. Religio, *Chriſtiana*, Abeſſinia.

7. Imperat, Rex *Chriſtianus*, qui a ſuis *Negutz*, ſeu *Magnus Negutz* adpellatur.

VII. AYAN et ZANGVEBAR, Litoralis Ora, ab *ortu*, in *auſtrum* reclinat.

1. Fines: Abeſſinia cum Oceano, in *ſeptentrione*; Oceanus, in *ortu*; Caſreria, in *meridie*; Aethiopia Interior, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Ayan* et *Zanguebar Litora*, et vtraque, in *Regna* X. *Rempublicam* I.

3. Metropoles: *Auca*, *Adea*, *Magadoxa*, *Brawa*, *Melinde*, *Moſambique*, cet.

4. Regimen *Deſpoticum*, inter *Indigenas*, *Portugallos*, atque *Turcos*, diſpeſcitur.

5. Religio, *Chriſtiana Catholica*, *Mahometana.*

VIII. MONOEMVGI et MONOMOTAPA Imperia, intus, in *mediterraneis.*

1. Fines: Abyſſinia in *ſeptentrione*; Zanguebaria et Caffaria, *in ortu*; Coſta de Caffares, et Littora Congo in *meridie* et *occaſu.*

2. Diuiditur, in Imperia II. in iisque, in *Regna* et *Nationes* varias.

3. Metropoles: Gaſabela et Monomotapa.

4. Regimen, *Deſpoticum*, inter *Indigenas* diuiſum.

5. Religio, *Pagana*, idololatrica.

IX. CAFFERIA PROPRIA, Regio, ad *auſtrum* extrema.

1. Fines: Guinea, Monomotapa, Litus Zanguebar, in *ſeptentrione;* Oceanus Aethiopicus, in *reliquis plagis.*

2. Diſpeſcitur, in *Orientalem* et *Occidentalem* Regionem; et vtraque, in *Ditiones* varias.

3. Metropoles ac ſedes regiae: *Zimbaoe*, *Inhaqua*, *Capo di Bouna Speranca.*

4. Regimen, apud Indigenas, *Deſpoticum* et *Ariſtocraticum;* apud Portugallos atque Batauos; *prouinciale.*

5. Religio, inter Indigenas: *Pagana*, *Mahometana;* inter Europaeos, *Chriſtiana*, eaque, Catholica et Reformata.

X. LITTORA CONGO, Regio *occidentalis.*

1. Fines: Guinea, cum Aethiopiae parte, ad *ſeptentrionem;* Abyſſinia, in *ortu;* Coſta de Abex, in *meridie;* Oceanus Aethiopicus, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in Regna III. variasque *Prouincias.*

3. Metropoles: *Loango*, *S. Saluador*, *Laonda*, *S. Paul.*

4. Regimen, apud Indigenas, *deſpoticum;* apud Portugallos et Anglos, *prouinciale.*

5. Religio, inter Indigenas, *Pagana*, *Mahometana;* inter Europaeos, *Chriſtiana*, et quidem, Catholica ac Reformata Anglicana.

XI. GVINEA, Regio, *occidentalis.*

1. Fines: Nigritia, in *ſeptentrione;* Abyſſinia, in *ortu;* Guinea, in *meridie;* Oceanus Atlanticus, in *occaſu.*

2. Diſtinguitur, in *Orientalem* et *Occidentalem* Oram; et vtraque, in *Regna* ac *Regiones.*

3. Metropoles: *Aquambou*, *Dahome*, *Xavier*, *Benin.*

4. Regimen, apud Indigenas, *Deſpoticum;* apud Gallos, Portugallos, Anglos et Danos, *prouinciale.*

5. Religio, inter Indigenas, *Pagana;* inter Europaeos, *Chri-*

Chriſtiana, eaque, Catholica, Reformata Anglicana, Euangelica.

XII. NIGRITIA, Regio, *occidentalis*, et mediterranea.

1. Fines: Sara Deſertum, ad *aquilonem*; Nubia, ad *ortum*; Abyſſinia, cum Guinea, ad *meridiem*; Oceanus Atlanticus, ad *occaſum*.

2. Diuiditur, in *Exteriorem* et *Interiorem*, *Regiones* II; et vtraque, in *Oras*, V, *Regna* varia.

3. Metropoles: *Mandinga*, *Melli*, *Tombut*, *Guber*, *Agades*, *Cano*, *Zegzeg*, *Caſſena*, *Zanfara*, *Guangara*, *Ghana*, *Gago*.

4. Regimen, apud Indigenas, *Deſpoticum*; apud Gallos, Anglos, Portugallos, Batauos, *prouinciale*.

5. Religio, inter Indigenas, *Mahometana*; inter Europaeos, *Chriſtiana*, eaque, Catholica, Reformata Anglicana et Caluiniana.

XIII. INSVLAE AFRICAE, in *Occidentali* et *Orientali* mari.

1. Inſulae: *Canariae*, *Capitis Viridis*, *Diſperſae* in Oceano Occidentali; *Maſcarenae*, *Madegaſcar*, *Comorrae*, *Diſperſae* in Oceano Orientali.

2. Metropoles: *Fuenchal*, *Citta de Palma*, *Ribiera Grande*, *Fort Dauphin*.

3. Regimen, apud Indigenas, *Deſpoticum*; apud Hiſpanos, Portugallos, Anglos, atque Gallos, *prouinciale*.

4. Religio, inter Indigenas quosdam, *Pagana*, *Mahometana*; inter Europaeos, *Chriſtiana*, et quidem, Romana Catholica, Reformata Anglicana.

AMERICA.

CVM TERRIS INCOGNITIS.

I. AMERICA, Orbis Nouus, India Occidentalis, in *occaſu.*

1. Fines: Oceanus Glacialis, cum Terra Incognita, ad *ſeptentrionem*; Oceanus Atlanticus, ac Aethiopicus, ad *ortum*; Fretum Magellanicum, in *meridie*; Mare Pacificum, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in *Septentrionalem* et *Meridionalem* Americam, atque *Inſulas.*

3. Regimen, apud Indigenas, *Deſpoticum*; apud Europaeos, *prouinciale* regium.

4. Religio, in coloniis Europaeorum, *Chriſtiana*, et quidem, Romana Catholica, Reformata, Euangelica - inter Indigenas, *Pagana.*

II. CANADA, Prouincia Europaeorum, in America *Septentrionali.*

1. Fines: Terra Incognita, cum Oceano, in *ſeptentrione* Oceanus Atlanticus, in *ortu*; Florida, *in meridie*; Noua Mexico, in *occaſu.*

2. Diuiditur, in Canadam, *Anglicam*, atque *Barbaram.*

3. Metropoles: *Quebec*, *Boſton*, et *Iames-Towne.*

4. Regimen *Prouinciale*, inter Anglos, et inter Barbaros, hoc deſpoticum, illud temperatum.

5. Religio, in Europaeorum coloniis, *Chriſtiana*, eaque, Romana Catholica, et Reformata Anglicana; Euangelicorum tamen, Menonitarum, et Quackerorum ſacris permixta; in Barbaris, *Pagana.*

III. FLORIDA, Iaquaza, Prouincia *Europaeorum*, in America *Septentrionali.*

1. Fi-

1. Fines: Canada, in *ſeptentrione*; Virginea, cum Oceano, in *oriente*; Sinus Mexicanus, in *meridie*; Noua Mexico, in *occaſu*.

2. Diſtinguitur, in Prouinciam, *Anglicanam*, atque *Barbaram*.

3. Metropoles: *Carolina*, *Fort Louis*, et *S. Auguſtino*.

4. Regimen, in coloniis Europaeorum, *Prouinciale*, a Gubernatoribus adminiſtratur.

5. Religio, inter Europaeos, *Chriſtiana*, et quidem, Romana Catholica, Reformata Anglicana; inter Barbaros, *Pagana*.

IV. NOVA MEXICO, et CALIFORNIA, Prouinciae duae, iuris *Hiſpanici*, in America *Septentrionali*.

1. Fines: Terrae Incognitae, in *ſeptentrione*; Canada, Florida, in *ortu*; Sinus Mexicanus, et Noua Hiſpania, in *meridie*; Mare Pacificum, in *occaſu*.

2. Diuiditur Noua Mexico, in *duas*; California, in *tres*, *Regiones*.

3. Metropolis et ſedes Gubernatoris, *S. Fe*.

4. Regimen, in coloniis Hiſpanorum, *Prouinciale*, apud Barbaros, *nullum*.

5. Religio, in coloniis Hiſpanicis, *Chriſtiana*, eaque Catholica; inter Barbaros, *nulla*.

V. MEXICO, ſeu NOVA HISPANIA, Prouincia *Hiſpanica*, in America *Septentrionali*.

1. Fines: Noua Mexico, ad *ſeptentrionem*; Sinus Mexicanus, ad *ortum*; Iſthmus Panamicus, ad *auſtrum*; Mare Pacificum, ad *occaſum*.

2. Diſtinguitur, in *Praefecturas*, ſeu *Audiencias III*.

3. Metropolis, et ſedes Proregis: *Mexicum*.

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, Americae Septentrionalis: *Mexicum.*

5. Regimen, *Prouinciale*, a *Prorege* Americae Septentrionalis, adminiſtratur.

6. Religio, *Chriſtiana*, Romana Catholica ſola.

VI. TERRA FIRMA, Caſtella Aurea, Prouincia *Hiſpanica*, in America *Meridionali.*

1. Fines: Hiſpania Noua, cum Sinu Mexicano, in *ſeptentrione*; Oceanus Atlanticus, in *oriente*; Amazonum Regio, cum Peruuia, in *meridie*; Mare Pacificum, in *occidente.*

2. Diſtinguitur, in *Praefecturas* X.

3. Metropolis, et ſedes regiminis: *S. Fe de Bogota.*

4. Regimen *Prouinciale*, in Terra Firma, ab Hiſpanis; in *Caribanie*, ab Anglis et Batauis, adminiſtratur.

5. Religio, in coloniis Europaeorum, *Chriſtiana*; eaque, Catholica et Reformata; inter Barbaros, *Pagana.*

VII. PERVVIA, Regnum, iam Prouincia *Hiſpanica*, in America *Meridionali.*

1. Fines: Terra Firma, in *ſeptentrione*; Amazonum Regio, cum Paraquaria, in *ortu*; Tucumannia et Chili, in *meridie*; Mare Pacificum, in *occaſu.*

2. Diſtinguitur, in *Praefecturas* ſeu *Audiencias* III.

3. Metropolis, quondam *Cuſco*, regia; iam vero, Quito.

4. Archiepiſcopatus Metropolitanus, Americae Meridionalis, la Plata.

5. Regimen *Prouinciale*, a *Prorege* Americae Meridionalis, adminiſtratur.

6. Religio, *Chriſtiana*, Romana Catholica, propagatur.

VIII. AMAZONIA, Regio, iuris ſui et *Portugallici*, in America *Meridionali.*

1. Fi-

1. Fines: Terra Firma, in *septentrione*; Brasilia, in *ortu*; Paraquaria cum Peruuiae parte, in *meridie*; Peruuia, in *occasu*.

2. Distinguitur, in *Mediterraneam* et *Litoralem*, Regiones II, variasque *Nationes*.

3. Regimen, apud Barbaros, *nullum*; in coloniis Portugallicis, *prouinciale*.

4. Religio, inter Barbaros, *Pagana*; inter Portugallos, *Christiana*, eaque, Romana Catholica.

IX. BRASILIA, Prouincia *Portugallica*, in America *Meridionali*.

1. Fines: Oceanus Aethiopicus, ad *septentrionem*, *orientem*, ac *meridiem*; Paraquaria et Amazonia, ad *occidentem*.

2. Diuiditur, in *Praefecturas*, seu *Capitanias* XIV.

3. Metropolis, et sedes Proregis: *S. Saluator*.

4. Regimen, in coloniis Portugallorum, *Prouinciale*; apud Barbaros, *incertum*.

5. Archiepiscopatus Metropolitanus: *S. Saluator*.

6. Religio, inter Portugallos, *Christiana*, Romana Catholica; inter Barbaros, *Pagana*.

X. PARAQVARIA, De la Plata, Prouincia *Hispanica*, in America *Meridionali*.

1. Fines: Peruuia et Amazonia, in *septentrione*; Brasilia, in *oriente*; Oceanus, in *meridie*; Tucumannia, in *occidente*.

2. Dispescitur, in *Praefecturas* VI., inter quas, *Terra Missionis*, eminet.

3. Metropolis: *L' Assumption*.

4. Archiepiscopatus Metropolitanus, Platensis, in vrbe, *L' Assumption*.

5. Regimen, in coloniis Hiſpanicis, *Prouinciale*; apud Barbaros, *incertum*.

6. Religio, inter Hiſpanos, *Chriſtiana*, Romana Catholica, inter Barbaros, *Pagana*.

XI. TVCVMANNIA, Prouincia *Hiſpanica*, in America *Meridionali*.

1. Fines: Peruuia, in *ſeptentrione*: Paraquaria, in *oriente*; Terra Magellanica, in *meridie*; Chili Regio, in *occidente*.

2. Metropolis: *S. Iago de l' Eſtero*.

3. Regimen, eiusdem cum Tucumannia formae.

4. Religio, in coloniis Hiſpanicis, *Chriſtiana*; eaque, Romano Catholica, in Barbaris, *nulla*.

XII. CHILI, Prouincia *Hiſpanica*, in America *Meridionali*.

1. Fines: Peruuia, ad *Septentrionem*; Tucumannia, ad *ortum*; Terra Magellanica, ad *meridiem*; Mare Pacificum, ad *occidentem*.

2. Diſtinguitur, in *Praefecturas* III.

3. Metropolis, et ſedes Gubernatoris, *S. Iago*.

4. Regimen, in coloniis Hiſpanicis, *Prouinciale*; in Barbaris, *nullum*.

5. Religio, inter Hiſpanos, *Chriſtiana*, *Catholica*; inter Barbaros, *Pagana*.

XIII. TERRA MAGELLANICA, Prouincia *Hiſpanica*, deſerta tamen, Americae Meridionali, extrema.

1. Fines: Tucumannia et Paraquaria, in *ſeptentrione*; Oceanus, in *oriente*; Fretum Magellanicum, in *meridie*; Mare Pacificum, in *occaſu*.

2. Metropolis: *Ciudad de Rey Philippe*.

3. Regimen, abſque *Magiſtratibus*.

4. Re-

4. Religio, inter Barbaros, *nulla.*

XIV. INSULAE AMERICAE, in vtroque Oceano.

1. Insulae *Occidentales:* Azores, Canadae, Bermudes, Lucayae, Caribes Sotto Vento, Cuba, Iamaica, Hispaniola, Porto Ricco; *Orientales*, in Terris Incognitis.

2. Metropoles: *Tercera*, Portugallorum; *Havana*, *S. Domingo*, Hispanorum; *S. Iago de la Vega*, Anglorum; *Martinique*, Gallorum.

3. Regimen *Prouinciale*, inter Portugallos, Hispanos, Anglos, Gallos, Danosque, distributum est.

4. Religio, inter Europaeos, *Christiana*, in Romanam Catholicam, Reformatam et Euangelicam, diuisa; inter Caribanes, *Pagana.*

XV. TERRAE INCOGNITAE, in *Boreales* atque *Australes* dispensantur.

1. Terrae *Incognitae Boreales*: Noua Zembla, Spitzberga, Grönlandia, Iames, Isles, Estotiland, Neu Walles, Neu Dännemarck, Terra Iedso.

2. Terrae *Incognitae Australes:* Noua Guinea, Noua Britannia, Carpentaria, Noua Hollandia, Diemen, Terra Circumcisionis, La Maire, Terra del Fuogo, Noua Zelandia, Insulae Salamonis, et, in mari Pacifico dispersae

3. Ius *Prouinciale*, in Terras Boreales, vendicant sibi, *Russi*, *Dani*, *Angli*, *Iapones*; in Terris Australibus, *nullum* est.

4. Religio, *Pagana*, in Terris Borealibus; in Australibus, *nulla*, saltim *leuissima*, obseruatur.

ADDITAMENTVM.

DE PALAESTINA.

1. Fines: Syria, ad *septentrionem*; Mesopotamia et Assyria, ad *ortum*; Arabia, ad *austrum*; Philistaeorum Regio, et Mare Mediterraneum, ad *occasum*.

2. Diuidebatur, primum, in *Cananaeorum Populos* VII; deinde, in *Tribus* XII, postea, in *Regna* II, vltimum, in *Regiones* IV.

3. Metropoles: *Hierosolyma, Samaria, Caesarea Philippi.*

4. Regimen, primum, *Theocraticum*; postea, *Regium*; inde, *Aristocraticum*; vltimum, *Prouinciale.*

5. Religio, *Mosaica* vera; sed, partim per *Idololatricam* et *Samaritanam*; partim, per *Pharisaeorum, Sadducaeorum*, atque *Essaeorum* haereses, postmodum deprauata.

6. Regiones *Finitimae*: Phoenicia, Mesopotamia, Assyria, Babylonia, *Arabia*, Ammonitarum, Moabitarum, Midianitarum, Nabathaeorum, Idumaeorum, Amalekitarum, Deserta, Aegyptus, Philistaea.

DEO,

BONOQVE PVBLICO.

FINIS.

INDEX.

A.

Aachen. 369
Aalborg. 376
aalen. 313
aarberg. 166
aarhuus. 377
aaroe. 378
aba-Uj-Vár. 544
abalak. 757
aballo. 80
abarim. 941
abasgi. 764
abaſſia. 833
abaujvarienſis Com. 544
abawi. 831
abbatis-zella. 164
abbeville. 78
abbrutium. 213
abdera. 56
abela Vinearum. 954
aberdonia nova. 119
abernethey. 121
abeſſinia. 833
abex. 831. 836
abian. 711
ablacs. 769
aboina. 799
abo, ſeu Turcu. 403
abrahamsdorf. 538
abrincae. 77
abrug Bánya. 598
abruzzo. 213
abula. 46
abuſſia. 705
abydos. 703
acadia, ſeu Scotia nova. 887
acannis. 857
accitana. 55
acerno. 221
accipitrum ins. 923
acco. 943
achada. 130
achem. 802
acherontia. 217
achib. 952
achmetset. 654
achonry. 130
achſaph. 943
achtina. 426
achtirena prov. 426
achuaſia. 724

achum. 835
achwaz. 724
achzib. 943
acoma. 888
acqs. 90
acra. 943
acroceraunia. 681
acula. 205
adama. 953
adami mons. 802
adana. 704
adane. 711
addar, adoraim 954
adea reg. 840
adela. 840
adel reg. 829
aden. 711
adhad. 827
adige fl. 179
adirbeisania prov. 721
admirantis seu admiralii ins. 870
adon. 527
adow seu Quaqua. 855
adrach. 954
adri. 213
adria. 187
adrianopoli. 670
adsak. 421
adullam. 952
aegates ins. 226
aegina. 689
aegusa 226
aegyptus. 823
aelii pons. 98
aenaria. 226
aénona. 631
aequator. 8
aeren. 122
aeria. 151
aesernia. 214
aesis. 202
aestivae ins. 924
aestuarium quid. 22
aesychia. 324
aethiopia. 830. 839. 854
aetna mons. 222
africa. 806
eius pars inferior. 830
agades. 813
regnum. 862
agatha. 86
agaunum. 174
agde. 86
agen. 88
aggerhusiana Dioecesis. 388
agerhusia, arx. 388
ager Florentinus. 206
Pisanus. 208
Sabinorum. 203
Senensis. 207
aginnum. 88
agosta. 222
agra. 730
agram. 627
agrensis Ditio. 730
agria. 550
agris. 710
agrigentum. 223
aguader. 813
aguares. 907
aguer. 813
ai. 949
aialon. 950
aia-Soluk. 702
aias. 704
aiasso. 704
aiath. 949

aiazzo. 225
aichſtadienſis epiſ. 244
aigle. 166
aignes montes. 86
ainſa 51
aiomma. 678
aire. 90. 151
aix. 84. 181. 369
ake. 943
akkiermann. 662
akim. 857
alacer de Sal. 38
aladulia praef. 704
alais. 86
aland. 403
alani. 764
alatri. 203
alatyria prov. 420
alazticke ſeu Akalzice .706
alba Weiſſenavienſis. 318
Carolina. 597
Iulia. 597. 662
Pompeia. 183
Regalis. 527
albana. 721
albamaria. 76
albania. 681. 882
albano. 204
albanopolis. 682
albarazin. 52
albaſſinska. 779
albenſis ſeu, Alba Regalenſis Com. 526. 597
albert. 90
albenga. 194
albiga. 87
albimontium. 155
albintimilium. 194
albi. 183
albion. 101
albis fl. 232. 265. 249. 478
albona. 190
album Fanum. 430
albuquerque. 58
albus portus. 103. 826
Fluvius. 833
Mons. 479
alburs. 762
alburgenſis Dioeceſis. 376
alby. 87
alcala Real. 57
De Henares. 47
alcair. 825
alcantara. 38. 58
alcarez. 47
alcira. 54
ackmar. 142
alcontinum. 40
alcoutim. 40
alcoy. 54
aldenarda. 153
alecium. 216
alecta. 87
alegranza ins. 867
alemagne. 231
alemannia. 309
alencon. 76
alengver. 38
aleppenſis prov. 712
aleppo. 712
aleſia. 86
aleſſano. 216
aleſſandria della Paglia. 185
aleth. 87
alexandria 712. 825
Albania. 720
Palaea 185
alexandrete. 712

alfeld. 257
algarbia reg. 40
algar. 189
algeriana reſpublica. 814
algerianum reg. 814
algezira. 57
algier. 814
algovia. 315
algver. 224
alhama. 56
aliadidab. 765
alibidinali. 711
alicante. 54
alin. 750. 775
alkariyah. 765
alla. 378
allada. 130
allendorf. 330
allobrugum. 82
allera fl. 249
almas. 523. 567. 602
almanca. 47
almacaron. 55
almanſour. 723
almanza. 47
almanzirifdin. 711
almeria. 56
almerin. 38
alminium. 633
almiſſa. 633
almugnecar. 56. 56
alone. 54
aloneſus. 678
alnovia. 547
alovifia. 926
alpes, graiae, peninae, rheticae, ſummae. 160
alpheus. 676
alſchaſch. 766
alſatia. 342
alſen. 378
alsfeld. 331
alsó-Saió. 547
Sztregova. 512
alta Tuita. 320
altai. 762. 777
Mons. 775
alt Arád. 565
Breyſach. 323
Bunzlau. 481
Catzenelnbogen. 337
Neu-Ruppin. 268
Rannſtädt. 277
altdorf. 243
altenburg. 276. 521
altenburgicus prin. 276
altin. 751
altona. 251
altorf. 165
altſohl. 506
altſtargard. 254
altſtällen. 169
altzedlitſch. 484
altum caſtrum. 525
aluta fl. 593. 655
alueus quid. 21
alva. 59
alvintz. 598
alwachs. 771
alzey. 355
amack. 381
amadie. 708
amäl. 397
amalfi. 221
S. amand. 153
S. amant. 72
amandopolis. 72
amara reg. 835

amarate. 36
S. amaro. 911
amaſan. 703
amaſia. 703
amaſis fl. 359
amaſim. 361
amaſtris. 702
amazonia. 906
amazonum fl. 906
amba Guexen. 835
Mazian. 834
ambaſia. 70
amberg 300
ambianum. 77
ambleteuſe. 77
ambrae ins. 870
ambroſii ins. 919
amboiſe. 70
ambrun. 82
amedanager. 746
ameland. 134
amelbach. 354
america ſeptentrional. 878
meridionalis. 896
eius ſtatus. 876
amerongen. 138
amhara reg. 835
amiens. 77
amiſum. 319
amoeneburg. 355
amorbach. 354
amoſa. 950
amersfort. 138
amphiſcii. 12
amrom. 378
amſerfeld. 657
amſterdam 140. 938
amſtelodamum. 140
amudaria fl. 763
amulaſſa. 852
amurantum. 36
amur. 776
amurskoy. 774
amurus fl. 752
anagni. 203
anathot. 949
anatolia. 701
anas fl. 35. 45.
ancona. 202
anconitana Marchia. 202
anclam. 265
ancyra. 702
andaluſia nova praef. 898
andarab. 769
andernach. 350
andes. 72
S. andre. 138. 765
S. andreas. 525
andreopolis. 49. 121
S. andreae promont. 921
S. andrews. 121
andria. 817
andethanna. 147
andreow. 765
andanager. 746
andlau. 343
andemantunum. 79
S. andre, olim Layant. 294
andro. 688
S. andrea. 49
andes montes. 917
andegavium. 72
anduxar. 57
aner. 947
angia. 149
angelopolis. 892
S angelo. 215
angermanland. 401

angera. 702
angeuri. 702
angermunda nova. 267
angermannia. 401
anghiera. 186
Oſt anglia. 105
nova. 831
angol de los Infantes. 918
angola vel Dongo reg. 851
angot. 836
angleſey. 110
angoche reg. 841
anglia reg. 101
eius ſtatus. 113
moneta. 117
angos reg. 841
angoulesme. 71
angers. 72
angaria. 366
angvilla. 926
anhalt Deſſau. 271
anholt. 137. 382
ania reg. 888
anima. 793
animantia. 25
aniovan. 870
anicium podium. 85
aniſia. 287
aniſus fl. 286
annäberg. 274
anna. 710
annaburg. 272
S. annae ins. 933
S. anne. 924. 936
anneci. 181
annand. 122
anoamares. 907
anſpach. 243
antequerea. 891
antiochia. 712
antibarum. 682
antibe. 84
anticoſti. 924
antigva ins. 926
antipolis. 84
antivari. 635
S. antonio. 891. 910
antonii Caſtrum. 885
antrym. 127
antwerpen. 144
antoing. 151
S. antoin. 83
antilibanus mons. 941
antipatris. 947
antipodes. 12
antivari. 682
anthedon. 954
antoeci. 12
antequera. 56
anxanum. 214
anxur. 203
aolſt. 153
aoſta. 181
apafalva. 594
apalachos. 886
apamea cibotus. 702
apamiae. 87
apati. 553
aphek. 946
aphrodiſium. 87. 52
aphec. 943
appenrade. 378
appenzell. 164
apollonia. 948
apt. 85
apta Iulia. 85
apulia. 214
aquada. 936

aquambou reg. 857
aquapulco. 891
aquatulco. 891
aqua Maron. 940
pendente. 205
aquae Vereres. 140
ductus quid. 21
Flaviae. 36
Gratianae. 181
Mortuae. 86
Tarbellicae. 90
Sextiae. 84
Statellicae. 183
Solis. 108
Pannonicae. 288
Aqui. 183
aquianum. 180
aquileia. 166
L' aquila. 213
aquilegia. 189. 293
aquino. 219
aquisgranum. 369
aquitannia prov. 88
ar Rakim. 710
ara Terra. 847
arabia Petraea. 709
Deserta. 710
Felix. 711
arabo fl. 494
arac. 710
L' arache. 812
aradiensis Com. 565
aragonense Castrum. 224
aral lacus. 763
aramuth. 770
arania. 122. 123
aranyiensis sedes. 603
aranykert. 497
aranyos Maróth. 508
Medgyes. 560
aranjves. 48
arany vár. 599
arad. 953
ararat. 708
araris fl. 67
arau. 168
arausio. 85
arausonium. 271
araxes fl. 700
arbela. 721. 946
arben. 320
arbe ins. 633
arboga. 400
arburg. 165
arcadia. 684
archangel. 416
archangelopolitana prov. 416
archipelagus, quid. 22
Graeciae. 642
arcimbaldi. 73
arcos. 53. 57
arcoco. 836
arctopolis. 270
arcus. 53
ardebilium. 721
ardenburg. 152
ardfeart. 129
ardibil. 721
ardinacha. 127
ardra reg. 857
ardres. 27. 857
arelate. 85
aremberg. 351
areae. 84
aren 123
arenncum. 138
arensberg. 350. 351. 367
arequipa. 903

areſonum deſertum. 770
areta. 942
Diſtrictus. 942
aretium. 207
aretopolis. 166
arezzo. 207
argentea. 904
argenteus fl. 913
argentoratum. 342
argentina. 342. 649
argentorato mont. 642
argia. 710
argob. 955
argovia. 821
argu. 762
argum. 776
arguna. 759
argunskoi. 759
argyle. 121
argyropolis. 904
arhuſienſis Dioeceſis. 377
aria. 151
ari montes. 750
ariano. 199. 220
ariani Caſtrum. 199
arida. 607
arica. 904
ariminum. 200
arimathia. 949
arles. 85
arlesheim. 345
arlon. 147
armant. 826
armaſana prov. 419
armagh 127
armedabat. 734
armentieres. 153
armira. 679
armuzium inſ. 723
arnaut. 681
arnheim. 138. 355
arnon. 940. 941. 955
arnus fl. 179
arnſtadt. 281
arnſtein. 279
aurok ſzállás. 552
aroër. 956
arola fl. 160. 309
arona. 186
aronches. 39
aroſia. 400
arpino. 219
arquico. 836
arracaniae reg. 740
arracan 740
arragoniae reg. 51
arras. 151
arſamas. 419
arshott. 143
arſicua. 486
artabius. 720
artace. 702
artakui. 702
artemiſio. 685
arteſiae com. 151
artigis. 56
artois. 151
arvenſis Com. 501
arunci. 39
arunda. 56
arundel. 108
aruntina. 108
arva 502
arverna. 72
arvonia. 110
arwangen. 165
arx nova. 544
urbana. 201

arzilla. 812
arzignano. 187
arziris. 707
aſak. 421. 663
aſan. 951
aſcaldas. 38
aſcania. 256
aſcenſion ins. 868
aſchaffenburg. 354
aſchkundt. 766
aſchersleben. 256
aſcoli. 202
aſciburgum. 354
aſcii. 12
aſcrivium. 633
aſcka, azeka. 952
aſia. 695
aſiante reg. 856
Askerſund. 400
aslo ſeu Obslo. 388
asna. 826
asnidia. 368
aſovv. 663
aſow. 421
aſphaltides lacus. 940
aſpahanum. 720
S. aſſaph. 111
aſſen. 136
aſſena. 826
aſſenheim. 333. 335
aſſens. 308
aſſer Tribus. 943
aſſidonia. 57
aſſiſio. 202
aſſuana. 827
aſſumptionis ins. 924
L' aſſumption. 914
aſtaborat. 831
aſtaſobas. 833
aſtharoth, Karnaim, ſeu Carmon. 954
aſti. 182
aſtigi. 57
aſtorga. 59
aſtracan praef. 754
aſturica Auguſta. 59
aſturia. 203
aſturiae prin. 49
aſtypalia. 688
aſzód. 514
aſzaló. 550
atbara. 831
aternum. 214
ateſte. 187
ath. 149
athama. 56
athenae. 680
atheſis fl. 179
athlone. 130
atlas. 811
atmosphaera. 20
atrebatum. 151
attines. 680
attock. 731
atura. 90
aubone. 166
audomaropolis. 151
averbach. 301
avenio. 85
aveiro. 37
avenche. 167
aversberg. 292
augela. 821
augenſtenburg. 378
augeriacum. 88
augia minor. 318
dives. 320
augſt. 163

augsburg. 317
S. auguſtino. 886
auguſtoritum. 71
auguſto Nemetum. 72
auguſtodunum. 81
auguſtobona. 80
auguſtusburg. 274
auguſtae aquae. 90
auguſta emerita. 58
Auſciorum. 89
Praetoria 181
Rauracorum. 163
Sveſſionum. 68
Trevirorum. 353
Turinorum. 181
Tricaſtinorum. 83
Vindelicorum. 317
auguſtanus Epis. 317
aveuticum. 167
avila. 46
avis. 39
aula bona. 166
avile. 49
aulendorf. 317
aulon. 682
aumalle. 76
avogaſia. 705
auraria. 598
aurach. 312
aurata ſedes. 603
auranches. 77
aurelia. 70
nova. 886
aurelianenſis praef. 69
auria. 48
aurich. 361
auriliac. 73
aurgi. 57
aurimontium. 471
aurſperg. 315
auſchwitz. 587
auſpitz. 487
auſſig. 481
auſta. 481
auſtraſia. 338
auſtriacus cir. 286
auſtria ſuperior. 287
Inferior. 288
auſterlitz. 487
autiſiodorum. 80
autun. 81
auveri. 858
aux. 89
auxuma. 835
auxerre. 80
ava. 700. 740. 793
avae reg. 740
avallon. 80
avari. 764
avaricum. 71
avellino. 220
averſa. 219
aves. 927
avesnes. 150
aweſtadt. 398
avignon. 85
awiri. 764
avocaſſi. 764
awrud. 598
axel. 152
axiaca. 662
axiopoli. 669
axius fl. 676
axum. 835
ayala fl. 700
ayamonte 58
ayamontium. 58
ayan litus. 839

ayr. 122
azafia. 813
azamor. 813
azarad. 821
azeda. 47
azgar. 821
azmon. 954
azores ins. 923

B.

Báar. 98
babadagi. 669
bábafzék. 506
babel Mandab. 839
Mendel. 839
babenhaufen. 316
babotsa. 530
baca. 55
bacalam. 769
bacaner. 730
bacarenfis Ditio. 730
baccafara. 664
ba h. 517
bacharach. 355
bachmuth. 424
bachoria. 735. 737
baciefaray 664
back feu Minios Regio. 851
backu, baca. 721
bactriana. 768
Cis Oxiana. 768
bacuntia filva. 49?
badafchan reg. 768
badaioz. 58
badaofchan. 769
baden. 168. 288. 324
badenburg. 372
badenfis Com. 168
Marchionatus. 324
badenweiler. 323
baetis fl. 45
baeza. 57. 902
bagdet. 709
bagemder. 834
bagemdri reg. 834
bagoduchow. 426
bágyon. 603
bahama ins. 925
baharem ins. 723
bahia praef. 910
bahr. 723
bahrein. 723
bahri. 824
bahus. 397
bahufiae praef. 397
baia 516
Anton Gill. 870
S. Auguftin. 869
baikal. 751
bailly. 800
baimócz. 499
baindt, bundum. 317
baiocae. 75
baka-bánya. 510
bakar. 670
bakmonoftra. 621
bakony. 493
bakovv. 656
balachna. 419
balch. 722. 768
Regnum. 768
balchan. 767
balchus lac. 763
baldivia. 918
baleaarides ins. 60
balearis maior. 60
minor. 60
balagver. 53

balaklava. 664
balásfalva. 597
balaſſa Dyarmath. 513
balaton lac. 529
balbaſtro. 51
balkan. 666
Mons. 642
balkaſi. 770
Lacus. 763
Al balkoa. 942
ballenſtadt. 270. 390
ballishannon. 128
balna. 524
balogh. 548
balſa. 40
balſora. 710
baltimore. 129
balur. 769
baly. 836
bamba Ducatus. 851
bambara. 863
bamberg. 240
bambergenſis Epis. 240
bambouc. 861
banckiſienſis Ditio. 731
banda. 799
bandel port. 840
bandela port. 840
bander Congo. 724
bando. 735
banf. 119
bangor. 110. 127
banialucenſis praef. 648
banneck. 731
banoſtra. 621
bantam 801
banyalucka. 648
bapalma. 151
bapaume. 141
barle Duc. 98
ſur aube. 79
ſur ſeine. 80
barabia. 831
barabinzi Tatari. 769
barabua. 831
barantola. 772
baranyienſis Com. 528
bararienſis Ditio. 733
barbada. 926
barbados. 927
barbanſon. 150
barbaria. 810
Citerior. 811
Vlterior. 811
barbariae deſertum. 820
barberino. 206
barbienſis Com. 270
barbora. 840
barboude. 926
barby. 271
barcan. 767. 816
barcanum reg. 817
barcarotta. 58
barcellona 53
barcelonette. 182
barcino. 53
barcovicum. 102
bardewick. 257
bardi. 191
barduz. 603
bareuth. 243
bargenie. 122
bari. 215
barillowitz. 628
barium ad Album. 79
barletta. 215
barlington. 882
barmeo. 50

barmſtadt. 252
barnual. 760
barr. 439
barranca de Malambo. 897
barrenſis Duc. 98
barroducum. 98
barrovius fl. 126
barrum ad Sequanam. 80
barrucum. 82
barſello. 192
barſienſis Com. 506
barth 264
bartenſtein. 455
bartſa 540
S. Bartholomaei ins. 926
barulum. 215
baſan. 941
Baſel. 163. 174. 345
baſilienſis civ. 163
Epiſcopatus. 345
baſilicata terra. 217
baſiotha. 951
baſo deſertum. 428
La Baſſe. 153
Terre. 925
baſſeſtädt. 390
baſtia. 225
baſtoigne. 148
bata. 528
Szék. 528
batavia. 139
ante Iacarta. 801
batavodurum. 139
batenburg. 38
báth. 511. 517
bathe. 108
bathmünſter. 516
báthor. 562
batia. 57
baticala. 746
bátorkeſzy. 524
bátowtze. 511
báts. 517
bátſienſis Com. 516
bátsmonoſtra. 516
batta. 851
baturin. 423
bavaria cis Danubiana. 301
Trans Danubiana. 299
bavay. 150
bauske. 451
bauskenburg. 451
bautzen. 467
bayt Baſſin. 934
Cheſabec. 883
de S. Iulian. 921
Moritz. 933
van Dieme. 937
bayeux. 73
bayonne. 49. 90
bayreuth. 243
bazas. 90
beanmont le Roger. 76
beareſlörd. 933
beaucaire. 86
beaujeu. 73
beaumont. 150
le Vicecomte. 40
beaune. 81
beauvais. 68
bechinenſis cir. 483
becſtra, Baraſſa. 954
bedford. 104
bedka 650
beeburg. 163
beehin. 483
beerſeba, berſebe. 951
befort. 345

behna 824
beia 39
beichlingen 280
beichlingenſis Com. 280
beilſtein 335
beinheim. 342
beira. 37
békes. 564
békeſſienſis Com. 564
bela. 510. 537
Scikip. 942
belaja. 421
belcaſtro. 218
belew. 425
belgium. 133
Catholicum. 142
Foederatum. 134
belgorodenſis prov. 424
belgorod. 424
belgrad. 265. 632. 640
belgradienſis praef. 649
belick. 367
belitri. 204
beliz. 269
belna. 81
belo-bánya. 510
beloſero. 415
beloſerona prov. 415
beluedere. 685
belż. 589
bella. 504
belle Isle. 74
Nation. 938
bellegarde. 81
bellenz. 170
belley. 81
belliacum. 81
bellicardus M. 345
belli proſpectus ins. 867
belliquadrum. 861
belloiovium. 73
bellomontium. 70. 150
belloquarta. 86
bellovacum. 68
bellum vadum, ſeu Flaviobriga. 50
belluno. 187. 188
bemini ins. 925
benavari. 51
benavento. 59
bender. 661
benderenſis praef. 661
bendermaſſin. 801
S. benedeck. 593
S. benedicti Abbatia. 323
archi Abbatia. 522
benevonte. 220
benfelden. 343
bengalae reg. 733
benguela nova. 851
Vetus. 851
beniamin Tribus. 949
beniarmaſſin. 801
benin reg. 857
benikemane. 942
beniſabich. 812
bentheim. 371
bentheimienſis Com. 371
bénye. 542
berbowetz. 626
berchin. 120
berdoa. 821
regnum. 821
bereczk. 601
bereghienſis Com. 555
bereg-Szaſz. 556
berenice. 817
bereſow. 757
berg. 137

bergamo. 188. 703
bergdorf. 251
bergen 149. 256. 389
op Zoom. 143
bergae ad Somam. 143
bergenſis Dioeceſis. 389
bergerac. 88
berg Straſſe. 355
bergue. 154
berg-Zabern. 340
bergtolsgaden. 305
bergtolsgadenſis praepoſitura principalis. 305
beria. 678
berigonium. 122
berkelz. 558
berleburg. 336
berlin 268
bermudes. 924
bern 165
Caſtell. 353
berna. 166
bernau. 268
beraun 480
bernburg. 270
bernburgenſis Tetrarchia Anhaltinorum. 270
bernenſis civ. 165
S. bernhard 938
bernhardi Caſtrum. 916
bernhardo de la Frontera. 916
bernichov. 817
bernſtadt. 470
beroth, beeroth. 969
berſenburg. 508
S. bertrant. 89
berwick. 102
berwy. 120
berzetin. 547
beſancon. 98
beſcovia. 465
beſec. 947
beſer, beſor. 956
beſieres. 86
beſſarabia. 661
beſztertze Bánya. 505
betancium. 48
betauia. 137
betancos. 48
betelehem. 945
beterrae. 86
beth betharampta. 956
Haram. 956
Hagla. 949
Ieſimoth. 956
Nimra. 956
Rehob. 943
Thapuah. 954
bethar-bitter. 951
betharaba. 953. 956
bethanienſis Dynaſtia Superior. 472
Inferior. 468
bethel. 948
betheen. 943
bethlehem. 38. 952
bethlen. 593
bethoron. 948
bethſan. 947
bethſaida. 945
bethſeca. 947
bethulia. 945. 947
bethune. 151
bethzur. 953
betlsdorf. 538
bétse. 565. 578
betskerez. 565
betzkow. 500

betzkowa. 465
beverwick. 142
bevergern. 360
beuren. 166
bewelandia borealis. 139
Auſtralis. 139
bewern. 259
bexa 259
biafara reg. 858
biala. 434
bialacirkiew. 438
bialogrod. 662
bialogrodienſis praef. 662
biatia. 57
biben 190
biberach. 316
bibersburg. 496
bibiscum. 166
biche. 341
bichium. 341
bidenſis praef. 667
bidinum. 667
bidiſcum. 341
biela bánya. 510
bielsk. 442
bienenſis Tractus. 174
bierfliet. 152
bierſtein. 333
biſara reg. 862
bihar. 563
biharienſis Com. 562
bihárts. 630
bikſalva. 602
bilbao. 50
bilbilis. 52
biledulgerid reg. 816
bilefeld. 366
bilham. 947
bilitz. 473
bilicenſis prin. 473
binche. 150
bingen. 357
bintenſis Abbatia. 317
bints. 598
biodenhofen. 148
biörneborg. 403
bipontum. 340
bipontinus prin. 340
birgus fl. 126
biri. 847
birkenfeld. 339
birſa. 815
biſcaia. 49
Nova. 890
biſcaiae Dominium. 49
biſchoflak. 291
biſchofsheim. 246. 354
biſchoffzell. 169
biſchweiler. 342
biſignano. 217
bisnagar. 744
bisnagarienſe reg. 743
biſſagots ins. 862
biſtricia. 501
biſtricz. 607
biſtricienſis Diſtric. 607
bitſch. 341
bitonto. 215
bituricae. 71
bizamo. 836
blagai. 630
blair. 120
blagiskithurn. 630
blamont. 97. 345
blanca. 927
blankenberg. 155
blankenburgenſis prin. 256
blankenburg. 256

blankenheim. 351
blankenheimienſis Com. 351
blaſendorf. 597
blatnicza. 504
blauenſtein. 513
bleckingia. 395
bleſae. 70
bliaudi. 69
bliterrae. 86
blockziel. 136
blois. 70
blomberg. 366
blumberg. 321
boa Viſta. 867
bobbio. 185
bocharia. 767
bocchnien. 588
bochudis. 811
bodrogienſis Com. 517
boeshau. 465
bog fl. 661
bogdania. 657
bogdoi. 779
boglio. 182
bohemia reg. 478
eius ſtatus. 488
Moneta. 491
bohemiae cir. 463
bohemica ſilva, ſeu Gabreta. 478
bohlem. 38
böhmiſch Brod. 410
Kamnitz. 481
bohus. 397
boiano. 214
boiodum. 304
bois de Vincennes. 69
le Duc. 143
boitzenburg. 255
bolacum. 182
bolchow. 425
bóldog-kö. 545
bol-duc. 143
bolerium. 110
boleslavia. 471
Iunior. 481
Vetus. 481
boleslavienſis Cir. 481
bolnonia. 201
bologna. 201
bolſena. 204
bolswert. 135
bommel. 138
bon. 817
Agres. 927
bona villa. 188
bondo. 852
bondorf. 321
bone. 815
bonn. 350
bonnivet. 71
bononia. 77
bononienſis praef. 201
bontzida. 594
bonus Aer. 914
Andreas. 817
bonyha. 596
booner-Schantz. 135
bopfingen. 314
boppart. 352
borberek. 598
borbonium. 73
borchloen. 146
borckelo. 137
bordeaux. 90
borg. 382
borga. 395
H. borgo. 224. 404

borgo S. Donnino. 195
d' Osma. 46
S. Sepulcro. 207
di Val di Tara. 191
boria 52
borkholm. 395
bormienſis Tractus. 173
bornis. 173
born. 273
borneo. 800
Inſula. 800
bornholm ins. 382
bornok. 863
bornſtadt. 280
boroſtyán. 534
boros-Jenö. 564
bors-Monoſtra. 534
borſod. 542
borſodienſis Com. 548
börsön. 511
boruſſia reg. 453
eius ſtatus. 460
Moneta. 461
boryſthenes fl. 423 432
642. 661
boſa. 224
böſing. 496
boſton. 104 881
boſtra. 710
bosna, Sami. 649
Fluvius. 647
bosnia. 648
böſzörmény 562
bornia ſeu Caiania prov 402
botobriga. 352
botza 502
botzra. 710
bova. 218
bouchain. 150
bouhera prov. 824
boulogne. 77
bourbon l Archambault. 73
ins. 869
i, Aney. 81
bourbourgh. 154
bourg. 899
bourgen Breſſe. 81
bourges. 71
bournou reg. 863
boutan. 772
bovillon. 148
bovines. 149
boylour. 832
boynicz. 499
bozentin. 440
bozen. 295
bozin. 496
bozzok. 411
bozollo. 191. 194
brabant. 143
brabantiae Duc. 143
bracara Auguſta. 36
braceiano. 205
braclaw. 433. 438
braclavienſis palatinatus. 438
brad. 598
braga 36
braganza. 36
braine le Comte. 150
braix. 120
brakel. 365
brama. 740
brambor. 733
bramae. 851
Regnum. 740
brandeburgum Vetus et Novum. 254. 269
brandeburg. 455

bran-

brandeis. 480
brandrutum. 174
branonium. 105
branvicska. 599
brannibor. 769
braque. 817
braſilia. 908
braslaw. 433
braſſo. 607
bratislavia. 437
brattia. 633
bratzkow. 656
braunau. 305. 482
brauneggen. 295
braunfels. 375
braunsberg. 459
braunſchweig. 258
brava ſeu Barama. 840
S. Ioannis ins. 868
brazza. 633
brebice. 899
brechinia. 111
brecknock. 111
breda. 143
bregentz. 319
breitenbrunn. 520
breiteneck. 300
breitungen. 241
bremen. 261
bremgarten. 168
bremenſis Duc. 260
bremer Vörde. 260
breſcia. 187. 434. 880
breſello. 192
breſin. 445
breſtia Cuiaviae. 443
breſt. 75. 880
breſtienſis palat. 443
breſzlau. 470
breſztowatz. 622
La Bretagne. 73. 101
bretten. 356
bretigni. 70
brettina. 272
bretiniacum. 70
brevoord 137
brezno. 504
brezowa. 499
briançon. 82
brieg. 470
briel. 141
brielshaven. 933
brienne le Chau. 79
bries. 504
brietzen. 268
S brieux. 14
brieza. 268
brigantia. 36
brigantium. 82
brigenſis prin. 470
brindiſi. 216
briſacum regium. 344
brisgau. 322
briſtol. 108. 881
britannia. 101
Barbara. 118
Minor. 73
Nova ins. 936
britonum caput. 924
brivates. 75
brix. 485
brixia. 187
brixellum. 192
brixen. 295
brixienſis epis. 295
brizno-Bánya. 504
brno. 487
brod. 624
broda Bohemica 480

brodnitz. 458
broël. 350
bronchorſt. 134
brondrut. 174
bronium. 150
brovoniacum. 103
bruchſal. 338
bruch. 485
bruck. 168
an der Leytha. 288
an der Mur. 289
brugneto. 193
brügge. 154
brulla. 350
brunna. 487
brunduſia. 345
brunodunum. 305
brunonisberga. 459
brunsbüttel. 250
brunsvicenſis Duc. 258
bruntrut. 345
brunnon. 162
brünn. 487
brunduſia. 174
brunenſis cir. 487
brüſſel. 144
bruttiorum. 771
Ager. 218
brutti. 766
bruyl. 350
bruxellae. 144
brzeſſici. 434
brzeſty. 443
brzezyny. 445
buarcos. 37
bucovia. 253
bucoreſta. 656
bubitz. 629
buccari. 630
buchaira. 824
buchau. 316
bucharia minor. 770
bucherzſt. 656
buchorn. 320
buchsweiler. 342
buck. 589
bückenburg. 364
buckhingham. 104
buckor. 730
buckorenſis Ditio. 735
buckow. 253
buda. 525
budiadinger-Land. 362
budiegovitz. 488
budin. 525
budingen. 333
budoa. 633
budiſſin. 467
budiſſenſis Cir. 467
budweiſz. 483
budwitz. 488
buggantz. 510
bugia. 815. 831. 831
bugiae reg. 814
bugna reg. 835
bugus fl. 586
buhia. 831
buiak. 513
bukaria. 767
buldente Com. 319
bulgaria. 667
bullionenſis Duc. 148
bund des Hauſes Gottes. 173
der 10 Gerichte. 173
bundsgenoſſen. 172
bungo. 851
buen Retiro. 47
buenos Aires. 914

bunzlau. 471
burbo Ancelli. 81
burdegala. 90
buren. 138. 365
burg. 255. 372
Steinfort. 372
Scheidungen. 280
burgdorf. 166. 258
burgogne. 80
burgau. 315
burgondiae Com. 98
burgos. 46
burgur S. Sepulchri. 207
burgus 224
Breſſiae. 81
S. Domnini. 191
vallis Tari. 191
burkrain. 303
burckhauſen. 305
burckhauſienſis praef. 305
bouromla. 426
burſa. 701
burtanga. 135
burtanger Fort. 135
buſin. 629
buſuilla. 342
buſſetto. 191
buſſeret. 710
bütau. 265
butera. 223
butorotum. 681
butrinto. 601
butſtad. 280
butua. 633. 844
buturitum. 215
butzbach. 331
buxetum. 191
buxovilla. 342
buza. 394
buzephalia. 253
buzovium. 253
büzow. 253
by. 751
bybenſchitz. 487
byruthum. 243
byruthinus Marchionatus principalis. 242
byzia. 670
byzienſis praef. 670
bzovvik. 511

C.

Cabellio. 85
cabillonum. 81
cabita. 798
cabo S. Auguſtino. 910
de Creux. 52
Forbat. 54
di Favo. 222
de Gates. 55
Martin. 54. 87
Matapan. 684
de Palos. 55
S. Vincente. 40
cabul. 731. 943
caccianum. 741
cachimirienſis Ditio. 731
cadan. 485
cadix. 57
cadomus. 75
cadurcum. 89
caen. 75
caermarthen. 111
caeſarodunum. 70
caeſareoforum. 537
caeſarea Palaeſtina. 946
caeſar Auguſta. 51
caeſaris Mons. 344

caesarea Philippi. 944
caesaris Burgus. 75
caffa 663
cafferia. 845
cagliari. 225
cahyro. 825
caianeborg. 408
caiania. 442
caiazzo. 219
caiodunum. 43[illegible]
caiphas. 944
cairvan. 815
calabria. 217
calacutium. 745
calaguris. 46
calahorra. 46
calais. 77
calaris. 225
calasparta. 55
calatia ad Vulturnum. 219
calatrava. 48
calau. 466
calba. 256. 313
calbon Goftana. 858
calcar. 370
calecutium Reg. 745
calecut. 745
caledonium Caftrum. 120
calenberg. 259
caletum. 77
calfung. 783
calicoulang. 745
caliculangia. 745
calidonia. 118
calieſet Dramburg. 279
california. 885
caliodobekum 76
caliſia. 444
callifienſis et Gneſenſis Palat 444
calis fluv. 393
calmar. 394
calonefus. 74
calox. 743
calvus Mons. 79
callao. 903
callirhoc. 956
callunda. 380
calva. 313
calvi. 219. 225
callaio. 313
camaromum lamour. 858
camarones. 858
cambalu. 784
cambat. 856
cambaia. 734
camberium. 181
cambodiae Reg. 741
camboia. 741
camboricum. 70
cambrag. 150
cambridge. 106. 881
cambridia. 881
cambum. 304
camenz. 467
camerino. 202
caminek. 439
camil. 777
caminha. 36
camin. 265
campania Praef. 78. 221
campania Romana. 203
campagna. 221
campagne. 78
campagnie Land. 934
campeche. 891
campen 136
campilung. 557
campidonenſis Abbatia Principalis. 317

campomaior. 39
campidona. 317
campodunum. 302. 317
campolungo. 656
campredon. 52
campus rotundus. 52
Dominorum. 557
Larus. 662
Longus. 557
S Petri. 319
Regius. 165
cana. 827
Galilaea. 945
Maior. 943
Minor. 945
canada Francica. 829
Anglicana. 880
Barbara. 880
canadae Inf. 924
cananor. 745
cananorium Reg. 745
canariae ins. 866
canarae Reg. 746
cancheu. 786
candaria Prov. 722
candahar. 722
candia. 686. 802
ins. 685
candisienſis Ditio. 733
cando. 803
candu. 803
candy. 802
canea. 685
caneto. 191
canfranc. 51
canga. 787
caniſcha. 531
cannoſa. 192
cano Reg. 862
canoſa. 216
cantabria. 49
cantabrigia. 106
cantacium. 218
cantaiſchiana. 765
cantaiſche Reg. 769
cantazaro. 218
canterburg. 107
cantium. 107
cantuaria. 107
cantyr. 122
caor. 739
caorle. 189
capacio. 221
capernaum. 945
capes. 817
la capelle. 78
caphar Zabo. 947
Salama. 947
capha. 663
capitanata. 215
caplahou. 856
capo des Aiquilles. 847
de S. Andres. 921
de S. Antonia. 935
Blanco. 820
de Breton. 824
de Bouna Spiranza. 847
Buzader. 821
Comorin. 744
Coquibocca. 898
Corſo. 856
d' Iſtria. 190
Mauritii. 933
Moranta. 928
Nord. 907
de Nort. 933
Notal. 869
de Palmas. 855

de Trois Puntas. 856
de Race. 907
S. Rocas. 909
S. Roch. 909
de Sable. 881
S. Sebaſtian. 869
de Sete. 86
di S. Thoma. 911
della Vella. 898
Verele. 862
Verga. 862
de 11000. Virgines. 922
dela Vittoria. 922
Paſſaro. 222
capoua. 219
capraia. 226
capraria. 226
caprea Inſ. 220
capri. 220
caprulae. 189
capraſium. 69
caput Aqueum. 221
capuli Derbend. 668
caracoia. 770
carae vel Carſae. 708
cara Moran. 778
caradrina. 677
carantania. 293
caramania Prov. 723
Praef. 704.
carara. 193
caranto. 683
caranſebes. 567
caraſſau. 927
caralia Prov. 411
carbon. 676
carcores. 799
carcaſſone. 88
cardia. 671
cardif. 111
cardigan. 111
cardo Montium. 127
cardone. 52
carduelia Princ. 706
carentan. 75
carelia Suecia. 404
caresbeia. 707
carga. 710
cariathaim. 956
caribum. 899
caribanes infra Ventum. 925
caribania Prov. 898
caribes bar lo Vento. 925
caribes Satto Vento. 927
carinthia Superior. 293
Inferior. 293
carignano. 182
carinthiae Duc. 293
carinianum. 182
caririola. 219
cariſtus. 685
carlburg. 520
carlebi, ſeu Gamla Karlebi Carolina Antiqua et Ny Karlebi. 403
carlesfort. 885
carlothum. 408
carlowitz. 623
carligford. 227
carlile. 103
carlsbad. 484
carlsbergen. 399
carlscrona. 395
carlshafen. 395
carlsham. 395
carlsruhe. 324
carlsſtadt. 397
carlsſtat. 261
carlsſtein. 397. 480

carlath. 468
carlopage. 631
carlsſtadt. 628
carmania. 723
carmagnole. 182
carmaniola. 182
carmardon. 111
carmel. 953
carmelus. 946
mons. 941
carmone. 56
carnarvan. 110
carnuthum. 70
carnioliae Ducat. 290
carnovienſis Prin. 473
carniolia Superior Infer. 291
media. 291
carnovv ſeu Iaegerndorf. 474
caroli 225
corona. 395
caiolopolis. 79
carodunum. 441
caroliae. 81
caroli Caſtrum. 885
caroliburgum. 520
caroloregium. 149
caroline. 799. 885
caroliburgum. 261
carolinus Campus. 631
carolo Montium. 149
carpathus Ins. 688
mons. 493. 654
carpathicae Alpes. 641
carpentoructae Meminorum 85
carpentaria. 937
carpentras. 85
carpi. 192
carrigfergus. 127
carriata. 944
cars. 708
cartha. 945
carthagena. 55
Praef. 897
carthago. 893
nova. 55. 897
carthin. 778
caſa Candida. 122
caſale. 183
Caſal. 185
caſan. 752
casbin. 720
casbon. 956
caſchau. 544
caſchcais. 38
caſerto. 219
casgar. 770
cashel. 129
caſpin. 951
caſſario. 217
caſſel. 330. 354
caſſeletum. 154
caſſena Reg. 863
caſſia Praef. ſeu Caſſan. 752
caſſia Prov. 752
caſſilia. 129
caſſinie. 899
caſſiquae. 847
caſſon Reg. 861
caſſubi. 740
caſſubliae Reg. 740
caſtella Lartac. 680
caſtellionum. 192
caſtellaneta. 216
caſtellanus Comit. 241
caſtell. 856
Branco. 37
Maggiore. 192

nuovo. 633
rotſo. 685
de Vide. 39
caſtello Aragoneſe. 224
caſtegnes. 642
caſtiglione. 192
caſtilia d' Oro. 896
Aurea. 896
Nova Reg. 47
Vetus Reg. 46
caſtri. 680
caſtriferrei Com. 532
caſtra allata. 121
caſtres. 88
caſtrenſis Duc. 205
caſtro de Verdiales. 50
caſtro Marin. 40
caſtro. 205
caſtrum Album. 37
Briennium. 79
Corvi. 513
cameracenſe. 150
Delphini. 82
Delphini. 869
Delphini. 182
Heraldi. 72
Knocke. 152
S. Lud. 879
Marinum. 40
S. Michaelis. 597
Novum. 663
Riſchelii. 881
Terreum. 533
Theodorici. 80
Tuentis. 187
Verdialae. 50
Vidae. 39
caſtua. 293
caſſubliae Reg. 740
cattalud. 52
catalaunum. 79
cataloniae Pr. 52
cataracta quid. 21
Gandavenſis. 152
catariena. 128
caterlach. 128
S. Catharinae Inſ. 925. 927
catharinepolis. 759
catharineburgenſis Ditio. 759
catharinenburg 759
catifelchber. 821
catimelibocenſis Com. 331
catimelibocum Vetus. 337
catonia. 222
eattaro. 633
catz 336
cabaillon. 85
cauan. 127
caub. 355
caucaſus. 699 762
caucoliberis. 87
caudebec. 76
cauitae. 798
caurinum. 58
caurzimenſis Circ. 480
cauum. 663
cayete. 909
cayron. 817
cbilmoria. 127
cedemoth. 956
cedes Nephtalim. 944
cedron Torrens. 940
cephalonia. 686
cefalu. 222
celebes Inſ. 800
cella Epiſcopi. 246
ad Hamersbachum. 323
cellae. 289

cellerfert. 259
celſona. 52
ceneda. 189
cenomanum 70
centum cellae. 205
cephaloedis. 222
cephalonia Minor. 689
cephiſſus fluv. 678
ceram. 799
ceretica. 111
cerman. 723
la cerra. 219
cerſovia. 669
certiacum. 168
cervera 52
cervia. 149. 200
cervimontium. 471
ceſenna. 200
ceſtellaun. 339
ceſtria. 105
cetobriganova. 38
cette 86
ceuta. 812
ceva. 182
ceylon Inſ. 802
cezimbra 38
chaa Reg. 835
chabul. 943
chaco. 914
chaecina. 440
chaipha. 944
chainuquae. 847
chalcedon. 701
chalcis. 685
chalon ſur Marne. 79
challons ſur Saone. 81
Cham. 304
chamberi. 181
la chambre. 180
chambort. 70
chabo. 770
chane Reg. 863
chanonry. 119
chao. 780
chabaranguae. 772
chapor. 733
charcouana prov. 425
char. 173
charcow. 425
charcarum Praef. 903
charchao. 740
charles Town. 885
charleville. 79
charlemonth. 127
chaſair. 826
charlesmont. 149
charleroy. 149
charlefort. 883
charolles. 81
chartres. 70
chaſma. 626
chateau. 82. 182
Roux. 71
de Thierry. 80
en Cambreſis. 150
chatebaul. 72
chateu de Portugall. 844
chatigan. 733
chatillon ſur Seine. 80
chatillon ad Sequanam. 80
chatos. 89
chaumont. 79
chaues. 36
chaul. 746
chavabeda. 710
checo. 740
chekiank Prov. 785
cheliete Reg. 840

chelm. 436
chelmia S. Terra chelmenſis. 436
chelmno. 459
chemnitz. 275
chenzin. 440
cheraſco. 182
cherbourg. 75
cherca fluv. 619
cherſoneſus Cimbriaca. 376
cheſeba. 952
cheſib. 952
cheſter. 105
La chereuſe. 69
chezib 943
chiamatlan. 890
chiapa. 893
chiarenza. 683
chicnita Praef. 919
chidekkel fluv. 700
chiemnenſis Epiſc. 305
chieti. 214
chieruim. 182
chicheſter. 108
chieri. 182
chieures. 149
chilonium. 250
chiloe Inſ. 919
chili Praef. 918
Regio. 917
chilania Prov. 721
chilen. 953
chilao. 802
chillan. 918
chimera. 681
chimay. 150
chinyang. 779
chinenſe Imp. 782
chinenſes Inſ. 798
chiney. 746
chingtunum. 787
chinkiang. 785
chinkianga. 786
chiny. 148
chiozza. 188
chiprowatz. 667
chisloth Tabor. 945
chitor. 734
chitorenſis Ditio. 734
chivas. 181
chiva Minor. 767
chiwa. 767
Maior. 767
Nova. 767
chius. 687
chiuſi. 207
La chiuſa. 187
chius tenge. 669
chiuaſco. 181
chlum ſeu Culm. 484
chlynow ſeu Wiætka. 753
chmielnick. 439
choiandah. 766
cholm, et Toropetz. 415
cholm Ayl. 123
chorasma regio. 766
choraſan. 721
chorazin. 944
chorma. 951
chorna. 520
chorolus fluv. 423
choten. 770
chotſin. 657
chowareſem. 766
chraſtowitz. 629
chrept mons. 775
chriſienſis Com. 626
chriſtian Erlangen. 243

christiansburg 856
christiani munitio. 379
christianstadt. 396
christiansand. 389
christiania. 388
christianosandensis Dioeceſis. 389
christianopel. 395
christianshafen. 301
christineham. 397
christianpreis. 379
chrisburg. 456
S christoval de Havana. 927
christoval. 58
S. christophel. 938
S. christophori Inſula. 926
S christofle. 926
christina 882
christinae portus. 397
christineſtad. 403
chronopolis. 454
chronus fl. 453
chrudim. 482
chrudimenſis Circulus. 482
chryſopolis. 701
chungking. 780
churſolari. 689
chuſiſtan. 724
chyng Yang. 779
cia. 689
ciabrus fluv. 747
cialis. 770
ciartiam. 770
cibinium. 604
minus. 540
cibinienſis ſedes. 604
cibola Reg. 888
cicca 55
ciceſtria. 108
ciclut. 633
ciechanow. 442
ciſalu. 222
cilleia. 290
cilley. 290
cimbria parva. 875. 382
cinaloar. 890
cinan. 785
cinnareth. 944
cinſtantia. 320
cipiehe. 706
circuli Tropici polares parallelli. 8
circonium. 292
circaſſi. 764
circaſſia. 421
cirenza. 217
cirknitz. 292
cirna. 441
do cirne Inſ. 869
cis danubianus Circulus. 495
ciſtercium. 81
citateſum. 656
citeaux. 81
cithera. 689
cithlueh. 633
citta della Picve. 206
vitorioſa. 224
Nuova. 190
di Caſtello. 206
cituatum Inſ. 497
civitadel Friuli. 189
civita di Chieſi. 214
Vechia. 224
cividad de las Reyes. 897
Real. 913
de la Trinitad. 916
Real de Chiapa. 893
Rodrigo. 59

del Rey Philippe. 922
Real. 48
ciuitas Alba. 424
Caſtellana. 205
Nemetum. 338
Nova. 190
Pinnac. 213
Regalis. 913
Vechia. 205
cividad Real. 913
civitas Regia. 48
Roderici. 59
Plebis. 205
citza. 276
cizenſis, et Nauburgenſis Epiſcopat. 276
clagenfurt. 294
claraſcum. 182
claramontium Bellovacenſe 68
claramontium. 912
claratomba. 441
clare. 130
clarentia. 683
clariacum. 71
clarente. 106
clarentiae Duc. 683
claſura. 567
claudiopolis. 595
clauſac. 187
cauenthal. 173
claudia Caſtra. 105
S Claudi. 99
claudius Mons. 627
clauaſium. 181
clauſulae. 152
Nigrae. 136
clausthal. 260
clauena Com. 173
clauſen. 296
clauſenburg. 595
claven. 173
clauſtrum Neoburgum. 288
Novum. 253
clauſara. 567
clermont. 72. 97
en Beauvaiſis. 68
cleve. 370
climata propria, et impropria. 10
clinowo. 635
cliſſa. 632
cliſſow. 440
clivienſis Duc. 370
clogher. 127
clonifers. 130
S Cloud. 69
cloſter Neuburg. 288
clugny. 81
cluniacum. 81
cuſe. 180
cluſium. 207
clysma. 826
cobila. 518
coblenz. 532
coburg. 242
coby. 770. 775
cocas. 762
cochheim. 352
cochera fluv. 309
cochin. 745
cochinchinae Reg. 741
cochinum reg. 745
cochoquae. 428
cocora. 793
cocos Eyland. 938
coene Vetus. 827
coenobium B. Virginis. 162
coewerden. 136

cogende. 766
cogni. 704
cognae 71
coimbra. 37
col. 123
colania. 121
colapis fluv. 619
colberg. 265
colceſtria. 106
colcheſter. 106
coldinga. 377
coldingham. 121
colditz. 273
colerain. 127
coliaure. 87
colibres. 87
colin. 482
colle. 207
colmar. 243
coln. 350
colombo. 802
colochinna. 684
coloçza. 515
colomienſis Archiepiſcopatus et Electoratus. 349
colonia Patricia. 57
Pacenſis. 58. 84
coloſienſis Comit. 594
colrana. 127
colſum. 826
coluri. 689
columbatzium. 651
S. Columbani Inf. 123
columbo. 802
colubria. 60
coluri. 8
com. 720
comachio. 200
comaelum. 200
comana. 898
camaribo. 899
comaromium. 523
comaromienſis Comit. 523
combregodon. 861
comminges. 154
commota. 909
como. 184
comona. 523
comorrae inf. 870
compendium. 68
compiegne. 68
com. 47
compoſtella. 48. 89
compſa. 220
conacum. 71
conaght. 130
la Conception 913 914 918
de la Vega. 928
concordia. 189. 192. 800
condate. 74
conde. 151
coneritandeſer. 428
condom. 88
condoz. 768
condriacum. 73
condrieux. 73
condus. 768
conflans. 68
confluens quid. 21
confluentia. 353
confluentes. 68
congo Reg. 851
coni. 182
conimbrica. 37
conipolium. 438
connacia. 130
connor. 127
connamo. 899

conradeburg. 856
conſenza. 217
conſtantia. 77. 320
conſtantinum Reg. 815
conſtantienſis Epiſ. 319
conſtantinopolis. 671
conſtantini 815
conſtantinow. 437
contadodi Moliſi. 214
conteſa. 677
contiacum. 78
continens quid. 23
contou. 861
contſch. 836
conty. 78
conuerſano. 215
conures. 907
conza. 220
copes. 166
copiapo. 904
copinga. 400
copilowacz. 661
copowarinum. 520
coppenbrugga. 364
coppenhagen. 381
coquimbo de la Serena. 918
coraſania Prov. 721
corbach. 336
corbauienſis Com. 631
corbeia Nova. 365
corbeienſis Abbatia. 365
corbeil. 68
corbolium. 68
corcang. 761
corck. 129
corduba. 57
Nova. 898
corea ins. 780
corcyra ins. 686
corentin. 75
corſu. 686
coria. 58
coriente. 914
corinto. 683
corigo. 680
cori ſopitum. 75
cormantii. 856
corna. 709
corneto. 205
cornovaille. 75
corva. 899
coromandelium litus. 743
coron. 684
coronia. 396
coronenſis ſeu Barciae Diſtrictus. 606
coronium. 48
cors. 909
corſica ins. 225
corſilianum. 207
cor chin. 778
corte. 225
cortereal. 934
cortiniacum. 69
cortona. 207
cortrycht. 153
coruna. 48
coruo ins. 924
corvera. 52
corwey. 360
cos. 688
coſacci. 765
coſacorum prov. 421
coſchoh. 771
cöſfeld. 360
coſimen fluv. 739
cöslin. 265
coslinum. 265

cosnac. 88
coſſalitz. 265
coſſio. 90
coſſi. 926
coſte d' Or. 856
coſtnitz. 320
coswitz. 211
cotatis. 706
cotbus. 464
cöthen. 271
cotheniana Anhaltorum Toparchia. 271
cotolana. 768
cotwitz. 484
coulang ſeu Coylang. 745
coutanae. 77
courtenay. 69
couroughtou. 770
covordia. 136
cowel 121
cowentri. 10
cowye. 120
cozumel. 891
cracou. 441
cracovienſis Prov. 587
crainburg. 291
cranganor. 745
cratowia. 651
cratowienſis Praef. 651
cravota. 634
crema. 188
cremnitz. 506
cremona. 185
crems. 288
cremſier. 486
crepy. 68
creſcentino. 181
cresny. 68
creſſy. 78
creta ins. 685
cretzenach. 356
crentzenach. 339
creutz. 519. 626. 627
creutzberg. 330
creutzburg. 283
creuecoeur. 856
crevenbrek. 145
crim. 663
crimae Tartariae Prov. 764
crimmes. 663
criſanitz. 628
croatia. 624
Banalis. 628
Hungarica. 628
Militaris. 628
cis Savana. 625
trans Savana. 627
Turcica. 629
croce. 702
croceus. 776
croia. 682
S. Croix ins. 926
cromaſty. 119
cromes. 663
cronach. 240
cronenburg. 334. 354. 380
cronſtadt. 607
cronweiſſenburg. 342
crosna. 468
crosnenſis Principatus. 468
croſſen. 468
crucenacum. 339
cruciſora. 381
S. crucis ins. 938
cruswick. 443
S. crux. 813
crux vera. 813
Caravacae. 55

S.

S. cruz. 928
de la Sierra. 904
Cryſii Auraria. 598
csaba. 564
csabrag. 511
csaka Tornya. 530
csakovár. 530. 562
Csallóköz. 497
csanad. 566
csanadienſis Comit. 566
chartorisko. 407. 437
cseklés. 497
csenger. 560
csenſtochowa. 440
csepel Inſ. 526
csepreg. 519
csernagora. 682
csernigrad. 621
csernik. 622
cserepes. 549
csersk. 441
cserweni Kamen. 496
csesnek. 535
csetnek. 547
cseye. 562
csik-vár. 526
Szereda. 600
csikienſis ſedes. 600
csobanz 531
csóka-kö. 526
csongrád 554
csongradienſis Comitatus. 554
csorna. 520
csötörtökhely. 538
cuama ſen Zambere. 846
cuba. 355
cubello. 799
cuenza. 47
culenburgum. 138
culiacan. 890
culm. 459. 768
culmenſis Praef. 458
culmbach. 243
culmbachienſis Ditio. 241
culmigeria. 458
cultyr. 120
cuma. 219
cumanorum regio Maior 553
Minor. 515
cumberland ins. 934
cumino. 224
cuncanum R. 746
cuncanum litus. 745
cunco 182
cunetia. 109
cunorum ſedes. 554
cuprimontium. 398
cura. 927
curaghe. 836
curaſcao. 927
curdiſtania. 708
curia. 225
Rhetorum. 173
Variſcorum. 242
curis. 907
curiquae. 847
curlandia. 450
propria. 450
curonia. 450
curtzola. 634
cuſco. 903
cuſignares. 907
cüſtrin. 269
cutais. 706
cutaye. 701
cutina. 623
cauco deſert. 428
cydonia. 685

cypariſſa. 684
cyprus. 704
cyriſcum. 441
cyſtarum. 686
czaslav. 482
czaslauienſis Circulus. 482
czegled. 514
czernobitel. 438

D.

dabul. 746
daca. 733
dachſtein. 343
dafar. 711
dagheſtan. 764
dagöö. 414
dahalao. 836
dahland. 397
dahme. 280
dahome Reg. 857
dail. 621
dal Elbe fl. 393
dalaborg. 397
dalanguer. 728
dalaco prov. 836
dalbet. 122
dalecarlius fl. 395
dalemontium. 175
delecarlia. 398
dalem. 147
dalhem. 147
dalia prov. 397. 398
dalmatia. 630
Hung. 630
Raguſana. 634
Turcica. 634
Veneta. 190. 631
dalya. 621
dam. 135. 155
damas. 713
damaſcena prov. 713
dambea. 834
damiate. 825
damm. 265
danaſtris fl. 642. 661
dauabris fl. 410
dania Reg. 375
eius ſtatus. 384
Moneta. 386
dan Tribus. 944. 950
danneberg. 258
dantiſcum. 457
danubius fl. 232. 493. 642. 660
danzig. 457
daour. 779
dara prov. 812
daram. 811
darby. 104
darda. 529
dardanelli. 671
dardanelles de Larta. 680
daria. 897
darien. 897
dariorigum. 74
darmſtadt. 337
darnaſia. 169
daroca. 52
dartmouth. 109
dauhn. 340. 352
dauma reg. 857
dauphin. 82
dauphine. 82
dauria. 779
daventria. 136
S. david. 111 925
dawaro. 836
dawhamay. 854

dax. 90
debica. 588
debir. 956. 982
debretzin. 563
debſan. 834
decapolis. 955
decan. 746
decanum reg. 746
deckendorf. 304
decidava. 599
decumates Agri Veterum. 321
dedes. 548
dées. 593
dehly. 730
del Fuogo. 867
Principe. 868
delemont. 175
delemontium. 345
deiſt. 142
delſtshafen. 141
delſziel. 135
della Sale. 867
delliacum Reg. 730
delli. 730
delmen horſt. 362
delminum. 635
delphini. 869
delphorum portus. 141
delphi. 142. 680
delphino. 687
delphinatus. 81
delsberg. 175. 345
delta. 824
delus ins. 689
dembea. 834
dembega reg. 834
dembi. 852
dembo. 852
Sz. demeter. 603
demitrowitz. 624
demmin 265
demonum ins. 924
demona vallis. 221
demotica. 672
denbigh. 111
dencas. 834
dendermonde. 153
denia. 54
S. denys. 68
depſort. 107
deppa. 76
dequin. 831. 831
derbent. 720. 765
dergatſchi. 425
derſavia. 458
dertona. 185
dertoſa. 53
derpt. 413
derquin. 831
desna fl. 423
desnia. 530
deſolata. 930
deſſau. 271
deſſavienſis Anhaltorum Tetrarchia. 271
deſzna. 564
detkö 551
detmold. 366
dévén. 495
deutſch Brod. 483
deutſchendorf. 537
deutſchland. 231
deva. 599
devetser. 535
deventer. 136
devonturum. 136
deynſe. 153
dia Vocontiorum. 83

dia-

diakovár. 621
diamante. 919
dianium. 54
diarbecire prop. 708
dibona. 59
dibon, dimon. 956
dicasmunda. 154
dicselat fl. 700
die. 83
diemen. 937
diemensland. 937
dieppe parva. 76. 855
diepholz. 363
dietrickstein. 293
dietz. 334. 588
digne. 84
dillenburg. 335
dillingen. 317
dilna. 310
dinant. 74. 146
dingelfind. 303
dingle. 129
dingwel. 119
dinia. 84
dinkelsbühl. 314
dinkira Reg. 836
diocaesaria. 946
Dion. 81
Dionysias. 826
dionysopolis. 669
dionisiopoli. 68
dios Györ. 549
diospolis. 826. 948. 950
dirschau. 458
dissenhofen. 168
dispersae Ins. 929
distantia Geographica. 10
huius species longitudo, et latitudo. 10
disznájo. 595
ditmaning. 306
ditmarsia. 250
dives Halla. 305
divin. 511
diuio. 81
diu. 734
divodurum. 511
dixmuyden. 154
S. Dizieur. 79
dluhe Pole. 557
dnieper fluv. 432. 642
dniester fl. 642
doambro. 870
dobra. 553. 559
doblenum. 451
dobocensis Com. 594
doboka Vármegye. 594
dobotza. 594
dobrinensis Terra. 443
döbring. 506
dobroniva. 506
dobrzin. 443
dobschau. 547
doce. 134
dockum. 134
doesburg. 138
dole. 99
dolfar. 711
dol. 74
dolne Szemerowce. 511
doltabad. 733
doltabasd. 733
domo d' Oscella. 186
dombovár. 528
S. domingo. 926. 928. 929
S. domingo de la Calzada. 46
dominica. 926
S. Dominici Fanum. 929

domi-

dominique. 926
domitz. 255
dömölk. 534
donau fl. 232. 493
donawert. 302
doncala 831
donnersmark. 538
doneſchingeu. 321
dongola. 831
don fl. 763
doniſero. 668
doniſtrom fl. 422. 642. 661. 751
donum Dei. 120. 485
dorado. 899
le dorat. 72
dorcheſter. 109
dornburg. 276
dorneck. 163
dornik. 153
dornok. 119
dortheimenſis Praef. 388
dorog. 562
dor. 947
dort. 141
dortmünd. 368
dorſten. 371
dósa 553
dotekom. 137
dotis. 523
douglas. 103
douro fl. 35
doux fl. 96
dovay. 153
dover. 107
downe. 127
dracomontium. 469
dravus fl. 494. 619
drawa fl. 286
drenowacz. 667
drepanum. 223
dresden. 274
dreux. 70
drieſen. 270
drino nigro. 677
lo drino. 682
drinus fl. 619. 635. 647
drivaſto. 677. 682
drocum. 70
drogdada. 127
dromore. 127
drontheim. 388
drottiagholm Inſ. 399
dryopolis. 244
dryſta 668
dubarowa. 835
dubis. 96
dublin. 128
duda. 841
dud 841
duderſtadt. 278
duellium. 320
duero fl. 45
duglas. 121
duina Polonica ſeu Duna fl. 410
Ruiſſica fl. 410
duinum. 392
dulugne. 635
dulcigno. 682
dumbarton. 121
dumnum. 635
dumrodunum. 119
duna fl. 432. 450. 493. 642
dunaiecum fl. 586
dünamunde. 414
dunawec fl. 586
dunawetz arx. 536

dun-

dunbar. 121
dunckfeld. 120
dundaik. 127
dundalcum. 127
dundee. 120
dunelmum. 102
dunfreis. 122
dungannon. 127
dungarvan. 129
dunghall. 128
dungisby. 119
dunglas. 121
dünkirchen. 154
dunotyr. 120
dunovortium. 120
duns. 122
dunſtafag. 121
dünquerque. 154
dunum. 127
durangum. 890
durazzo. 682
durbuy. 147
dürkheim an der Hant. 338
duregum. 164
duren. 369
durham. 102
durius fl. 35. 45
durlach 324
durlsdorf. 538
dürmſtein. 337
durnium. 109
durnovaria. 109
durocaſſes. 70
durovernum. 107
düſſeldorf. 369
dutchari. 779
duweland. 139
duys. 350
duybsburg. 370
dylerſchancz. 135
dymes. 499
dyrachium. 682
dzike pole. 662
dzwina. 432

E.

Ebeltoft. 377
ebenheim. 343
eberach. 246
eberhardt. 498
eberſteinenſis Com. 324
eberſtein arx. 324
ebesfalva. 596
eblana. 128
ebora. 39
eboracum. 103 882.
eboricae. 76
eboricum. 76
ebredunum. 82
ebro fl. 45
ebrodunum. 167
ebul. 948
ebuſus ins. 60
eccya. 57
ecdippa. 943
eched. 561
echinades. 689
echternach. 147
eckartsberg. 280
eckenas quercum penins. 404
eckeſiö. 394
ecklenford. 379
edam. 140
edelin. 550
edenbourg. 121
eder. 953
edirda. 119
edrei, edrai. 954

ednſe. 152
efferdingen. 287
eger. 484
eger fl. 239
egerſzek. 532
eglingen. 314
egliſa. 164
egloff. 318
egloffenſis Dynaſtia. 318
eglon. 952
egmont. 142
egra fl. 239. 478
egres. 566
ehingen. 311
ehrenbreitenſtein. 352
ehresberga. 367
ehrſtein. 343
eichsfeld. 278
eichſtett. 244
eideler Schanz. 135
eiffalia. 350
eiffel Regio. 350
eimbeck. 260
eindovia. 143
einsheim. 344
einſiedl. 162. 539
eiſienach. 282
eiſenburg. 533
eiſenſtadt. 519
eisfelda. 355
eisfeldenſis Præf. 278
eisleben. 279
ekateringburg. 759
elba. 226
elbard. 866
elbaſſan. 682
elbe fl. 163
elbenf. 76
elbing. 458
elburg. 137
elgatif. 711
elchaira. 825
elche. 54
elenae. 151
ellerena. 58
ellerona. 89
eletifa. 59
eleuatio Poli II. 14
eleutheropolis. 468
eleuthi. 770
eleuthorum kalmarorum terra adquiſita. 776
elfeld. 354
elgin. 119
elima. 404
elimachda. 815
S. Elisabeth Roi. 424
elisabet towne. 883
elkhalil. 942
elkods 940
ellwangen. 313
elna. 87
elnbogen 484
elnbogenſis ſeu cubitanus circulus. 484
elphin. 130
elrich. 279
elſas Landgrafſchaft. 341
elſas Zabern. 343
elſter fl. 263
eluas 39
eluſaberris. 39
elutheropolis. 952
elverfert. 369
elwangen 313
elwangenſis Præpoſitura principalis. 313
ely 106
emaus. 945 952

embden. 361
embro. 687
embrum. 82
embs fl. 359
embda. 361
emerita. 58
emmendinga. 302
emmerich. 370
emodus. 728
empondo. 846
ems. 319
enarea. 836
enckhuysen. 140
ende. 800
endor. 946
endor Manasse. 947
engeddi. 953
engelberg. 162
enger. 366
engia. 689
enghien. 149
engolisma. 71
eniskilling. 128
ens. 287
Fluu. 286
enschede. 136
ensisheim. 344
enyed. 597
eperies. 540
ephesus. 702
ephraim tribus. 947
ephrata. 952
ephron. 941
epidamus. 682
epidaurus. 684
epirus. 680
episcopi Cella, 169
Villa. 342
epoisus. 148
eporeda. 181
eppingen. 356
epstein. 334. 354
erak. 720
erbacensis Com. 245
erdöd. 560. 620
eretria. 679
erfordia. 282
erfurt. 282. 355
erfurtensis Ditio. 281
eridanus fl. 179
erigena. 122
erichshafen. 933
erivan. 707
erkelens. 369
erlangen. 243
erlau. 550
erouanum. 707
erroco. 836
ersek. 498
ertse. 527
erzerum. 707
escant fl. 133
eschmiazin. 707
eschwege 330
escodar. 681
escurial. 47
esens. 361
eskerdon. 771
eskienderun. 712
eskihissar. 702
eskimaux. 880
eslingen. 311
esonis terra orientalis. 934
occidentalis. 934
espagne. 45
l' esprit Santo. 928
essen. 136. 368
essexia Prou. 106

eſtampes. 70
eſte. 187
eſtella. 51
eſternach. 147
eſthonia 413
eſthaol. 950
eſtremos. 39
esquibe. 899
eſzek. 613. 620
eſztergom. 524
S. etienne. 73
etſche fl. 179
etſched. 561
euandria. 39
eubara ins. 685
eubenburg. 272
eugeniusburg. 526
eugubio. 201
euora. 39
euphrates fl. 700
euripus. 22
europa.
eius maria laxiora. 29
ſinus maior.
freta nobiliora. 30
inſulae mai.
peninſulae.
diuiſio. 31
forma.
ſtatus.
incolae. 33
regimen.
ducatus.
principatus.
respublicae.
religio. 34
S. Euſtachii ins. 926
eutin. 251
S. Evaſii. 183
evian. 180
evizza. 60
evreux. 76
ewanitz. 481
exceſter. 109
exercitus quotuplex. 27
exilles. 82. 183
exonia. 109
extrema dura. 37. 53
eybenſchitz. 487
eyland von Gode Hoop. 38
eyndhoven. 143
eypel fl. 493
ezeres. 595

F.

Facuſangin. 793
faenza. 200
falaſian. 835
falconis M. 146
falconis Petra. 340
falekenburg. 146
faleſia. 75
falckenſtein. 163
falmouth. 110
falſter ins. 382
falun. 398
fama auguſta. 705
famagoſta. 705
fanum S. Amandi. 153
S. Amati. 911
S. Andreae. 525
S. Angeli. 215
S. Antonii. 83
S. Aſaphi. 111
S. Audomati. 151
S. Benedicti 593
S. Benedicti. 508
S. Bertrandi. 89

fanum S Briotzi. 74
S. Claudii. 99
S Crucis. 507
S. Deſiderii. 79
S. Dionyſii. 68
S. Dominici. 46
S Fortunae. 201
S. Galli 172
S Ganici. 128
S. Georgii. 496. 553. 602. 627
S. Germani in Laia Silua. 69
S. Glodoaldi. 69
S. Gotthardi. 532
S. Hildegardi. 317
S Hippolyti. 289
S Huberti. 148
S. Iacobi. 48. 563
S. Ildephonſi. 47
S. Ioannis. 90
S. Ioannis Luiſii. 880
S. Ioannis in Mauriana. 180
S. Iulianae. 49
S. Iuſti. 58
S. Leonis. 201
S. Licerii. 89
S. Madorii. 74
S Margarethae. 559
S. Mariae Lauretanae. 202
S. Martini 522. 534
S Michaelis. 98. 225. 604
S. Nicolai. 148 511
Omnium Sanctorum. 544
S. Pauli Leonini. 74
S Pauli. 84 87. 152
S Quinti. 78
S. Seuerini. 221
S. Seuieri. 215
S. Spiritus. 911
S. Spiritus Kezdienſe. 601
S. Stephani. 73
S. Tiberii. 168
S. Torpeti. 84
S. Valerii. 78
S. Venancii. 151
S. Vincentii. 49
S. Viti. 147. 294
fano. 201
fanöe. 377
farab. 766
farayab. 768
farbe. 89
fariab. 768
faro. 40
farneſinus Princip. 205
farſiſtania prov. 723
fartach. 711
faruel. 933
fatagar. 836
fatra mons. 493
fauernai. 98
fauguemont. 146
fayal ins 924
fazo. 706
fazulo. 835
fearne. 128
Santa fe. 56
fe. 56
S. fe. 913. 914
de Antiquera. 899
de Bogoda. 899
de Granada. 888
feghiga. 816
fehrberlin. 268
fejér Vár. 597
fekete Bánya. 560
fekete. 667

fekete Város. 520
fel torony. 521
fél Vintzi. 604
feldkirch. 295
feldkirchen. 319
felibe. 670
S. felicis ins. 919
fellin. 413
felsö Bánya. 560
felsö Lendua. 532
felsö Szemeréd. 511
feltri. 188
femern ins. 382
feneſtrelles. 82
fenningia. 402
fén izaru. 552
ferara. 200
ferarienſis Praef. 199
ferraria. 39
ferdinando. 868
feredete. 344
la ferre. 78
fereira. 39
ferhabad. 721
ferica. 897
fermo. 202
feroanne. 151
fero ins. 866
ferousae. 82
ferrol. 48
feroenſes ins. 123
ferwach. 766
feſſen Prov. 816
fetislan. 650
feurs. 73
feyra. 37
fez. 811
fida. 857
S. fides. 914
filek. 512
finale. 193
finlandia. 402
finnia. 402
finmarchia. 387
fionia ins. 379
fiorenza. 206
S. fiorenza. 225
firanda. 793
fiſchhauſen. 455
fium. 826
fiume. 190
flandriae ins. 923
flandern. 152
flandriae Com. 152
fleckeroe. 389
la fleche. 72
flensburg. 378
Saind fleur. 73
fleury. 149
fleuolandia. 140
flexia. 72
fliegen Egyland. 939
flinth. 111
flora. 800
florentia. 206
florida. 885
floriacum. 149
las flores. 923
floris. 800
florum ins. 923
floriopolis. 72
florimontium. 366
floscaut. 480
flothenue. 366
fluuius niger. 776
flumen S. Viti. 190
foburg. 380

fochia. 652
fochen. 786
foedroenſes ſeu Sleſariae ins. 390
foedus domus Dei. 173
foedus canum. 173
foedus X. iurisdictionum 173
fogaras 600
fogaraſienſis diſtrict. 600
foia. 703
foix. 87
fokien prov. 785
fold. 599
földvár. 527
földes. 549
folgia Regio. 855
fong-Hoang-Tching. 779
fondi. 219
fons belaqueus. 69
fons rapidus. 50
fontainebleau. 69
fontenacum. 71
fontenai. 71
fora ins. 382
forat fl. 700
fora. 370
fonheim. 240
forma regiminis quotupl. 27
forli. 200
forchtenſtein. 519
formentera ins. 60
formoſa. 787
foroiulenſis Duc. 189
forſtenau 361
fortalicium S. Chriſtoph. 588
fortis rupes. 71
fortunatae ins. 866
fort. Antoin. 885
Baraux. 82
Bernhardi. 886
des Biloches. 886
Dauphin. 182. 864
de Fuentes 184
Knocke. 153
S. Louis. 855
Louis. 392. 879. 886
Mortier. 344
Olinde. 910
du Prudhomme. 886
Richelieu. 881
Rogal. 926
Souage 886
Vrbano 201
de Ventura. 867
forum Egurorum. 201
Iulii. 84
Iulium. 189
Liuii. 200
Sempronii. 201
Tiberii. 168
fossa clodia. 188
fossumbrone. 201
fou Tchov. 786
fougeres. 74
fouin Regnum. 857
fozer. 545
franconi us Circ. 239
francopolis rutenſis. 89
francofurtum ad Viadrum. 269
francofurtum nouum. 882
francfurt ad Moenum. 274. 333
frankenſtein. 340. 474
frankenhauſen. 284
frankenthal. 356
franciſco de la victoria. 903
franciae ins. 68

francauilla. 222
franchimont. 146
francopolis. 73
franeckera. 135
franſche Comté. 98
franſchere. 869
fraga. 51
fragurium. 632
fraſcati. 204
fraſerburg. 119
frauenbreitungen. 241
frauenburg. 469
frauenmark. 511
frauenthal. 161
frauenfelda. 169
frauenveith. 305
fraunik. 649
frauſtadt. 443
fredemberg. 367
freiburg. 167 322
freiburg an der Unſtradt. 280
freidenburg. 353
freſonia. 401
freuſtadt. 460
fretum quid. 22
nobiliora freta. 30
Bahama 925
Balticum maius et min. 376
Bonifacii. 179
Bosphorus Thracicus. 666
Britannicum. 102
Caletanum de Calais. 102
Cimmerium. 660
Conſtantinopolitanum. 666
Dardanellarum. 666
Douerianum. 102
Dauiſii. 874
Gaditanum de Gibraltar. 45
Gallicum. 67
Gallipolitannm. 666
Heleſpontus. 666
Herculeum. 45
Hudſonium. 873
Magellanicum. 921
Mamertinum. 179
Marinorum. 67
Meliteſe. 179
Oreſundicum. 376
Saurdouno. 179
Siculum. 179
Sinus Arabici. 839
Sundae. 801
Vriez. 934
fredericſtadt. 909
fredohudſon. 934
freidenthal. 473
freiberg. 274
freiſingenſis Epiſc. 303
freiſtadt. 287. 499
freiſingen. 303
freiuls. 84
fremona. 835
freudemburg. 363
freudenſtadt. 312
friburgenſis Ciuitas. 167
friburgum. 280. 322
fridbergenſe et francofurtanum, territorium. 333
fridrichshafen. 412
fridrichsberg. 856
friderica. 377
fridrichſtadt. 379. 388
fridrichs Hall. 388
fridrichsburg. 381
fridericopolis. 990
friderichshof. 399
friedberga. 333

friedau. 290
friedberg. 303
friederichsodde. 377
friedrichs, Henrichshafen. 937
friedeburg. 361
friesach. 294
frisiae orient. Princ. 361
frisiorum Respub. 134
frisia occid. 134
fritzlar. 331. 355
frönsön. 401
fronteira. 919
frontenac. 881
frumentaria ins. 60
S. frumentii. 835
fucaldi Rupes. 71
fulden fl. 329
fulden. 332
fulete de S. Christoual. 58
fulneck. 486
fulorum reg. 861
fumorumnete. 847
fünfkirchen. 528
fünnen ins. 379
furk. 537
furne. 154
furnes. 154
fürstenfeld. 302
fürstenualde. 269
fürstenuald. 465
fürstemberg. 321. 465
fussen. 318
futtak. 518
fuxium. 87

G

Gaba. 943. 949
gabala. 943
gabon Reg. 858
S. gabriel ins. 914
gadara. 955
gadebusch. 253
gades. 57
gademes Prov. 816
gaditsch. 423
gad tribus. 955
gaeta. 219
gafar. 836
gago Reg. 863
gaguetia Princ. 706
gaibet. 811
galaat. 941
galam Reg. 861
galantha. 497
galgótz. 499
galindia Prov. 456
galla. 836
gallana Reg. 836
S. gallen. 172
gallia 130
Flava. 51
Belgica. 133
Cis Alpina. 180
gallicia noua. 809
gallicia Prov. 417
galliciae Reg. 48. 586
galilaea. 943
gallipoli. 216. 671
gallipolienſis Praef. 671
gallitsch. 417
galos. 521
gallotz. 657
gallovay. 130
gamala. 955
gamla kopparberget. 398
gams. 170
gamuon. 723
ganala. 947

gandersheim. 259
gandia. 54
ganges 729
gangsun. 787
gan. 836
gaoga Reg. 863
gap. 783
gardeleuen. 266
gared. 813
garizin. 941. 948
garnesei. 77
gartz. 264
garunna fl. 67
gaster 170
gastig Kland. 400
gath 951
gath Hepher. 945
gatz 512
gaulon golan. 954
gaulos. 224
gaza. 767
gazabella. 843
gazanus District. 942
gazza. 942
gazer. 948
geba 949
gedanum. 457
geder. 951
gefle 400
gehannabar. 703
geib. 502
geildorf. 244
geismar. 330
gela 223
geldern. 145
geldria ins. 137
Superior. 145
geldenacken. 144
geletnel. 503
gelmuyden. 136
gelnhausen. 332
gemblours. 144
genesareth. 945
genesar Lacus. 940
geneuensis Resp. 174. 193
genf. 174
gengi. 744
gennabum. 70
genneue. 174
gennen. 370
gennoua. 193
gent. 152
S. georgii ins. 923
georgenburg. 423. 454
georgenberg. 537
george. 883. 936
george ins. 925
georg. 607
georgen. 946
S. georgen. 623
georgenthal. 282
georga. 826
S. georgio della Minas. 856
georgia Prov. 705
germania. 231
eius status. 235
moneta. 238
gera. 276
gerau. 337
gerassus fl. 655
gerbes. 815
gerend. 604
gergesa. 955
gergeni. 595
gerge. 826
gergenti. 223
gerloheim. 355
germanton. 882

germain en Lage. 69
gerona. 53
geroldſeck. 323
geroldſeckcenſis Com. 323
gerensheim. 355
gersa. 176
gerunda. 53
geru. 901
geſia. 81
geſiu. 954
geſtritia. 400
geualia. 400
gewer. 336
gex. 81
gezaira. 814
ghammath Tiberiadis. 945
ghana Reg. 863
ghiuna. 706
ghymes. 499
giadila. 711
giawie. 400
gibea. 949
gibeon. 949
gibethon. 950
gibellina. 223
gibraltar. 57
gien. 70
gienna. 57
gieraci. 218
gierts. 664
gieſſen. 333
giffhorn. 258
gigeri. 815
gihon fl. 763
gihun. 720
gilan. 721
gilboa. 941
gilead. 94
gilfordia. 108
gilgal. 949
gilgelburg. 457
gilo, gosen. 953
gilolo. 799
ginaecopolis. 443
gineuka. 426
gingienſe Reg. 744
giouannezzo. 215
gippeuicum. 106
girge. 826
githa. 945
giueth. 149
giunum. 170
giurgeuo. 657
giuſtendil. 678
giza. 826
glacium. 475
glacenſis Com. 475
gladsco. 475
glandeues. 84
glannada. 84
glaris. 165
glaronenſis Ciuitas. 164
glascow. 121
glatz. 475
glacenſis Com. 482
glumma fl. 387
gleichen. 282
gleichenſis Com. 228
glenum. 105
globus terrae et eius vſus. 12
glocester. 936
glogauienſis Princ. 468
glogau. 469
glouceſter. 105
glücksburg. 378
glückſtadt. 252
gnasdo. 536
gnesen. 444

gniesen. 444
goa. 746
S. goar. 336
goarshauſen. 336
goderea. 141
gödölö. 514
goding. 487
goree. 141
goga. 734
gojame Reg. 835
goito. 190
golcondae Reg. 743
golconda. 743
golcondanum littus. 743
goldano Regio ſuper. 777
goldberg. 471
goldingen. 451
golfo de Salinis. 893
gölnitz. 539
golſz. 521
gombaſzeg. 548
gombyn. 445
gomere ins. 866
gomerici Mons. 111
gömörienſis Com. 546
gömör. 548
gomoreha. 983
gonbo. 836
gondar. 834
gonganum Reg. 835
gonga Reg. 835
gonia. 706
gonthar. 834
göntz. 545
gopplo. 443
göppingen. 312
gor. 732
goor. 136
gorcum. 141
gorgiacus M. 708
gorenſis Ditio. 732
gorga. 843
gorgona ins. 900
gorichem. 141
göritienſis et granadiſcanus Com. 292
görlitz. 466
görz. 292
goselia. 472
goslar. 259
gostin. 445
gotha. 282
gothia orien. 394
occid. 397
gothland ins. 395
gothanus Princip. 282
gottemburg. 398
gottesgabe. 485
gotthardsberg. 165
göttingen. 260
gottrop. 378
gottuich. 289
goude. 140
goudkuſt. 856
gouerno d' Litta d' Caſtella 206
goyaume Reg. 535
gozzo. 224
grabow. 254
grace. 84
gradicum. 999
gradisk. 624
gradisca. 292
gradiſte. 667
gradus. 7
graecia. 674
graecium. 275
graefenthal. 281
graevemachern. 147

granson. 111
granada Reg. 55
granada noua. 888. 893
grandmont. 72
grande. 633
le grande Branche. 924
gran. 524
granua fl. 493
graſſa 84
gratianopolis. 87
gratioſa ins. 867. 923
gratz. 290
graübunden. 172
grauenhagen. 142
grauesand 141
grauebund. 173
grauelingen. 154
grauen. 108
graudentz. 458
gray. 99
greenwich. 107
gregoi. 857
gregowe. 857
grein. 287
greifswalde. 264
greitz. 275
grenoble. 82
grethſiel. 362
grichiſch Veiſenburg. 650
grigriquae. 428
grinburg. 353
grimme. 273
griſones foederati. 172
grisonum Resp. 172
grodk. 465
groeningen. 135
groeningana Resp. 135
groll. 137
grönlandia Vetus. 933
noua 933
gröningen. 135
gronuicum. 107
grönland. 390
die groode Bank. 924
groſz Schützen. 496
groſz Meseritz. 488
groſz Varadein. 563
groſſeto. 207
groſzdansko. 629
groſzſteffelsdorf. 509
groſzſchlatten. 598
groſca. 650
grotioſa. 938
grotkau. 474
guadalaxara. 809
guadalcanal. 938
guadeloupe. 926
guadianella. 926
guadicia. 55
guahan. 798
gualata. 861
guangara Reg. 863
guarda 37. 187
la guarda. 201
guardiſtalum Duc. 194
guargala. 816
guaſco. 918
guaſtalla. 191
guatimala Praef. 892
guatimala. 893
guaxaca. 891
guayra. 913
guayaribes. 907
guben. 465
guber Reg. 862
gubium. 201
guelpherbitum. 258
guered. 72
guerre. 831

guiersingica. 65
guiara. 898
guienne. 888
guiſe. 78
guilford. 108
guilli. 126
guimaraes. 36
guimala. 861
guina. 77
guinea. 854
guines. 77
guitoa. 841
gundelfingenſis Dynaſt. 315
gundelfingen. 315
guni. 706
güntz. 534
günzberg. 315
gura. 123
gurck. 294
gurkfeld. 291
gurges ſeu vortex quid. 21
guria Princ. 706
guriew gorodok. 555
guriel. 706
guſſingen. 533
guſtrow. 254
guttarathe Reg. 734
gutta. 523
guttenzel. 316
gyalu. 595
gynopedium. 169
gyarmath. 566
gyöngyös Pata. 551
gyöngös. 560
S. györgy. 553. 596. 602
györ. 522
gyüla Fejér Wármegye. 597
gyula. 564
gyula Fejér Vár. 597

H

Haag. 142
habeſſinia. 833
habsal. 413
habsburg. 165
hacega vallis. 600
hadad. 558
hadamar. 335
hadad Rimon. 947
hadelland. 260
hadelia. 260
hadersleben. 378
hadia Reg. 840
hadya. 836. 840
haebrides ins. 123
haemus Mons. 674
hafnia 381
haga Schauenburgi. 364
hagenau. 342
la hague. 75
hai. 949
haideck. 302
haiſa. 944
haigerloch. 310
haick Lacus. 835
hailibrunn. 312
hainátskö. 548
hainburg. 288
hala 779
hala hermundurorum. 278
hala Venedorum. 278
halberſtadienſis Princ. 256
halberſtadt. 256
halbthurn. 521
haleb. 712
halits. 149. 295
halmagy. 56
hälmſtadt. 396

hallae Auſtriae. 287
halland. 396
hallandia. 396
halla Sueuica. 313
halle an der Saale. 278
hallein. 306
halliſtadt. 287
hallula. 306
hamath. 944
hamburg. 251
hamela. 260
hamelach. 953
hameln. 260
hami. 777
hamilton. 121
hamont. 145
hamothdor. 944
hamptoncourt. 106
hamm. 368
hammer. 388
hannau. 333
hanchang. 787
hancheu. 785
hancunquae. 428
hanghai. 780
hangot. 836
hanianga. 783
hannoueranus Elect. 259
hannouer. 259
hannouiae Com. 149
hanouienſis Com. 332
hansfeld. 779
hantonia. 109
hanulang päldo. 404
hanyang. 783
haramienſis Sedes. 601
harburg. 257
harcas. 769
harcheres. 950
harcourt. 76
hardemberg. 369
harderuick. 137
hardfort. 104
harfleur. 76
harlech. 111
harlem. 142
harlingen. 135
haroicum. 106
har Magdelon. 947
hartkoepping. 378
hartvich. 106
haſikar. 770
haslach. 223
haſſan, Baſſa, Palanka. 650
haſſelt. 136. 145
haſſia. 330
haſtings. 108
hathász. 562
hatuan. 551
hattingen. 368
hatzgerode. 207
hauana. 927
hauelia fl. 263
hauelberg. 767
hauel fl. 263
hauran. 942
haure de Grace. 706
haynan. 787
hazarasp. 767
hazor. 944
hazzenson. 953
hebronis Diſtr. 942
hebron. 951
hebrus fl. 667
hechingen. 310
hechſtedt. 379
heda Mons. 389
hedemore. 398

hedervár. 522
hedin. 151
hegenbach. 316
heggouia. 316
heide. 250
heidelberg. 356
heidersheim. 323
heiligenbeil. 455
heiligenberg. 321
heiligenſtadt. 278
heilsberg. 451
heldrungen. 280
helena. 87
S. helenae ins. 868
S. helenae Abbatia. 527
heleſpontus. 666
helgeland. 388
helgeland ins. 382
helia. 160
helicon. 674
helipolis. 825
helkath. 943
hellevoltsluis. 141
helmetz. 555
helmont. 140
helmſtädt. 258
helonkgiang. 776
helſinga. 400
helſinger. 380
helſing forts. 404
helſingborg. 396
helnae. 39
heluetia. 159
eius ſtatus. 175
moneta. 177
hemipyrgum. 521
hena. 710
henneberga. 242
hennebergicus Princip. 241
hennegau. 149
hepheſtia. 224
heppenheim. 354
herae. 710
heradea. 686
herad. 722
heradia. 677
herbipolis. 246
herbipolitanus Epiſc. 246
herborn. 335
hercinia Silua. 231
herculanum. 369
hereford. 105
hereroſcu. 12
herford. 366
hericourd. 345
herrmanni Caſtellum. 352
hermanſtein. 352
hermon Mons. 941
hermondchis. 826
hernatus fl. 494
hernösand. 401
herrengrund. 505
herrnhausen. 259
herrnſtadt. 469
herrnwerth. 305
herſchfelda. 330
herſtelle. 368
hertzegouina. 634
hertzogenbuſch. 143
hertzogenrode. 146
hesbon. 956
hesperia. 45
hét - hars. 540
hetruriae Duc. Mag. 206
heuengouia. 306
heues 551
heueſienſis Com. 550
heusaquae. 428

heusden 141
heusand 75
hibernia Reg. 120
hiera 226
hieracum. 118
hieres. 84
hierichus. 949
hierosolyma, 949
hierosolymitanus Dist. 942
hierpe Schanze. 401
hifa, 944
hilburgshausen. 242
hildegard. 317
hildesheim. 227
hildesiensis Episc. 257
hilpershusa. 242
hilpolstein. 243. 302
himmelspforte. 277
hindelopen. 135
hingang. 787
hingan Mons, 775
hippos. 955
hirchau. 300
hirschberg. 471
hisarec. 768
hispahan. 720
hispalis. 57
hispania nova. 890
hispania Reg. 45
eius status. 65
moneta. 64
hispaniola. 928
histerraich. 292
hlinik. 507
hoang. 176. 780
hoberg. 310
höchst. 334. 354
hochberg Landg. 322
höchstädt. 301
hoch-Wies. 507
hockerlandiae Circ. 456
hodonin. 487
hodrusa. 99. 509
hoexter. 365
hof. 304
hoff. 242
hoffheim. 354
hohenberg. 310
hohenbergicus Com. 310
hohen ems. 319
hohenloicus Princ. 244
hohenrechberg. 314
hohensteinensis Princ. 244
hohen Tuuiel. 320
hohen Valdecensis Dyn. 306
hohenvaldek. 306
hohenzollerana Dyn. 310
hohenzollern. 310
holensis Com. 363
holin. 778
holitsch. 500
holland. 139. 456
hollandia noua. 881. 937
hollandiae Com. 239
hollbeck. 380
hollókö. 513
holmia. 399
holmi. 557
holomütz. 486
holon. 950
holsatiae Duc. 250
holstyn. 440
holum. 389
holuan. 724
hombergae Com. 369
homberg. 330. 369
homburgum. 340
homburgicus Land. 334

homburg vor der Höhe. 334
hommona. 341
homorod almás. 633
homorod. 598
honan. 783
honan Prou. 783
honden Eyland. 938
honfleur. 76
hontenſis Com. 509
hoan. 140
hoorn. 145
horb. 310
horeb Mons. 710
horizon. 8
horma. 951
hons Eyland. 938
hornſtein. 519
horsens. 377
horváth Orſzág. 624
hoſzú Aſzú. 597
hoſzú Mezö. 557
hoterſium. 377
hotun. 780
houhoutou. 770
houtchang. 783
hoya. 363
hoy. 123
hoyerswerda. 466
hradecüm Reginae. 482
hradek. 502
hradiſch. 486
hradiſienſis Circ. 486
hrusſov. 508
S. hubert. 148
S. hubes. 38
hudickswall. 400
hudufigoualda. 400
huesca. 51. 55
hueſcar. 55
huete. 47
huguang Prov. 783
hukok. 943
hull. 103
hulſt. 152
human. 438
hundington. 104
hungar. Reg. 491
eius ſtatus. 570
moneta. 582
hungariſch Altſtadt. 560
Neuſtadt. 560
huniadenſis Com. 599
hünniyen. 344
hunyad. 599
hurons. 880
huſtopets. 483
huſt. 557
huſum. 379
huſzinetz. 483
huuen. 396
huxarca. 365
huy. 146
hybe. 402
hydruntina terra. 216
hydruntum. 216
hyeſalua. 602
hynd ſeu ſind. 729
hyo. 593
hyppo. 815
hyth. 107

I.

iabon Reg. 857
iabes, iabes gilead. 955
iablonouo. 425
iabluncka. 473
iaca. 51
iacarſa. 801

iacobi insulae. 933
S. iacobi de Storea. 916
iacobipolis. 883
iada Regio. 362
iadera. 631
iäen. 57
iafanapatnan. 802
iaffa. 713
iaga Reg. 861
S. iago. 48. 890. 891. 918
de la Estero. 916
de los Caualleros. 928
de la Cuba. 928
de la Valles. 892
de los Valles. 902
de Leon. 898
de la Vega. 928
iaitzkoi Gerodok. 756
iaitza. 648
iakohalma. 553
iakneam. 945
iakuczk. 759
ialac. 831
ialofi Reg. 862
ialonitz fl. 655
iambi. 802
iamnia, iabae, iafne. 957
iamaica. 928
iames, isles. 933
iamama. 711
iamba. 729
iames Towne. 883
iämptland. 401
iambensis Ditio. 729
iamyschewskaja. 757
iamnith. 944
ianiach. 678. 679
ianibazar. 651
ianoshidya. 552
iannina. 679
ianua. 679
iapygia. 216
iaponia. 701. 791
iapan. 791
iapho. 950
iaquaza. 885
iamuth. 952
iaroslaw. 588
iaroslauina Prou. 418
iarensh. 416
iasy, 657
iasz Berin. 553
iaszo. 544
iathrippa. 712
iathir. 952
iaurauia. 471
iaurauiensis Princ. 471
iaurinensis Com. 522
iauoria. 471
iauer. 471
iaurinum. 522
iaua ins. 801
iazygum seu Philistaeorum Regio. 552
ibanum. 708
ibanitz. 626
ibar. 651
ibar fl. 645
iberus fl. 45
iberia. 45
ibrim. 827
ibissa. 239
icaria. 688
iconium. 704
iburg. 361
idanha a Velha. 37
idana Velgae. 37
idunum. 289

S. Jean. 870. 880. 924
de Angely. 88
de Maurienne. 180
ieblaam. 947
iedburg. 122
iedburck. 122
iehannebar. 730
iekanack. 732
ieletzia Prov. 420
ieletz 420
ielſtein. 334
iemtia. 401
iemna. 944
ienna. 283
ienataiovka. 754
ienitz. 678
ieniſea. 751
ieniſeiſc. 758
ieniſeiſcaja Prou. 758
ienuparenſis Ditio. 730
ienupar. 730
ierack. 709
ieruſalem. 713. 949
ierichovo. 255
iericho. 949
ierimonth. 946
ieſſelmere. 735
ieſſen. 272
ieſi. 202
iesd. 720
ieſualana Ditio. 732
ieslael. 946
ietiman. 670
ifat. 836
ifferten. 16
igdiel. 827
igilgilis. 815
iglauienſis circulus. 488
iglau. 488
iglo. 538
ignis ius. 867
S. ignatzii. 798
S. ignatzio. 913
ihor. 742
iibiquae. 428
ila. 123
illaua. 500
ilan. 779
illa fl. 319
incarnation. 913
ilcenſis ciuitas. 304
S. ildefonſe. 47
ilerda. 53
ilera fl. 309
ilici. 54
ille. 599
illorci. 55
illinois. 880
illyricum. 618
illok. 621
illmenau. 241
ilment. 720
illus fl. 329
ilua. 226
imaus. 728. 762
imbripolis. 304
imereck. 706
imeretia. 706
imperial praef. 918
inachus. 676
inculiſma. 71
iuden. 779
indoigne. 144
india. 727. 738
indus. 729
ineſer, iaſer. 988
innerloche. 120
ingolſtadt. 302

inhelheim. 355
inginium. 201
ingria. 412
inhambane. 846
inichen. 295
innſtadt. 304
inn fl. 287. 299
inowrotzlaw. 442
inowladislauienſis Pal. 442
inſignia quotuplicia. 27
inſara. 420
inſpruk. 295
interamnia. 203. 213
interamnenſis Prou. 35
inurea. 181
ioachimſtal. 484
S. ioannes. 890
S. ioan de Porto Rico. 929
S. ioannis ins. 798. 799
Sz. iobb. 563
iacoſa. 86
iodonia. 144
iogolia 129
ioannesburg. 456
iohann Georgenſtadt. 274
iohannis Georgii villa. 274
ioinville. 79
ioycuſe. 86
iolſua. 547
S. ionſthon. 120
iönköping. 341
ioppe. 713. 950
iordanes fl. 940
S. iorge. 923
iotapata. 945
iovisvilla. 79
ipola fl. 493
ipsvich. 106
ips. 289
irack. 709
irakcia. 709
irac Agemi. 720
iraca Prov. 720
irenopolis. 38
irenopirgum. 381
iſcha. 667
iſchedek. 702
iſcar fl. 676
iſchmiazin. 707
iſernia. 214
iſera fl. 299
iſertia Prov. 759
iſenburgenſis et Budingenſis Com. 333
iſenacenſis Prin. 282
iſenacum, 282
iſenburgicus inferior Com. 357
iſiny. 856
islebia. 779
isle de Conference. 50
de Franſe. 68
de Pasques. 938
de Re. 71
de Sable. 924
islandia 389
isle de Jaques. 933
imid. 701
ismir. 703
isny. 318
isnich. 702
iſola. 218
iſole d' Tremiti. 226
iſole. 633
iſpahan. 720
iſpaſadin. 722
iſrael Reg. 942
iſſus. 704

iſtria. 189. 661
iſtanna Reg. 857
iſter fl. 660
iſthmus quid 23
iſtropolis. 495. 669
iſtria Auſtriaca. 292
iſumina Prov. 426
iſum. 426
italia, 148
Status. 195
moneta. 198
itapoa. 913
iturisſa. 51
itzſtadt. 304
itzeho. 250
iuba Reg. 840
iucataniae prov. 891
iuda Reg. 942
iudaeae deſertum. 953
iuda Tribus. 951
iudaea. 948
iuda. 857
iudenburg. 289
iugum Ceridanum. 52
iulias. 958
iuliodunum. 72
iuliomagus. 72
iülich et berg D. 356
iülich. 369
iuliacenſis Ducat. 369
iulia. 564
iuliusburg. 476
iuliobona. 76
iulpha ſeu Zulpha. 707
iunna. 786
iung Bunzlau. 481
iuniwlatislauia. 442
iunecopia. 394
iuniwladislavienſis Palatinatus. 443
iungeslaud. 442
iunnan prouincia. 786
iurea. 187
iurborg. 433
iura mons. 98
iuriew polskoi. 418
iuriew polskoja. 418
iurienſe Monaſterium. 99
iuſtinopolis. 190
iuſtingenſis Dynaſtia. 311
iuſtiniana. 651
iutia. 376
iuthlandia. 376
iuta, iocte. 953
iüterbock. 280
iuuenacium. 215
S. iuan. 799. 890
S. iuan ins. 799
S. iuan de la Fronteras. 902
de Ulva. 892
Sz. iuan. 596
iuan oſero. 419
ioannis Lacus. 419
iuernes. 119
iuernia. 126
iwanitz. 626. 627
iwanogrod. 413
izehoa. 250

K.

Kademoth. 956
kaesmark. 537
kaiſersſthul. 168
kakarenſis Ditio. 731
kalanajew. 426
kalb. 256
kalbe. 271
kaliſch. 444
kalkas. 778

kálló. 562
kallundborg. 380
kalmakia. 769
orientalis. 769
kalmaki. 771
kamczadalia penins. 759
kamenick. 621
kamenka. 424
kamenitz. 621
kamneck. 291
kamron. 723
kamtſchatka. 759
kana. 943
kanduana. 732
kaniesa. 424
kankó-Vár. 556
kanskoi. 758
kant de Zyviec. 587
kantum. 587
kaplan. 593
kapnick Bánya. 560
kapnick. 558
kaposvár. 529
kapronicza. 626
kapullar. 520
kapu-Vár. 540
karakalpakia. 765
karasbasar. 664
karasbag. 707
karcham. 770
karkaa. 954
karkor. 954
karoly-vár. 592
karoly-vár Varmegye. 597
károm. 622
karpow. 425
kars. 708
kartzag-Ujſzálás. 554
kaſaccia. 771
kaſakki. 766
kaſatſchia Horda. 771. 766
kaſchin. 418
kaſimierz. 439
kaſimow. 420
kaſzony. 601
katſcher. 486
kaufbeuren. 316
kaunitz. 487
kaurzim. 480
kauanitz. 487
kayſerslautern. 356
keccia. 740
kedes. 944. 946
kehl 323
keiſersheim. 302
kék-kö. 513
kelheim. 304
kem. 751
kemberg. 272
kem lac. 826
kemnat. 300
kemnitz. 275
kempen. 350
kempten. 317
kendtal. 103
kenoque. 113
kenſington. 106
kent. 107
keptſinum. 520
kereſztes. 550. 603
kereſztes-Mezö. 596
kereſztúr. 519. 542. 603
kerioth-ilezron. 953
kerka fl. 619
kerman. 723
kersko. 291
kerſowá. 669
keſch. 768

keſzthely. 531
ketſcheng. 779
ketskemet. 514
ketwer. 769
kevény. 548
kewrol. 416
kexholmia. 404
keyſersheim. 344
keyſersborg. 344
keyſerswerd. 350
kezdienſis Sedes. 601
kezdö-Vásarhely. 601
kezdy Sz. Lélek. 601
kheene. 625
khoſtan. 293
kiang fl. 783
kiangſi Prov. 783
kiangiuen. 780
kidron, Torrens. 910
kieang. 783
kiefe. 663
kiel. 2 0
kielcz. 440
kienning. 786
kiew. 423
kieydany. 433
killalo. 130
kilan. 721
kildar. 129
kilia. 250
Novy. 662
Stary. 662
kilingen. 120
kilkenny. 128
kilmaroy. 120
kilmore. 127
kim. 393
kima. 407
kimenogordia Prov. 412
kimi Lappmarck. 402
kin. 779
kinghi. 780
kingſton. 108
kingſtowne. 129
king-tcheov. 783
kinghing. 780
kinkiang. 785
kinkitao. 780
kintchen. 779
kintzingna fl. 323
kinzinga fl. 309
kinzingen. 322
kiobenhauen. 381
kiokelburg. 596
kiouienſis Praef. 423
Sz. kiraly. 597
királyfalua. 497
kirchberg. 172. 316. 356
kirgizi. 765
kirin. 779
kiriath-Arba. 951
kiriath-Baal. 952
kiriath-Jearim. 952
kiriath-Sanna. 952
kirioth. 956
kirin praef. 779
kirin. 340
kirin-Ulla. 779
kiriathaim. 944
kirillowio. 768
kirizia. 267
kirkdienſis praef. 660
kirtz. 663
kislar. 754
kis Márton. 519
kiſſing. 246
kiſon. 946
kis-Topoltsán. 508

kis-

kis-Ujszálás. 554
kis-Varda. 561
kis Varadinum. 561
kiszutza-Ujhely. 501
kitzc. 520
kitzingen. 246
kiurdistan. 720
kladussa. 629
klanecz. 625
klein Topoltschan. 508
klein Wardein. 561
kleipada. 454
klettenberga. 279
klettgau. 322
klingenau. 168
klissura. 661
kloppenburg. 360
knath. 954
kneginetz. 625
knin. 632
knieſen. 536
knogfergus. 127
kobersdorf. 519
kobila. 518
kobin. 722
koci-chang. 787
kockolack. 404
koege. 381
koeping. 400
koi-theou, prov. 786
koko. 777
koko-nor. 777
kokonorienſes Tatari. 777
kökölienſis Com. 596
kokonor Reg. infer. 777
kola. 416
kolbaſzsek. 553
kolding. 377
kolomak. 426
kolos. 594
kolos-Vármegye. 594
kolos-Monoſtor. 595
kolosvár. 595
kolomya. 589
koluga. 419
kolugana prov. 419
komárom. 523
komjathi. 498
konghell. 397
konia. 704
konicepole. 438
königſtein. 274. 334. 354
königshofen. 246. 354
königslutter. 258
königsoehr. 400
königsfelden. 165
königsberg. 455. 507
königingratz. 482
konsberg. 388
koppan. 530
kopornak. 532
köptsén. 520
körmend. 533
körmötz Bánya. 506
korn-Neuburg. 288
korneburgum. 288
korotſcha. 425
körös-Bánya. 598
köröspatak. 602
körös. 514
korpona. 506
korſoer. 381
korun. 780
koſel. 472
köſzeg. 534
koslow. 664
koſſo-gol. 777
koſſova. 652

koſztanitz. 619
koſtroma. 418
koſtromana Prov. 418
kotelwa. 426
kovar. 822
kövarienſis Diſtr. 558
kövár. 558
kövár-Védéke. 558
kovaſzna. 602
kövesd. 550
kouim 424
koutſchien. 745
kozár. Vár. 593
krabla m. 389
kraina Nyſſy. 343
Wyſſy. 541
krakow. 254
kralowa Welika. 626
krapina. 626
krasnaiarsk. 758
kráſzna-Horka. 547
krasna. 559
krasnenſis Com. 559
krasnoyar. 754
krasnopolie. 425
krasnoſtaw. 436
krasnakut. 426
kratowo. 651
krebsenbach. 520
kremſier. 486
kreſcicuum. 648
kriſevczi. 626. 627
kroisbach. 520
kroleuitz. 455
kromi. 425
kronſtadt, korona. 412
kronberg. 351
kroſna. 589
krotzka. 650
krumau. 787
krupa. 619
kruswicha. 443
kubiu. 501
kucu. 822
kuffſtein. 294
kuglenburg. 138
kükülö. vár. 596
kulpa fl. 619
kulſum. 719
kunderia. 136
kungur. 753
knngsöhr. 400
kúnhelység. 554
kun. ſzent miklós. 516
kupenka. 426
kurhan. 720
kursk. 425
kusmodemiansk. 753
kusnetzk. 758
kuttenberg. 482
kuttina. 613
knttjevo. 622
kutsjenna. 744
kuynder. 136
kyburg. 164
kymen fl. 393
kynſale. 129
kyritz. 267
kyriopolis. 469
kyrmana. 723

L.

Labacum. 291
labia. 454
labu. 130
labyrinthus 686. 826
lacedaemon. 684
lacha mons. 674
lachis. 953
lachowicze. 435

lacobrica. 40
la Conception. 893
lacovicum. 435
lackenbach. 519
lactora. 89
ladenberg. 337
ladowskoie Ozero. 411
ladoga lacus. 411
laetong praef. 779
lagenia. 128
lagos 40
la grande Ance. 929
laholm. 396
lahor. 729
laiazzo. 704
laibitz. 537
laland inf. 382
lamego. 364
lamlem. 863
lampadosa inf. 815
lampsaco. 703
lamurus. 799
lancaſter. 103
lancellota inf. 867
lanciano. 214
lancicia 445
lancicienſis Palatinat. 444
landau. 330. 342
land arnheim. 937
landatt. 111
landeck. 475
the landes ende. 110
landgraviatus haſſo darmſtadienſis. 337
landriguer. 74
landrechies. 150
landſee. 519
landsberg. 268 303. 455
landsberga ad Wartham. 269
landscrona. 396
landshutenſis præf. 303
landshut. 303
l' Land Woorn. 141
lange Acker. 135
langeland inf. 382
langenburg. 245
langen Salz. 283
langenes. 933
langione. 741
langres. 79
lanſitz. 497
langvedoc. 85
lanus fl. 329
lanxenburg. 288
laodicea. 702
laona. 130
laon. 68
laos Reg. 741
lappardum. 90
lapponia. Pitenſis. 402
Norvegica. 387
Svecica. 402
lara. 46
laredo. 49
larnacha. 705
larino. 214
larnica. 705
larſo. 679
larta. 681
larwigen. 388
laſa. 772. 956
laſcarum. 89
laticouia. 438
laticzov. 438
latripa. 712
lauara ſeu Talabrica. 37
laubach. 291. 335
lauban. 467

laucoſtabulum. 163
lauenburg. 265
lauffen. 164 306 312
lauffenburg. 322
laupen. 166
S. Laurentii. 846
S. Laurentii fl. 879
laureſtania Prov. 724
lauretum. 202
lauſanae. 166
lauterburg. 278. 342
lautereck. 340
lauaur. 87
lavamunde. 294
lavello. 217
lavenburgicus Duc. 252
laviello. 217
lavinga. 301
lawenburg. 252
lawis. 171
leaotung. 784
leben. 521
lebedin. 425
lebna. 952
lebritum. 90
lecce. 216
lecco. 184
lechus fl. 299
lechnitz. 608
lectoure. 89
ledesma. 59
lednicze. 501
leer. 361
S. Leger. 89
legio. 59. 892
legio Victrix. 79
legionis Regnum. 59
legnano. 187
le Grand Gouave. 929
legrad. 531
leiceſter. 104
leina fl. 249
leiningenſis Com. 338
leiningen. Neü. nnd Alt. 338
leinſter, 128
leipzig. 272
leira. 37
leiſznig. 273
leitha fl. 286. 494
leleſz. 542
lemberg. 588
lembro. 687
lemgow. 366
lemus. 687
lemowicae. 73
lempta. 821
lemta Reg. 821
lena fl. 750
lencium. 445
lennep. 369
lens. 151
lensburg. 165
lentia. 287
lentes marinae. 868
lenzen. 267
S Leo. 201
leoben. 289
leodienſis Epiſ. 145. 370
leogus. 123
leon. 59. 892
leonforte. 222
leonicum. 187
leontini. 222
leontium. 267
leopolis. 588
leopoldſtadt. 499
lepanto. 680
lepe Lepeda. 817

leporia inſ. 525
lepſek. 703
le Puy. 85
leria. 688
lerice. 193
lerida. 53
lerma. 47
lerinae inſ. 84
lesbus. 687
leſcar. 89
leſina. 215
leſina inſ. 633
leſno 444
leſſoe inſ. 382
leſſow inſ. 382
letava inſ. 501
letrim. 130
leuben. 289
leucatae. 86
leucas. 689
leuchtenberg. 300
leucopetra. 277
leucopolis. 424
leucorea 272
leuiner Thal. 165
leutschau. 538
leutmeritz. 481
leutkirch. 317
leuwarden. 134
leuwe. 144
leva. 508
levata. 821
levante. 699
leverpol. 103
levek. 741
levin. 165
lewentz. 508
lewin. 937
lewis. 123
lexa. 404
lexouium. 75
leyden. 142
leythae pontum. 288
libanon. 713
libera Manſio. 516
libanus mons. 941
libau. 451
liberae præf. 168
libiſſa. 701
libye. 467
libethen. 505
liebenau. 363
licerium Conſeranum. 89
lichſtall. 163
lichtenbergenſis Dynaſtia. 341
lichtenau. 342
lichtenſtein. 172
lichtenberg. 342
lick. 456
liepitz. 425
licus fl. 309
lidda. 948
lidia. 434
lidköping. 398
lier. 144
liefkenshock. 152
liege. 146
ligeris fl. 67
lignicenſis Principatus. 471
lignitz. 471
lika. 812
lillae. 153
lilers. 151
lilibaeum. 223
lillo. 144
lima. 903
limburg. 146. 147. 352. 368
liman. 426

limbur-

limburgicus Com. 244
limbus ligneus. 13
limburgicus Duc. 146
limia fl. 35
limmerick. 129
limoges. 73
lincolne. 104
lindau. 319. 271
lindua. 530
lindum. 104
linea aequinoctialis; ecliptica. 8
linea ſeu ſcrupulus. 7
lingen. 372
lingenſis Com. 371
lingones. 79
linköping. 394
linoſa. inſ. 815
linz. 287
lipparæ inſulae. 226
lipp. 567
lippiæ fontes. 365
lippienſis Com. 368
lipno. 443
lipſia. 272
lipſienſis circulus. 272
lipſtadt. 367
lipspring. 365
lipto Ujvár. 502
liptse. 502
liptouienſis Com. 502
lira. 144
lirio. 703
liſabon. 38
liſsa. 444. 634. 701
liſieux. 75
liſlebonne. 76
litaba. fl. 286. 494
lithvania. 432
Propria. 433
litvva Sama. 433
lithopolis. 291
litho. 121
litlandia Prov. 413
litlithgo. 121
litomericenſis circulus. 481
litomericum. 481
litus Auſtrale. 858
Aureum. 856
Dentium vel Eboris. 855
Granorum. 855
Montium Leonum. 855
livonia. 413
Polonica. 436
livonicus Palatinatus. 436
livorno. 208
liw. 442
lixheim. 341
lixin. 341
lixus. 812
lyben. 521
lycanus Comitatus. 631
lycava. 503
lyme. 109
lyniao. 787
lyon. 73. 72
S. Lizier. 89
loango Reg. 850. 851
loanda S. Paul. 851
lobau. 467
lobenſtein. 275
locarno. 171
locbſitium. 474
lochem. 137
löcknitz. 267
locopolis. 291
locrida. 678
lodeve. 88

lodi. 184
loewenſtein. 141
logranno. 46
löffingen, 321
loire fl. 67
lombes. 89
lomello. 185
lomza. 442
londino Deria. 127
londonderry. 127
london. 106
londinum. 127
lonford. 129
longo. 688
longus vicus. 98
longueville. 76
longenau. 656
longobardia Veneta. 186
longovicum. 103
longoſaliſſa. 283
longwick. 98
long-gan. 787
loo. 137
lop. 770. 775
lop.omo. 770
lora. 579
lorraine. 96
lorca. 55
loretto. 202
lornac. 769
loſs. 146
loſontz. 512
lotharingia Duc. 96
lotsmany. 519
loudun. 72
louisbourg. 924
S. louis de Zacatecar. 890
louth. 127
lovanium. 143
lovero. 186
lovet. 120
S. lovis. 899
löwen. 143
lowiecz. 445
loxa. 56
loya. 56
luban. 435
luben. 464
lubenenſis circulus. 464
lübeck. 251
lubitza. 537
lubio. 464
lublana. 291
lublin. 439
lublinenſis Palatinatus. 439
lublyo. 536
lubni. 423
lubowna. 536
lübſchütz. 474
lucca. 192
lucaianoque. 925
lucayae ins. 925
luccau. 466
luccavienſis circulus. 466
S. lucarla Maior. 56
lucania. 217
S. lucar de Beramedo. 57
luchai. 785
luccenſium resp. 192
luceria. 215
luceru. 161
lucernenſis Ciuitas. 161
lucentum. 54
S. lucia. 867. 869. 914. 926
luciona. 71
lucka. 276
lucke. 466
lucko. 437

lucksburg. 378
lucon. 798
luconia. 798
lucoria. 437
lucsenecz. 512
lucus Augusti. 48
lud. 950
ludouiciana arx. 311
ludouici castrum. 342
ludouicopolis. 924
ludwigsburg. 311
lugano. 171
luganum. 171. 787
lugaris. 171
lugdunum. 73
Batauorum. 142
lugdunensis Praef. 72
lugde. 365
lugo. 48
lugos. 567
lugrunium. 46
luicsburg. 519
lula fl. 393
lulea. 401
lumbarium. 89
lund. 396
lunden. 250
luneburgicus Ducat. 257
luneville. 97
lusatia Super. 466
Inferior. 464
lusignan. 71
lusitania. 35
luffon. 71
luteva. 88
lutetia. 68
lutra caesarea. 356
lutsmansburg. 519
lutterburg. 342
lüttich. 146
lutum. 127
lützelburg. 147
lutzelstein. 342
lützen. 277
luxemburg Duc. 147
luxemburgum. 147
luyk. 146
lwow. 588

M.

Maasmunster. 344
macanna Reg. 861
macao ins. 787
macaribo. 898
macarsea. 633
macassar. 800
macedonia. 677
macerata. 202
maceriae. 79
machera Comitis. 147
machaerus. 956
machmas. 948
machicor. 869
mackovitza. 540
maclouium. 74
macosa. 883
macoraba. 712
macran seu mackheran. 723
macrania prov. 723
macua-galli. 841
mad. 542
madaraßz. 553
madegascar ins. 869
madera. 866
madiana Praef. 171
madrid. 47
madrigallego. 58
madurae littus. 744

madure. 744
magator. 74[illegible]
magazan. 81[illegible]
magadoxo Reg. 84[illegible]
magdala. 95[illegible]
magdeburg. 25[illegible]
magdeburgicus Duc. 255
mageddo. 947
magellanicum fretum. 937
magliano. 203
maggeroe ins. 387
magneſia. 702
magnitii. 846
mahanaim. 955
mahlberg 323
mahometana prov. 815
mahylow. 422
maiorház. 498
la maire, 937
mainland. 123
mainz. 354
magellanica Terra. 942
maio ins. 867
maiomba. 858
maillezais. 71
maiumba, ſeu maimba. 851
makeda. 952
mako. 566
malabariae littus. 744
malacca. 742
malaccae Reg. 742
malaczka. 496
malaga. 86
de malaita. 938
malamocco. 188
malborg. 458
malchow. 254
malleca. 71
male Dive. 803
maleg. 833
malemba prov. 851
maldivae ins. 803
maliopor. 744
malobodium. 150
S. malo. 74
mallous Reg. 862
malmesburg. 109
malmoe. 390
malmogia. 396
malta ins. 224
malmundarinum. 146
malus. 689
malvaenſis Ditio. 733
mamale ins. 803
mamre. 951
mannapaar. 744
manaſſe Tribus dimidia. 954
manaſſe Tribus. 946
mancera. 49
mancup. 663
manderſcheid. 352
mandinga Reg. 861
mandoe. 378. 382
manfredonia. 215
mangaſea. 758
mangelor. 746
mannheim. 356
mangreſia. 702
manica. 846
manilla. 798
manillia. 798
manliana. 203
maniſſa. 702
manoa Reg. 855
manoa. 899
maon. 953
manreſa. 52
manſeres. 49

mansfeldicus Com. 279
le mans. 70
mantes. 69
mantinum. 225
mantova. 191
mantua Carpentanorum. +
mantuanns Duc. 190
mantscheux. 778
mapango. 851
maracca fl. 619
mara Caibo. 898
maragnan Pracf. 909
marakaju. 913
maramaros-Vármegye. 557
maramarus 557
maramarusiensis Com. 557
marasche. 704
marasia 704
mar Byck. 154
la marca d' Ancona. 202
Trevigiana. 188
marcae com. 367
marcheus fl. 478
marchburg. 290
marchthalensis Abbatia. 316
marchthal. 316
marchionatus Burgoviae. 315
marchionis. 988
marchia Brandenburgica. 266
marchia media. 268
marchia nova 269
marchia Vindorum. 291
marchia vetus. 266
marchienne. 522
marchus. 493
marcodurum. 369
mar di Sala. 719
marostica. 187
mare quid. 22
mare Adriaticum. 179
Aegeum seu Archipelagus. 642
Album. 410
Anadircense. 696
Aquitanicum. 67
Arabicum. 696
Arctoum. 751
Atlanticum. 45
Azoviense 750
Balearicum. 45
Balthicum. 232
Biscaiae 45
Boreale. 751
Britannicum. 67
Californiae. 874
Canade. 879
Cantabricum. 45
Cara Denghis. 696
Caspium. 696
Chili 874
Chinense. 696
Colsum. 824
Csornoje. 750
Deucaledonium. 118
Caledonium. 118
Eoum 751
Galilaeum. 940
Gennezareth. 940
Germanicum. 133
Glaciale. 696
Hibernicum. 102
Hispanicum. 45
Hircanum. 696
Indicum. 696
Ionium. 642
Kenn reth. 940
Kisbyl Denghsi. 824
Kulsum. 719

mare Lemskoe. 696
Ligusticum. 179
Magellanicum di Marmora. 700
Mediterraneum. 45
Meridionale. 696
Mexicanum. 875
Mortuum. 940
Nigrum. 642
del Nord. 45
Nord See. 132
Nouae Franciae. 118
Nouae Hispaniae. 118
Occidentale. 118
Orientale. 118
Ost-See. 375
Pacificum. 874
Peru. 874
Philistaeum. 940
Pontus Euxinus. 642
Propontis. 642
Rubrum. 824
Salsum, 940
Sardoum. 179
Siculum. 179
Superum. 179
di Sala, seu Caspium. 719
Scythicum. 696
Septentrionale. 751
Syriacum. 700
Tartaricum. 696
Thuscum. 179
Tyrhenum. 179
Tiberiadis. 940
Vermejo. 874
Virginiae. 874
Zabaque, 750
de Zur. 874
maresa. 952
mares. 704
marbella. 56
margaretha. 927
S. margarethen. 520
S. margaretha. 898
S. margarethae ins. 525
S. margitha. 559
S. Maria fort. 881
S. Maria ins. 919. 924
maria Laxiora. 29
maria Pulchra. 926
S Maria. 883. 913
mariana ins. 456
marianæ ins. 798
maria Galante. 926
S. Mariæ castrum. 881
mariborough. 128
maridunum. 111
marieburg. 150
mariieburgica præf. 458
marienberg. 274
marienfell. 289
marienstadt. 398
marienstern. 467
marienburg. 458. 607
mariendrebber. 363
marienthal. 496
marienwerder. 456
marignano. 184
marii Statio. 187
S Marino. 200
marisa fl. 667
marylandia. 882
markleſen. 343
marloborough. 109
marloburgum. 109
marly. 68
marne fl. 67
marocanum Imperium. 811

marocco. 813
maros Vásárhelly. 603
maroſtica. 187
maros fl. 494
maroſienſis Sedes. 603
marou. 721
marburg. 332
marguvez. 846
marſal. 47
marſalqvivir. 814
marſa. 815
marſala. 223
marſeille. 84
marſtrand. 397
marſienna. 153
S. Marta. 898
martabaniæ Regnum. 741
S. Marta præf. 897
martaban. 174
S. Martial. 843
martiana. 290. 323
martigny. 174
martinopolis. 503
martinique. 926
martianopolis. 668
martinsberg. 522
S. Martin ins. 926
martellum. 316
martisburgum. 277
martinach. 174
martonos. 424. 518
martorano. 217
maruſius fl. 494. 592
marus fl. 478. 493
marvecos. 813
maſalaghem Nova. 870
maſal. 943
maſada. 953
maſſa. 193. 207. 220
maſſa et Carara. 194
maſſa. Lubrenſis. 220
maſſali. 870
maſcarenhes ins. 869
maſcaregne ins. 869
maſcarenæ ins. 869
maſcate. 711
maſcon. 81
maſcalat. 711
maſſerano. 181. 194
maſeranenſis princip. 181
maſſeranus princip. 194
maſſonis Monaſterium 344
maſovieſis ſeu Czerzenſis palatinatus. 441
maſouia. 441
maſtricht. 144
maſulipatan. 743
maſuren 441
matamann. 848
matamba Reg. 852
matan. 99
matatan. 869
mattapan. 883
matejovcze 537
materan. 801
matemey. 935
materia. 866
matera. 216
matermo. 841
S. Mathaei ins. 868
matharea. 825
mathaeotz. 537
mathemaucum. 188
S. Mathæo. 886
matium. 686
matiſcana. 81
matiſco. 81
matolts. 560

matrona. fl. 67
matra mons. 493
matsua. 836
matzdorf. 537
matzuma. 935
maubeuge. 150
maulbrunn. 313
mauleon. 90
S. Maurice. 180. 869
mauritania. 810
S. Maura. 689
mauritii Fanum. 174
S Mauritii Fanum. 180
Insula. 933
maurice. 174
mauroblachia. 657
maus 762
mausulium. 709
mawaralnahra. 767
mayenfeldiae. 352
mayenn . 70
mayn fl. 240
mayotte S. Christophori ins. 870
mayo 130
mazalquibir. 814
mazara. 223
mazave ins. 836
meadia. 655
meaux 80
meaw. 793
mecca 712
mechlinia. 144
mechocan. 891
mechlaf. 711
mecklenburg. 253
medba. 956
medelpadia. 401
medenblick. 140
medina 59. 224. 712
medienſis Sedes. 604
mediolanum. 184
medina del Campo. 59
mediolanenſis Duc. 184
mediterranea Ora. 861
medina Campeſtris. 59
Sidonia. 57
media del Rio. Secco. 59
medolunum. 69
medunta. 69
meduana. 70
megapolis. 253
megara. 680
megyes Szék. 605
meiland. 184
meinungen. 241
meiſſen. 273
meiſſenheim. 340
melazzo. 222. 702
meldola. 200
meldorf. 250
meldae. 80
meldulanus princip. 200
melek. 289
meleda ins 634
melecium. 289
mellentum. 69
melfictum. 215
melilla. 812. 928
melinde Reg. 840
melinde. 840
melita ins. 221
melli Reg. 861
mellingen. 168
melignano. 184
melo 689
melun. 69
melſi. 217

memel. 454
memel fl. 453
memmate. 85
memmingen. 316
mende. 85
mendoza. 919. 938
mendrisio. 171
menen. 153
menhardsdorf. 537
meppen. 360
meqvientz. 812
meran. 295
mercia prov. 103
mergenthal. 245
mergentheim. 245
merida. 58. 891
meridiani. 8
meriscus fl. 592
meriva. 721
meroh. 943
meron. 945
merroe. 831
merseburg. 277
merseburgicus princip. 277
mersburg. 320
mesal. 943
mesa. 813
messapia. 216
mesed. 722
meschede. 367
mesembria. 669
mesen. 416
mesericz. 443
meseritz. 486
meschet. 722
messiria. 222
metae. 97
meteora. 20
methone. 684
metternich. 370
metlika. 291
metulum Japodum. 291
metz. 97
meulau. 69
meurs. 371
meursensis princip. 371
meuse fl. 133
mexico Nova. 888
mexicum. 890
meyary. 120
meyes. 811
mezieres. 79
mezzona M. 679
S. Michäel. 902
S Michäelis Archangeli Abbatia. 528
S. Michele. 225
michelsdorf. 537
michmas. 948
middelburg. 152. 938
middelfart. 379
midleton. 882
midrabahr prov. 835
mienzirczez. 443
miesbach. 306
mietau. 451
Sz. Mihály. 604. 594. 597
Sz Mihály Teleke. 594
mihalyd. 655
mihálytelek. 553
S. Mihel. 98. 404
S Miguel. 893. 902 916 924
S. Miguel della Ribera. 903
miko Vára. 601
Szent Miklós. 596. 601
miklos Vára. 602
milano. 184
milasso. 702

milden. 167
miletus. 702
milhuſia. 172
milialdum. 89
milicium. 469
milland. 89
milliaria Eur. 7
milits. 469
mindanao. 799
mindelheim. 316
minden. 364
minderau. 318
mindonia. 48
mindora. 799
mineralia. 26
mingrelia prin. 705
S. Miniato. 207
minho fl. 35
minorca ins. 60
minoriſa. 52
minſcium. 436
minsk. 436
minuri. 221
minus fl. 35
mira Flores. 903
miranda de Douro. 36
De Ebro. 46
Durii 36
mirandola. 192
mirande. 89
mirepoix. 87
mirgorod. 423
miropicum. 87
mirow. 254
miſcal. 943
miſitra 684
miskóltz. 549
misnia. 273
miſſiſippi fl. 879. 886
mittenburg 354
mittenwald. 306
mitterburg. 293
mitoa. 451
mitombo Reg. 855
mitrowitz. 624
mizpa. 949
mizpe. 955
mlid. 634
mnisky. 539
Moälis ins. 870
mocha. 711
la Mocha ins. 99
mocris, lac. 826
modena. 192
modetia. 184
modica. 223
modin. 950
modon. 684
modra. 496
modry-Kamen. 513
modruſa. 631
möen ins. 382
moenus fl. 240. 329
möeskirchen. 321
mogila. 441
mogilow. 422
mogoliſtana propria. 775
moguntiacum. 184
moguntia. 354
moguntinus Archi epiſcopatus & Electoratus. 303
mogver. 57
mohats. 529
mohilouiens præf. 421
mohr. 526
Moiſevaux. 344
moldavia. 657
molfetta. 215

molina. 47
molinae. 72
molingar. 129
moliſinus Com. 214
moliſse. 214
molucenſes inſulæ. 799
molzen ſeu molsheim. 343
momonia. 129
monaſterium in valle Gregoriana. 344
monachorum Rodum. 316
monaſteriolum. 78
monaſt. 663
monachodamum. 140
monaſterium. 80. 360
Eiffaliae. 370
Novum. 250
Tarentaſiae. 180
monaco. 194
monaghan. 127
monaslo Mons. 627
Monaſterienſis Epiſcopatus. 359
monachienſis præf. 302
monbaza Reg. 841
monbaza. 841
moncalobrer. 60
monc. ins 382
mönch. Nienburg. 271
moncon. 51
moncorvuum. 36
moncaon. 35
mon Caſtron. 662
mondonnedo 48
mondovi. 182
monda fl. 35
monembaſia. 684
monedularum petra. 526
monſerat. 926
mongala. 841
mongale Regio. 841
de los Monges. 938
mongkoux. 777
monguslave. 766
monheim. 302
monill ins. 870
monikendam. 140
monmouth. 105
monomotapa. 843
monoſtor, 534. 595
monoemugi. 843
monoeci principatus. 194
monrelais. 74
monſonium. 35
monsfortis. 37
mons. 149
mons Ademari. 83
Alacris 36
Albanus 52. 89
Alcinus. 207
Briſacus. 323
Calerius. 182
Caſſinenſis. 219
Flaſc nis. 204
Friderici. 381
Fuſculus. 220
S. Georgii. 537
S. Gertrudis. 141
S Gotthardi. 165
Maranus 220
Maior nouus. 39.
Medius. 148
Peſsulanus. 86
Politianus. 207
Regalis. 182
Regius. 223. 881
Relaxus. 74
Rotundus. 72

Serenus. 278
mons Viridis. 220
Veſuvius 220
monſtiers, en Tarantaiſe. 180
montabour. 352
montalcino. 207
montalvan. 52
montanas. 902
montanus circulus. 274
montauban 89
montbeillard. 345
montbriſon. 73
montcalier. 182
monte Alegre. 36
Caſſino. 219
Foſcolo. 220
Fuſco. 220
Marano. 220
S. Maria. 206
Peluſio. 217
Peluſium. 217
Pulciano. 207
Regius. 339
Royal. 339. 357. 886
Sancto. 677
Serrat 53
Di Sómma. 220
montferrat. 926
montforte. 37
moptfort 139. 145
montferratenſis Duc. 183
montfordenſis Com. 319
mont Gibello. 222
montgomery. 111
montililium Ademari. 83
montis Bellicardenſis Com. Principalis. 345
montis Serrati ins. 926
mont Luis. 87
De Marſan. 90
mont-medy. 146. 148
montenor. Now. 39
montmelian. 180
montmorancy. 68
montelimart. 83
montenegro. 682
montola. 216
montenach. 167
montium Duc. 368
montpellier. 86
montpenſiere. 72
montereau. 80
monteimar. 83
montblane. 53
mont reale. 223
montreal. 352
montreuil. 78
montrochier. 166
montrond. 72
montroſe. 120
monteſa. 54
montenſis Com. 137
montes Acuti. 933
Hannoviae. 149
Pyrenaei. 50
monyorokerék. 533
monza. 184
monzen. 146
morad, Sui fl. 700
morat. 171
morauvtze. 508
morava fl. 478
morawa fl. 493. 647
moravia. 485
morea. 683
morella. 54
morgarten. 162
morgana. 814

morgues. 166
moritania. 70
moritzbay. 933
morlachia. 630
mornlaix. 74
mortaigne. 70
mortara. 185
moruca Reg. 841
mosa. 959
mosa fl. 96. 133
mosambique. 841
mossat. 844
mosburg. 303
mosbach. 356
moscovia prov. 417
moscoviae præf. 417
mosel fl. 349
mosella fl. 96. 133
mosellanicae Tabernae. 353
moskwa. 417
mostz. 504
mosony 521
mosomugus. 79
mosonienſis Com. 520
mosul. 709
mothaea. 98
la mothe. 98
mötling 291
motouxima. 793
moudan. 779
mougden. 779
moulius. 72
mourges. 194
mouzon. 79
mſislaw. 422
muda. 140
mudnick. 433
mugalia Orientalis. 778
Occidentalis. 777
mugali. 770
mühlberg. 273
mühlhauſen. 172. 283. 344 456
mühlheim. 369
mühlſtadt. 293
mul. 123
mulda fl. 263. 478
muldavienſis circulus. 480
müllar-See. 393
müllendonckum. 370
multan. 735
multanenſis Ditio. 735
mümel fl. 453
mümpelgrad. 345
mümpelgard Grabſchaft. 345
münchen. 302
müncht Roden. 316
munckiſchalk. 766
munderkingenſis Dynaſtia. 311
munkács. 555
münſter-Bilſen. 146
münſter. 129. 352. 360
münſterbergenſis princ. 474
münſter Eiffel. 370
münſterberg. 474
muraepontum. 289
murau. 289
mura-Szombath. 532
mura fl. 286
murány. 547
muratum. 171
murbach. 344
murcia. 55
murcia Reg. 55
mureck. 290
murgis. 55
murgitania. 55

mu-

murom. 418
murſia. 371
murten. 171
muſai. 556
muſsa fl. 450
muſcat. 711
musckau. 466
muſilia. 84
muſſipontium. 97
mustag Ari. 750
mustagi. 762
mustagam. 814
mustagamia. 814
muſum. 521
mutina. 192
mutinenſis & mirandulae Ducatus. 192
muxara. 55
muxarca 55
muyden. 140
muzakov. 466
mylae. 222
mylendonck. 370
mytilene. 687

N.

Naarden. 140
nabburg. 300
nabe. 240
nabolos. 942
nabus fl. 240. 299
nachefels. 165
nackel 458
nädenland ſeu Vallis Gratiæ. 403
nadir. 8
nadlak. 424
nadrouia. 454
nagara. 46
nagata. 792
Nagy Bánya. 560
Enyed. 597
Falu. 501 559
Ida. 545
Király. 561
Kapos. 544
Levard. 496
Mihály. 541
Szalatna. 505
Sarló. 508
Sinkenſis Sedes. 606
Szölös. 556
Szombat. 496
Tapoltsan. 499
Varad. 503
naiara. 46
nain. 946
naiſſus. 651
nakſivan. 707
nakſiuania. 707
nalacz. 599
nalous. Reg. 862
namagvae. 428
namslau. 470
namur. 149
namurcenſis Com. 149
nánas. 562
nanchang. 784
nanchin. 785
nancy. 97
nangang. 784
nangaſachi. 793
nangaſia. 870
nangato. 793
nanking. 785
nannetum. 74
nanquin. 785
nan-tchang. 784

nantes. 74
naphtali Tribus. 944
napoli. 219
napoli di Malvaſia. 684
di Rom. 683
naranna fl. 619
narbo Martius. 86
narbonne. 86
nardo. 216
narenta. 633
narenza. 633
narni. 213
narona 633
narſinga. 743
narva. 413
narvarenſis Ditio. 733
naſsau. 334
naſsa. 826
naſsavienſis princ. 334
nascow. 382
naſitz. 620
natal Los Reyes. 909
natangenſis circulus. 455
natolia. 701
natrac. 683
natroſso. 683
nauelia. 165
naugracutenſis Ditio. 731
naugracut. 731
nauia. 49
naumburg. 277
naupactus. 680
nauplia. 683
navalia 136
navarrae Reg. 50
naxia. 689
naymann. 778
nazareth. 946
neapoſis. 219. 683
neapolis Auſtriae. 288
neapolis Nemetum. 356
nebo. 941
neccar fl. 309
neckenmark. 519
neczpal. 504
negapatan. 744
negelſtadt. 283
negrettes. 938
negroponte. ins. 685
neidingen. 321
neilſtadt. 283
neiſſe. 474
nellenburg. 320
nemauſus. 86
nemecka Liptsa. 502
nemcze. 510
nemenus fl. 453
nemerow. 254
nemethy. 510
németh-Ujvár. 533
nemeti. 599
nemidona. 338
nemorenſis prou. 221
nemoſtum. 69
nemours. 69
nemrim. 956
nemus Vicenarum. 69
neoburgum, 174
neoburgicus principatus. 301
neocomum. 174.
neocomium. 538
neodunum. 166
neogradum. 513
neogradienſis com. 511
neohuſia. 455
neolandia. 403
neoplanta. 518
neoſtadium. 259. 472

eri-

Ericetum. 242
neoſtadienſis circulus. 276
nepe. 205
nepomuck. 483
neptunium. 204
nerike. 399
neringia. 399
nericia. 399
neritum. 216
neronia. 944
nertſinsk. 759
nerui. 193
nesbin. 709
neschin. 423
neſzmély. 523
netina Vallis. 222
netum. 222
nettuno. 203
neü Angermünde. 267
neü Arad. 565
neü Bukow. 253
neü Brandenburg. 254
neü Briſach. 344
neüburg. 119. 300. 302. 356. 379. 451
neücaſtle. 102
neü-Catzenelnbogen. 337
neü Cell. 465
neü Dennemarck. 934
neydorf. 538
neüen-Cloſter. 253
neüenburg. 174
neü Chatel. 148. 174
neü Frankfurt. 882
neühauſen 455
neühäüſel. 448
neühaus. 366
neü Havre. 881
neühof. 332
neü Holland. 933
neükirchen. 300
neükirch. 163
neükönigpol. 938
neü London. 881
neümarkt. 470
neümagen. 353
neümark. 300
neü middelburg. 899
neümünſter. 250
neü Orleanus. 886
neü Palanka. 567
neüport. 154
neüranzau. 252
neüſatz. 518
neüſiedel. 521
neus. 350
neüſohl. 535
neü Serinvar. 531
neüſtadl an der Vag. 499
neüſtädtel. 242. 291. 300
neuſtadt am Rübenberg 259
an der Ayſch. 241
an der Hart. 356
an der Heyde. 242
am Kocher. 312
neüſtadt. 71. 246. 251. 276. 288. 300 331. 472
neü-Ier-Sey. 882
neü Titſchein. 486
neü York. 882
nevers. 71
newenburg. 323
newenſtein. 245
newis. 927
newyn. 111
nezider. 521
nicaria. 687
nicaea. 182. 183. 702

nicaſtro. 218
nicer fl. 309
niclasburg. 487
nicolaiburgum. 487
S. Nicolo. 867
nicomedia. 701
nicopia. 399
nicopoli. 668
nicopolienſis præf. 668
nicoſia. 222. 704
nicotera. 218
nicoya. 893
nicuport. 154
nidda. 331
nidderus fl. 387
nidroſia. 388
niedau. 166
niemägen. 138
niemen. 453
nienburg. 271. 363
niencloſter. 253
nienhus. 366. 371
nieſter. 587
niger fl. 860
nigritia terra ſeu nigritarum. 860
nilus fl. 831
nigrorum fl. 860
niman. 779
nimes. 86
nimgouta. 779
ninia. 631
niniva. 153
ninove. 153
nion. 166
niort. 71
nipiſing. 881
nipiſigui. 881
niphon. 792
niſſa. 464. 474. 651
niſibis. 709
niſſienſis prin. 474
niſchnei Novogorod. 419
nitra. 499
nitrienſis Com. 498
niuche. 779
nivelle. 144
niviella. 144
nivium ins. 926
nivoſus. 162
nizza. 182
nizza de la Paglia. 183
nobah. 954
nobe. 949
nocera. 212. 221
noffi Ibrahim ſeu Mariae inſula. 869
nofuſa. 811
nogent le Retrov. 70
nograd. 513
nombre de Dios. 897
de Jeſus. 921
nomen Jeſu. 921
nomeny. 97
nona. 631
noort be Weland. 139
norburg. 378
norden. 361
nordena. 361
nordhauſen. 279
nordkap. 387
nordlandia. 400
nordlandiae præf. 388
nördlingen. 314
nordſtand. 379
nordvich. 105
noriberga. 243
norinbergenſe territorium. 243

norkiöping. 394
normaniae præf. 75
northampton. 104
northeim. 260
northumbria prov. 102
nortſtrand ins. 382
norvegia Regnum. 386
eius ſtatus. 390
nöſenſtadt. 607
nösnerland. 607
noſtra ſennora de Paz. 898
de Tallavera. 916
nöteburg. 412
nottingham. 104
noto. 222
nova Domus. 366
Francia Reg. 878
Gvinea. 436
Palanka. 567
weſz. 538
Zembla. 390. 932
nowa Banya. 506
Dwinka. 416
novaja et Staraja Ladoga. 414
Semla. 758
novara. 186
novarino. 684
novellara. 192. 194
novellarae prin. 194
nowe Meſto. 501
Zamki. 498
novi Bazar. 651
Hrad. 513
Zrin 531
novigentum Rotroci. 70
novi. 629
noviodunum. 68
noviomagum. 353
noviomagus. 68. 138
nowigrad. 630 632
novobardana præf. 651
novoburgum. 363
novogardia 435
novogorodana prov. 414
nowogorod. 414
novogrodeck. 435
novomeſto. 291
nowoſili 425
nouum Aradinum. 565
Briſacum. 344
Caſtrum. 102. 148
Catimelibocum. 337
Forum. 470
novus Portus. 154. 881
now Averden. 119
noyon. 68
nubia. 830
nuceria Paganorum. 215. 221
nuceria Provincia. 215
numantia nova. 46
nur. 442
nürnberg. 243
nuys. 350
nuyts. 937
nyalab 556
nydav. 116
nyek. 519
nyekiöpink. 377. 382
nyköpink. 399
nymphemburg. 302
nyschabur. 722
nyſtadt. 403
nyzabur. 722

O.

Oalcumi Reg. 857
ó Arad. 565
ó Barſch. 508

obernheim. 343
oberſtein. 340
obius. 751
oblitzica. 662
oby. 751
occana. 897
occitania Præf. 85
ocerida. 678
ochamum. 104
ochi. 793
ocholzkoi. 759
ochſenfurt. 246
ochſenhauſen. 316
ochſenſteinienſis Dynaſtia 341
ocsakow. 662
odallam. 952
ode les Cavalleros. 58
odenſee. 379
odera fl. 232. 263. 464
oderburg. 269
odian. 741
odique. 428
oedenburg. 519
oegranum ſeu Hebanum Territorium. 484
oeland ins. 395
oels. 470
oelſenſis et Bernſtadienſis Princ. 470
oenana civitas. 304
oenipons. 295
oenus fl. 287. 299
oeregrund. 399
oeringen. 245
oeſel Oſila. 414
oeſterreichiſche Kreis. 286
oetinga vetus et nova. 305
oettingen. 314
ofen. 525
offenburg. 323
offen-Burg. 58
offen-Banya. 598
ognate. 49
ognatum. 49
ognile Mari. 656
oguli. 628
ogygia. 75
ohrdruf. 282
okcham. 104
ola. 313
olaſzig. 539
olau. 470
olbia. 662
olchinum. 682
oldenburg. 251. 362
oldenburgicus et Delmenhorſtenſis. Prin. 362
oldenſaal. 136
oldesloe. 251
oleri 71
l' Isle de Oleron. 71
oleron. 89
olesko. 589
olica 437
olichovka. 426
olinda. 910
olinde de Parnam bucca. 910
olite. 51
olivenza. 39
olivarum M. 941
oliwa. 457
obnütz. 486
olomutium ſeu Julimontium. 486
olonetz. 414
olonne. 71

olsna. 470
olstyn. 440
olta. 593
olten. 163
olyka. 437
olympus M. 674. 678
S. Omer. 151
ommelandia. 135
ommen. 136
onde-Water. 140
oneglia Onelia. 194
onod. 549
onoldinum. 243
onolzbach. 243
onomatopolis. 897
onon. 776
ontiveros. 913
oostborg. 152
ophiusa ins. 60
ophra, Opra. 949
opta. 47
oppau. 473
oppeln. 472
oppenheim. 355
oppido. 218
oppidum S. Horentii. 225
oppolienſis Princ. 472
oqui. 793
or. 663
orahowitza. 620
oran. 814
orange 85. 800. 882. 933
orangen Wald. 134
oranic. Voud. 134
oranien baum. 271. 412
oranienburg. 268. 420
oranum. 814
oratorium. 72.
orba. 171.
orbacenſis Sedes. 601
orbech. 649
orben. 171
orbitello. 208
orcades Inſulae. 123
orchella. 927
ordinis Teutonici Ditio. 245
ordugna. 50
orebro. 399
orel. 425
orelhana fl. 908
orenburg. 755
orenſe. 48
orgelet. 99
orgya 7
origiacum. 151
orihuella, Oriola. 54
orion. 75
oriſtagni. 225
oriſtan. 928
orixa. 743
orkeney. 123
orlamunde. 276
orleans 69. 76
orlow ſeu Orel. 753
ormosdinum. 531
ormus ins. 723
orneta. 459
orochton. 779
orodo. 565
orolaunum. 174
oronghanzi. 770
oronoque fl. 899
oropeſa. 903
oroſz-Vár. 520
oroſz vég. 543
orotchonia. 779
orowitza. 620
orpha vel Oufra. 709

örs. 551
orſowa. 655
orſuna. 57
orſza. 422
ortar. 766
orte!sburg. 457
ortenau. 323
ortenburg. 293. 305
orthonium. 214
orthunga. 381
orti. 205
ortona a Mare. 214
ortos. 778
ortrufium. 282
oruba. 927
oſacka, Oſatska. 792
oſca. 51
oſgyan. 509
oſiae Pons. 69
oſilia. 452
osnabrügg. 361
oſorno. 918
osrusnah. 768
oſſa M. 674. 679
oſſima. 57
oſtalric. 53
oſtende. 154
oſterborg. 933
oſterburg. 266
oſterode. 260. 457
oſſergoa. 134
oſterhoſen. 303
oſterwick. 256
oſt Gothland. 394
oſtiglia, Oſtia. 191
oſtium quid. 21
oſtribom. 524
oſtrog. 437. 759
oſtrogoſchk. 426
oſtrogothia. 394
oſtrow. 415
oſtrowitz. 631
oſtuni. 216
osvietzim Ducat. 587
osviezima. 587
oſziány. 507
oſzmiana. 434
otsova. 505
otranto. 216
ó Tura. 499
ottenbeuren. 316
ottenſtein. 353
ottersberg. 261
ottinia. 3 9
ottmachau. 474
ottochatz. 631
ottweiler. 341
ovarium. 521
oudenarde. 153
oudobo Reg. 851
ovelgunne. 362
over Vlacke. 141
oveſand. 75
ovetum. 49
oughella. 821
oviedo. 49
ovingtono Anſicani. 870
oulous. 779
ouramtchi. 770
ourat. 778
ourique. 39
ourucia. 437
outeiro. 36
ouvere. 858
owrues. 437
oxama. 46
oxfordt. 104 936
oxonia. 104

oxonium. 246
oxus fl. 720 763
oxydrancae. 768
ozages. 880

P.

Pacta. 222
pacuanes. 907
paderborn. 366
paderbornenſis Epis. 365
padova. 187
padus fl. 179
pagliano. 204
pago ins. 633
pagon. 798
pagus Latobrigicus. 322
pakratz. 622
paks. 527
Sz. Pál. 603
palagnifi. 688
S. Palais. 90
palamos. 53
palaca. 183
palaeſtina. 939
palaeſtrina. 203. 188
palanka. 517
palaſtravium. 531
Palatinus Elector. 355
palemban. 802
palencia. 59
palentzer Thal. 170
palerno. 223
palianum. 204
palkaſi 770
lacus. 763
la Palma. 189
palma Nova. 189
insula. 866
palmoſa. 688
palos de Mogver. 57
palota. 535
palotz. 543
palum. 89
palypatan. 745
pamiers. 87
pamplona. 50
panama. Praef. 896
panſowa. 424. 568
pandúr. 516
pancas. 944
pangacus M. 666. 674
pango. 851
panius M. 945
panormus. 225
panſa Cola. 886
panuco. 892
paoding. 784
paoſe. 784
papa. 535
paphos. 705
papia. 185
pinachi. 880
papirianum. 86
papolcz. 602
S. Papoul. 87
pappenheim. 314
paraea 954
paraetonium. 824
paragoa- 799
paragnay. 913
paraiba Praef. 909
parana. 913
paranayba. 907
paranambuca Praef. 910
paraguaria. 913
paras. 778
parchim. 254
pardubitz. 482

parentium. 190
parenzo. 190
pargala. 669
Paria fl 899
Praefectura. 899. 909
parimet lacus. 899
parioeci. 12
paris. 68
párkán. 524
parkſtein. 301
parma. 191
parmae et Placentiae Ducatus. 191
parnaſſo M. 674. 679
paropamiſſus 728. 769
paros. 689
parthenopolis. 255
paſzto. 551
le Paſſage. 50
paſſaro witz. 650
paſſau. 304
paſſavienſis Epis. 304
paſſenheim. 457
paſſus. 7
patak. 542
patana. 742
patanenſis Ditio. 735
patavium. 304
patha. 515
pa hmus 688
pathyſſus fl. 494
patientia. 934
patino. 688
patna. 732
patnaenſis Ditio. 732
patria del Friuli. 189
Il Patrimonio di S. Pietro. 204
patte. ins. 840
patti. 222
pau. 89
pavia. 185
S. Paul. 84. 152 938
de Trois Chateaux. 83
pauliſten. 911
paupau Reg. 857
pautzke. 457
pax Auguſta. 58
Julia. 39
pays des Esquimaux. 934
pebils. 122
pechinum. 784
pecking. 784
pedemontanus Duc. 181
pedena. 190
pegau. 273
peguanum Reg. 742
peguum. 742
peine. 257
peiſonis ſeu Pelſonis lacus 494
peitz. 464
pelim. 757
pelio M. 674. 679
pella 954
pelſötz. 548
peluſium. 825
pemba. 841
pembrock. 111
pemba Marchi. 851
pemſey. 108
pencus. 676
pengabenſis Ditio. 729
peninſula ſeu Cherſoneſus. 23
peniſcola. 54
penſa. 753
penſana Prov. 753
penſance. 110

penſilvania. 882
pente. 528
pentigliano. 207
pentiliacum. 207
pennamacor. 37
peor. 941
pequa fl. 739
peralta. 51
peravienſe Territorium 486
perejaslawl. 423
pereslawriae ſanskia Prov. 419
pergamus. 763
pereslawl Saleskoi. 418
pericos. 897
perigeaux. 88
perinthus. 671
periplus quid. 23
periſcii 12
perleberg. 267
permia ſeu Kungura Prov. 753
pernau. 413
peronne. 77
perpignan. 86
perſia. 719
perth. 120
perugia. 206
perufianum Territorium. 206
pervia. 901
pes 7
peſaro 201
peſcara. 214
peſchiera. 187
peſola. 425
peſth. 514
peſtienſis Com. 513
ſz. Péter. 550
péter Vara. 623
petershauſen. 320. 321
petershagen. 363
peterlingen. 310
pétervaradein. 623
S. Péterſtadt. 438
petersburg. 412
petersberg. 278
peterborough. 104
petra. 710
Sancta. 207
petricorium. 88
petricow. 444
S. Petri Fanum. 550
Mons. 365
Patrimonium. 204
petrina. 627. 628
S. Petro. 886
petronell. 288
petropolis. 438
petschka. 424
péts-Váradja. 528
péts. 528
pétsvarda. 528
pettau. 290
petuna. 779
peucetia. 215
pevenſey. 108
pezink. 496
pfalz. 355
pfirt. 344
pfircetum. 344
pforzheim. 324
pfreimt. 300
pfullendorf 321
pfaffenhoffen. 302. 342
phalzburg. 341
pharia. 633
pharſala. 679

phalis 706
phaſelus. 948
phiala lacus. 940
philadelphia. 882
philippi. 677
Manſio. 516
philippe ville. 150
philippina 799
philippinae Inſulae. 798
philippine. 152
S. Philippo. 54. 851. 890
philippopoli. 150. 670
philippsburg. 338
Philippsfreude. 353
philippsrowen. 129
philippſtadt. 397
philipsthal. 330
phorbantia. 226
phorcena. 324
phrat fl 700
phulep-ſzálás. 516
piacenza 191
picardia Praef. 77
piceleo. 185
pic ghitone. 185
pico d' Adam. 802
Inſula. 924
picqu gni. 78
picrius M. 678
pictavium. 71
pientia. 207
pienza. 207
S. Pierre. 924. 938. 938
pietra Sancta. 207
pign rol. 82. 183
pilatusberg. 161
pilis 524
pilifienſis Com. 524
pillau. 455
pilſen. 484. 511
pilsno. 588
pilten. 451
piltenſis Diſtrictus. 451
pinarolium. 82. 183
pindus M. 679
pinelum. 37
pinneberg. 252
pinglo. 786
pingyang. 784
pinhel. 307
pinkafeld. 533
pinsk. 434
pintſzow. 440
piombino. 208
piotrkow. 444
piquiniacum. 78
pirna. 274
piſa. 208
piſaurum. 201
piſcaria. 187
p ſch. 456
piſco. 903
piſek. 483
piſga. 941
piſinum. 293
pisna 484
piſtoia. 206
pitan. 732
pitanenſis Ditio. 732
pitha fl. 393
pithea. 401
pitigliano. 207
pitovia 401
pitſow. 440
placentia. 50. 58. 191
plagne cardin. 8
plana. 484
plaiſance. 924

la Plata. 904
plattenſee. 529
plauen. 275
plegmuth. 881
plendenburg. 525
pleſcovia Prov. 415
pleſſe. 473
pleſſenſis Dyn. 473
pleternitza. 622
plettenberg. 368
pleymouth. 110
plieſowce. 506
plimuthum. 881
plocenſis, Ploſcovienſis palat. 442
ploczk. 442
plöen 251
plompieres. 97
ploſcovia. 442
pludenz. 295
plumbariae Aquae. 97
plumbinum. 208
pnuel, Pniel. 955
po fl. 179
pocutia. 588
podhorje. 623
podiebrad. 482
podium Ceritanum. 52
podolia. 438
podolin. 537
podolinetz. 537
pogoſania prou. 456
poictieres. 71
S. Pol de Leon. 74
polemniacum 99
poleſia ſeu Podleſia. 434
polgrad. 562
poli ſeu Bolli. 702
policaſtro. 221
polignano. 215
poligny. 99
pollex. 7
polock. 421
polonia Reg. 431
eius ſtatus. 445
Moneta. 449
S. Pölten. 289
polus arcticus et antarcticus 7
pomagrinum. 377
pomejok. 883
pomeraniae Duc. 263
pomerelliae Praef. 457
p meſania prou. 456
pometia. 219
pomona. 123
pompeiopolis. 50
pongo Reg 858
pons Arolae. 168
Vetus. 49
Siculus. 563
pont a' Mauſſon. 97
pontarlier. 98
ponte Vedra. 49
de Lima. 36
pontiſara. 69
pontoiſe. 69
ponyik. 505
popayan praef. 899
poperingen. 154
popo. 857
poprad. 537
populus. 863
porentru. 345
poroſzlo. 551
porouti. 766
poroutiorum. 771
porphyreon. 944

port Royal ſeu Anapolis. 887
S. Anna. 928
Alberton. 824
S. Antoine. 928
S. Ivan. 924
De Lions. 921
Lovis. 74
S Luis. 86
Royal. 928
Vendres. 87
Porta Traiani. 568
Celi. 277
Hereyniae. 324
Legre. 39
portae quid. 24
portlant. 109
porto. 36. 205
Bello. 897
Fino. 193
Gallo. 802
Hercole. 208
Longone. 209
del Principe 928
Ricco. 929
Sancto Stephano. 209
Sancto. 866
Seguro. 911
Vecchio. 225
Velo. 897
di Venere. 193
portsmouth. 109
portugallia Reg. 35
eius ſtatus. 42
Moneta. 44
portus quid. 22
Alacer. 39
Aquae Pulchrae. 891
Cale. 36
Capax. 724
Caroli. 395
Chriſtiani. 381
Delphini. 193
Divitis ins. 929
Dubris. 107
Ericus. 193
Gratiae. 76
Herculis. 208
Herculis Monaeci. 194
Liburnus. 208
Longus. 209
Ludovici. 74
Magnus. 56. 109
S. Mariae. 57
Paſſaquis. 50
Pulcher. 897
Romanus. 205
Securi praef. 910
S. Stephani. 209
Telonius. 84
Veneris. 87. 193
Vetus. 225
poruta. 655
poſa. 224
poſen. 444
poskow Pleskow. 415
posnanienſis Palat. 443
poſonienſis Com. 495
poſſeg. 622
poſſeganus Com. 622
pöſtény. 599
potanchan. 891
potenza. 917
potoſi. 904
potsdam. 268
pauloan. 799
powiati. 441
poznan. 444
pozzuolo. 219

prachenſis Circulus. 483
prado. 47
praecop. 603
praeneſte. 203
praeſtoe. 381
prag - praha. 479
praga. 442
pragelas. 82
praſia Elyſiorum. 468
prat de la Trajan. 596
prato. 206
pratum Trajani. 596
prausnits. 469
prawno Slowenske. 504
pregela fl. 454
perentzlow. 267
prerau. 486
preslavia. 668
preſſov. 540
preſton. 103
preſzburg. 495
preſztowez. 622
pretſch. 272
prettiri. 272
preveſe. 681
prévóte. 147
prignicenſis Marchia. 267
prigora fl. 454
priluki. 424
princ. Wilhelm Eyland. 938
priſereno. 649
prisrendi 649. 651
pritzvalk. 267
privigye. 499
probatopolis. 163
procupia. 651
proditoris Eyland. 938
promontorio. 886
promontorium. 24
Album. 821
Antivaeſteum. 110
Artabrum ſeu Nereium. 49
Artemiſium. 54
Bonae Spei. 847
Bojador. 821
Charidemum. 55
Crucis. 52. 87
Cuneum. 40
Farrae. 222
Lahou. 856
Palmarum. 855
Pachynum. 222
Sable. 881
Scagenſe. 376
Salſum. 936
Saturni. 55
Sigium. 86
Triceps. 856
Veravium ſeu Beravium 119
Verga. 862
Victoriae. 922
Vincentii. 40
Viride. 862
XI. mille Virg. 922
proſtivitza. 669
proſtnitz. 486
provence. 63
providentia. 925. 927
provincia Praef. 83
provins. 80
provinum. 80
prſerow. 486
prudnick. 472
prüm. 352
pruſa. 701
pruſſia. 453
pruth fl. 586. 655

prybus. 472
przemisl. 589
ptolemais. 817. 943
publewka. 426
puchov. 501
pudina. 190
la Puebla de los Angelos. 892
puenza. 902
puerto de S. Maria 57
puerto Vejo. 902
pultawa. 423
pulvini seu Syrtes quid. 24
puna. 902
punta Salida. 936
de Emperador. 54
purbach. 520
purckheim. 302
La Purification. 891
purkrainia. 303
puſtoſero, lac. 416
puteoli. 219
putiwl. 425
putnok. 548
putzko. 457
puycerda 52
pylus. 684
pyretus fl. 655
pyrmont. 365
pythiuſae ins. 60

Q.

Quadalaxara. 47
quadalaira. 47
quadalaxara Praef. 890
quadalquiuir fl. 45
quadiana fl. 35. 45
quang-tong. 786
quang-tcheov. 786
quangſin. 785
quaja. Reg. 855
quangſi prov. 786
quantong. 779
quantung prov. 786
quarantania. 941
quardamar. 54
quardiſtaallum. 191
quebec. 881
quedlinburg. 270
quedlinburgenſis Abbatia. 270
quehoa ſeu kerue. 741
queiling. 786
quelinum. 786
queiang. 787
quenſtowne. 128
queraſo. 182
quercetum. 150
querfurt. 280
querfurtenſis Princ. 280
quern-Hameln. 260
querron lac. 826
quesnoy. 150
quiberan. 74
quiers. 182
quilimana. 841
quilimane Reg. 841
quilleſtre. 82
quillota. 918
quiloa Noua et Vetus. 841
Reg. 841
quimper. 75
quimperlay. 75
quinque Eccleſiae. 528
quinte. 783
S. Qnintin. 78
quintoforum. 538
quirimba. 841
quitena. 846
quito praef. 902

quitoa. 902
quinte. 783
quiuira Reg. 888
quixos. 902

R.

Raab. 522
raba fl. 286. 494
rabae ins. 519
rabaköz. 519
La Rache. 812
rachendorf. 521
rackersburg. 290
rakow. 440
radaa. 565
radinpor. 735
radnor. 111
radom. 440
radſtadt. 306
raduany. 505
Se Radulphi. 71
radze Wiliskie. 435
radziwilow. 436
raguſa. 634
ráhó. 509. 522
rahienſis Ditio. 734
rajetz. 501
rajka. 521
rakath. 944
rakitsa 532
rakonicz. 480
rakos. 520
ram. 650
rama. 648. 949. 953
ramada. 897
rama h. 946. 948
Gilead. 955
Mitzpe. 955
ramathaim Zophim. 948
ramertum. 217
randers. 377
randuara. 122
rantibor. 733
rantzow. 251
rapallo. 193
raphael. 710
raphia. 954
raphoe. 128
rapoa. 128
rapot. 599
rappersweil. 170
rappolswir. 344
raſchid. 825
raſcia. 649
raſtadt. 324
raſtenburg. 456
ratae, Coritanorum. 104
ratenberg. 294
rathenau. 269
ratibor. 472
ratisbona. 304
ratiborienſis Princ. 472
ratko. 547
ratkowka. 426
ratſcha. 624
ratz Caniſa. 530
ratzeburg. 252
ratzkeue. 526
raudnitz. 479
ravenna. 200
ravensberg. 366
ravensburg. 318
ravenſtein. 143
Dynaſtia. 356
rauſchenberg. 331
rawa. 445. 589
razewilia. 433
rea. 71

rebnick. 656
recanati. 202
rechberg. 314
recht. 721
reciffe. 910
recinetum. 202
recklinghauſen. 350
recklinghuſen. 371
reda Dynaſtia. 367
regen. 596
regensburg. 304
regétz. 545
reggio. 192. 218
regia Lutra. 258
reginoburgum. 304
regino hradicenſis circulus. 481
reginopolis. 128
regio Deſerta. 428
regiodunum. 71
regiomontum. 455. 507
regiopolis. 129
regis Curia in arvis. 246
regiteſte. 79
regium ſeu Albece. 83
Lepidi. 192
regius M. 353
Vicus. 497
regles. 128
rehob. 943
reichenau. 320
reichenbach. 275
reichen Hall. 305
reif. 296
reifferſcheid. 351
reifferſcheidanus Com. 351
reims. 79
rein. 302
reineccenſis Com. 246
reinſtein. 257
reinſteinienſis Com. 257
reipoltskirche. 340
remete. 539
remi. 79
remnick. 656
remorum domus. 377
rendsburg. 250
renfrou. 122
rennes. 74
reſcht. 721
retel. 79
rethymo. 686
retteg. 594
retz. 300
reual. 413
reuier. 937
reutlingen. 312
rewiſchtye. 507
reyden. 135
Los Reyes. 903
rhaetica Caſtra. 170
rhaeticorum ſtatio. 170
rheda. 367
rhedones. 74
rheggium. 218
rhein fl. 232
rheinberg. 349
rheine. 360
rheineck. 169
Comit. 355
rheinfelden. 322
rheinfels. 336
rheingrafenſtein. 340
rheinzabern. 338
rhenen. 138
rheniuallis Landgrauid. 169
rhenae Tabernae. 338

rhenus fl. 133. 232. 319. 329. 349
rhenograuenſteiuienſis Com. 339
rhenus fl. 160. 359
rhimnici M. 750
rhinocolura. 954
rhiſana. 633
rhoda. 53
rhodanus fl. 67. 160
rhodis ins. 705
rhodope M. 666
rhona. 557
rhone fl. 67
rhoten Thurn. 533
rhün. 253
ribadia. 48
riblat. 944
ribna. 426
ribnana prov. 426
ribnitz. 254
richemond. 108
richmond. 103
ricomagus. 72
rieſenburg. 457
rietberg. 367
rieti. 203
rieux. 87
riez. 83
riga. 414
rigae. 452
rilsk. 425
rim. 827
rimaséts. 548
rima Szombath. 509
rimina. 200
rimon En rimon. 951
rin. 951
rincopia. 377
ringkiobing. 377
ringſtaedt. 380
rinom. 269
rintelon. 364
rio dell Hacha. 898
Grande praef. 909
Ilheos Praef. 910
Plata. 914
riom. 72
ripa. 296
ripae Cimbricae ſeu Phundusionum. 377
ripalta. 184
riparia. 170
ripeba. 910
ripenſis Dioeceſis. 377
riphai Montes. 750
ripin. 443
rippa Alta. 184
riſano. 633
riſtdorf. 538
ritbergenſis Com. 367
riua. 296
Villa. 170
rivadium. 48
riualta. 184
riui. 87
riviera. 170
rium. 108
riuullinum. 560
riuulus Dominarum. 560
roanne 73
robin. 722
rocca. 927
Inſula 867
roccella. 222
roche en Famine. 147
rochefoncaut. 71
rochefort. 71. 148

La Rochelle. 71
rocheſter. 107
rochlitz. 273
rode le Ducat. 146
rodemachern. 148
rodemacria. 148
roderici ins. 869
rodericopolis. 59
rodes. 89
rodia Ducis. 146
rodon. 667
rodumna. 73
roefontes 380
roermonde. 145
roeroy. 79
roeskilde. 380
roetelia Dynaſt. 323
roggenburg. 316
roglim. 955
rohaczow. 422
rohontz. 534
rolduc. 146
rolle. 166
rom ins. 382
roma. 204
Minor. 497
romandiola. 200
romani Vasár. 657
Vjuar. 657
romania. 669
Minor. 683
romanus ſeu Abaricus Agger. 518
Mercatus. 657
römer Schantz. 518
romhány. 513
romhild. 242
romont. 167
rona Szék. 557
ronciglione. 205
ronda. 56
ronge klippe. 933
ronmont. 167
rönneby. 395
roſan. 442
röſcenia. 433
roſcianum. 217
roſcomen. 136
roſchild. 380
roſcheim. 343
roſes 53
roſenau. 47. 606
roſenberg. 503
roſentha. 331
roſetto. 825
roſetum. 207
roſienne. 433
rosla. 279
roſſa. 107
roſſana. 217
roſtochienſe Dominium. 253
roſtock. 253
roſtow. 418
rotenberg. 310
rotenburg. 330. 363
roteln. 323
rotenburgum ad Tubarim. 245
rotenfels. 318
rothmagus. 76
rothweila. 172
rotneby. 395
rotnod. 596
rottenburgenſe Territorium. 245
rotterdam. 141. 938
rotulum. 166
rotundus M. 167

rotweil. 310
rouen. 76
roueredo. 296
rovigo. 187
royan. 88
Rua. 167
rubeacum. 344
ruben Tribus. 936
rubiaca. 344
rubieſchow. 589
rucella. 222
rudelſtadt. 281
ruden. 367
rudkoeping. 382
rudna. 607
rudnick. 650
rudnitza. 650
rudolphipolis. 281
rudolphiwerta. 291
rudolphswert. 291
rue. 167
rues. 706
ruefia. 706
ruffach. 344
rügen. 264
rügenwalde. 265
rumney. 107
rupella. 71
ruperti Villa. 170
rupenſis Sedes. 606
rupes Caroli. 397
Carolina. 480
Ferguſii. 127
Fortis. 148
Regia. 79
ruppersweil. 170
ruppinum Vetus et novum. 268
ruremunda. 145
ruſcino Nova. 86
ruskinowce. 538
rus Litewska. 434
rüſſelheim. 337
ruſſia. 409
eius Status. 427
Moneta. 429
Alba. 421. 435
Lithuanica. 434
Nigra. 435
Parua. 422
Rubra ſeu Polonica. 436. 588
Tartaria. 752
ruſt. 520
rye. 108
ryswick. 142

S.

Saagh. 510
ſaale fl. 239 263
ſaalfeld. 281. 456
ſaarbrük. 341
ſaarwerden. 341
ſaarlouis. 97
ſaaſtingen. 152
ſaats. 485
ſaba. 193
Regio. 835
ſabae Duc. 634
ſabaim. 835
ſabaria. 534
ſabaudiae Duc. 180
ſabeſſienſis Sedes. 605
ſabia. 846
ſabina. 203
ſabioneta. 191. 194
ſabiono cella peninſula. 634
ſableſtania Prov. 722

fabluſtan. 722
fabrana. 765
fabulonetae Principatus. 194
facaa. 792
faccania. 683
facay. 792
fachſenburg. 283
fachſenſtein. 507
facrum Cereris. 71
faetabis. 54
faether. 398
faffy. 813
fagalien Ula. 776
fagan. 472
faganenſis Princ. 471
fagiſtan. 722
fagü. 76
faguntum veterum. 54
faid. 826
faintes. 88
faiſſan. 770
faiwas. 703
Do Sal. 867
fala. 400. 821
fl. 263
falaherga. 400
falamanca. 59. 891
falamis. 689
falamkamin. 424
falanus Circul. 277
falavia Imperatoria ſeu Alcarium Salinarum. 38
falberg. 400
falde. 815
falea. 812
falec. 812
falecio. 342
falem. 321
falerno. 221
falfeldenſis Praef. 281
falgo. 512
falinae Magnae. 656
falins. 98
falis ins. 867
falisburg. 109
falisburgenſis Archiepis. 306
falm. 341
falmanns Weiler. 321
falmarium. 72
falmich. 676
falo. 186
falobrenna. 56
faloes. 86
falomonis ins. 929
falon. 84
falona. 632
falonichi. 678
falopia. 105
falſa Rhenana. 342
falſes. 86
falſulae. 86
falta. 914
falten. 388
faltholm ins. 382
faltov. 425
falua Terra. 38
S. Saluator. 910. 914
Inſula. 893. 925
faluages ins. 886
falutias. 183
faluzzo. 183
falzburg. 306
falze. 256
falzquella. 266
falzwedel. 266
famachia. 721
fomaqui. 791
famar. 799

ſamara. 753
ſamarcand. 768
Regio. 768
ſamaria. 498. 946
ſamaſtro ſeu Franaſtro. 702
ſambalenſis Ditio. 703
ſambeck. 525
ſambia. 455
ſambienſis Circulus. 354
ſamen Reg. 834
ſamogitia ſeu Duc. ſamogitiae. 432
ſamohonitis. 940
ſamos. 687
ſamoſius fl. 592
ſamſoe ins. 382
ſana fl. 586
ſanaa. 712
ſancerrae. 71
ſanctae Mariae Stella. 467
ſand. 123
ſanda. 793
ſandau. 255
ſandaw. 466
ſandecz. 441. 588
ſandomir. 440
ſandomirienſis Palat. 440
ſandonicus. 107
ſandwich. 107
ſanguin Reg. 855
ſangerhauſen. 284
ſangueſa. 51
ſangarius fl. 700
ſangaio. 928
ſanquenai. 880
ſanitia. 83
ſanok. 589
ſantrie. 821
S. Gotthard. 533
ſanma. 793
ſantarem. 38
ſantillana. 89
ſantonum Mediolanum. 88
ſaone fl. 67
ſaona. 270
ſapana. 798
ſaphatanus Diſtrictus. 942
ſaphet. 942
ſaraepontum. 341
ſaragoſſa. 51
ſaraepontanus Com. 341
ſaravus Ludovici. 97
ſaransk. 753
ſara. 820
ſara fl. 96. 326
ſarajevo. 649
ſaraio. 649
ſaralienſis Praef. 649
ſarburg. 353
ſarea. 950
ſardinia Reg. 224
ſardianſis Praef. 668
ſargaſſo Ins. 868
ſareligna. 224
ſargans. 170
ſár-Kereſztur. 527
ſarlat. 88
ſarnouia. 507
ſarnen. 162
ſáros. 540
ſaroſienſis Com. 540
ſarpane. 798
ſarunga. 792
ſarus 704
ſarumetum Tractus. 169
Sár-Vár. 534
ſarwerdanus et Rheni Comitatus. 348

ſarzana. 193
ſáskö. 507
ſaſſari. 224
ſas - van - Gent. 152
ſatigan. 733
ſátiva. 54
ſátor Ujhely. 542
ſátorálya. 542
ſaumur. 72
ſavus fl. 286. 619. 642. 647
ſavilla. 822
ſauolaxia prov. 404
ſavona 193
La ſavoie. 180
ſaxenburg. 293
ſaxenhagen. 364
ſaxlen. 162
ſaxonia Occidentalis. 108
Electoralis. 272
Orientalis. 106
Auſtralis. 107
ſayd. 713
ſayn. 351
ſborowia. 589
ſcagen. 376
ſcaldia 139
ſcanderona. 712
ſcanderia. 722
ſcanderik. 825
ſcania. 395
ſcaphuſienſis Civitas. 163
ſcardus Mons. 674
ſcarpanto. 688
ſcardona. 632
ſcare. 398
ſcaun. 376
ſcepus. 538
ſcepuſienſis Com. 536
ſchablischkaja. 759
ſchauenburg. 364
ſchamachia. 721
ſchamo. 775
ſchatsk. 420
ſcharborough. 103
ſchatskia prov. 420
ſchamachi. 765
ſchantzWriche. 134
ſchärding. 305
ſchankala. 834
ſchawarz Wald. 323
ſchaffin. 500
ſchaumburg. 334
ſchavenburgenſis Com. 364
ſchaffhauſen. 163
ſcheiſung. 783
ſchebereſoul. 708
ſchel Klingen. 311
ſcherenſis Dinaſtia. 311
ſchenaon fl. 126
ſcherazur vel ſcherezur. 708
ſchemnitz. 509
ſchenkenſchatz. 137
ſchellenberg. 319
ſchesburgenſis Sedes. 605
ſchenkendorf. 465
ſcheidinga. 280
ſchepey. 107
ſchempte. 498
ſcheer. 311
ſcheuran. 302
ſchemberg. 310
ſchellinga. 140
ſchetlandicae Inſulae. 123
ſchilka. 776
ſchittersberg. 509
ſchirwan. 720

ſchwedt. 167
ſchwiaschk. 753
ſchönberg. 252
ſchumava. 478
ſchwerin. 455
ſchoa Reg. 835
ſchwartzerburgicus principatus. 240
ſchwetz. 159
ſchöneck. 275
ſchpanja Dolina. 505
ſchwartzenburgica praefectura. 171
ſchweitz. 162
ſchul - Pforte. 277
ſchneeberg. 275
ſchwartzburgicus Com. 281
ſchintawa. 498
ſchweinfurt. 246
ſchleswig. 378
ſchlackerw. 484
ſchwandorf Burklenfeld. 302
ſchonberg. 485
ſchönbrun. 288
ſchuſſenridenſis Abbatia. 317
ſchwabach. 244
ſchwerin. 255
ſchwoeningen. 258
ſchrewsburg. 105
ſchwabiſche Kreis. 309
ſchiua. 377
ſchlaitz. 275
ſchviaeskia Prov. 753
ſchytopolis. 947
ſchletſtadt. 343
ſchoenfeld. 484
ſchoenberg. 485
ſchlan. 479
ſchwatz. 295
ſchlewitz. 275
ſchwabisch Hall. 313
ſchleidenſis Com. 350
ſcheiden. 350
ſchowen. 139
ſchwegia. 330
ſchonen. 396
ſchwedler. 539
ſchonhouen. 148
ſchwibus. 468
ſchlackenwalde. 484
ſchleuſingen. 241
ſchwarzenberg. 240
Al Schorat. 942
ſchütt. 497
ſchwartzburg. 281
ſchuſſenried. 317
ſchweidnitz. 471
ſchorndorf. 312
ſchmölnitz. 539
ſchwarzenburg. 171
ſchiras. 724
ſcholth. 515
ſciro. 688
ſcillis. 110
ſcia. 123
ſcio. 687
ſcotia Reg. 118
eius Status. 124
ſcoriale. 47
ſcopuli. 24
ſcodra. 681
ſcoira. 870
ſcopia. 651
ſctines. 680
ſcutari. 701
ſcupionis, præf. 651
ſcutari. 635. 681
ſcyllax. 218

ſdille. 689
ſealdis fl. 133
ſebaſtia præf. 703
ſebaſtopolis. 703
ſebaſte. 703
S. Sebaſtian. 50. 890. 897. 911
ſebes. 540
ſeboim. 953
ſebaſtianopolis. 50
ſebenico. 632
ſegouia. 46
ſecouium. 322
ſecus Terro. 84
ſeccau. 289
ſechi Szigeth. 532
ſeccau. 290
ſedlczani. 480
ſedan. 79
ſedeſſa. 480
ſechauſen. 266
ſees. 76
ſeeland. 139
ſegnienſis Diſtrictus. 630
ſeguntia. 46
ſegorbe. 54
ſegeſterica. 84
ſegelmeſſe Reg. 816
ſegodunum Rutenorum. 89
ſeguſium. 184
ſegnia. 630
ſegeberg. 251
ſegaris fl. 700
ſegiſtania. 722
ſeidenberg. 46
ſeiram. 766
ſeiſemburg. 291
ſein. 630
ſeine fl. 67
ſekingen. 322
ſelandia Noua. 787
ſeleutia. 955
ſelandia Ins. 380
ſeleginsk. 758
ſeland. 899
ſelſz. 342
ſeela. 710
ſelandiae Com. 139
ſeigenſtadt. 354
ſeleſtadium. 343
ſelibrya. 671
ſellye. 498
ſeliurea. 671
ſelmez Bánya. 509
ſemptz. 497
ſemur en Brine 81
ſemlek. 424
ſemderow. 424
ſemplinium. 622
ſempach. 161
ſemlin. 622
ſemurium Alzeti. 80
ſemender. 650
ſemeron. 945
ſemendrienſis præf. 650
ſemeno Kammoſe. 750
ſemour en Auxois. 80
ſentz. 497
ſenkou. 426
ſenia. 630
ſena. 207
ſennar Reg. 831
ſennigaglia 201
ſenes. 83
ſenega fl. 83
ſenogallia. 201
ſenar. 833
ſentha. 424

ſenlis. 68
ſenones. 80
ſenien. 388
ſenderow. 650
ſenz. 80
ſensheim. 241
ſenus fl. 126
ſeph. 944
ſeptzienſis Sedes. 602
Les, Sept, Isles. 74
ſepta. 812
ſeplimanca. 59
ſepphoris. 946
ſeptemtiliae. 540
ſequana fl. 67
ſeruania Prou. 720
ſeregippe Præf. 910
ſergiewsk. 753
ſereth fl. 655
ſerſely. 814
ſermanienſis Diſtrictus. 631
ſerpa. 39
ſerralium. 649
ſeres fl. 587
ſervia. 649
ſerblia. 649
ſervia Nova. 424
ſertem. 770
ſerveſta. 271
ſeſſiſtan. 722
ſeſto. 186. 671
ſeſtri. 193
ſeſſa. 219
ſetius Mons. 86
ſettenil. 56
ſetubal. 38
ſe-tghuen prov. 787
ſeutica. 59
ſevilla Aurea. 928
ſevcrin. 656
ſeuilla d' Oro. 902
ſevilla dore. 928
ſevilla. 56
ſeverne fl. 102
S. Severo. 215
ſeveria. 441
S. Severino. 218. 221
ſewsk. 425
ſewskiana prou. 425
ſextura. 186
ſexard. 528
ſiamenſe Reg. 741
ſiam fl. 739
ſiara. 741
ſiara praef. 909
ſiangiang. 783
ſiberia. 756
ſibma ſeban. 956
ſibaenſis Ditio. 731
ſiculorum terra. 600
ſichelburg. 628
ſichem. 948
ſichemitanus Diſtrictus. 942
ſicilia. 221
ſicaminon. 944
ſicania. 218. 221
ſidacovia. 589
ſidon. 713
ſidova. 656
ſidlow. 440
ſidra. 817
ſien. 227. 780
ſiebenlinden. 540
ſiewitz. 441
ſiegen. 335
ſiegberg. 369
ſifan. 772
ſigdeles. 110

ſigmaringen. 310
ſigvenca. 46
ſigerſtaedt. 380
ſiganſu. 787
ſigtuna. 399
ſikima. 948
ſiklos. 529
ſilva Ducis. 143
ſileſia. 468
ſilvanectum. 68
ſicoh. 948
ſiluram Ins. 110
ſiliſtrienſis praef. 662. 668
ſilua nigra. 331
ſiliſtria. 668
ſiluana Civitas. 162
ſilues. 40
ſiſein. 501
ſimmern. 339. 356
ſimron. 945
ſimeghinum. 529
ſiph. 953
ſimeon Tribus. 951
ſimancas. 59
ſimeghienſis Com. 529
ſimon Tornya. 527
ſing. 632
ſinbirsg. 753
ſinua. 741
ſinenſe. 782
ſin. 953
ſinbirskia prov. 753
ſinamari. 899
ſinope. 702
ſir fl. 763
ſirok-Var. 551
ſirmienſis Com. 621
ſir. 711
ſirvan. 720
ſiridaria. 763
ſirach. 623
ſiratsch. 613
ſiram. 766
ſiſcia. 628
ſiradz. 444
ſiraguſa. 222
ſiradienſis Palat. 440
ſiſſach. 163
ſiſſek. 628
ſiſteron. 84
ſiſſons. 68
ſinus Ambraciae. 670
Aquae Dulcis. 453
Arabicus. 700
Arcadiae. 676
Agolicus. 676
Armuſianus. 719
Auſtrinus. 133
Bothnicus. 392
Chilipenus. 453
Codanus. 30
Colochinnae. 676
Corinthiacus. 676
Coronae. 676
Coronenſis. 453
Danicus. 30
Dantiſcanus. 453
Drini. 676
Engiae. 676
Euboeae. 675
Finnicus. 30. 410
Gangenticus. 392
Granduicus. 30
Granvicenſis. 410
Heroopolitanus. 824
Hudſonis. 873
Liuonicus. 30
Lyminicus. 30

ſinus Mexicanus. 874
Noringiae. 453
Ponamicus. 874
Patraruri. 676
Perſicus. 700
Rhedae. 453
Rigenſis. 392
S. Juliani. 921
S. Laurentii. 874
Scagenſis. 30
Siamicus. 739
Singiticus. 675
Strymonicus. 675
Thermagicus. 675
Venedicus. 453
Zeitoniae. 675
ſitten. 173
ſi ta tse. 777
ſiuth. 826
ſiune. 821
ſiuerinenſis Principatus. 253
Gouwernement ſivas. 703.
730
ſiivemburg. 380
ſwerte. 368
ſkalhold. 389
ſkänae. 396
ſzkalitz. 500
ſkie. 123
ſlatina. 505
ſlany. 479
ſlauo Graecium. 290
ſlauonia Reg. 619
Banalis. 619
Militaris. 623
slagelse. 381
slagroſia. 381
sawkow Moravorum. 487
slesvicenſis Ducatus. 378
s'ego. 130
slonim. 435
slit Ins. 382
s uck. 435
sluczko. 435
s uin. 628
sluis. 152
ſmalandia. 394
ſmalcalden. 241
ſmirna. 703
ſmolenitz. 496
ſmolenſcia Praef. 421
ſmolensk. 421
ſmoland. 394
ſmuydzkie Kzniantswo. 432
ſneck. 135
ſniatin. 589
ſoana. 929
ſöderhamn. 400
ſodoma. 953
ſocho. 952
ſochaczow. 445
ſocoava. 657
ſocietatis Regio. 934
ſocotora. 870
ſoeder Telge. 399
ſoeſt. 368
ſofala Reg. 846
ſogdiana. 767
ſohar. 711
ſoignies. 156
ſolfona. 52
ſolothurn. 163
ſoldin. 269
ſolmar. 525
ſolth. 515
ſoltenſis Com. 515
ſoluthurnenſis Ciuitas. 162
ſolor. 800

ſolitaria. 938
ſolingen. 369
ſolymos. 566
ſolmenſis Com. 338
ſolmoſia. 366
ſolotschow. 425
ſolmos. 424
ſolſerino. 194
ſoltau. 258
ſoltorino. 191
ſolgo. 780
ſolkanskia ſeu ſolikamsk. 754
ſolwitsche Gotskaja. 416
ſommerfeld. 465
ſomlyo. 601
ſommerhauſen. 244
ſommelsdyck. 899
ſommerſet. 925
ſomlyo. 559
ſonderburg. 318
ſonneuald. 466
ſomoskö. 512
ſonneberg. 319
ſonho ſeu ſongo. 851
ſonquae. 847
ſonder Grund. 938
ſondershauſen. 284
ſonneburg. 269
ſongo ſeu Mandinga. 861
ſonnar. 831
ſophia. 668
ſopronienſis Com. 519
ſopron. 519
ſorau. 465. 473
ſorrento. 220
ſorethana Abbatia. 317
ſoria. 712
ſoriſtan. 712
ſora. 380
ſorlingues. 110
ſormarn. 251
ſont Lecuwe. 144
ſotzova. 657
ſouthantonia. 109
ſou. 779
ſouſa. 815
ſoutwark. 109
ſouthampton. 109
ſó - Vár. 541
ſovia. 46
ſpanien. 45
ſpandau. 268
ſpalatro. 632
ſpalt. 244
ſpa. 146
ſpangerberg. 330
ſparenberg. 367
ſpanheimienſis Com. 339
ſpanheim. 339
ſpeyer. 338
ſpezza. 193
ſpecia. 193
ſpei fl. 118
ſphaera. 13
ſpiritus Sancti Praef. 911
ſpitzberga. 390. 933
ſpitz. 166
ſpitehad. 109
ſpinalon. 686
ſpinenſis Marchionatus. 183
ſpiegelberg. 364
ſpira. 338
ſpirenſis Epis- 338
ſpirito Sancto. 891
ſpigno. 183
ſpiegelbergenſis Com. 364
ſpirito. 928
ſpoleto. 202

ſpoletinus Ducatus. 202
ſprembergenſis Circulus. 465
ſprottau. 469
ſqua quem Port. 832
ſqua quem. 832
ſquillace. 218
ſtadt am Hof. 304
ſtargardienſe Dominium. 254
ſtargardia Vetus. 254
ſtraſzburg. 458
ſtrakonitz. 983
ſtrimon fl. 676
ſtablo. 146
ſtampae. 70
ſtanienſis Circulus. 479
ſtarodub. 423
ſtade. 261
ſtaat Eyland. 935
ſtafford. 105
ſtalimene Ins. 677
ſtams. 295
ſtadloen. 360
ſtampalia. 688
ſtadhagen. 364
ſtantz. 162
ſtamboul. 671
ſtatus domeſticus. Ruſticus. Urbanus. Civilis. 26 Militaris. Edeſiaſticus. Litterarius. 27
ſtampffen. 496
ſtatuum Regio. 935
ſtaſzfort. 256
ſtargard. 265
ſtangianga. 783
ſtaaten Eyland. 933
ſteenbergen. 143
ſtenovicum. 136
ſtein am Anger. 534
ſtepanovecia. 657
ſteinau. 469
ſtetten. 245
ſteinfurt. 372
ſtephanodunum. 121
ſteinfurtenſis Comitatus. 372
ſteenwick. 136
S. Steffensverd. 145
ſtep Yschinsky. 769
ſternberg. 485
ſtendal. 266
ſtettin. 264
ſterling. 121
ſtein. 169. 291
ſteyr. 287
ſternberg. 269
ſtella. 51
ſthühlingen. 321
ſtiriae Ducatus. 289
ſtives. 680
ſtingo. 688
ſtira. 287
ſtockholm. 399
ſterlenitza. 663
ſtörmaria. 251
ſtolpe. 265
ſtompha. 496
ſtolpe et Poyas. 750
ſtockeran. 288
ſtorkau. 465
ſtolbergenſis Comitatus. 279
ſtolpen. 274
ſtollhofen. 324
ſtockach. 320
ſtrasnitz. 487
ſtrata Montana. 355

ſtrandia Septentrionalis. 379
ſtrasburg. 294. 342
ſtraubingenſis Praefectura. 303
ſtraza. 537
ſtremoncium. 39
ſtrigova. 530
ſtralen. 145
ſtrongoli. 217
ſtreth fl. 655
ſtrigau. 471
ſtrebernick. 649
ſtraubingen. 304
ſtrasburg. 267
ſtrelitz. 254
ſtralſund. 264
ſtralſunda. 264
ſtraſſnitz. 481
ſtregnaes. 399
ſtrigonium. 524
ſtrigonienſis Comitatus. 524
ſtromberg. 360
ſtuben. 504
ſtum. 428
ſtuhl Weiſenburg. 527
ſtutzenſis Ducatus. 435
ſtupawa. 496
ſtutgard. 311
ſtaupolis. 702
ſtauria. 134
ſtauropola Prov. 755
ſtato della Chieſſa. 199
ſtatus Eccleſiaſticus. 199
ſtetten. 245
ſtatus Praeſidii. 208
ſtatberg. 367
ſtativa Dali Lamae. 777
ſtitnik. 547
ſtawanger. 389
ſtawropol. 756
ſtawern. 134
ſtumdorf. 428
ſtwartek. 538
ſtyrum. 368
ſuana. 207
ſubſilvania. 162
ſuccadano. 801
ſuccoth ſokoth. 956
ſucowa fl. 647
ſucro. 54
ſudſcha. 425
ſudeti Montes. 478
ſudergothia. 395
ſüder Cóping. 394
ſudermania. 399
ſuevofurtum. 246
ſueſſa. 219
ſutz. 825
ſuebodinum. 468
ſuetia Reg. 392
eius Status. 405
Moneta. 408
ſuidaua. 657
ſuieſcia. 753
ſuidnitium. 471
ſulphurinus principatus 194
ſumatra Ins. 801
ſümeg. 532
ſuevorum traiectus. 246
ſultan. 720
ſulmona. 214
ſulsburg. 300
ſultza. 281
ſumi. 425
ſumiana Prov. 425
ſumarein. 498
ſundis. 264
ſundgaul. 344
ſuntra. 330

ſunswall. 401
ſundi. 831
ſunem. 946
ſunema. 946
ſupremont. 147
ſuquan. 827
ſurau. 498
ſuraſz. 421
ſurate. 734
ſur. 713
ſursae. 161
ſurines. 907
ſurgut. 757
ſuſa. 183. 815
ſuſiſtania prov. 724
ſuſiana. 724
ſusdal. 418
ſus prov. 813
ſuſa. 724
ſuſatum. 368
ſus. 724
ſuſitha. 955
ſuſter. 724
ſusdalia Prov. 418
ſuſſexia prov. 107
ſuttiſcha. 648
ſutuarchia. 108
ſvalunga. 792
ſuartes ſluis. 136
ſueriae principatus. 318
ſueuonia. 398
ſuenicus Circulus. 309
ſueſſio. 68
ſuidnicenſis Principatus. 471
ſuitienſis Ciuitas. 162
ſulsbach. 301
ſulsbacenſis Principatus. 301
ſwalbach. 337
ſuaty Mikulás. 502
ſuerinenſis principatus. 255
ſwiatoie more. 751
ſwoll. 136
ſyberona. 218
ſychar. 948
ſyenne. 827
ſylt. 378
ſymira. 707
ſyracuſae. 222
ſyrtis Magna. 924
ſzabatz. 6
ſzabatka ſeu Szent Maria. 517
ſzabad Szállás. 516
ſzáboltsienſis Com. 561
ſaladienſis Comitatus. 530
ſzala Vár. 531
ſzamayten. 432
ſzámos Vj Vár. 594
ſzarunkö. 519
szathmarienſis Com. 560
ſzathmar Vármegye. 560
ſzáſzwároſienſis Sedes. 606
ſzaſz. 506
ſzakoltza. 500
ſzarvas. 564
ſzarvas kö. 550
ſzatmar Némety. 56
ſzadvár. 546
ſzalátz. 545
ſzálan Kemen. 622
ſzeretz. 542
ſzepſi. 544
ſzentgróth. 533
ſzelitze. 546
ſzendrö. 549
ſzered. 497
ſzentes. 554
ſzerdahely. 497. 542
ſzent Benedek. 508

ſzent Endre. 525
ſzent Kereſzt. 507
ſzéles kút. 520
ſzent Miklós. 506
ſzent Mártony. 503
ſzent Miklós. 521
ſzeredyna. 543
ſzéplak. 544
ſzent Grór. 532
ſzeben ſzék. 604
ſzenicz. 500
ſzeged. 544
ſzeben. 604
ſzek - Szard. 428
ſzerdahely Szék Sedes. 606
ſzékely Hid. 563
ſzezia. 186
ſzékes Fejér Vár. 527
ſzent Mártony. 522. 534
ſzétsény. 512
ſzigligeth. 531
ſzigeth. 529
ſzikſö. 545
ſziged. 557
ſzilágyi Cséch. 559
ſzitno. 510
ſzklábinya. 503
ſzólnok. 552
ſzomolány. 496
ſzoboſzló. 562
ſzöny. 523
ſzólnok Mediocris Com. 558
ſzolnokienſis exterior Com. 551
ſzólmos falva. 595
ſzólnok interior Com. 593
ſzombathhely. 534. 537
ſztrohkow. 541
ſzulzbach Ducatus. 356
ſzultsan. 503
ſzultsava. 657
ſzüreny. 657
ſzykely Kereſzt. 603

T.

Tabanticivo. 901
tabaſco. 891
tabernae Alſatiae. 343
taberya. 945
tabriſtan. 721
tábor. 483
tabo Dragou. 855
tabago. 927
tábor M. 352
tabernae Montanae. 340
tabriſium. 721
tabris. 721
tabula ſeú mappa Geographiae. 13
tacaze. 831
tacuriet. 907
tha louslac. 880
taenarum Promontorium. 634
taffylette Regnum. 812
taffanatapatan. 802
tafala. 50
taffietta. 812
tagus fl. 35. 45
tagua. 822
tagaza. 821
tay-Yvan. 784
taitung. 784
tajo fl. 45
tajgven. 784
taina. 119
taiquen. 784
takezel. 831
tálya. 542

talakan. 768
tallard. 83
tallaiſſe. 75
tamalameque. 897
tamara. 899
tambaaora. 861
tamaraka Praef. 910
tameſis fl. 102
tamsbriick. 283
tangut. 771
tanais. 410. 421. 642. 661. 751. 763. 825
tandaja. 799
tanaſco. 892
tanaxima. 793
tanaſſeria. 742
tanaſſeriae Reg. 742
tanbow. 420
tanbovienſis Prov. 420
tanegaxima. 793
tannenberga. 457
tanger. 812
tangermiinde. 266
tanyu. 771
taodunum. 120
tapayza. 907
tapharon. 711
taphros. 663
tappiau. 454
taplak. 454
tapoltza. 532
taraboſan. 704
tarda. 329
targa Regnum. 821
tarviſina Marchia. 188
tartas. 90
tartaria Aſiatica. 769
Europaea. 660
Libera. 764
Nogaienſis. 663
Sinenſis. 749
tarento. 216
tarracona. 52
tariffa. 57
taraſo. 704
tarragona. 53
tarodant. 813
tarku. 764
taracco. 53
tartza. 540
tarcku. 707
tarabliis. 713
tarichae. 948
tárkany. 542
ta ſe. 778
taschnád. 559
taſſet. 821
taſchkunt. 766
tata. 523
tatta. 735
tattenſis Ditio. 734
tavaſthus. 404
tauris. 721
tau. 762
tauli. 764
taurinum. 181
taurus Mons. 699
taurus. 59
tavira. 40
tauromínum. 892
tavaſtia Prov. 404
tauus fl. 118
tawrow. 420
taxouia. 509
tay. 793
tchinkiang. 786
thingtuo. 787
teatea. 214

teben. 495
teckin. 661
tecklenburg. 372
teckou. 508
tecoantepeque. 893
tecunes. 907
tefferegger Thal. 306
tefflis. 706
tegaſa. 821
teghort. 816
tegina. 661
tegorarin. Regio. 816
tegre. 835
teio fl. 35
teiſſholtz. 509
teitcicar. 779
telamontium. 345
telamone. 208
telegt. 563
telenſium. 814
telenſinum Reg. 814
telenguti. 770
teleskoi - Oſzero. 755
telga Auſtralis. 399
telluris figura.
ſitus et huius.
tria Siſtemata. 6
Magnitudo. 7
temeſia. 567
temes Vár. 567
temeschienſis Com. 566
temesvarienſis Banat. 566
temeſſus fl. 494
tempe. 679
templin. 267
temiſiſtan. 892
tenacerim. 742
tencabatsch. 770
tenda. 834
tende. 182
tenebroſi. 762
teneſanum Regn. 814
teneraemunda. 153
teneriffa Inſ. 866
tenez Teneſa. 814
tengoibatsch. 770
teng - tcheow. 785
tennenberg. 282
tenos. 688
tenoxitla. 892
teneremonde. 153
tenſtatt. 283
teoregutro. 816
teplitz. 431
teramo. 213
teraſſo. 704
terceres Ins. 923
terconel. 128
tercera. 923
terebes. 542
tergovika. 438
tergeſtum. 292
tergouiſte. 656
tergeſte. 189
tergow. 140
terioli. 295
termoli. 215
ternatecum Malayo. 800
terni. 203
ternowa. 668
ternobum. 668
terra d' Barri. 215
Concordiae. 937
Circumciſionis. 937
de S. Esprit. 937
del Fuogo. 937
Firma. 896
Iordana. 218

terra Iedso. 934
Ignis. 937
Laboris propria. 218
Laboris. 218
Laborandor. 934
Mariae. 882
Miſſionis. 914
Nova. 224
Nova. 223. 924
Nova. 932
Neuf. 924
d' Otranto. 216
dos Papos. 939
de Queros. 937
S. Spiritus. 937
terrae incognitae 932
terracina. 203
terula. 52
tervel. 52
tervis. 656
teſchen. 473
teſſinienſis Princip. 473
Teſſet Reg. 816
teſſena. 473
tetso. 557
tettuan. 812
tettnagenſis Dynaſtia. 319
tettnang. 319
tetuſchi. 752
teutsch Liptsch. 502
texel. 145
teyne. 119
tábor Mons. 941
thaebe. 680
thaenach. 947
thalloris. 468
thannet. 107
thamiatis. 825
thannhauſen. 315
thanhauſana Dynaſtia. 315
thapua. 947
tharetha tharah. 956
thaun. 340
theackt. 689
thebacsara. 753
thebaltzar. 753
thebe. 826
themyscyra. 703
themſe fl. 102
thengen. 320
thenae. 144
theodonis Villa. 148
thermae Aquae Helvetiae. 168
Silveſtres. 313
Auſtriae. 288
Inf. 324
thermarum Villa. 323
theſſalonica. 678
theſſalia. 678
thienen. 144
thioni Ville. 148
thirſa. 947
thisbe. 944
thiva. 680
thlaskala. 892
tholna. 527
S. Thomas Ins. 868
S. Thomas. 898
thomas Brück. 283
S. Thome Ins. 926
thonon. 180
thornhutt. 143
thorn. 458
thót Váradja. 565
thoulouſe. 87
thous. 722
thoved Reg. 816

thule. 389
thun. 166
thunonium. 180
thüringen. 278
thurótz. 504
thurotzienſis Com. 503
thur. 552
thuringiae Landgraviatus. 278
thüringer Wald. 231
thur. 565
thuſcia ſuburbicaria. 294
tianno. 219
tibernius Com. 206
tiberia. 945
tiberinum. 206
tiberis fl. 179
tibet. 771
tibet Magus Reg. 771
tibetenſes Tatari. 771
tibiſcus fl. 494
tibiſenſes Tatari. 772
tibur. 203
tichon. 535
ticinum. 185
tidor. 800
tiel. 808
tigie. 661
tigris fl. 700
tigurum. 164
tigurina Civitas. 164
tillemont. 144
tilſit. 454
timnath. 950
timor. 800
tinen. 632
tingis. 812
tiniec. 588
tinquecz. 888
tinzeda. 813
tiphernum. 206
tirgarten. 547
tirlemont. 144
tirolis Com. 294
tirut. 843
tirſchki. 425
tisdeus. 815
tiſzóltz. 509
tiſzownick. 509
titul. 518
titz ſeu Teitz. 723
tivoli. 203
toam. 130
tobh Tractus. 956
tobinium. 168
tobolskienſis Prov. 757
tobolsk. 757
tokareſtan Prov. 768
tokat. 703
tocharorum, 768
tocojo. 898
toggenburg. 172
togoaſt. 813
tokaj. 543
tököly. 526
tolledo, 48
tolen. 139
toletum. 48
tolmeſſo. 189
tolmetzium. 189
tolna. 527
tolnenſis Com. 527
tolo Martius. 84
tolometta. 817
toloſſa. 50. 87
toltsua. 542
tomar. 37
tombut ſeu Tocrur. 862
tomis. 669

tomis Vár. 669
tomsk. 758
tondern. 378
tonghoa. 783
tongern. 146
töling. 379
tonker. 772
tonna. 283
tonnerre. 80
tonſa. 790
tonsberg. 388
toplitza. 626
totba. 89
torda. 596
tordenſis Com. 595
torgau. 273
tornenſis Com. 346
torne fl. 393
tornovo. 679
torna. 401. 546
tornodunum. 80
torontalenſis Com. 565
torol. 426
tóro. 59
toroczko. 596
török Orſzág. 699
török Bálint. 525
toroczko Sz. György. 596
tór. 424
tore de Monkorno. 36
torrens quid. 21
torſchok Torſocia. 415
tor ſeu Eltor. 710
tortoſa. 53. 713
tortona. 185
tortuga. 927
tortue. 925. 927
toſcana. 206
tótflau. 597
tót Liptse 505
tót Orſzág. 619
tót Pelſchötz. 506
tót Próna. 504
totma. 417
touis. 597
toul. 97
toulon. 84
tournet. 778
tourfan. 777
tournus. 81
tours. 70
trachenberg. 469
tragabizanda. 883
traianopoli. 671
traiectus Rheni. 139
traiectus ad Moſam. 144
tramin. 296
tranguebar. 744
tranſilvania. 592
transflacheana. 144
trani. 215
tranſiſalana Respuplica. 135
trans Iordanus Diſtrictus 942
tranſtagana Prov. 39
transmontana Prov. 36
tranſoxiana. 767
trapani. 223
trapeſſus. 704
trarbach. 339
travechburg. 318
trautenau. 482
travanckorium Reg. 744
trauemunde. 251
trauanckor. 745
traw. 632
trebiſonde. 704
trebigne. 635
trebic. 488

trebin. 269
trecae. 80
trecorium. 74
treffurt. 283. 330
treguier. 74
treisa. 331
tremonia. 368
tremenſin. 814
trenchinienſis Com. 500
trentia Resp. 136
trentsin. 500
trenta fl. 102
treppen. 608
trewennium. 50
trevigno. 50
trevirenſis Archi-Epiſcopatus et Electoratus. 351
trevigio. 189
treviri. 353
trevoux. 81
triadica. 668
tribunal. 168
tribunia. 635
trichorium. 336
tricarico. 217
tricollis. 314
tricaſſes. 80
tridinum. 183
tridentinus Epiſcopatus. 296
tries. 292. 293
trient. 296
trieſte. 189
trier. 351
trime. 128
trino. 183
La Trinidat. 927
trinacria. 225
trinquille male. 802
La Trinidat. 893
tripoli Di Soria. 713
tripolitanum Reg. 876
tripolivetus. 826
tripoli Sytiæ. 713
tripolis Vecchia. 816
tripolitana Prov. ſeu Præf. 712
tripoli. 816
tritow. 251
ttiwoltium. 81
trivento. 214
trocenſis Palat. 434
troiczkoi Sergieu Seloſter. 417
Troja. 215. 703
trokie Wojewodſtwo. 434
troki. 434
trolheta fl. 387
troppan. 473
S. Tropez. 84
tropavienſis ſeu Opavienſis Principatus. 473
troyes. 80
truxillo. 58. 892. 898. 903
tsangaprang. 772
tsanat. 424
tsasma. 626
tsa to tse. 777
tscharonda Cargapol et Vſtiuchna. 415
tscherkask. 421
tschewa. 458
tscherdin. 753
tschernigow. 423
tschern. 425
tschesnek. 535
tschitschigar. 779
tschoi. 770
tschetate Alba. 662
tsimgi Tura. 757

tsongrád. 424
tuam. 130
tubantia. 136
tuberan. 723
tübingen. 312
tucumannia. 916
tuda. 49
tudele. 51
tuffan. 772
tugia. 47
tugienſis Ciuit. 161
tugium. 162
tuiscoburgum. 370
tuitium. 350
tulla. 419
tullana Prov. 419
tüle. 73
tuln. 288
tumbez. 902
tumen. 757
tunchang. 784
tuncking. 741
tunctanum Reg. 815
tungazia. 779
tung. 119
tunis. 815
tunking. 785
tunium. 628
tunguin. 741
tunquiniae Regio. 740
turan. 503
turbal. 525
turcicum Imp. 641
turcmen. 766
turcomania. 707
turcia Aſiatica. 699
Europaea. 641
turſan. 779
turgoviae Landgrau. 169
turichemium. 343
turino. 181
turinsk. 757
turris Iulia. 58
turcomannia. 707
turkeſtana. 765
turkeim. 346
turonum. 70
turopole. 626
turqueſtana. 765
turris Stratonis. 946
turſi. 217
tuſculum. 204
tutela. 73
tuy. 49
twarozna. 538
tueria twer. 415
twrdoſchin. 502
tybein. 292
tychopolis. 252
tygris. 778
tync. 608
tyras fl. 642. 587
tyrif. 123
tyrol. 295
tyrus. 713
tzakonia. 683
tzerkaſimontani. 764

U.

Ubeda. 57
uberlingen. 320
ucetia. 86
uchara. 264
uckerana Marchia. 267
ucra. 264
ucrainia cis Boryſtenem 437
udai fl. 423
udia. 741

udine. 189
udinsk. 759
udvarhely. 603
ufa. 755
ufana, prov. 755
ugento. 216
uglicia prov. 418
uglitſch. 418
ugodka. 417
ugogh. 556
ugots. 556
ugotsienſis Com. 556
ugrocz. 501
uj-Arad. 565
uj-Bánya. 507. 560
ujegyház Sed. 606
ujhely. 542
ujlak. 621
uj Palánka. 567
uj Vár. 495. 544
u kermiinde. 264
ukank. 783
ukrainia. 422
Inferior. 543
Superior. 541
ulardingen. 141
ula fl. 393
uliarus. 71
ulcinium. 682
ulcä Ulaborg. 403
ulfön. 401
ulinzi. 770
ulm. 314
ulmen. 352
ulotha. 366
ulpianum. 651
ulricum. 39
ulrach. 312
ulracum. 312
ulrichſtein. 331
ulſter. 126
ultonia. 126
ultraiectum. 139
ultraiectina Prou. 138
ultzen. 258
ulyſipo. 38
ulma fl. 393
uman 438
umar. 751
umbriatico. 217
umeä Lappmarck, Lapponia Umenſis. 402
umſtad. 337
undvarhelyienſis Sedes. 602
ungariſch Brod. 486
ungarn. 492
unghenſis Com. 543
unghvár. 543
unna. 368
unna fl. 619
unterwalden. 162
uplandia. 399
upſal. 399
uragvay. 913
ural Mons. 755
ural. 750. 762
uranienburgum. 396
uranienſis Civ. 165
urbeuentanum territorium. 205
urbigenum. 171
urbino. 201
Urbinus Duc. 201
urchart. 120
urga. 769
Contouiton Lamae. 777
urgenz noua. 767
urghel. 52
uri. 165

ur-

urkend. 766
urmény. 498
ur Mezö. 557
urſchum. 752
urſinum. 316
urſperg. 315
urus, fl. 751
usbekia. 766
uſcup. 651
uſedom. 264
uſeldingen. 147
uſingen. 334
uſitza. 652
uskoken. 292
uſora. 648
uſtadium. 396
uſtiug Weliki. 416
uſtiugana Prov. 416
uterium. 36
utinum. 189
utrecht. 139
utſang. 772
uxama. 46
uxantis. 75
uzeda. 47
uzes. 86
uzon. 602
uznach. 170
uzkund. 766

V.

Vabres. 89
vada Sabatia. 193
vad - Kert. 513
vado. 193
vadum quid. 21
vadutz Com. 319
vagus ſeu Cuſus fl. 493
vag Beſtercze. 501
vjhely. 499
vaharan. 814
vai. 193
vajda Szent Ivany. 596
vajhend. 722
vaiſon. 85
valachia Magna. 654
Cis Alutam. 655
Trans Alpina. 655
Trans Alutam. 656
valachiſche Dörfer. 600
valangin. 174
val - Brenna. 170
Di Noto. 222
valchern. 139
valdemontium. 98
valdenburg. 245
valence. 83. 185
valencia d' Alcantara. 58
valentia. 53
S. Valery. 78
valette. 224
valenciennes. 151
valeſia le Vallais. 173
valenza de Minho. 35
valencia Reg. 54
val Demone. 221
Di Mazara. 223
valjava. 650
valko - Vár. 621
La Val. 70
Vallia Auſtralis. 111
Borealis. 110
Valladolid. 47. 891. 892 902
vallendorf. 539
vallis Comitum. 281
Dominorum. 505
Dominarum. 161
Guidonis. 70

Vallis Georgii. 282
Ioachimica. 484
Lepontina. 165
D Mariæ. 496
Mariæ Virginis. 245
B. Mariæ. 161
Madia. 171
Perusina. 82
Telina. 173
valles Pedemontanæ. 183
val Maggia. 171
valoniae. 75
valognæ. 75
valparayſſo. 918
valpersburg. 244
valpo. 620
valuerde. 903
Les Valees. 183
La Valona. 682
Neü Valladolid. 891
vamots Pérts. 562
van. 708
vancara Reg. 863
vandalitiæ Reg. 56
vangio. 337
vannes. 74
vapincum. 83
varad. 563
varadia Ins. 565
varadinum Minus. 561
Maius. 563
varasdin. 625. 627
vár Falva. 604
varasdienſis Com. 625
variſcia. 275
varinum. 266
varmia. 459
varna. 669
varnitz. 661
vary. 556
vaſates. 90
váſarhely. 544
vaſio. 85
váſony. 535
vaſtallum. 191
vaſta Maria. 798
vas - Vár. 533
vaudemont. 98
vardhuſio. 387
vaurum. 87
vátz. 513
vadeſſana Ditio. 732
vectis. 109
vechta fl. 359
vécs. 595
vedelia. 377
vegetabilia. 25
vegia Ins. 633
veglia Ins. 633
S. Veit 147. 294
S. am Bſſaum. 190
vekna M. 834
velauia. 137
velaz. 899
veldentianus Princ. 338
veldenz. 339
veletri. 204
velez. 812
velitrae. 204
velicolucia Prov. 415
vellila. 51
vellcia. 377
vellau. 455
velles. 108
velthofen. 343
veltlin. 173
venafro. 219
venasque. 51

S. Venant. 151
vence. 84
vendome. 70
venetia parua. 898
venetiola Præf. 898
vener See. 393
venetiæ. 188
venetus Ducatus. 188
venedorum Princ. 254
venedia. 402
veneta Resp. 186
vennes. 74
venlo. 145
venta Belgarum. 109
ventura Munitio. 867
venoſa. 217
venta de Crux. 897
vép. 534
vera. 55
Crux. 892
Pax. 892
verbaſſus fl. 647
verbigenum. 171
verbinum. 78
verbo. 499
vercelli. 181
verda Caeſaris. 350
verden. 363
verdenſis Princ. 362
verdum. 81. 89. 97
verræthers Eyland. 938
verebély. 508
vergi. 55
veria. 678
verine. 898
vermeio. 50
vermeum 50
veronenſis ſeu Beraunenſis Circulus. 480
verowitza Veröze. 620
veroli. 203
verona. 187. 480
veroins. 78
verötzenſis Com. 620
verrua. 181
verſailles. 69
verſellæ. 354
vetaraquinum. 140
vetuſolium. 506
veruiers. 146
vervinium. 78
veſer fl. 359
veſontio. 98
veſtſexia. 108
veſoul. 98
veſterborg 933
veſprimienſis Com. 535
veſtphalicus Duc. 350
veurnæ. 154
veuay. 166
vianden. 147
viadrus fl. 232. 263. 464
viana de Fozdelima. 36
vianen. 139
viana. 51
viburgenſis Dioeceſis. 376
vicegrad. 525
vich. 52
vico. 220
vicorium. 293
victoria. 891
victoriacum. 79
vicus Aequenſis. 220
Aaſonenſis. 52
Iulii. 90
vidin. 667
vienn. 288
vienne. 82

vieringen. 140
vieſta. 215
vigeuana. 185
vajka. 497
vigles. 505
viglebanum. 185
vigos. 49
vigornia. 105
vihits. 630
villa Ricca. 892 913. 918
De S. Georgio. 910
Real. 36. 54
Gualteriana. 162
Vicioſa. 39
verda. 903
Franca de Conflent. 87
Franche. 73
Nova de Ceruera. 35
Franca. 182
Franca de Penadles. 53
Hermoſa. 54
Vitioſa. 49
Eccleſiæ. 225
Nova di Porti Mäon-Regia. 36. 40
De Conde. 36
D' Iglelias. 225
De Las Palmas. 892
Franca Confluentium. 87
Diues. 892
Neune. 86
Franche de Rovergne. 89
világos Vár. 564
világos 424
vildhuſen. 362
vilfeck. 301
vilhelmipolis. 883
villeroi. 80
vililla. 51
vilibaldſburg. 244
vilmandſtrand. 412
vilvorden. 144
vilzhauſen. 330
vimarinum. 36
vimioſa. 36
vimutium. 79
vinaria. 281
vinarienſis Duc. 280
vinna. 543
S. Vincent. 867. 869. 911. 926
vincenza. 187
S. Vincente. 49
vindo Graecium. 290
vindiſch. Proben. 504
vindobona. 288
vindacinum. 70
vindſch-Heim. 241
vindelis. 109
vinimontium. 154
vinitza. 625
vinkoutzi. 624
vinocimontium. 154
vinox Bergen. 154
vinſtringen. 341
vintium. 84
S. Vinox. 154
vintonia. 109
vintimiglia. 194
virdunum. 81
virginia. 883
Danica. 382
virnenburgenſis Com. 351
viridis terra. 933
virton. 148
virnenberg. 351
viſan. 77
virunum. 294

viſa-

viſapar. 746
visk. 557
viſſègrad. 525
visla fl. 432
visnitza. 650
viſtus. 123
viſtulamunda. 457
viſtula fl. 432. 454. 586
viſurgis fl. 232. 249. 359
vitoria. 50
viterbo. 204
vittenſtein ſeu Weiſſenſtein 413
vittland. 937
vitri le Francois. 79
viuiacum. 166
viuarium. 86
viuieres. 86
viza. 670
vodenum. 667
vogtey. 171
vohenhauſz. 301
vohnſidel. 242
voigthlandia. 275
voinitza. 681
volcan Mons. 919
volſinium 204
volkovicza. 435
vollenhauen. 136
vola. 442
volcea, ſeu Volocea Palus. 494
volfenbüttel. 258
volhynia. 436
vollenhouia. 136
volterra. 208
la Volturana. 215
voorbſſer. 933
vöröskö. 496
vornia. 141
vora. 267
vörös Vár. 533
voſtani. 825
vranoua. 541
vrecden. 360
vrubingues. 907
vukin. 620
vukouar. 621
vuſt. 123
vyck de Duurſtede. 139

W.

Wachtendonck. 145
wachtersbach et Meerholtz. 333
wadſteen. 394
waga fl. 416
wagendrüsl. 539
waegis 161
wagria. 250
wagrien. 250
waibling. 312
waida fl. 464
waitzen. 513
walacka Reg. 835
walbeck. 145
waldburg et Waldſee Dynaſtiæ. 317
wald München. 300
Sachſen. 300
waldencenſis Com. 336
waldeck. 336
wallenſtadt. 170
walliſer-Land. 173
wallenburg. 163
waldshut. 322
walterſwyl. 162
Wamba 852

wan. 708
wangen. 165. 318
warachtus. 72
warasdin. 424
warberg. 396
warborg. 365
wardoe. Ins. 387
waren. 254
waringborg. 381
warmſtadt. 459
warnemunde. 253
warnenton. 154
warſchau. 442
warta fl. 432
wartberg. 497
wartemberg. 470
wartenburg. 459
warwik. 104. 925
warwyck. 154
waſa - Vaſa. 403
wask. 771
waſſerburg. 305
waterland. 938
waterford. 129
wechte. 360
wedoh. 857
weed Comit. 351
ween. 396
weick. 119
weichſelmünde. 357
weichſel fl. 432. 586
weiden. 301
weid. 313
weilburg. 335
weilheim. 302
weile. 377
weimar. 281
weingarten. 318. 356
weingartenſis Abbatia. 318
weinsberg. 312
weiſſenau. 318
weiſſenburg. 244. 342. 597
weiſſenburgum. 265
weiſſenfels. 277
weiſſenborn. 315
weiſſenfelſenſis Ditio. 283
weiſſenſee. 283
welicsna. 501
welika. 622
welike ſcharluhi. 508
welike Luky. 415
welka. 537
Polya. 507
welſchland. 178
wels. 287
wenta fl. 450
werbenae. 266
werbovitz. 626
werbowo. 537
werchoturiae. 757
werden. 368
werdenberg. 164
werdenfelſenſis Dynaſtia. 306
were. 367
werla. 367
wermeland ſeu Ermeland 397. 459
wermia. 397
werſchetz. 567
werthaimium. 245
werthna. 368
wertingen. 315
weſel. 370
weſel fl. 232
weſterähs. 400
weſterburg. 338
weſtergoa. 134

weſter-

weſtenvick. 394
weſtmannland. 400
weſtmannia. 400
weſtphalicus Circul. 359
weſtrobotnia. 401
weſtrogothia. 397
weſtraich. 338
weterſee aer. 393
wetenhauſen. 315
wetterania. 332
wettin. 278
wetzlar. 331
wexford. 128
wexiö. 394
weyda. 276
weyl. 172
vveymouth. 109
whitehauen. 103
wiaesma 421
wiaetkana. 357
wiborg. 412
wiburg. 412
wiche. 280
wicht. 109
wick. 119 146
widow. 128
wied. 351
widoa. 128
wielun. 444
wielika. 588
wiel. 172
wielkomiers. 433
wieneriſch Neuſtadt. 288
wieſenſteig. 312
wieſelburg. 167
wifflisburg. 167
wight. 109
williſau. 161
wilda. 433
wildungen. 336
wildenhaus. 172
wildbad. 313
willingen. 310
wilhelmſtadt. 141
wilzburg. 244
wilnenſis Palatinatus. 433
wilkomeria. 433
wilna. 433
wimpfen. 312
wincheſter. 109
windaw. 451
windiſch Marck. 291
windſchachta. 509
winnicza. 438
windau. 450
windiſchgrätz. 290
windſor. 109
winger 388
winſchoten. 135
winterthür. 169
wirzeburgum. 246
wiſlitz. 440
wiſzogrod. 442
wismar. 253
wiſingsö. 305
wisbaden. 334
wisby. 395
witekenſtein. 364
witlich. 353
witgenſtcinenſis Com. 336
wittmund. 361
witebsk. 421
witekindi rupes. 364
wittenberg. 272
witgenſtein. 336
withern. 122
witſtock. 266
vvizna. 442

vvlasky. 539
vvladislavv. 443
vvladomir. 437
vvltava fl. 478
vvojerecze. 466
vvolau. 469
vvolkenmark. 294
vvolin. 265
vvolfshangen. 330
vvolfstein. 356
vvolgast. 264
vvolga, veteribus Rha Araxis, Etel, et Atel. 410
vvolga. 751
vvolkovvitsko. 435
vvolavienſis principatus. 469
vvolffegg et Zeyl Com. 317
vvolfsberg. 294
vvolin. 482
vvolodimer, vvladimer. 418
vvologda 417
vvolodimeria Prov. 418
vvologdana Prov. 417
vvonigredienſis Diſtr. 631
vvorceſter. 105
vvorcum. 135
vvörlitz. 271
vvormatienſis Epis. 337
vvorms. 173. 337
vvoroneſch. 420
vvrietzen. 268
vvratislavienſis Princ. 470
vvratislavia. 470
vvrable. 508
vvſchovva. 443
vvunnenberg. 365
vvürtembergicus Duc. 311
vvürtemberg. 311
vvürtsburg. 246
vvurzen. 273

X.

Xachea. 786
xalappa de la Vera Crux. 892
xaliſco. 890. 891
xama. 770
xanſi prov. 784
xaochen. 786
xantung Prov. 784
xatiua. 54
xera. 57
Equitum. 58
xeres. 57
de Badaioz. 58
de la Frontera. 57
xicoco. 792
xiccok. 793
xicoco Ins. 793
xienſi Prov. 787
ximenche Reg. 834
ximo Ins. 793
xixona. 54
xoanna. 929
xoa Reg. 835
xuntien. 784

Y.

Yang tcheow. 785
yangigand. 765
yantheu. 780
yarkend. 770
yarmouth. 106
yaſca. 779
yas de Ivan Fernando Ins. 919
ydria. 292
yeddo. 792
yendo. 792

yerſeg Caeſarea. 77
yeſſö. 934
ylo. 903
ymeta. 925
ynoxima. 793
yorok. 103
yorimanes. 907
ypea. 154
yrghend. 770
yſelmunde. 141
yſendyck. 152
yſope Caſtrum. 882
yſtadt. 396
yverdon. 166
yvetot. 76
yughill. 129
yulduz. 770
yvica Ins. 60
yvoix. 148
yupi. 779

Z.

Zabatz. 649
zabola. 601
zacatecas. 890
zacynthus. 690
zagataya. 766
zagan. 707
zagon. 602
zagrab. 627
zagrabienſis Com. 626
zagyva. 512
zaiden. 607
zaj-Vgrócz. 501
zala. 821
zalankemen. 622
zamora. 59
zamoscie. 588
zanche. 840
zanfara Reg. 863
zangebahr. 340
zanhaga. 820
zanthe. 690
zanzibar. 841
zarand. 56
zara. 631
zaradienſis Com. 563
zarea. 950
zardan. 948
zaring. 722
zarizin. 754
zariaſpa. 767
zarnotz. 507
zaslavv. 437
zatecenſis Circulus. 485
zator. 587
zatorienſis Duc. 587
zavila. 822
zborovv. 540. 589
zea. 689
zeacollis. 314
zeb. 816
zeben. 540
zebith. 712
zebulon tribus. 944
zeeland. 787
zeevenvolden. 134
zegzeg ſeu Zagzag. 862
zeila. 839
zeitz. 276
zeiton. 679
zelandia Nova. 938
zelezne Meſto. 519
zelezna. 667
zelle. 258
zell ad Hammensbach. 323
zemarin. 949
zembla Nova. 758

zemia. 441
zemlin. 622
zemplin. 542
zemplinienſis Com. 541
zengh. 630
zenith. 8
zenth. 517
zerbſt. 271
zerbſtenſis Anhaltinorum Tetrarchia. 271
zereda. 948
zeverienſis Banat. 655
zidaczevv. 589
ziegenheim. 331
ziklag. 981
zilah. 559
zilina. 501
zimora. 681
zinche. 840
ziory. 473
ziph. 953
zirkniza. 292
zittau. 467
zlatna. 598
znaym. 488
znio - Váralya. 504
znoymenſis Circulus. 487
znoymo. 488
zoar. 953
zoara. 317
zoba. 709
zocatara. 870
zodiacus. 8
zolienſis Com. 504
zollern. 310
zólyom. 506
zombor. 424. 516
zona torrida, temperatae et frigidae. 9
zoornik. 649
zopfinga. 168
zor. 713
zora. 954
zovaga. 816
zrin. 626
zrenziga Reg. 821
zuchria. 678
zug. 161
zuid - Voorn. 141
zurzach. 168
züllichau. 468
zürich. 164
zutphen. 137
zvvaniecz. 439
zvveybrücken Fürſtenthum. 340
zvveybruck. 340
zvvickau Cygnea. 275
zvvingenberg. 337
zvvitau. 486
zvvoll. 136
zvvonigrod. 631
zvvyfalten Abtey. 311
zytomirz. 437

INDEX II.
GENTIUM VETERUM.
PROVINCIARUMQVE.

A.

Abilenae. 712
acarnania. 679
achaia. 683
aduatici. 143
aedui. 80
aegates Ins. 226
aegina Ins. 689
aegyptus. 823
aeolia. 701
aequi. 213
aethiopia. 830. 839. 854
aetolia. 679
africa. 806
Propria. 815
Vetus. 816
agrivarii. 360
albania. 705. 720
albion. 101
alemannia. 309
allobroges. 180
alonesus. 688
amalecitae. 710
amauteni. 535
ambiani. 152
ambrones. 162
ammonitae. 709
andes. 74
angli. 249
apulia Dounia. 215
arcadia. 683
argia. 683
argolis, sive Argeia. 683
armenia minor, maior. 704
armorica. 74
artebri. 48
arverni. 72
asia. 695
Minor. 701
astica. 670
astypalia Ins. 688
assyria. 708
attica. 679
atrebates. 152
auracibis. 955
aurunci. 218
auscii. 88
ausetani. 53
ausonia. 178
aviones. 249

B.

Babylonia. 709
bactriania. 721
balearis Maior et Minor Ins. 60
barbaria. 118
Secunda. 118
bargusii. 53
bastitani. 55
bastuli. 55
belgae. 108
belgium. 123
bessia. 670
bessi. 670
betasii. 143

bidu-

biducaſſes. 75
biſaltica. 677
biſtones. 670
bithynia. 701
bituriges. 69. 88
bochudis, ſeu Bochi Reg. 811
boetia. 679
boii. 72. 192
boiohemum. 479
boiorum deſerta. 519
braecarii. 35
breuci. 529
brigantes. 102
britannia parva. 101
bruckteri. 359
brutiorum Ager 218
burii. 467

C.

Cadurci. 88
caenica. 670
calaici. 48
caledonii. 119
calidonia. 118
calobria. 216
cambria ſeu cambro Britannia. 110
cananaei. 941
cantabria. 49
cappadocia. 701. 704
caria. 701
carnutus. 69
carpathus Ins. 688
carpetani. 47
catti. 330
celtiberia. 53
ceretani. 53
chalcidice. 677
chaldaea. 709
chamavi. 372
chauci maiores. 249
Minores. 361
cherſoneſus Aurea. 742
Cimbrica. 375
Taurica. 663
chitaei. 941
chius Ins. 687
chivaei. 941
chaonia. 680
cicones. 670
cilicia. 701. 704
cimbria Cimbrica Cherſoneſus. 375
ciphalonia maior Ins. 686
Minor. 689
cithera. 689
coeleſyria. 712
colchis. 705
colubria Ins. 60
comagene. 712
conteſtani. 55
convenae. 88
corcyra Ins. 686
corinthia. 683
coritani. 103
cornavi. 104
corſica. 225
coſins. 688
creta Ins. 685
cumania. 654. 660
curioſolitae. 74
cyclades Ins. 688
cyprus. 704
cyrenaica. 817

D.

Dacia. 592. 654
Tibiſſana. 555

dal-

dalmatia. 630
dardania. 649
decumates Agri. 321
delus Ins. 689
demetae. 111
doris. 679. 701. 704
drangiana. 722

E.

Eblani. 128
ebusus Ins. 60
echinades Ins. 789
edomitae. 710
elis. 683. 684
elusates. 88
emathia. 677
emoraei. 941
epirus. 680
euboea Ins. 685

F.

Fosi, seu Saxones. 249
francia Occidentalis et Orientalis. 239
frisii Maiores. 134
frumentaria Ins. 60

G.

Galatia. 701
galilaea. 943. 944. 946
gallia. 66
Aquitanica. 88
Braccata. 66
Belgica. 96. 133
Cis et trans Alpina. 66
Comata. 66
Lugdunensis. 72
Narbonensis. 85
garamantes. 820
geloni. 663
gerdosia. 723
germania. 231
getae. 667
getuli. 820
girgushaei. 941
gorgones Ins. 867
gothini. 536
graecia. 674
Magna. 213
Propria. 677. 679
gravii. 35

H.

Hedetani. 51
hellas. 679
helvetia. 159
hermunduri. 239. 278
heruli. 263
hesperia. 45. 178
hesperides. 867
hispania Baetica. 56
Taroconensis. 53
hispini. 218

I.

Iaccetani. 51
iapygia. 216
iazyges Metanastae. 536. 552
iazygia. 495
iberia. 45. 705
icaria Ins. 688
idumaea. 958
iebusaei. 941
illercaones. 53
illergetes. 53
illyricum. 618. 647
india. 727
ingaum. 193

intemelii. 193
ionia. 701
iordana Terra. 218
isauria. 701
ismaelitae. 710
istria. 189. 661
italia. 178
ithaca Ins. 689
ituraca. 954
iudaea. 939. 948
ivernia. 126

L.

Laconica. 683
laconia. 683
laletani. 53
latium. 203. 213
lemnus Ins. 687
lemovii. 263
lemvovices. 72
lesbus Ins. 687
leuci. 96
locris. 679
longobardi. 266
lucania. 217. 220
lucenses. 48
lusitania. 35
lutia Australis. 378
lybia. 821
lycaonia. 701. 704
lycia. 701
lydia. 701
lygii. 467
lyguria. 193

M.

Macedonia. 677
maedica. 670
mandubii. 80
marchia Vindorum. 291
marcomanni. 311
margiana. 721
marmorica. 817
marsi. 213. 360
marsingi. 467
maruccini. 213
mauritania. 816
mattiaci. 339
medi. 670
mediomatrici. 147
meldi. 68
melita. 224
mesopotamia. 708
messapia. 216
messenia. 683 684
midianitae. 710
mitylene Ins. 682
moabitae. 709
moesia Inferior. 662
Superior. 649
moeotici. 663
molloforum Reg. 680
morini. 152
mygdonia. 677
mysia. 701

N.

Nabathaei. 710
nannetes. 74
narisci. 300
naxia, seu Naxus eius. 689
nemetes. 340
nervii. 143
neuri. 560
nitiobriges.
Noricum
Ripense et Mediteraneum.
286. 289. 290

norisci. 239
nubia, 830
numidia. 814

O.

Odryfae. 670
oenotria. 178
ordovices. 111
osi. 536
osismii. 74

P.

Palaestina. 939
pamphilia. 201. 704
pannonia. 518
Inferior 518
Interamnensis seu Savia 619. 624
Superior. 288. 290
paphlagonia. 701
parisii. 68
parthia. 720
parus Ins. 689
pathmus Ins. 688
pelagonia. 677
peloponesus. 683
peraea 954
perizzaei. 941
persia 719
petrocorii. 88
peucetia. 215
phocis. 679
phoenicia- 712
phragandae. 670
phrygia. 701
picenum. 202. 212
picentini. 218
pictones. 69
picta. 118
pieria. 677
pisidia. 701. 704
poeonia. 677
pontus. 701

Q.

Quadia. 485. 495

R.

Reudigni. 266
rhaetii. 172
rhedones. 74
rhodus 705
robogdii. 126
romulia. 655
roxolani. 663
rugii. 263
ruteni. 88

S.

Salamis Ins. 689
salassi. 181
salentini. 216
samaria, seu Samaritis. 946
samus Ins. 687
santones. 69
sapaica. 670
sardinia. 224
sarmatia 409
Iazygum. 536
saturnia. 178
scandinauia. 386. 392
scotia. 118
scyrus Ins. 688
scythae. 667
scythia Asiatica. 749
Europea. 660
sedetani. 53
seduli. 239

ſeguſiani. 80
ſeleucis. 712
ſelletica. 670
ſemnones. 464
ſenones. 79
ſequani. 98
ſexovii. 75
ſicambri. 360
ſicania. 221
ſiciſia. 221
ſiconia. 683
ſidini. 266
ſilures. 111
ſporades Inſ. 682
ſvardones. 263
ſveconi. 152
ſueſſitani. 57
ſvevia Vetus. 263
ſuſiana. 724
ſyria. 712

T.

Tarbelli. 88
taurini. 181
teneteri. 368
teutoni. 380
texali. 119
theſſalia. 678
thracia. 669. 670
thule. 389
thuſcia Suburbicaria. 204
tingitana. 811
tinus, ſeu Tine Ins. 688
toxandri. 113
trachonitis. 954
triballi. 667
tribocci. 341
tricaſſes. 79
trinacria. 221
trinobantes. 106
turdetani. 56
turduli. 39
turones. 69

V.

Vacaei. 46
vandalia. 254
vangiones. 353
varduli. 50
varini. 249
vaſates. 88
vaſcones. 50
vbii. 349
vecturiones. 119
venedia. 402
venetae. 186
veneti. 74
venicontes. 119
veſtini. 213
vettones. 59
vindelicia. 301. 309
vmbria Ciſalpina. 202. 213
vnelli. 75
volocaſſes. 75
volsci. 213
vsdiceſica. 670
vſſipetes. 370
vulcania Ins. 226

Z.

Zazynthus Ins. 690

AVCTARIVM.

Pag. 701. n. 3. *Burſae*, in ſacello marmore et iaſpide expoſito, multi Sultani contumulati ſunt, in his Osmannus. In vrbis luxuriantibus pratis, iuſſu imperatorio, plurimae oues paſcuntur, quae Osmannianae vocari ſolent.

p. 703. n. 3. *Pergami* natus erat Galenus, Pater Medicorum.

p. 704 n. 1. *Tarſi* cum Graeci, tum Armenii, habent Archepiſcopum.

p. 704. n. V. Cyprus excellit etiam *lapide amiantino*, ex quo veſtes praeparantur, nullo igne violabiles, et *vino generoſiſſimo*, (de an. adſeruari poteſt) quod cauſſa exſtitit eripiendae ex poteſtate Venetorum inſulae.

p. 70[illegible]. §. 8. *Georgia* Religionem quidem Chriſtianam profitetur, cui moderatur Archiepiſcopus, cum 15. ſuffraganeis; at conſuetudinibus vtuntur turpiſſimis. Patres filios furta, Matres filias, quae alioquin omnium ſunt venuſtiſſimae, libidinem docent; Sacerdotes ſubinde auditorum nonnullos Turcis pecunia mancipant, alii aliorum liberos clam ſublatos. Viri ante 40. annum aedem Sacram intrare non obligantur; mulieres ſaepe concionantur, et Sacramenta adminiſtrant. - Talia fors a veteribus Chazaris, Crimaeae quondam colonis, qui voci germanicae *Ketzer* originem dederunt, didicere.

p. 712. n. 2. *Aleppi* domus ſunt tectis planis inſtructae, et feneſtris in aream, non in plateam conuerſis. Inde vrbis facies nimium obſcura deprehenditur.

p. 713. n. 4 *Druſi* ſuo parent Principi, quem, vt Arabes ſuos, *Emir*, vocant. tributum nihilo ſecius Turcis ſoluunt. Templis et Sacerdotibus carere dicuntur.

p. 784. n. 2. *Peckingae* in palatio Imperatoris, quo nemo, niſi Spadones et 5000 nobiles foeminae ad apparendum ordinatae, intrare audet, perhibentur 24. ex puriſſimo, auro fuſae magnae columnae reperiri, et aes campanum 120. mille librarum. Tenetur 10000 praeſidio. De caetero, ob varios hanc in vrbem deriuatos fluuios, incredibilis eſt, in tanta hominum multitudine,

annonae vilitas. Terrae motu an. 1730. ad centum hominum millia oppetierunt mortem.

p. 801. n. 2. *Batauia* est Metropolis Belgarum in India. Portus eius ad mille naues capit, septendecim insulis et variis Castellis munitus. Reformati 7. Lutherani vnum, sed amplum habent templum.

p. 812. n. 8. Quod *Africa* viros posset producere, ad rem militarem et litterariam aptissimos, declarant Hamilcaris, Hannibalis, Terentii, Tertulliani, Augustini, et Minutii Felicis exempla, vt Aegyptios praeteream.

p. 812. n. 6. Rex nihilosecius Portugalliae hodieque Episcopum titularem *Tingitanum* denominare solet, qui Patriarchae Olyssipon. subest.

p. 812. n. 8. *Septa* habet Episcopum, qui Hispalensi Pontifici paret.

p. 815. n 3. Laborat *Tunetum*, vti et Algeria aquae defectu, qui pluuiali compensari debet.

p. 816. n. 1. Domus Tripolitanae tectis ac fenestris carere dicuntur.

p 817. §. 10. Numerus 1. emendandus erit ex supplemento ad p. 812. n. 6. et 8.

p. 825. n. 4. Cleopatrina Bibliotheca in primis a Duce Saracenorum Omare eo praetextu, quasi in Alcorano omnia scitu necessaria continerentur, igni combusta, qua scil. sex menses 4000. balnea calefiebant. O barbaram immanitatem! Caeterum habent Graeci etiam Alexandrinum Patriarcham, qui tamen vna cum Ceptrio, Cairi habitat, seque *Papam orbis* terrarum scribit. Vrbs haec ab Alexandro M. constituta, in qua in lucem editus est Ptolemaeus Geographus, Philo, Origenes, Athanasius - - celebris olim fuit schola Alexandrina.

p. 825. n. 1. *Cayritani* ambulacris pro tectis vtuntur, vt plurimi Africani et Arabes. Ciuitas haec quatuor constat vrbibus, cuius peripheria 12. milliaria complectitur. Plateae sunt puluerulentae; qua ex re, foeminae domi se tenere coguntur, viri autem, dum exeundum est, equis et asinis, qui passim pretio dato, haberi poterunt, vehuntur.

p. 828. n. 2. *Crocodilus*, sine cibo 40. dies poterit durare,

rare, hominibus, et bestiis infestus, agilis ad cursum; quia tamen spina dorsi flexuris caret, per anfractum currendo enitatur. Oua circiter 30. vel 40. vbi posuit, ingerit arenae, et postquam natura animadnertit, solis ardore, foetum esse maturum, aduenit, et testis effractis, pullos educit. Dum fatur est, apricatur in sole, faucibus apertis, in quas trochilus aduolat, et carnibus, intra dentes residuis, pascitur ea cum voluptate Crocodili, vt indormiat. Tum Ichneumon celeriter ingreditur, ventrem et ilia perforat. Quod ad *Chamaelonta* attinet, caput Crocodilinum, caudam vero leoninam habet, veteres existimabant, solo aëre eundem victitatare; sed obseruatum est postea, lingua exserta, tanquam decipula, muscas aliaque insecta captare. Quia in diuersos transmutatur colores, a venatoribus difficulter comprehendi potest. *Hippopotamus* caput equinum, posteriora bubali habet, ignemque ante caetera timet.

p. 847. §. 5. *Hottentotae* sunt procera statura, et tantis viribus, vt bouem currentem cauda retinere queant. Fere nudi incedunt, quidam belluarum exuuiis tecti quadam tenus. Pro cibo radicibus, aut cruda carne, cadaueribusque, et his quidem, vt deliciis vtuntur. Ilia exsucta, collo appendere solent. Ita viuendo, vitam vltra centesimum annum producunt. Labor maximus est Venatio. Lunam, Dei instar colunt. Intra se fidem obseruant, et amorem; peregrinos astute circumueniunt.

p. 853. n. 1. Rex *Loangae* vltra 7000. concubinas alere perhibetur. Ferunt quoque, edentem atque bibentem videre, esse omnibus capitale; edere vero vna, bibere quatuor horas; pocillatores obligatis oculis apparere, a prandio in gynecaeum pergere, ibique versari, dum coena praeparetur. Id, si verum est, quouis Sardanapalo vtique deterior!

p. 864. n. 6. Hodie soli fere Hollandi mercantur mancipiis.

p. 871. n. 2. In insula *Madagascar*, tanta magnitudine testudines inueniri referuntur, vt sub tegmine vnius, 12. viri consistere possint.

p. 882. n. 1. *Philadelphinae*. quae amorem fraternum designat, numerantur iam supra 4000. domuum, aequali linea dispositarum, cum plurimis diuersarum religionum templis.

p. 893. n. 10. *S. Iago de Guatimala* ornata est episcopo, et academia, a Philippo IV. anno. 1628. fundata, in qua Dominicani studia profitentur.

p. 897. n. 4. In *Portu pulchro* nundinae toto orbe pretiosissimae celebrantur, quae tamen ob aëris intemperiem, annonae caritatem, et loci angustiam, vltra 40. dies protrahi non possunt.

p. 903. n. 11. *Lima* tamen, a suo excidio ita se refecit, vt Americae Australis vrbs sit splendidissima, emporiumque ditissimum.

p. 905. n. 1. Dux Hispanorum *Pizarus*, infans proiectitius, prima aetate subulcus, Atabalipam in proelio captum, etsi maximos thesauros pro vita offerebat, strangulandum curauit. Pari crudelitate complura millena millia hominum, pecuniae insatiabili fame stimulatus, sustulit, ipse dein a familiari confossus. Duo eius fratres, qui se Proregi Hispaniarum opposuerunt, capti sunt, minor natu capite poenam luit. Caeterum, dum Peruviani olim *Incam*, seu Regem suum, terrae mandabant, humarunt simul cum eo, duas formosissimas concubinas, aliquot ex seruis, pretiosam supellectilem, et ad victum necessaria, nequid ei, dum ad vitam meliorem admitteretur, deesset. Immolabant saepe, hoc facto, deastro suo, *Visacocha* dicto, ad mille homines.

p. 906. n. 4. Non in academia solum Quitoensi artes liberales docentur, sed etiam in Limana, Argentea, et Cuscuana, quae tribus constat collegiis.

p. 928. n. III. In *Hispaniola* Europae intra 17. an. duos milliones indigenarum peremisse scribuntur, et in insula *Portus diuitis* 60000.

p. 949. n. 14. *Hierosolyma*, cuius pars vna in tribu Iudae, altera in Beniamin iacebat, tribus collibus imposita fuit. In monte *Zion* erat arx Dauidis, in *Moriah* templum, in *Aera* palatium Herodis. Hodierna est Aelia Capitolina, remotiore loco aedificata.

p. 956. n. 7. Regnat hodie in Portugallia Maria et Petrus III.

p. 974. n. XIX. Male a quamplurimis Geographis Polonia Transiluaniae putabatur, vt vel ex Fritsiana Hung. tabella lucide apparet.

⁂ ⁂ ⁂

3 Florenz
ad Kei Tomus
.....